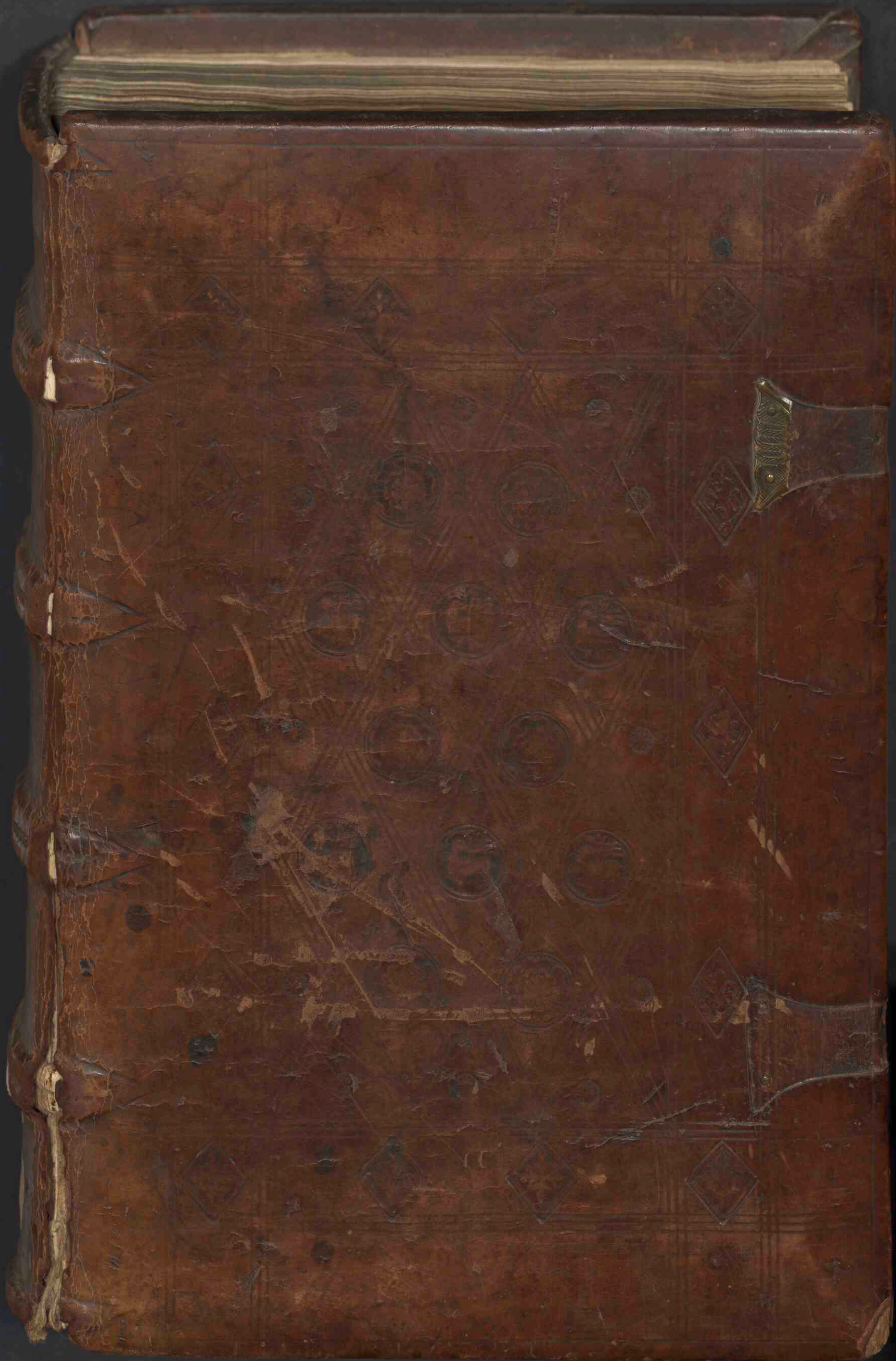

Priuilegia ordinis s[an]cti Joha[n]nis.

<https://hdl.handle.net/1874/461576>

cm

Dit boek is gescand in het kader van het Incunabelen project.

Een incunabel of wiegendruk is een boek of geschrift dat gedrukt is vóór 1 januari 1501. Gezien de bijzondere aard van deze vroege gedrukte werken is besloten deze uitgebreid te beschrijven en te digitaliseren.

Meer informatie over de collectie is beschikbaar op:
<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

Bij deze boeken wordt ook de volledige buitenkant gescand en een scan gemaakt van het geopende boek. De hierna volgende scans zijn (in volgorde waarop ze getoond worden):

- het midden van het geopende boek*
 - de rug van het boek
 - de kopsnede
 - de frontsnede
 - de staartsnede
 - het achterplat

*Een deel van de banden in deze collectie bevatten meerdere titels, het is dus mogelijk dat de pagina's in deze overzichtsscan horen bij een andere titel.

This book has been digitized as part of the Incunabula project.

An incunable or incunabulum is a book, pamphlet, or broadside that was printed before January 1st 1501. Due to their special nature a project has been started to better describe and then digitize these early printed works in our collection.

More information on this collection is available here:
<https://repertorium.library.uu.nl/collectie/incunabelen/>

The digitized version of these books includes scans of the outside of the book and a scan of the open book. The scans after this notice are (in the order in which they are shown):

- the open book (opened approximately in the middle)*
 - the spine
 - the head edge
 - the fore edge
 - the bottom edge
 - the back board

*Some of the bindings in this collection contain multiple titles, therefore it is possible that this scan shows pages which belong to a different title.

Quarta.

De arrendamentis.

Frater Philibertus de Billiacho magister.

- i. **De preceptores non arrendent mortuaria et vacancia: nisi provinciali capitulo.**

Raudes et dolos qui in iuribus nostri communis thesauri committi possunt: vitare cupientes. inhibemus: et in virtute sancte obedientie inuigilamus. ut receptores nullo pacto audeant seu presumant mortuaria et vacancia preceptoriarum afflictere et arrendare: nisi in provinciali capitulo coram prior et quatuor probis preceptoribus. Prohibemus quoque prior et castellanum em posse et receptor talia arrendamenta pro se sumere clam vel palam non possint nec ipsa mortuaria et vacancia in arrendamentum sumere valeant.

Frater Antonius Fluviiani magister.

- ii. **De arrendatores preceptoriarum non faciant repationes tempore mortuarii et vacantis.**

Dolis et cavillationibus quibus fratres nostri a suis pensionibus decipi possint: obviare cupientes. Prohibemus quod illi fratres aut alii qui preceptorias vacantes per tempore mortuarii et vacantis in arrendamentum sumunt: Nullo pacto debeant aut possint: quovismodo facere repationes aut edificia erigere in eis preceptoribus mortuario et vacante durare: et quousque de talibus preceptoribus facta fuerit pensio: nisi tamen moderatas et necessarias ad cognitionem. Consilium quoque duorum vel trium proborum preceptorum: ne fratres nostri qui de dictis preceptoribus provideri debet sub repationum preteritu et colore: quas exolvere non possent suis pensionibus frustrari. Alii quoque ius in eis sibi vindicet. Si quis autem huiusmodi repationes propter et huius stabilimentum tenore fecerit: de eis nulla satisfactio et thesauro aut a fratribus habeat. Quinimmo huiusmodi repationes: et edificia expensis eorum: qui condiderunt facta esse censentur.

Frater Joannes de Lascio magister.

- iii. **De arrendamento magne preceptorie Cipri et Langonis ac niseri.**

Assiduo quidem cogitatu intendere oportet erga nostri communis thesauri utilitatem: idcirco stabilimus quod contingente vacatione preceptoriarum Cipri Langonis Niseri: et aliarum insularum ad eas pertinentium nostre thesauri: fratribus sufficere arrendetur: precium quoque arrendamenti liberum et immune reparationibus annuis: necessariis: ac omni relicto atque periculo: quod super arrendatores existat: anno quolibet in Rhodo solvatur. Si autem frater vel fratres alicui lingue esset: quibus per suo turno dicte preceptorie spectaret: essent quoque ad id exercitum sufficientes: quod tunc in precio pari ceteris preponatur. Ipsum quoque arrendamentum annos. v. pduret quibus finitis hic modus pensionis: vel potius si inveniatur: per utilitate communis thesauri servetur.

Frater Petrus Daubusson cardinalis et magister.

- iiii. **De arrendamentis mortuarii et vacantis preceptoriarum.**

Indemnitatem nostri communis thesauri conservare cupientes stabilimus: quod quando sit arrendamentum secundum formam stabilimentorum in capitulo provinciali de mortuario et vacante preceptoriarum: quod fiat huiusmodi arrendamentum religioso ordini nostri vel seculari persone maius precium offerenti et danti. Tamen si religiosus pensionem de preceptoribus: que arrendantur: talis preceptorie arrendamentum pro dicto mortuario et va-

Paro

De Arrendamentis.

cante sumere voluerit: illud habere pro equali religiosus ordinis nostri seculari persone in dicto arrendamento preferatur. Attamen non impediatur possessio corporalis sumenda per prouisum de eadem: licet fructus et redditus arrendatori debeantur.

Conclusio stabilimentorum.

Frater Petrus Daubusson Cardinalis et magister.

- v. **Ratificatio et confirmatio preeminentiarum dignitatum. Magistrum bailliuorum. priorum. castellani emposte. linguarum. et fratrum quorumcunque graduum fuerint.**

Ad hoc capitulum generalium ordinis nostri auctoritas antiqua pariter et moderna stabilimenta visumque et consuetudines certo ordine: modo et forma renovanda decreuit et ordinavit: ut superflua inconcinna et perplexa obliterentur. evanescant. intereant. Quodque ipsorum clarior. dilucidior. ornatiorque reddatur. Scrupulis etiam conscientie honori decorisque et quieti religiosorum nostrorum consultatur. Nam propter stabilimentorum consensum ordinem: ob temporum ob locorum ob agendorum variam mutabilitatem contingente commilitonum nostrorum coetus inquietatur. Nec inter die nec vult: nec ordinat capitularis prudentissima deliberatio: ut per huiusmodi renovationem: editionem: compositionem superius explanatam aliquo modo directe vel indirecte: in genere aut in specie dignitatibus et prerogatiuis alicuius cuiusque gradus fuerit derogetur et prejudicetur. Nos igitur auctoritate capitulari fungentes et ipsi ordinationi firmiter inherentes Sancimus. Stabilimus. Statuimus. Ordinamus et expresse declaramus quod huiusmodi renovatio ordinatio. et nova editio regule stabilimentorum consuetudinum et visum ordinis nostri: nullo pacto quousque quesito colore pensionum. damnum. alterationem. mutationem. variationem. mutabilitatem generet: aut generare seu afferre qualitercunque possit: gradibus ordinibus. sessionibus. presidentie auctoritatibus. prerogatiuis. preeminentiis magistrum ecclesie hospitalis seu infirmarie thesauri. bailliuorum tam conventualium quam capitularium. priorum. castellani emposte. octo linguarum fratrum earum cuiusque gradus fuerint: scilicet militum capellanorum et servientium ac prioratum etiam collationibus atque pactis. conventionibus et concordis ratione dictarum collationum de gratia per linguas prioratus aut castellaniam emposte seu fratres earundem cum prioribus et castellano emposte ordinis nostri factis et initis. Quinimmo dicte preeminentie: prerogatiue et pacta super dictis collationibus priorum et castellani emposte facta sunt et esse intelligantur atque remaneant realiter et cum effectu in eo statu et qualitate. robore. vigore. quo erant ante huiusmodi renovationem et novam editionem ordinatam sub hac expresse restitutione et intentione: ut predictis propterea nullum generetur prejudicium.

Guillelmus Caonrsin Rhodiorum Vicecellarius Secretarius manu propria signavit.

Rariora

H. fol.
238

Cm

Cm

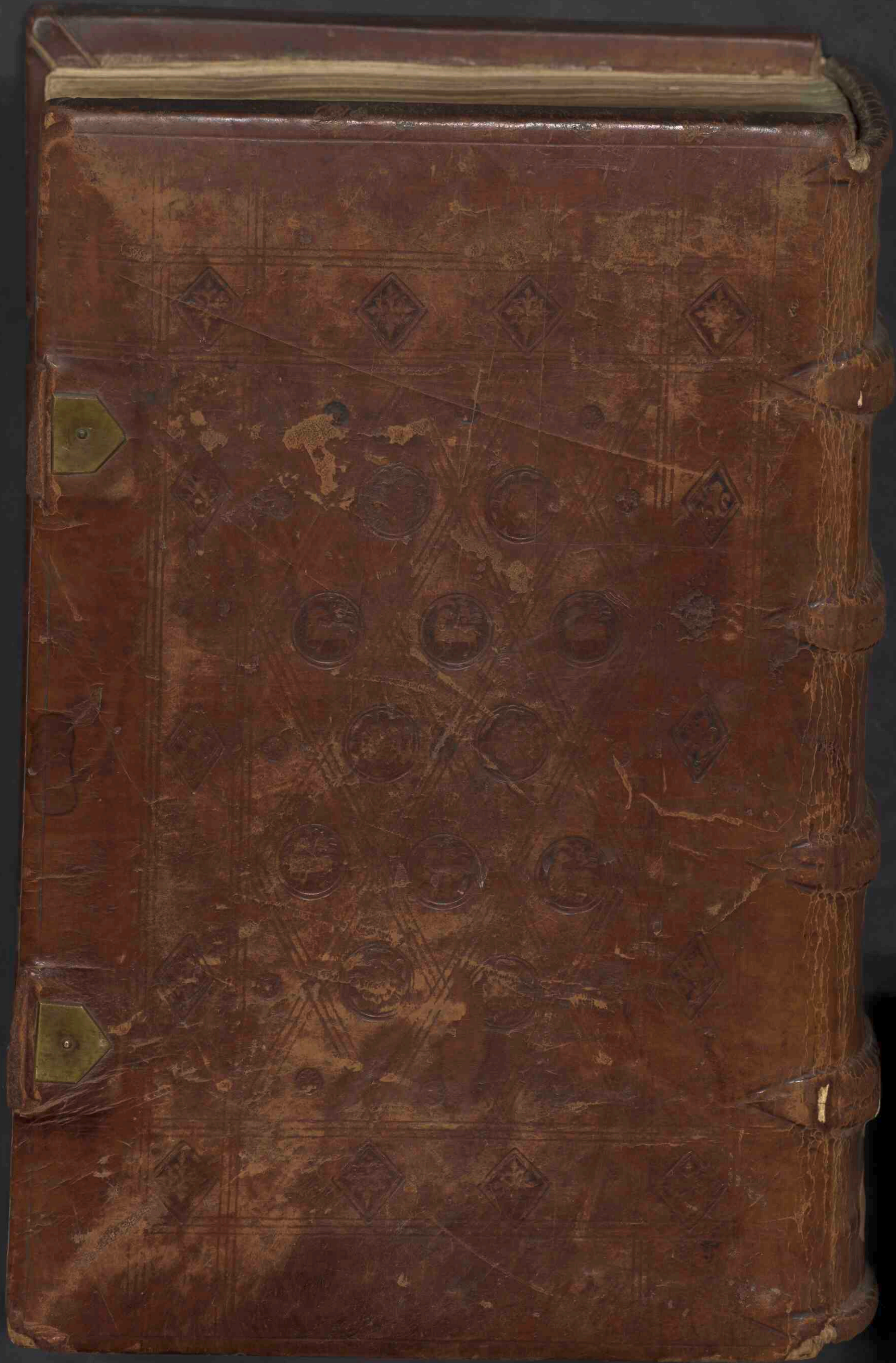
St. Edmund
Tome of the

305
C

Cm

238

Cm

Cm

H. fol.
238

Rariora

637. **Privilegia ordinis S. Johannis.** [Straatsburg, Joh. Prüss] z. j. 2o.
H. 2o. 2381

43 bladen, 49 regels, sign. a³b—d⁴e⁵, typen 8, 9. — C II² 48747. — R. App. IV 1330. — Bl. 1, 2a: Register. Bl. 2b □. Bl. 3a (sign. a): (gr. l.) [(I)] Nomine sancte et indiuidue trinitatis patris ⁊ / (kl. l) filij ⁊ spūssancti Amē. Bl. 43a (sign. e¹⁰) r. 10: Anno domini Millesimoquadringentesimononagesimoquinto, die martis, xvij. mensis/ Martij. Ego frater Henricus wo2mßberg ⁊c feci pponi etc. Bl. 43a r. 39: ... Cum ista/ clausula q. possint absolui a censuris ab homine a iure vel alias qualitercunq; in-
flictis./ Copinger schrijft dezen druk toe aan Joh. Reger te Ulm; Voul-
lième, Die Inkunabeln der kgl. Bibliothek Berlin (1906) 2389, aan Joh.
Prüss te Straatsburg, Reichling aan H. Quentell te Keulen. — Onderaan
bl. 43a in hs.: Collacionata et auscultata est hec copia litterarum apos-
tolicarum pre-insertarum cum vero originali auditorum camere apostolice
de verbo ad verbum concordant. Quod ego Johannes Neusje publicus
sacrosancta imperiali auctoritate notarius attestor Et in fidem ac testi-
monium huiusmodi cellariorum et austa...orum manu mea propria sub-
scripsi.

Samengeb. met nr. 170, 171, 215 en 282.

171. **Caoursin, Guil., Stabilimenta Rhodiorum militum sacri ordi-
nis hospitalis S. Johannis Hierosolymitani.** Ulm, Joh. Reger
1496. 2o. H. 2o. 2382

Typen 1, 3. — Init. b, c. — Houtsn. (Schr. 3669). — HC 4364. — BMC II
p. 541. — Peddie II p. 150. — Pell. 3223. — Pr. 2585.

Samengeb. met nr. 170, 215, 282 en 637.

170. **Caoursin, Guil., Obsidionis Rhodiae urbis descriptio, etc.** Ulm,
Joh. Reger 24 Oct. 1496. 2o. H. 2o. 2383

Type 3. — Init. b. — Drukkersmerk. — Houtsneden (Schr. 3667). —
H* 4369. — BMC II p. 542. — Holtrop II 809. — MMW II 830. — Peddie
II p. 150. — Pell. 3214. — Pr. 2256. — Bl. 59 en 60 ontbreken.

Op het 1e schutbl.: „Donum Illustrissimorum et praepotent. dominorum
Ordinum Provinciae Ultraject. a^o MDCLXVI. Biblioth. Ultraject.”. —

470 Een portret van den schrijver komt voor in het hs. der Nationale Biblio-
theek te Parijs (Lat. 6067, fol. 3 v.) en is gereproduceerd in: „Album de
portraits d'après les collections du départem. des mss. par Camille
Couderc [1907] 40", pl. XCVIII. De gelijkenis is echter niet groot met de
figuur voorkomende bl. 2b van bovenst. werk. — In oorspr. led. stempel-
band, waarvan de stempels zijn afgeb. bij Hulshof-Schretlen, pl. II 14, 16,
17, 20. — Samengeb. met nr. 171, 215, 282 en 637.

282. **Guilelmus Alvernus** (Guillaume d'Auvergne), *Rhetorica di-
vina.* [Freiburg i. Br. Kil. Piscator (Fischer) niet na 1493]. 2o.
H. 2o. 2384

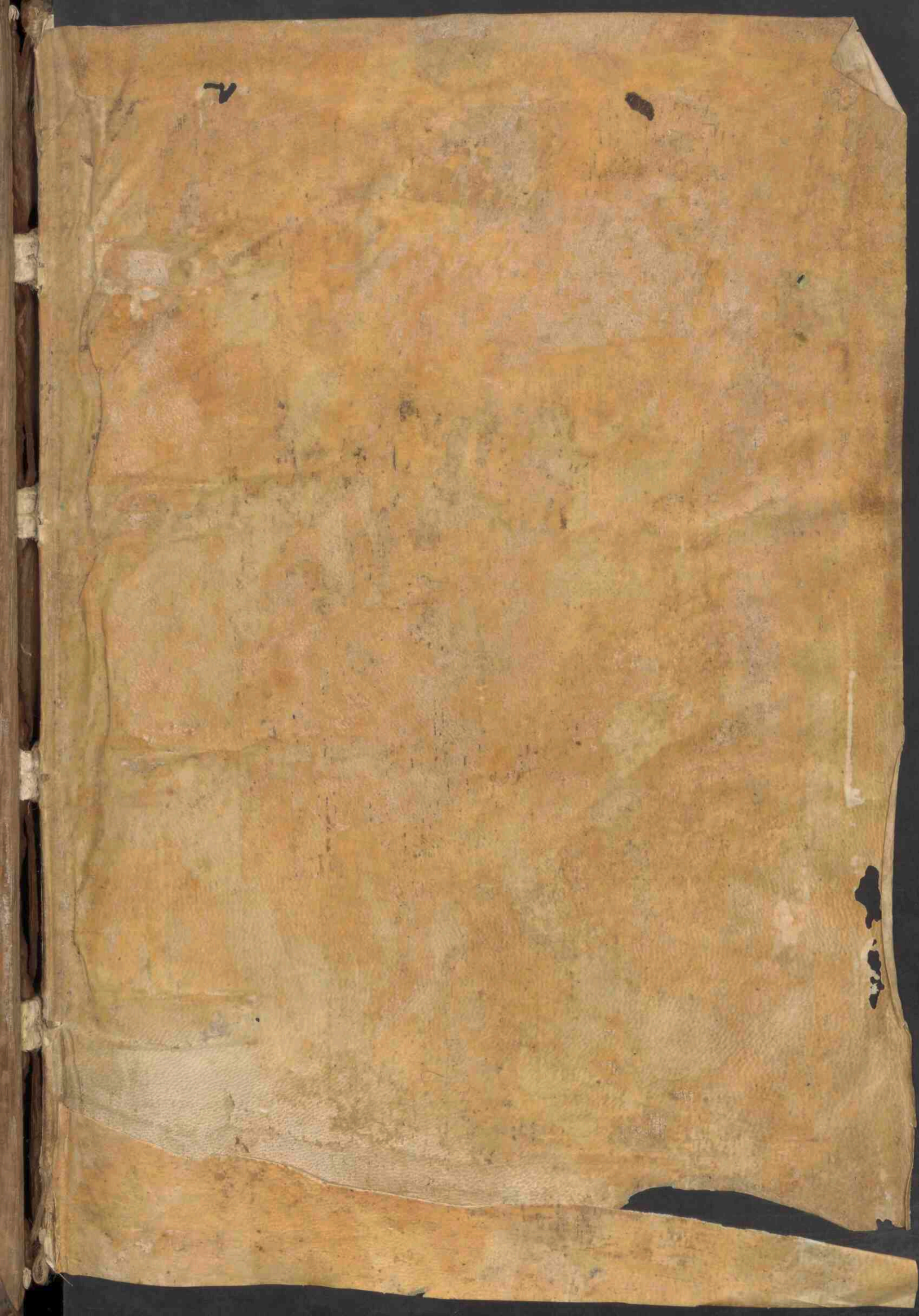
Typen 1, 2. — HC* 8303. — BMC III p. 693. — C II 2873. — Peddie II
p. 306. — Dateering volgens Is. Collijn, Katalog der Inkunabeln der Kgl.
Universitäts-Bibliothek zu Uppsala (1907) 678. — Bl. 1 (titel) ontbreekt.

Samengeb. met nr. 170, 171, 215 en 637.

215. **Ephraim Syrus**, *De compunctione cordis, iudicio dei, beati-
tudine animae, poenitentia, luctamine spiritali, die iudicii.*
[Freiburg i. Br., Kil. Piscator (Fischer)] z. j. 2o. H. 2o. 2385

Typen 1, 2, 3. — HC* 6597. — BMC III p. 693. — Peddie II p. 237. —
Pell. 4580. — Pr. 7711.

Samengeb. met nr. 170, 171, 282 en 637.

Historia Ecclesiastica

Folio n°. 238.

RARIORA.

Donum

*Illuſtriſſimor: & præpotent:
Dominor: Ordinum
Prov.^o Ultraject:*

a. MDC. LXVI.

Biblioth. Ultraject.

Registrū in priuilegia ordinis sc̃i Johānis.

A

b	v	Allexander	Q nō possumus Suspendi Interdicti aut excomunicari autorizate ordinarioꝝ quia nō habemus pontificē p̃ter Sūmum.	iiij
i	v	Allexander	Cōfirmatio et vnio templariorum priuilegioꝝ.	iiij
k	v	Allexander	Cōfirmatio et q̃ in grangijs oratorijs et capellis eandem habemus auctoritatem.	iiij
tt	iiij	Allexander	q̃ nulli liceat in nos seu clericos seruos excomunicatōis sententiam promulgare.	xix
vv	iiij	Allexander	Exemptio maior ad idē et de elemosynis colligendis.	xix
xx	iiij	Allexander	Nemo nos oratoria aut ecclesias excomunicet.	xix
yy	iiij	Allexander	q̃ nemini tenemur nisi specialiter fuerimus nominati.	xx
zz	iiij	Allexander	Exemptio et inhibitiō contra extorsionem.	xx
B	vi	Allexander	Cōfirmatio et reuocatio alienatōis bonoꝝ perutilis.	xx

quod possunt succedere
in bonis patrimonialibus
exceptis feudis

B

vvv	ix	Bonifacius	Contra molestatores psonarum acrerum ordinis ac manuum iniectiōes magnum priuilegium.	xxv
mmm	ix	Benedictus	Indulgentias. xl. annos tot quarentenas ter in ebdomada per ieiunium.	xxv
a	ix	Bonifacius	Supplet defectus litterarum Innocentiij.	i
c	ix	Bonifacius	vt nostra priuilegia fideliter a plebanis intimentur.	ij
d	ix	Bonifacius	de eodem latius.	ij
e	ix	Bonifacius	Supplet defectus litterarum Honorij.	iiij
g	ix	Bonifacius	q̃ fratres presentati possunt amoueri et alij in locum p̃sentari ad nutum superioris sine contradictione.	iiij
r	ix	Bonifacius	facultas absoluedi specialiter datie s̃uetie norwegie p̃tib.	vi
s	ix	Bonifacius	q̃ tempore interdicti possumus celebrare.	vii
t	ix	Bonifacius	ad idē cum maiori facultate.	vii
z	ix	Bonifacius	Exemptio contra legatos et missos a pontificibus.	vii
z	ix	Bonifacius	Cōfirmatio omnium beneficiorum quorum titulus ignoratur sine patronus.	ix
h	ix	Bonifacius	Suppletio z cōfirmatio litterarum honorij quarti.	ix
aa	ix	Bonifacius	q̃ nemo debet ordinē p̃pedire in beneficijs presentandis	x
cc	ix	Bonifacius	vnio priuilegioꝝ teuthonicoꝝ dñoꝝ.	xi
pp	ix	Bonifacius	q̃ possumus predicare in capellis nostris.	xxi
aaa	ix	Bonifacius	de edificatione nostrarum ecclesiarum.	xxi

C

iii	iiij	Calixtus	confirmatio.	xxix
lll	iiij	Clemens	absolutorium et immutatio votoꝝ.	xxx
xxx	iiij	Calixtus	Exemptio contra structuras ciuitatum pedagia passagia z c. cum indulgentijs.	xxvi
			Concilij constantien. due exemptiones Sacrosancta incipien.	xxij z xxiiij
333	vi	Clemens	priuilegium bonum de facultate absoluedi cum commendatione magna.	xxvii
zzz	iiij	Clemens	q̃ lre aplice nō possunt ñris derogare nisi specialiter noiate	xxviiij

E

- l iij Eugenius non possumus suspendi nec interdicti non habemus pontificē preter
summum. iij
o iij Eugenius Exemptio a decimatione et alijs grauaminibus. vi
v iij Eugenius Renouatio siue innouatio Innocētij quarti. viij
aa iij Eugenius Exemptio cōtra epōs et laicos ciuitates et cōtra singulos. xi

G

- nn ix Gregorius Exemptio et q serui et capellani nō hād aliud iuramentum tenen
tur preter iuramentum ordinis. xviij
oo ix Gregorius q cōfugientes ad domos nras vna cū rebus nō ledentur. xviij
pp ix Gregorius Exemptio q nemo debet fratres ordinis pro excessibus corrigere
preter ordinem. xviij
qq ix Gregorius cōtra violatores molestatores iniuriatores xviij
rr ix Gregorius de elemosynis colligendis et de exuentibus habitum. xviij
sss viij Gregorius vide nicolaum vbi gregorij inserat de nō cōueniendo fratres corā
secularibus Exemptio ab ordinaria iurisdictione perutilis. xxviij

H

- f Honorius q ad nos eligentes sepulturā possumus absoluere viaticum minis
strare ac corpora publice cū cruce ad cimiterium portare. iij
p iij Honorius contra apostatas et Elemosynis colligendis q seculares possunt
nobis seruire cū plurimis alijs priuilegijs exemptionū. ix
dd iij Honorius de possessionibus et animalibz qualiter tenendū sit. xij
ee iij Honorius de elemosynis colligendis cū exemptōe ordinarioz. xij
ff iij Honorius Septimā iniuncte penitentie et de sepulturis. xv
gg iij Honorius Exemptio contra episcopos. xv
hh iij Honorius Exemptio decimationis de his que prijs manibz colimus. xv
ii iij Honorius q possumus baptizare pueros dimissos a parentibus qui ponunt
ad ianuas miserabiles et c. expositi. xvi
kk iij Honorius de donatōe ex vltima volūtate et testibz corā quibus. xvi
ll iij Honorius veniā pollicetur peccaminū et de seruitio clericorū. xvi
mm iij Honorius Absolutoria contra penam pecuniariam. xviij
kkk iij Honorius De receptōne fratru ad ordinem et pfessione. xxiij
iij Honorius de penitōne elemosynaz Et veniā peccatoz pollicetur. xxx

I

- b iij Innocentius q nostre ecclesie nō debent interdicti et de sepulturis. i
a xxiij Johannes Exemptio a decimatōne et de sepulturis et collectis. v
q xxiij Johannes q presentati per ordinem debent sine grauamine admitti Contra
ordinarium constantien. Nota bene perutile qualiter persone ordinis debent
institui. vi
f iij Innocentius Exemptio de pedagijs et alijs grauaminibz et aialibus. viij
i xxiij Johannes q cause ordinis non debent expediri in curia sed coram iudicibus
ordinis et nulla ad curiam trahi. x
ss iij Innocentius Exemptio suspensionis interdicti et de psecratōe ecclesiaz. xviij

eee viij **Innocentius** Exemptio magna quere in gregorio viij ggg et in nicolao quinq
to et est putilis bulla cum indulgentijs. xxviij

ooo ij **Lucius** Exemptio et de sepulturis et de ecclesijs consecrandis. xxxj

y v **Martinus** unio templarioz cum maiori privilegio Exemptio contra reges
et principes cum confirmatione. viij

bbb v **Martinus** Qualiter fratres debeant presentari et de incorporationibus. xxv

ccc v **Martinus** Exemptio a decimatione. xxvi.

ddd v **Martinus** q possumus ad beneficia pntare frs aut seculares xxvi et xxvij

fff v **Nicolaus** Exemptio magna contra seculares quo ad delicta cum insertione
Gregorii octavi et exemptio contra ordinarios. xxvij

a ij **Pius** Ne turbemur in nris habitaculis nec debent admitti gfe expeditiue cu
confirmacione et vbi fratres insimul sunt conueniendi. xxix

bbb iij **Sixtus** confirmacio cu insertione multoz pontificu putilis. xxix

999 iij **Sixtus** Exemptio magna et nihil petendo p crismate et de iocundo aduentu
insertio multoz privilegioz. xxxi. xxxij. et xxxij

fff iij **Sixtus** Reuocatio tractu sup alienatõe bonoz. xxxij. et xxxij

ccc iij **Sixtus** Conservatoriu ad duas dietas. xxxij. et xxxv

nnn ij **Urbanus** Exemptio de sepulturis. tra apostatas indulgentie fraternitatis. xxx

yyy ij **Urbanus** de legatis ac donationibz edificijs et fratribz recipiendis de fra-
tribz ordinandis Nota bene. xxxvij

In nomine sancte et indiuidue trinitatis patris et
 filij et spūs sancti **A**mē. **F**lowerint vniuersi et singuli pñtes lras siue pñs publicū transumpti
 instrumētū inspecturi visuri lecturi pariter et audituri. **Q**ue nos **P**etrus de vincētia dei et apli-
 ce sedis gratia episcopus **E**senatensis **S**anctissimi dñi nostri pape et eius camerarij: necnō
 curie causarum camere apostolice generalis auditor: et appellationū et reclamationū in ter-
 ris sancte **R**omane ecclesie mediate vel immediate subiectis iudex ordinarius. **N**ecnon lite-
 rerariū apostolicarū sententiarūq; et censurarum in **R**omana curia latarū vniuersalis execu-
 tor ad venerabilis et religiosi viri dñi **H**enrici wormsbergh **P**rioris domus **B**orcken **B**o-
 nasteriensis dioecesis ordinis sancti **J**ohannis **H**ierosolimitani ac **S**indici et pcuratoris re-
 uerendi in christo patris et dñi dñi **R**udolphi **C**omitis de merdenberg prioris **B**aiulino-
 rum **C**omendator et fratru dicti ordinis per alamaniam deputati put de sue procuracionis
 mandato fidem fecit legitimā instantiam et requisitionem. **O**mnes et singulos sua comuni-
 ter vel diuisim interesse putantes quosq; infrascriptum tangit negocium seu tangere poterit
 quomodolibet in futurū eorūq; pcuratores si qui tunc in eadem curia essent pro eisdem ad
 videndum et audiendū quedam sumpta aplica felix recordatōis **B**onifacij nomi. **J**ohā-
 nis. xxiij. **A**lexandri. v. et nōnullorū aliorū **R**omanū pontificum de registro **B**ullarū apo-
 stolicarū certo signeto clausa: ac nōnullos testes idoneos de et sup recognitione signeti ipsi
 coram nobis pducti: et per eosdem testes ad iurandū admitti interrogari et examinari: di-
 ctasq; sumpta eorū signeto recognito aperiri: transumi: exemplari: auscultari: collationari: et
 in publicā transumpti formam redigi: mādari nostrāq; et dicte **C**urie causarū **C**amere apo-
 stolice autoritatē iudiciariā et ordinariam pariter et decretum interponi vel dicendū: et cau-
 sam si quam haberent rationabilē quare premissa fieri non deberent allegandū per audien-
 tiā publicā literarū cōtradictarū dñi nostri pape vt moris est citari mādauimus et fecim⁹ ad
 certū peremptorium terminū competentē videlicet ad diem et horam infrascriptos quibus
 quidem die et hora aduenientibus comparuit coram nobis iudicialiter prelibatus domi-
 nus **H**enricus **P**rior et pcurator quo supra nomine: et quandā citationis audientie perga-
 menti cedula a nobis emanatam in eadē audientia debite executam reportauit: citatorūq;
 in eadem cōtentorū nō comparentū neq; huiusmodi diei termino in aliquo satisfacere curā-
 tium cōtumaciā accusauit ipsosq; cōtumaces reputari et in eorū contumaciā dicta sumpta
 de registro bullarū dñi nostri pape vt prima facie apparebat dicto signeto clausa et nonnul-
 los testes idoneos de et sup recognitione prefati signeti exhibuit atq; pduxit: quosquidem
 testes ad iurandū super recognitione signeti antedicti admitti: necnon interrogari et exami-
 nari et dicta sumpta eorūq; signeto recognito predicto aperiri: trāsumi: auscultari: exempla-
 ri: collationari: et in publicam formam redigi mandari: nostrāq; et dicte **C**urie causarū **C**a-
 mere apostolice autoritatē iudiciariā et ordinariam pariter et decretū vt moris est interponi
 per nos debita cum instantia postulauit. **N**os tunc **P**etrus de **V**incētia **E**piscopus et au-
 ditor prefatus attendentes requisitionē huiusmodi fore iustam et consonam rationi dictos
 citatos nō cōparentes neq; hmoi termino in aliquo satisfacere curantes reputauimus: meri-
 to prout erant suadente iusticia contumaces et in eorum contumaciā dicta sumpta vt pmissi
 tur clausa ad manus nostras recipiē vi dimus: tenuimus: palpauimus et diligenter inspe-
 ximus: sanaq; et integra non viciata nō cancellata nec in aliqua sui parte suspecta: sed omni
 prorsus vicio et suspitione carentia reperimus eosdem testes ad iurandum de et super reco-
 gnitione dicti signeti admissimus eisq; et eorum cuilibet dictum signetum ostendimus: qui
 viso et diligenter per eos et eorum quemlibet inspecto signeto predicto expresse dixerunt eo-
 rum quilibet medio suo iuramento ibidem ad mandatum nostrum in nostris manibus ta-
 ctis scripturis sacrosanctis ad sancta dei euangelia prestito dixit se signetum predictum be-
 ne recognoscere ac fore et esse illud quo sumpta a registro **B**ullarū apostolicarū extra-
 cta claudi solent et signari. **Q**uare extunc dictum signetum pro sufficienter cognitum me-

rito habentes et haberi volentes eadem sumpta ut premittitur clausa aperuimus et per publicum et dicte curie causarum Camere apostolice Notarium et scribam nostrum infrascriptum transsumi: exemplari: auscultari: collationari: in publicam transumpti formam redigi mandauimus et fecimus. Volentes et auctoritate dicte Curie causarum Camere apostolice atque nostra decernentes quod huiusmodi publico transumpti instrumento ubicunque locorum in iudicio et extra iudicium de cetero et in antea detur et adhibeatur fides plenaria talis et tanta qualis et quanta dictis originalibus sumptis cum presenti publico transumpti instrumento ut premittitur auscultato et collationato data fuit et inhibita daturque et adhibetur seu daretur et adhiberetur si in medium producerentur. Quibus omnibus tanquam rite et legitime peractis factis et celebratis in iudicio coram nobis nostram et dicte Curie causarum Camere apostolice auctoritatem iudicariam et ordinariam pariter et decretum interposuimus et presentibus interponimus. Tenores vero dictorum sumptorum successiue sequuntur et sunt tales

A **ix Bonifacius ii.** Dilectis filiis Magistro et fratribus hospitalis sancti Iohannis Hierosolimitani Salutem etc. Exigunt vestre deuotionis sinceritas qua nos et Romani ecclesiam reueremini necnon probate religionis zelus et commendabilia opera que ad honorem ipsius ecclesie catholice fidei exaltationem indefessis laboribus exercetis ut iustis et honestis votis vestris in his presertim per que iura vestra conseruari valeant cum deo possumus fauorabilior animamus. Sane dudum felicitis recordationis Innocentius papa tercius predecessor noster: vobis vestroque hospitali sancti Iohannis Hierosolimitani certum privilegium auctoritate apostolica concessit prout in eiusdem predecessoris inde confectis litteris quas in Cancellaria nostra diligenter inspicere et quarum tenorem de verbo ad verbum presentibus annotari fecimus plenius continetur. Cum autem huiusmodi littere incipiant vetustate consumi pro parte vestra nobis humiliter fuit supplicatum ut easdem litteras innouare de benignitate apostolica dignemur. Nos igitur volentes vos premissoz intuitu fauoribus prosequi gratiosis huiusmodi supplicationibus inclinati litteras seu privilegium huiusmodi auctoritate apostolica innouamus et presentis scripti patrocinio comunimus: per hoc autem nulli cuius de nouo ius acquiri volumus: sed antiquum tantummodo conseruari. Tenor vero dictarum litterarum talis est.

h iij Innocentius Episcopus seruus seruorum dei Venerabilibus fratribus Archiepiscopis Episcopis et dilectis filiis Abbatibus Prioribus et vniuersis ecclesiarum prelati ad quos littere iste peruenierint Salutem et apostolicam benedictionem cum dilectis filiis fratribus Hierosolimitani hospitalis a predecessoribus et nobis ipsis indultum fuerit ut semel in anno pro colligendis elemosinis recipiantur in ecclesiis quidam vestri avaricie ardore detenti in aduentu ipsorum confratrias suas eorum confratrie eadem die preponunt: et sic fratres ipsi confusi modicis aut nihil recipiunt. Quia ergo hoc indecens est et in contemptum dei et Romane ecclesie noscitur plurimum redundare Vniuersitati vestre per apostolica scripta precipiendo mandamus: quatenus cum fratres ipsi ad loca vestra pro elemosinis colligendis aduenerint eos benigne recipientes et honeste tractantes ipsos in ecclesiis vestris populum ammonere et ab eis elemosinas libere querere permittatis et confratrias vestras quas facere quondam potestis eorum confratriis que semel in anno fiunt nullatenus preponatis ne occasione huiusmodi elemosine pauperum christi depereant vel quomodolibet impediantur. Sane quoniam a predecessoribus nostris est et a nobis ipsis statutum ut eos excommunicare vel oratoria sua interdicere nemini liceat vobis presentibus auctoritate precipimus ut predictos fratres ac ecclesias suas interdicere vel excommunicare nullatenus presumatis. De parrochianis autem vestris qui domos illorum violenter inuadunt vel infringunt aut fratres ipsos indebitis molestiis opprimunt et tam deposita quam res proprias diripiunt cum exinde vobis conquesiti fuerint talem eis et tam districtam iusticiam faciatis et ita iura eorum defendere et manutenere curetis quod ipsi ad nos pro defectu iusticie non coguntur semper recurrere et nos solliciti

Idem videmus con
firmat priuile
gium sequent

Genes in anno de
priori admittent
fortas in suis ecclesiis
pro elemosinis colligendis
nec eos impe
diant sub confratriis

ordinari non possunt
sunt vel interdicant
fortas aut eorum
oratoria

4 9
dinem et obedientiam vestram debeamus non immerito commendare. Et vos quoque benefici-
ciorum que in sancta domo illa fiunt mereamini esse participes. Preterea liberas et absolu-
tas personas que se domui eorum in sanitate vel in infirmitate reddiderint libere sine mole-
stia recipere permittatis et nullum super hoc eis impedimentum prestetis. Illud autem non
mediocriter nos mouet et ecclesiastice derogat honestati. Quodam vestrum contra institu-
tionem sanctorum patrum in Turonensi concilio editam: corpora ipsorum fratrum cum de-
cedunt nolunt sine precio sepelire. Et quia tam praua et iniqua exactio non est aliquatenus
toleranda vobis. In obedientie virtute precipimus ut nullo modo ab ipsis fratribus vel ab
alijs pro sepultura quicquid exigere vel accipere nisi quod spontanea decedentium libertas vel
parentum deuotio vobis contulerit attentetis: sed absque villo precio mortuorum corpora se-
peliatis. Et si quis vestrum hoc attentauerit in eum taliter vindicetis quod amplius similia non
presumat. Ad hec presentium vobis auctoritate precipimus ne ab eis contra tenorem priuile-
giolorum Romane ecclesie de nutrimentis animalium suorum siue de ipsis animalibus de-
cimas exigere presumatis. Cum autem oratoria vel cimiteria secundum quod eis beneficio priuile-
giorum Romane ecclesie est indultum construxerint vos fratres Archiepiscopi et episcopi
pro se tantummodo et familia sua oratoria ipsa dedicare et cimiteria benedicere non postpona-
tur: nec aliquis vestrum contra eorumdem priuilegiolorum tenorem id impedire aliquatenus
vel disturbare presumat. De cetero fratres hospitalis in vestris episcopatibus constitutos qui
crucem et habitum suum deponentes per illecebras seculi et abrupta viciozum vagantur
et illos etiam qui prioribus suis contumaces et rebelles existunt et contra voluntates ipso-
rum baliuas detinent instanter comoneatis et pro vestri officij debito compellatis: ut habi-
tum depositum resumentes in obedientia prelatorum suorum humiliter et deuote persistant
et baliuas siue alia officia per violentiam detinere nulla ratione presumant. Quicumque au-
tem mandatorum vestrorum contemptores extiterint eos excommunicationis sententia inno-
detis: et eandem sententiam usque ad dignam satisfactionem faciatis inuiolabiliter obserua-
ri. Preterea quicumque de facultatibus sibi a deo collatis subuenerit et in tam sancta fraterni-
tate se collegam statuerit eisque beneficia persoluerit annuatim ei de beatorum Petri et Pau-
li auctoritate confisi septimam partem iniuncte penitentie relaxamus. Ob reuerentiam quo-
que ipsius venerabilis domus auctoritate apostolica constituimus: ut hi qui eorum fraterni-
tatem assumpserint si forte ecclesie ad quas pertinet administri fuerint officijs interdicti: eosque
mori contigerit: eisdem sepultura ecclesiastica non negetur nisi forte excommunicati vel nomi-
nati fuerint interdicti. Volumus autem ut liceat eis confratres suos quos ecclesiarum pre-
lati apud ecclesias suas non permiserunt sepeliri: nisi excommunicati vel nominati fuerint
interdicti ad ecclesias hospitalis tumulandas deferre: et obligationes tam pro eis quam pro alijs
is qui in suis cimiterijs requiescunt exhibitas sine alieni iuris preiudicio retinere. Hoc etiam
addito ut receptores eiusdem fraternitatis siue collectarum saluo iure domino suorum
sub beati Petri et nostra protectione consistant adiacentes insuper ut si qui eorumdem fra-
trum qui ad easdem fraternitates vel collectas missi fuerint in quamlibet ciuitatem: castellum
vel vicum adueuerint: si forte locus ipse a diuinis fuerit officijs interdictus in eorum locum
vel aduentu semel in anno aperiantur ecclesie: et excommunicatis eiectionis diuina ibi officia ce-
lebrentur. Ad maiorem quoque vestre mercedis cumulum nihilominus vobis mandando
precipimus quatinus hanc nostram constitutionem per parrochias vestras nunciari pro-
prijs litteris faciatis. Mandamus etiam ut si qui de clericis ecclesiarum vestrarum pre-
fati hospitalis fratribus cum licentia prelati sui sponte et gratis per annum vel biennium
seruire decreuerint nequaquam impediuntur: et interim sua beneficia vel ecclesiasticos redditus
non amittant. Datum Laterani kalendis Iulij Pontificatus nostri Anno quarto. Nulli er-
go contra nostre constitutionis et voluntatis infringere etc. Si quis autem etc. Datum Rome
apud sanctum Petrum Decimo kalendis iulij Pontificatus nostri Anno secundo. In fi-
ne vero talis erat subscriptio sumptum ex registro litterarum apostolicarum. Collationati

Ordinam gratia mor-
tuo secliant

Nota

per me **F. Ponzetum** eiusdem registri magistrum. **Et concordat.**

I. de Bonifacius i. Venerabilibus fratribus vniuersis Patriarchis Archiepiscopis et episcopis et dilectis filiis electis abbatibus prioribus prepositis ac alijs ecclesiarum et monasteriorum aliorumque piorum locorum etiam mendicantium ordinum prelatiis necnon capitulis et conuentibus eorundem ac parochialium ecclesiarum curatis et rectoribus ad quos lre presentes puerint. **Salutem et.** Sincere deuotionis affectus quem dilecti filij magister et fratres hospitalis sancti Iohannis Ierosolimitani ad nos et Romani gerunt ecclesiam merito promeretur ut eorum votis quantum cum deo possumus fauorabiliter annuamus. Ipsorum igitur in hac parte supplicationibus inclinati vobis et vestrum singulis sub excommunicationis pena districte precipiendo mandamus: ut quotiens ex parte magistri vel fratrum predictorum super hoc fuerint requisiti in vestris ecclesijs siue locis infra missarum solennia et in publicis predicationibus vestris populis ibi assistantibus priuilegia ac indulgentias eisdem magistro et fratribus a sede apostolica concessa publicare: et ut illa melius per huiusmodi populos intelligi valeant in vulgari exponere procuretis in his taliter vos habentes quod apud nos et sedem predictam de obedientie promptitudine possitis merito commendari. **Datum** Rome apud sanctum Petrum vndecimo kalendis Augusti Anno secundo. In fine vero talis erat subscriptio sumptum ex registro litterarum apostolicarum Collationatum per me **F. Ponzetum** eiusdem registri magistrum. **Et concordat.**

I. de Bonifacius i. Ad futuram rei memoriam in supreme dignitatis specula licet immeriti disponente domino constitutum dignum censemus et debitum ut personis sub sacra religione domino famulantibus et pro fide catholica militantibus fauores gratiosos et oportune comoditatis auxilia liberaliter impendamus. Exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum magistri et fratrum hospitalis sancti Iohannis Ierosolimitani petitio continebat quod nonnulli patriarche archiepiscopi episcopi electi abbates priores alijque ecclesiarum prelati et rectores necnon officiales et iudices tam ecclesiastici quam seculares conseruatores et executores per sedem apostolicam super nonnullis priuilegijs indultis et alijs concessionibus per dictam sedem eisdem magistro et fratribus concessis in eiusdem sedis litteris deputati ipsas litteras siue lris vidimus siue placet executioni demandare recusant et contradicunt in magnam ipsorum magistri et fratrum preiudicium et grauamen. Quare pro parte ipsorum nobis fuit humiliter supplicatum ut eis pro compatiens affectu super his providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati eisdem magistro et fratribus ut quascumque litteras ipsi a prefata sede hactenus concessas et in posterum concedendas ac processus earundem vigore habitos et habendos testimonialibus litteris vidimus siue placet nuncupatis non obtentis executioni debite mandare seu mandari facere libere et licite valeant quodque propterea ipsi et exequentes litteras apostolicas et processus huiusmodi ac notarij et testes qui eidem executioni interfuerint nullas excommunicationis vel alias sententias seu penas quouis modo incurrant auctoritate apostolica tenore presentium indulgemus. Mandantes nihilominus omnibus Patriarchis archiepiscopis episcopis electis abbatibus prioribus prelatiis rectoribus officialibus iudicibus conseruatoribus notarijs et testibus et omnibus alijs quorum interfuerit: et qui super hoc fuerint legitime requisiti sub pena excommunicationis quam contrarium facientes incurrere volumus ipso facto quatinus ad executionem litterarum huiusmodi prefatis magistro et fratribus a prefata sede concessarum et in postea concedendarum. Necnon processum per eas habitorum et habendorum pcedere et mandatis nostris ac conseruatorum et executorum predictorum obedire non postponant litteris mandatis et concessionibus apostolicis: etiam si de illis et earum toto tenore de verbo ad verbum specialis et expressa mentio presentibus habenda sit ac puincialibus et sinodalibus constitutionibus et ordinationibus necnon statutis et consuetudinibus contrarijs non obstant quibuscumque. Nulli ergo etc. nostre con-

cessionis et voluntatis infringere etc. Si quis autem etc. Datum Rome apud sanctum Petrum tercio ydus Februarij Anno sexto. In fine vero talis erat subscriptio sumptum ex registro litterarum apostolicarum Collationatum per me F. Pontetum eiusdem registri magistrum. Et concordat

P **ix** **G**onifacius **ii**. Dilectis filiis magistro et fratribus hospitalis sancti Iohannis Ierosolimitani Salutem etc. Vestre sacre religionis et deuotionis meritis inducimur ut petitionibus vestris que vestrorum et hospitalis vestri iurium conseruationem respiciunt fauorabiliter annuamus. Sane nuper pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum ut priuilegium per felicitis recordationis Honorium papam tercium predecessorem nostrum vobis et hospitali vestro concessum quod incipit vetustate consumi: cuius tenorem de verbo ad verbum fecimus annotari innouare de benignitate apostolica dignaremur. Cuius quidem priuilegij tenor est talis

Honorius Episcopus seruus seruorum dei Venerabilibus fratribus Archiepiscopis et episcopis et dilectis filiis abbatibus prioribus: de canis: archidiaconis et alijs ecclesiarum prelati ad quos littere iste peruenierint Salutem et apostolicam benedictionem. Si diligenter attenditis quanta dilectis filiis fratribus Ierosolimitani hospitalis reuerentia debeat nunquam his inueniuntur graues existere vel molesti qui sustentationi et refrigerio pauperum pia noscuntur sollicitudine mancipati. Quoniam igitur idem fratres ad hoc principaliter laborant ut se pariter et omnia que acquirunt deuotis obsequijs pauperum vndique confluentium diligenter impendant: vniuersitatem vestram monemus attentius et per apostolica scripta precipiendo mandamus: quatinus ab eorum grauaminibus abstinentes: ad solacia que pro pauperum consolatione requirunt vestra potius cura et sollicitudinem conuertatis: et in his que domui hospitalis ab aliquibus fidelibus sanis vel egrotantibus conferuntur: siue conualecant siue apud alios recipiant sepulturam: nihil vobis in ipsius hospitalis iudicium vendicatis. Pro parrochianis autem vestris qui videlicet ad extrema deducti in cimiterijs hospitalis elegerint sepeliri sicut a felicitis recordationis Alexandro Lucio et Urbano Romani pontificibus predecessores nostris noscitur institutum.

Quarta tamen sitis testamenti portione contenti. Nec aliud pro ipsis a iam dictis fratribus exigatis non impediens occasione qualiter sepulturam eis a sede apostolica misericorditer esse constat indulta ex quo preteritam partem pro illis ecclesijs a quibus mortuorum corpora assumuntur fideliter resignauerint. In his autem elemosinis que pietatis intuitu predictae domui hospitalis a sanis et bene valentibus conferunt: nemo vestrum presumat aliquam sibi exigere portionem. Ex illa vero quarta que vobis conceditur exigenda arma et equos excipi volumus et mandamus que domui hospitalis ad defensionem terre Ierosolimitani a quibuslibet decedentibus dimittuntur. Liceat autem fratribus supra dictis eos qui apud ipsos elegerint sepeliri ad confessionem de occultis peccatis recipere per sacerdotes suos et per eisdem illis viaticum et unctionem ministrare atque cum cruce et processione ad cimiterium corpora eorum liberet sine impedimento tumultuanda deferre. Datum Laterani tercio ydus Februarij pontificatus nostri anno primo. Nos igitur in hac parte litteris supplicationis inclinati predictum priuilegium quod in cancellaria nostra inspici fecimus diligenter auctoritate apostolica tenorem presentium innouamus et patris scripti patrocinio communimus. Per hoc autem nullius ius vobis de nouo acquiri volumus: sed antiquum tamen modo conseruari. Nulli ergo etc. innouationis communitio et voluntatis infringere etc. Si quis etc. Datum Rome apud sanctum Petrum tercio ydus Februarij Anno sexto. In fine vero talis erat subscriptio sumptum ex registro litterarum apostolicarum Collationatum per me F. Pontetum eiusdem registri magistrum. Et concordat

G **ix** **G**onifacius **ii**. Ad futura rei memoriam ad ea que ecclesiarum et ecclesiasticorum beneficiorum statum prosperum respiciunt libenter intendimus: et ut ecclesie et beneficia ipsa laudabiliter gubernentur presertim cum a nobis requirunt fauorem apostolicum impartimur. Cui itaque sicut exhibita nobis nuper pro parte dei

*Magr et quilibet superior
potest reuocare presenta-
tor ad beneficia*

lectorum filiorum magistri et fratrum hospitalis sancti **Johannis Ierosolimitani** petitio con-
tinebat. **Q**ue cum sepe contingat fratres dicti hospitalis ad parrochiales ecclesias vel eorum p-
petuas vicarias per magistrum eiusdem hospitalis pro tempore existentem ac ipsos fratres
vel aliquem seu aliquos ex eis put ad eum vel eos presentatio huiusmodi pertinet presenta-
tos et per locorum ordinarios institutos se minus honeste regere ac male conuersari pro par-
te magistri et fratrum predictorum nobis fuit humiliter supplicatum vt eis qd ipsi aut ille
vel illi ex eis ad quem vel ad quos presentatio huiusmodi vt premititur pertineat presenta-
tos hactenus et imposterum presentandos fratres huiusmodi ad ecclesias et vicarias predi-
ctas pro solo nutu magistri et fratrum predictorum ac illius vel illorum ex eis ad quem vel
ad quos presentatio huiusmodi pertinet vt prefertur quotiens ei vel eis videbitur ad domum
seu claustrum dicti hospitalis reuocare et loco reuocatorum huiusmodi alios fratres idoneos
eiusdem hospitalis ad ecclesias et vicarias antedictas instituendos ordinarijs ipsis presen-
tare possint concedere de benignitate apostolica dignaremur. **N**os igitur huiusmodi suppli-
cationibus inclinati eisdem magistro et fratribus qd ipsi aut ille vel illi ex eis ad quem vel
ad quos presentatio huiusmodi pertinet vt prefertur presentatos hactenus vel in posterum
presentandos fratres huiusmodi ad ecclesias et vicarias pro solo nutu magistri et fratrum p-
fatorum aut illius vel illorum ex eis ad quem vel ad quos presentatio huiusmodi pertinet
vt prefertur quotiens ei vel eis videbitur ad domum seu claustrum dicti hospitalis reuocare
et loco reuocatorum huiusmodi alios fratres idoneos eiusdem hospitalis ad ecclesias et vi-
carias huiusmodi instituendos ordinarijs ipsis presentare libere et licite valeant auctoritate
apostolica tenore presentium de speciali gratia indulgemus et volumus qd huiusmodi pre-
sentationes loco reuocatorum ipsorum vt premititur faciende perinde valeant et sortiantur
effectum ac si ecclesie necnon vicarie p-
dicte alias de iure et de facto vacauissent. **C**onstitutio-
nibus apostolicis ac statutis et consuetudinibus dicti hospitalis contrarijs non obstantibus
quibuscumq. **N**ulli ergo etc. nostre concessionis et voluntatis infringere etc. **S**i quis au-
tem etc. **D**atum Rome apud sanctum Petrum septimo ydus Aprilis Anno octauo. **I**n fi-
ne vero talis erat subscriptio sumptum ex registro litterarum apostolicarum. **C**ollationatum
per me **F. Ponzetum** eiusdem registri magistrum. **E**t concordat

h u Alexander ii. **A**d futuram rei memoriam decens reputamus et con-
gruum vt cum super litteris seu indulis apostolicis du-
bia et ambiguitates insurgunt Romanus pontifex p se seu declarationis oraculum dubia
et ambiguitates huiusmodi submoueat et decidat. **D**udum siquidem felix recordationis
Innocentius papa sextus predecessor noster et quorundam suorum et nostrorum predeces-
sorum pontificum summorum inherendo vestigijs per suas litteras sub **D**at. **Q**uintodeci-
mo kalend. **M**aij Pontificatus sui anno quarto. **P**ilectos filios magistrum et fratres ho-
spitalis sancti **Johannis Ierosolimitani** ac ipsum hospitale cum eorum prioratibus: prece-
ptorijs: domibus: grangijs: ecclesijs: oratorijs: capellis et alijs membris suis presentibus et
futuris ab omni ordinaria iurisdictione dominio et visitatione ac superioritate qualibet om-
nium et singulorum Patriarcharum: archiepiscoporum: episcoporum: et aliorum quorumlibet
iudicum et officialium ordinarioz ecclesiasticorum plene et de speciali dono gratie exemptit
et totaliter liberauit. **I**llaq; in ius et proprietatem beati petri et sedis apostolice ac sub eorum
speciali protectione suscipiens atq; sua decreuit hospitale cum eius Prioratibus: precepto-
rijs: domibus: grangijs: ecclesijs: oratorijs et alijs membris huiusmodi et psonas predictas
soli et immediate sedi huiusmodi subiacere quodq; locorum ordinarij in magistrum et fratres
et hospitale: preceptorias: domos: grangias: ecclesias: oratoria: et alia membra et psonas hu-
iusmodi vtpote prorsus exempta non possent auctoritate ordinaria excommunicationis suspē-
sionis aut interdicti sententias promulgare: vel alias etiam ratione delicti seu quasi vel contractus
seu qsi: aut rei de qua ageretur seu vbiq; committeretur delictum seu quasi seu iniretur con-
tractus vel quasi aut res ipsa consistere: potestate seu iurisdictione aliquam quomodolibet exer-

*Exemptio ab omni
iurisdictione Ordinariorum*

cere pie memorie **Innocentius** papa quartus etiā predecessor noster certa exēptione edita que incipit **Volentes** et alijs constitutionibus apostolicis in contrarium editis non obstantib⁹ quibuscunq; decrevit. **Insuper** dictus **Innocentius** sextus quaslibet excommunicationum: suspensionum et interdicti sententias: quoscunq; processus: quasvis penas et sententias continentes quos et quas contra magistrum et fratres ac hospitale necnon prioratus: preceptorias: domos: grangias: ecclesias: oratoria: et alia membra et personas predicta contra tenore et formam exemptionis predictę quomodolibet pmulgari vel haberi contingeret irritas et inanes per premissa tamen et eorum aliqd̄ diocesanis et quibusvis alijs quo ad procuraciones in locis dicti hospitalis recipi consuetas et ad quo omnimodā iurisdictionem in parochialibus ecclesijs quantum ad ea que curam animarum concernerent: etiam si cura huiusmodi per fratres ipsos exerceretur: necnon quo visitationē et pcurationē debitas nullum voluit preiudicium generari prout in ipsis litteris plenius continet. **Cum** autem sicut nuper accepimus nonnulli diocesani et aliorū locorum ordinarij dictam ultimam clausulam que de pcurationibus et omnimoda iurisdictione in eisdem parochialibus ecclesijs necnon pcurationē et visitationē huiusmodi sinistre interpretant̄ visitationē: punitionē et correctionē eorūdem fratrum dictam curam animarū exercentium in ecclesijs antedictis si eos aliquādo cōtingat derelinquere ad se pertinere non obstante exemptione predicta presumant asserere in non modicum ipsorum magistrī et fratrum ac hospitalis preiudicium ac damnum: nos paci et tranquillitati eorundem magistrī et fratrum in hac parte providere cupientes. **Necnon** ad tollendam omnem ambiguitatis materiam in premissis dictamq; clausulam interpretantes auctoritate apostolica tenore presentium declaramus fratres eiusdem hospitalis in sacerdotio constitutos et parochianorū earundē eccliarum animarum curā exercentes pro tempore: necnon generaliter omnes alios et singulos dicti hospitalis fratres quo ad psonarū correctionem et excessuum punitionem et visitationē fuisse et esse ab omnī ipsoꝝ diocesano/rum et aliorum ordinarioꝝ delegatorum subdelegatorum et iudiciū quorūlibet iurisdictione potestate et dominio: etiam ratione executionis ultimarū voluntatum in quibus forsan ipsi fratres fidei commissarij aut executores instituti seu deputati fuerint vel alias circa pmissa vel alias q̄litercunq; delinquant prozsus exemptos ac religioni pfate in casibus quorumlibet delictorū vel excessuū p eos commissorū pro tpe ad puniendū seu corrigendū. **Illa** iuxta ipsius hospitalis instituta regularia penitus remittēdos premissis ac etiam felices recordationis pape **Clementis** quinti predecessoris nostri in cōcilio **Vienēsi**. circa executiones ultimarū voluntatū edita q̄ incipit **Religiosis** et exēptis et q̄buscunq; alijs cōstitutōib⁹: necnō priuilegijs et indulgentijs ap̄licis q̄rumcunq; tenorū existant per que presentibus non expressa vel totaliter non inserta effectus eorū posset impediri quomodolibet vel differri et de quib⁹ quorūcunq; totis tenoribus de verbo ad verbum p̄sentibus habenda esset mentio specialis et alijs contrarijs non obstant̄ quibuscunq;. **Decern** etiam put est irritum et inane quicquid in contrarium a quoquā quavis auctoritate scienter vel ignoranter attentatum forsan est vel in posterum contigerit attentari. **Nulli** ergo rē. nostre declarationis et cōstitutionis infringere rē. **Si quis** rē. **Datum** **Pis**is tercio kalend̄ Augusti anno primo. **In** fine vero dicti sumptualis erat subscriptio sumptum ex registro litterarum apostolicarū. **Collationatum** per me **F. Ponzetum** eiusdem registri magistrum. **Et** concordat

i u Alexander ii. Dilectis filijs magistro et fratribus hospitalis sancti **Johannis** **Ierosolimitan** Salutem rē. Solet annuere sedes apostolica p̄ijs votis et honestis petentium precibus fauorem beniuolum impartiri ea propter dilecti in domino filij. **Vestris** iustis postulationibus grato concurrentes assensu omnes libertates et immunitates a predecessoribus nostris **Romanis** pontificibus: **Necnon** **Patriarchis**: **Archiepiscopis**: **Episcopis**: hospitali et locis siue per priuilegia: siue alias indulgentias et conseruatorias sub quibusvis verborum formis: aut tenoribus vobis et etiam **Hospitali** vestro concessas. **Necnon** etiam libertates et

Exemptio non est contra
Ordinarios quoad procuraciones
consuetas et alia parochia
lia

Explicitio superioris

Non comprehendit ab
Episcopo ordinem

*Confirmatio exemptionis a
secularium exactionibus*

exemptiones secularium exactionum a regibus et principibus vel alijs christifidelibus rati-
nabiliter vobis indultas sicut ea iuste et pacifice obtinetis vobis et per nos eidem hospitali
ac etiam vestras antiquas et rationabiles consuetudines auctoritate apostolica confirmamus
et presentis scripti patrocinio communimus: et insuper omnia indulta per predecessores nos-
tros summos pontifices quondam militie templi Ierosolimitani et eius magistro et fratri-
bus que postea in hospitale prefatum ac eius magistrum et fratres qui essent pro tempore
auctoritate sedis predictae ex iustis et rationabilibus causis translata fuerunt ad domos et lo-
ca hospitalis et conuerso omnia et singula priuilegia eiusdem hospitalis etiam auctoritate apo-
stolica indulta ad domos et loca que ante dictam translationem fuerint militie templi et eius
magistri ac fratrum prefatorum eadem auctoritate extendimus per presentes in contrarium facien-
non obstant quibuscumque. Nulli ergo etc. nostre confirmationis: comunitionis: et extensio-
nis infringere etc. Si quis etc. Datum Pisis quarto idus Augusti Anno primo. In fine
vero dicti sumpti talis erat subscriptio sumptum ex registro litterarum apostolicarum. Col-
lationatum per me F. Ponzetum eiusdem registri magistrum. Et concordat

k u Alexander ii. Dilectis filiis magistro et fratribus hospitalis sancti
Johannis Ierosolimitani Salutem etc. Solet annu-
ere sedes apostolica pijs votis et honestis petentium precibus fauorem beniuolum impar-
tiri ea propter dilecti in domino filij vestris iustis petitionibus grato concurren. et oratorijs ho-
spitalis nostri constitutis per vniuersum orbem deuote visitatibus ecclesijs et oratoria hu-
iusmodi aut illic manus assensu omnia et singula priuilegia super indulgentijs et relaxatio-
nibus peccatorum seu penitentiarum in omnibus ecclesijs porrigentibus adiutrices a predeces-
soribus nostris Romanis pontificibus vobis et hospitali: ecclesijs vel oratorijs vestris ra-
tionabiliter concessa nec hactenus reuocata vobis et per nos hospitali ecclesijs et oratorijs
priuatis auctoritate apostolica confirmamus et presentis scripti patrocinio communimus. Et
insuper omnes indulgentias et concessiones factas per ipsos predecessores hospitali ecclesijs et
oratorijs predictis tempore concessionum: indulgentiarum et relaxationum huiusmodi p tunc
constructis: etiam ad omnia et singula ecclesias et capellas et oratoria domorum olim tem-
pli tunc et in presentem diem postea constructa: et etiam omnes indulgentias concessas eccle-
sijs capellis et oratorijs domorum hospitalis prefati tunc et post hoc usque in presentem di-
em constructa eadem auctoritate concedimus et extendimus per presentes. Nulli ergo etc.
Si quis etc. Datum Pisis quarto idus Augusti Anno primo. In fine vero dicti sumpti
talis erat subscriptio sumptum ex registro litterarum apostolicarum. Collationatum per me
F. Ponzetum eiusdem registri magistrum. Et concordat

i iij Eugenius ii. Ad futuram rei memoriam Ex apostolice sedis pui-
sione et personarum presertim sub regulari obseruan-
tia domino pie vite studio famulantium deuotione prouenire dinoscitur vt Romanis ponti-
fex quandoque predecessorum suorum Romanis pontificum innouet: innouatōe restauret: et au-
toritate aplice fulciat innouata. Hinc est q nos ad dilectorum filiorum magistri et fratrum hospita-
lis sancti Johannis Ierosolimitani instantia qsdā felicitis recordatōis Innocētijs pape qrti prede-
cessoris nostri lras in cancellaria aplice inspicere examinarique diligenter et earum cum incipiāt vetustate
consumi: tenore presentibus inseri fecim⁹ q talis est. Innocētijs eps seru⁹ seruorum dei Venerabi-
lib⁹ fratrib⁹ archiepiscopis: episcopis: dilectis filiis archidiaconis ad qd iste lre puenerint Salutē etc.
Cū dilecti filij fratres hospitalis sancti Johannis Ierosolimitani nullū habeāt ep̄m vel p-
latū cui subfuit pter Romanū pontificē et speciali ppter ea prerogatiua gaudeāt libertatis nō de-
cet vos in eos vicarios vel clericos aut ecclias eorum ad ipsos imp̄sentiarū q̄litercūq; aut quō-
cūq; spectant vel in futurū ptineant absq; sedis aplice mādato suspensiois excoicatiois vl̄ inter-
dicti sniaz p̄mulgare: sed si qñ vos vl̄ subditos v̄ros idē fr̄es iniuste grauauerint p nos aut
nūcios n̄ros: id romanū pontifici significare debetis ac p ipm de memoratis fr̄ib⁹ iusticiā ob-
tinere. Hinc est q vniuersitati vestre per aplice scripta suspensionis et excoicatiois pe-

*Confirmatio omnium lras
indulgentiarum que etiam
extenduntur ad oia loca
Ordinis sui*

nis precipiendo mandamus quatinus in predictos fratres vicarios siue clericos aut eccle-
sias eorum pro nunc aut in futurum eis vnitas appropriatas aut alio quouis modo ad eos
spectari. suspensionis: excommunicationis: et interdicti sententiam promulgare aut fructus
ecclesiarum suarum huiusmodi quomodolibet sequestrare nullatenus presumatis: nec eos
alias indebita veratione grauetis: sed erga ipsos vos taliter habeatis q̄ nō habeant aduer-
sus vos materiam querulandi: scituri q̄ si mandatum nostrum neglexeritis in hac parte di-
mittere non poterimus quin eisdem in sua iusticia si apud nos querelam deposuerint effica-
citer etiam sub grauioribus censuris prouidere curabimus. Datum Laterani sextodeci-
mo kalend̄ Januarij Pontificatus nostri anno secundo. Nos itaq; dictorū magistri et fra-
trum in hac parte supplicationibus inclinati litteras ac tenorem huiusmodi auctoritate apo-
stolica presentium serie innouamus: et presentis scripti patrocinio communimus: per hoc
autem nullum ius dictis magistro et fratribus de nouo acquiri volumus: sed antiquum si
quod est tantummodo conseruari. Nulli ergo rē. Si quis rē. Datum Florentie Anno in-
carnationis dñice Millesimo quadringentesimo tricesimo q̄rto. Sextodecimo kal̄ octo-
bris Anno quarto. In fine vero dicti sumpti talis erat subscriptio sumptum ex registro lit-
terarum apostolicarum Collationatum per me f. Bonzetum eiusdem registri magistrū
Et concordat

n xliij Johannes rē. Ad futuram rei memoriam laudibus et bono-
re dignissima dilectorum filiorum magistri et
fratrum hospitalis sancti Johannis Ierosolimitani religio ab ipsius institutione felici per
latitudinem orbis terre diuersitate virtutum semper emicuit et suorum claritate meritorum
oculis ecclesie sacrosancte frequenter influxit pie memorie predecessoribus nostris Roma-
nis pontificibus propter hec tanta iocunditate profusis vt eisdem votiuum et delectabile fi-
eret dictam religionē interno et efficaci amore in christo diligere et sincerissima prosequi vo-
luntate multis ipsam attollendo presidijs et fouendo beneficijs opulentijs. Nos aut postq̄
apostolici curam officij diuina pudentia disponente suscepimus tantorum patrum vestigia
pijs imitati. affectibus corde concepimus q̄ religionem ipsam nobis specialem et charissi-
mam inter alias haberemus: huiusmodi beniuolentia postmodum sic per operationis eui-
dentiam elucescente q̄ in professores religionis eiusdem dona multiplicia effuderimus gra-
tiarum quas in melius si opportunum fuerit ampliantes in pleno vigore conseruare propo-
nimus ac professoribus et hospitali prefatis fructum desideratū producere affectamus cū
nobis firma fiducia q̄ quanto plus dicta religio benignitatis apostolice fauore reficit tāto
in ipsa deuotionis et reuerentie studium circa predictam ecclesiam adaugetur. Hinc est q̄
eorundem predecessorum vestigijs inherētes tenore presentium auctoritate apostolica ex cer-
ta scientia declaramus nostre intentionis fuisse et esse q̄ in impositionib⁹ decimarū seu cha-
ritatiuorum vel aliorum quorūlibet subsidiorum quibuscunq; nominibus nuncupentur in
regno francie et alibi in citra vel vltiramontanis partibus per nos aut nostra vel alia qua-
cunq; auctoritate concessis seu ex quauis causa hactenus quomodocūq; aut qualitercūq; fa-
ctis vel forsan in posterum faciendis: magister et fratres ac hospitale huiusmodi ac degen-
tes in illis: eorumq; Prioratus: pceptorie: ecclesie: capelle: oratoria: et alia eorū loca et bona q̄
nunc ybilibet obtinet vel in futurum annuente domino licite obtinebunt tam mobilia q̄ im-
mobilia quomodolibet nullatenus includantur seu comprehendī debeant: sed hospitale
huiusmodi: necnon prioratus: pceptorie: ecclesie: capelle: oratoria atq; degentes in illis pre-
sentes et posteri pro tempore a solutione ac prestatione decime et aliorum onerum huiusmo-
di fuerint et sint ac esse debeāt ppetuis futuris tēpib⁹ prorsus exēpta et imunia putentia pteri-
tis tēpibus et tēpe cui⁹ cōtrarij memoria nō existit exēpti et imunes tā moderni magister et fra-
tres: priores: pceptores: et rectores hospitaliū: prioratū: domorū: eccliarū: et oratoriorū pfato-
rū q̄ sui pdecessores q̄ fuerant p tempore per specialia priuilegia sedis aplice quib⁹ non est
prorsus in aliquo derogatum liberi et immunes hactenus extiterunt. Decernentes etiam

Sub eadem suspensionis et
excommunicationis interdicti
omnibus ordinarijs ne in
Johannitas aut ea quib⁹ eorum
censuris seuiant

Nota de sumptibus
ab impoſitione decimarū
et aliorū subsidiorū
q̄ pſentem inuestiturā
in impoſitione formā

Exemptio a decimis
charitatis subsidio

irritos et inanes: necnon pro infectis haberi volumus omnino processus et excommunicationis: suspensionis: et interdicti sententias: et quassibet alias censuras siue penas spirituales aut temporales apostolica vel legatorum seu alia quauis auctoritate in magistrum et fratres necnon priores preceptores ac rectores atq; personas hospitale ecclesias et oratoria: necnon eiusdem hospitalis loca huiusmodi occasione premissozum scilicet non solutionis decimarum aut subsidiozum predictozum in posterum sub quauis verborum forma forsan hactenus promulgatas: et si quas promulgari contigerit quomodolibet in futurum. Nulli ergo etc. nostre declarationis et voluntatis infringere etc. Si quis etc. Datum Rome apud sanctum Petrum tercio kalend. nouembz Anno secundo. In fine vero dicti sumpti talis erat subscriptio sumptum ex registro litterarum apostolicarum Collationatum per me F. Bonsetum eiusdem registri magistrum: et concordat

O **iii** **Eugenius ii.** Ad futuram rei memoriam sedis apostolice gratiosa benignitas pijs quarumlibet sub regulari casti-
monia domino militantium personarum votis libenter annuit et illis que ab ea pro huiusmodi personis processisse comperis yberioris interdum apostolici muniminis adminiculum adijcit vt eo firmitus illabata persistant quo frequentiori suo fuerint presidio pro tempore stabilita. Dudum siquidem bone memorie Balthazar in sua obedientia de qua dilecti filij magister hospitalis sancti Iohannis Ierosolimitani et Conuentus Rhodi hospitalis eiusdem erant tunc Iohannes. xxiij. nominatus nonnulorum Romanorum pontificum vestigijs inherens. suarum tenore litterarum ex certa scientia declarauit: eius intentionis fuisse et esse q; in impositionibus decimarum seu charitativorum vel aliorum quorumlibet subsidiozum quibuscunq; nominibus nuncuparentur in regno francie et alibi in cura vel vltromontanis partibus per eum aut sua vel alia quacunq; auctoritate concessis seu quauis causa eatenus quomodocunq; vel qualitercunq; factis aut forsan in posterum faciendis: magister et hospitale huiusmodi Necnon fratres dicti hospitalis illiusq; prioratus preceptorie ecclesie Capelle oratoria: vel alia loca et bona que tunc vbilibet obtinebant aut in posterum annuente domino licite obtinerent tam mobilia q; immobilia nullatenus includerentur seu comprehendendi deberent: sed hospitale Prioratus: preceptorie ecclesie: capelle et oratoria predicta Necnon degentes in illis presentes et posteri absolutione et prestatione decime et onerum huiusmodi forent et essent ac esse deberent perpetuis futuris temporibus exempta prozsus et immunia: prout etiam preteritis temporibus magister et fratres predicti: Necnon priores et rectores prioratum: domorum: ecclesiarum: et oratoriozum prefatozum per specialia priuilegia sedis apostolice quibus non erat in aliquo derogatum liberi et immunes extiterant decreuit etiam Balthazar prefatus tunc Iohannes. xxiij. irritos et inanes. Necnon pro infectis haberi voluit omnes processus et excommunicationis: suspensionis ac interdicti sententias et quassibet alias censuras siue penas spirituales aut temporales si quas dicte sedis vel legatorum eius seu alia quauis auctoritate in magistris: fratres: priores: receptores: rectores: hospitale: ecclesias: oratoria et loca huiusmodi occasione non solutionis decimarum aut subsidiozum predictozum in posterum sub quauis verborum forma promulgari contingeret quomodolibet in futurum: prout in ipsis litteris plenius continetur. Nos igitur intra nostre mentis armarium frequentius reuoluentes discrimina que magister et Conuentus predicti proprijs non indulgentes personis rebus et bonis pro christiane religionis defensione consternendiq; dominice crucis inimicis perferunt indefesse: tantis quoq; propterea q; ad illa deducenda facultates eorum sufficere videntur oneribus continuo pregrauantur. Unde ab alijs releuaminis ope sunt merito cofouendi ipsorum in hac parte supplicationibus inclinati auctoritate apostolica presentium serie declarationem: constitutionem: concessionem et voluntatem confirmamus: necnon eas et litteras predictas approbam? ac pñis scripti patrocinio comunim? Nulli ergo etc. nre pfirmatois: approbatois et comuniois infringere etc. Si q; etc. Datum Rome apud scñm petz. anno incarnatois dñice

Exemptio a decimis charitativis subsidio et alijs impositionibus

8
Villesimo quadringensimo tricesimotercio. Tercio kalend[is] decembris Anno tercio. In fine vero dicti sumpti talis erat subscriptio sumptum ex registro litterarum apostolicarum. Collationat[us] per me **F. Ponzetum** eiusdem registri magistrum. et concordat

q **xxiij. Johannes i.** Ad perpetuam rei memoriam. Promptum et benivolum libenter illis fauorem impendimus in quorum habetur desiderijs sub religionis habitu deuote domino famulantes mereatur gloriam perpetue claritatis. Dudum siquidem pro parte dilectorum Prioris et fratrum prioratus hospitalis sancti Johannis Hierosolimitani in almania quondam Bonifacio nono in sua obedientia nuncupato exposito. Quod licet ipsi ad parrochiales ecclesias et alia beneficia ecclesiastica in quibus ius obtinebant patronatus cum illa vacare contingeret personas idoneas locorum ordinarijs presentare: ipsiq[ue] ordinarij easdem personas ad ecclesias et beneficia huiusmodi sic presentatas sine aliqua contradictione seu exactione admittere et eas instituire consueuissent ecclesiarum et beneficiorum huiusmodi in rectores tamen a prauo tempore citra quidam ex eisdem locorum ordinarijs et specialiter bone memorie Burkardus episcopus Constantiensis tunc agens in humanis: huiusmodi personas per eosdem priores et fratres dicti prioratus ad ecclesias et beneficia predicta presentatas admittere et in illorum rectores instituire: nisi eadem persone medietatem seu aliam certam partem fructuum ecclesiarum et beneficiorum ipsorum primi anni dictis ordinarijs et Episcopo ad quos institutio communiter vel diuisim pertinebat persoluerent reculabant indebite et iniuste: propter quod dicti Prior: fratres: et prioratus opprimerentur plurimum et grauarentur: Prefatus Bonifacius per suas litteras ad supplicationem ipsorum prioris et fratrum prefatis Episcopo et locorum ordinarijs per eandem almaniam consistentibus: etiam si archiepiscopi vel episcopi forent ad quos admissio talium presentatarum personarum et institutio rectorum communiter vel diuisim pertinebat sub excommunicationis pena districte precipiendo mandauit ut idem episcopus et ordinarij ab illicitis exactionibus et grauaminibus huiusmodi penitus abstinentes et qualibet difficultate cessante personas idoneas quas dicti prior et fratres ad ecclesias et alia beneficia supradicta in quibus pacifice et quiete ius ut prefertur obtinebant patronatus vacantia et in posterum vacatura duxerant presentandas prout ad eos communiter vel diuisim pertineret legitimo impedimento cessante admittere: et in earum ad que presentate forent ecclesiarum et beneficiorum rectores instituire curarent. Alioquin si dicti Episcopus et ordinarij hoc facere differrent cum debita instantia requisiti extunc conseruatores per sedem apostolicam eisdem priori et fratribus contra inferentes eis molestias: iniurias vel iacturas deputati aut vnus eorum sic presentatas personas ea vice autoritate dictarum litterarum loco ipsorum episcopi et ordinariorum si aliud canonicum non obstatet admittere vel admitterent: ac eas in ecclesijs et beneficijs antedictis ad que presentate forent ut prefertur instituerent vel institueret in rectores et alia que circa hec necessaria essent exequi non obmitterent vel obmitteret prout in ipsis litteris plenius continetur. Cum autem sicut exhibita nobis nuper parte dictorum prioris et fratrum petitio continebat Dilectus filius Otto electus Episcopus Constantiensis easdem litteras quarum habet indubitam noticiam non aduertens ac nihilominus pretendens quod ratione institutionis earundem personarum que ad ecclesias huiusmodi et beneficia Constantiensis diocesis per eosdem priorem et fratres pro tempore presentantur huiusmodi medietas aut quota alia fructuum primi anni ecclesiarum et beneficiorum prefatorum aut ex speciali priuilegio sedis eiusdem Episcopo Constantiensis existenti pro tempore concessio aut ex antiqua et approbata ac hactenus pacifice obseruata consuetudine sibi debeat ipsas personas absque solutione medietatis dicte aut quote sibi per eas realiter facienda in ipsis ecclesijs et beneficijs ad que sibi pro tempore presentantur dicte persone instituire de facto recuset in diuini cultus diminutionem in ecclesijs et beneficijs ipsis: necnon eorundem prioris et fratrum ac personarum non modicum preiudicium atq[ue] damnum. Quare pro parte ipsorum prioris et fratrum nobis fuit humiliter

Nota bene
Epi ab ordine presenta-
tos ad beneficia gratis
instituant quod se nunc
conseruatores auctoritate
apostolica illi agant idq[ue]
etiam quando presentan-
tur seculares

supplicatum ut eis in premissis oportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur attendentes quod predictis Priori et fratribus qui in hospitalitate tenenda et etiam pro defensione catholice fidei contra impios sarracenos iugiter exponunt se et sua multis fauor a sede predicta debetur quodque indecens est ut ratione institutionis earundem personarum in ecclesiis et beneficiis hominum ab eisdem institutis aliquid exigatur ac huiusmodi supplicationibus inclinari volumus et auctoritate apostolica tenore presentium statuimus quod idem electus suique successores Episcopi Constantiensis necnon etiam omnes et singuli Archiepiscopi et alij episcopi ac etiam inferiores locorum ordinarii qui sunt et erunt pro tempore easdem personas eis ad huiusmodi ecclesias et alia ecclesiastica beneficia vacantia vel vacatura per eisdem priorem et fratres modernos ac etiam eorum successores infra tempus legitimum presentatas siue fratres hospitalis aut prioratus predictorum siue seculares presbiteri existant dummodo alias persone sint idonee et aliquod eis canonicum non obsistat in ecclesiis et beneficiis antedictis atque pro tempore presentate fuerint semota difficultate qualibet et gratis instituere teneant etiam absque eo quod occasione institutionum huiusmodi ab eisdem priore et fratribus ac alijs presbiteris institutis communiter vel diuisim dictam medietatem quorundam seu aliquam aliam partem fructuum predictorum seu aliud quicquid temporale petere aut exigere seu recipere sub quouis quesito colore per se vel alium seu alios debeant siue possint et si secus forsitan agere rationabili causa cessante presumpserint ex tunc eo ipso electus et sui successores comodo eiusdem privilegij vel consuetudinis se nouerint esse priuatos. Archiepiscopi vero necnon alij episcopi ac inferiores ordinarii a collatione omnium beneficiorum ac etiam dignitatum personarum vel officiorum cum cura vel sine cura per unum annum sint suspensi. Et quotienscunque forsitan ipsi electus et eius successores necnon archiepiscopi et alij episcopi ac inferiores locorum ordinarii prefati easdem personas ipsis taliter presentandas super hoc cum instantia requisiti ac etiam cessante causa rationabili instituere voluerint aut in hoc negligentes fuerint vel remissi ne propterea ecclesie et beneficia ipsa vacantia diuinis officiis defraudentur liceat extunc eisdem priori et fratribus existentibus pro tempore dictas personas per quemcunque abbatem cuiuscunque monasterij aut alium ecclesiasticum prelatum seculari vel regulari inferiori etiam si professor seu frater dicti hospitalis existat in Constantien. vel quibusuis alijs ciuitatibus vel diocesibus in quibus ecclesie vel alia beneficia ipsa vacant vel vacabunt existentem de quo eisdem presentantibus videbitur alias statum ad id habilem et idoneum in ipsis ecclesiis et beneficiis vacantibus ea vice auctoritate predicta institui facere dictas persone totaliter institute curam animarum parrochianorum ipsarum ecclesiarum que parrochiales fuerint perinde exercere libere et licite valeant: ac si in eis per electum seu ipsius successores necnon archiepiscopos et alios episcopos atque inferiores ordinarios huiusmodi aut alium vel alios ad id specialem ab ipsis potestatem habentes legitime institute fuissent premissis ac constitutionibus apostolicis et alijs contrariis non obstantibus quibuscunque decerneret ex nunc irritum et inane si secus super his a quocunque quauis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo etc. nostre voluntatis statuti et concessionis et constitutionis infringere etc. Si quis etc. Datum Bononie. iij. kal. Junij. Anno quinto. In fine vero dicti sumpti talis erat subscriptio videlicet sumptum ex registro litterarum apostolicarum Collationatum per me **F. Ponzetum** eiusdem registri magistrum: et concordat

r ix Bonifacius ix. Ad perpetuam rei memoriam Venerabilibus fratribus Archiepiscopis Episcopis et dilectis filiis electis Abbatibus Prioribus Decanis Archidiaconis Rectoribus ecclesiarum et beneficiis curatis vel non curatis quibuscunque ceterisque vtriusque sexus christifidelibus ad quos littere presentes peruenierint Salutem etc. Quot et quantis aduersitatibus quantisque presuris et angustiis quantaque rerum instabilitate presentis vite conditio varietur ex ipsis reuentibus cuilibet euidenter apparet. Clarescit enim vndique Hierusalem ciuitatem sanctam

Pena contra eos qui presentatos ab Ordine nolunt instituere

matrem nostre redemptionis flagellari et crebris insultationibus Agarenorum vexari et iacere sub iugo miserabilis seruitutis diuersasq; rerum mutationes totiens fieri vt prosperitas que dudum satis patuit in eadem durabilis nunc prochdolor et oppressa et instabilis videatur. Sane exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum preceptorum ac fratrum et confratrum domus et hospitalis pauperum beate marie et sancti Iohannis Ierosolimitani in Dacia Norwegia et Suetia consistentia petitio continebat Qd dudum felicitis recordationis Innocentius papa quartus predecessor noster volens oppressionibus huiusmodi et exinde necessitatibus et expensis que pro releuatione et sustentatione armigerorum contra infideles continue pugnantium ac pauperum infirmorum ac aliorum forensium diuersisq; modis occurrentium et quotidie frequentantium alijs diuersis oneribus incumbentibus domui et hospitali predictis ac fratribus ipsius domus et hospitalis vbiq; terrarum christo laudabiliter famulantibus: presertim illis qui per Daciam Norwegiam et Suetiam constituti existunt diuersis priuilegijs: exemptionibus: litteris recommendatijs et fauoribus omnibus fratres et confratres domus et hospitalis predictorum in ipsis partibus comorantes multipliciter comuniunt: eosq; pijs tuitionibus et fauoribus studuit specialiter comendare diuersas indulgentias et remissiones hijs qui pro releuatione necessitatum et aliorum onerum premissorum manus porrigerent adiutrices largiendo prout in litteris dicti predecessoris inde confectis quas presentibus haberi volumus pro expressis plenius dicitur contineri. Cum sicut eadem petitio subiungebat elemosine que christifidelibus pro manutenendis et conseruandis salubriter dictis operibus pietatis solebant offerri sunt adeo diminute qd ab inceptis et solitis tante bonitatis largitionib; elemosinis: subuentionibus: administrationibus in armigeros pauperes infirmos et alios predictos: dicti fratres per impotentiam desistere compelluntur. Quare pro parte ipsorum fratrum et confratrum domus et hospitalis dictorum in Dacia Norwegia et Suetia consistentium nobis fuit humiliter supplicatum vt super his prouidere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur attendentes qd sicut habet fidedignorum assertio in prefatis domo et hospitali ex ipsis bonis pie collatis quotidie tot armati debellantes contra infideles tot infirmi et pauperes recipiuntur et sustentantur ipsiq; infirmis necessaria pro sustentatione vite et liberatione infirmorum benigne tribuuntur et administrantur: inducimur non immerito prefati predecessoris inherere vestigijs statui et conseruationi ipsius domus et hospitalis preceptorum ac fratrum et confratrum eorundem ex tam multimoda et salubri vt proinde de incumbentibus onerib; et necessitatibus predictis facilius releuentur de oportuno remedio prouidendo. Quocirca fidelium mentes circa premissa pietatis opera excitare volentes vniuersitates vestram rogamus per asperisionem sanguinis Iesu christi vt huius domus et hospitalis fratres confratres et nuncios qui in dictis partibus Dacie Norwegie et Suetie existunt cum eorum adiutoribus vtriusq; sexus tanq; fideles suscipiatis fauoribus et subsidijs ac litteris commendatijs recommissos vestrisq; elemosinis pauperes et infirmos hospitalis predicti per manus ipsorum fratrum et confratrum in partibus commorantium: studeatis misericorditer subleuare. Preterea cum sicut accepimus a Romanis pontificibus predecessorib; nostris eisdem fratribus et confratribus indultum existat qd vbiq; terrarum presertim per Daciam Norwegiam et Suetiam quandocunq; a sede apostolica vel eius auctoritate quauis occasione diuinum officium interdictum vel suspensum existat liceat ipsis fratribus et confratribus vtriusq; sexus tempore interdicti huiusmodi vel suspensionis excommunicatis et interdictis exclusis diuinis officijs interesse. Et insuper qd homicidas publicos eliminatos: Et feminas que ex incuria proprios oppresserunt infantes: Vel aqua submergi: igne exuri: aut feris dilaniari permiserunt. Clericorum etiam percussores contra tamen sanguinis effusionem et qui parentes offenderunt absq; violenta manuum iniiectione. Similiter eos qui Ecclesias vel Claustra: aut alia pia loca incastrarunt: vel ad ipsa confugientes bello temerario occuparunt. Et in Ecclesijs vel etiam cimiterijs

Iohannita Interdicti tempore possunt diuinis interesse

*Homicidas absolvere
Item feminas que proprios infantes oppresserunt aut quarum incuria aqua igne aut feris perierunt*

*Absolvere possunt in casibus
Episcopalis*

Nota (eorum cuilibet)

*Qui Johannis in Dacia
beneficiant lucrantur 100
dies Indulgentiarum*

*Quomodo Interdictum
tempore possunt sacra fa-
cere*

*Contra infringentes libe-
ratem Johannis*

sanguinem effuderunt adulteros: incestuosos: spoliatores: feneratoros et periuros et in ce-
teris casibus episcopalibus absolutionis beneficium impendere pro commissis iniuncta
eis exinde pro modo culpe penitentia saluari et sancte matri ecclesie reconciliare nos om-
nia premissa sic concessa ex certa scientia auctoritate apostolica harum serie confirmamus
et presentis scripti patrocinio communimus ac dictis fratribus prefati hospitalis preci-
pue in predictis regnis constitutis et eorum cuilibet ea omnia et singula de nouo licere co-
cedimus per presentes. Ceterum de vberioris dono gratie omnibus et singulis tam cleri-
cis quam laicis vtriusque sexus qui predictos fratres et confratres vel nuncios eorum per par-
tes predictas Dacie Norwegie et Suetie ut prefertur constitutos pro sustentatione ar-
migerorum: infirmorum: pauperum et aliorum premissorum elemosinis consilijs auxilijs
fauoribus prosequuntur. Centum dies de iniunctis eis penitentijs misericorditer in do-
mino relaxamus presentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Nulli ergo etc. no-
stre confirmationis: communionis: concessionis: et relaxationis infringere etc. Si quis etc.
Datum Rome apud sanctum Petrum secundo nonas Maij. Anno tertio decimo. In fi-
ne vero dicti sumpti talis erat subscriptio sumptum ex registro litterarum apostolicarum Col-
lationatum per me F. Ponzetum eiusdem registri magistrum: et concordat

8 ix Bonifacius 11. Dilectis filijs Richardo magistro et fratribus ho-
spitalis sancti Johannis Ierosolimitani etc. Deuo-
tionis nostre sinceritas promeretur ut votis vestris illis prefertim que ad vestrarum salutem
pertinent animarum cedere valeant quantum cum deo possumus fauorabiliter annuamus
Vestris igitur in hac parte supplicationibus inclinati auctoritate vobis presentium indul-
gemus ut tempore generalis interdicti liceat vobis et vestrum singulis in vestris et si con-
tingerit vos ad alia loca ecclesiastico interdicto supposita declinare etiam in alijs ecclesijs
clausis ianuis excommunicatis et interdictis expulsis non pulsatis campanis et submissa vo-
ce vobis et familiaribus ac seruitoribus ac promotoribus ac confratribus et consororibus
vestris missas et alia diuina officia facere celebrari dummodo vos vel illi causam non de-
deritis interdicto nec id vobis vel illis a sancta sede apostolica contigerit specialiter interdi-
ci. Nulli ergo etc. Concessionis etc. Datum Rome apud sanctum Petrum decimo quinto
kalend. Julij Anno secundo. In fine vero dicti sumpti talis erat subscriptio sumptum ex re-
gistro litterarum apostolicarum. Collationatum per me S. Bagarotum eiusdem registri
magistrum: et concordat

1 ix Bonifacius 11. Dilectis filijs magistro et fratribus hospitalis san-
cti Johannis Ierosolimitani etc. Exhibita siquidem
nobis vestra petitio continebat Quod licet vobis a sede apostolica sit indultum ut christifideles
vtriusque sexus dummodo non sint excommunicati seu nominatim interdicti: liceat vobis te-
pore generalis interdicti recipere ad diuina. Nonnulli tamen episcopi et alij ecclesiarum
prelati: necnon parrochialium ecclesiarum rectores vestris libertatibus inuidentes illos
quos huiusmodi tempore iuxta indultum huiusmodi ad diuina ipsa recipitis quanquam ta-
les non sint excommunicati nec nominatim interdicti neque causam dederint interdicto exco-
municatois vinculo contra iusticiam innodare et alias punire presumunt. propter quod hu-
iusmodi indultum contingit quodammodo vacuari. Quare nobis humiliter supplicastis
ut providere super hoc paterna sollicitudine curaremus. Nos igitur vestris supplicationi-
bus inclinati ne quis predictorum premissa de cetero attentare presumat auctoritate presen-
tium districte inhibemus Non obstat. quibuscumque. Nulli ergo etc. inhibitionis etc. Si
quis etc. Datum Rome apud sanctum Petrum decimo octavo kalend. nouemb. Anno secundo.
In fine vero dicti sumpti talis erat subscriptio. Sumptum ex registro litterarum apostoli-
carum. Collationatum per me F. Ponzetum eiusdem registri magistrum: et concordat.

10 iij Eugenius 11 Ad perpetua rei memoriam Sacre religionis sub-
dilecti filij Bagister et freres hospitalis sancti Jo-

hannis hierosolymitan. deuorū ac sedulū exhibēt dño famulatū pmeret honestas vt vō
tis eoz in his pferim que ipoz et dicti hospitalis vtilitatem cōcernunt quantū cum deo
possumus fauorabiliter annuamus. Ipoz igitur magistri et fratru supplicationibz incli-
nati ifas felicitis recordatōis Innocenti pape quarti pdecessoris nostri eis olim cōcessas
quas in Cancellaria nostra diligēter inspici et pntibz de verbo ad verbū cum incipiāt ve-
litate cōsumi inseri fecimus auctē aplica tenore pntium innouamus et pntis scripti pa-
trocinio cōmunimus. per hoc aut nullum ins eisdē magistro et fratribz de nouo acquiri
volumus sed antiquū tantummodo cōseruari. Tenor vero dictarū litterarum talis est.

E iiii Innocentius Eps seruus seruoz dei. Venerabilibus fratribus
lectis filiis Abbatibus. Prioribus. Prepositis. Archipresbyteris. Decanis. Archidia-
conis. ceterisqz Parrochialiu ecclesiarū Rectoribus Salutem zc. Religiosos viros fra-
tres hospitalis sancti Iohannis Hierosolymitan. p tempore existentes quorum religio
tanqz solidū fidei pugnaculū est inuenta tanto magis a malignoz incurfio ptegere vo-
lumus ztueri quāto puriorē deuotionē circa nos et Romanā ecclesiā habere noscuntur.
inde est qz vobis per aplica scripta mandamus. quatinus vniuersis parrochianis vestris
sub interminatōe anathematis phibere curetis. et a prefatis fratribz vel eozum hominibz
de victualibus. vestimentis. pecudibz seu de alijs rebus eozundem fratru vsibus deputa-
tis pedagū vendam passāgium caucagium seu aliam quamlibet psuetudinem erigere vel
extorqueri psumat. Si quis autem cōtra phibitionem nostram venire psumperit eos a
presumptōe sua monitione pmissa nō differatis per excommunicationis sententiā coherce-
re et in terris eozum si quas habent omnia diuina preter baptisma paruuloz et peniten-
tias morientiu phibeatis appellatione remota officia celebrari. Ad hec quia sicut pdicti
fratres asserunt quidem psbyteri et alij clerici vestre iurisdictionis in ecclesijs illis que p ex-
cessibus in domū predictorū fratrum cōmissis sub interdicto tenentur diuina celebrare
presumunt eos si res ita se habeat a sue psumptionis audacia per suspensionē. et excommu-
nicatōis sententiā appellatōe postposita cōpescatis. Datum Lugduni. Idus Junij. Pon-
tificatus nostri Anno secundo. Nulli ergo zc. nostre innouationis cōmunitōis et vo-
luntatis infringere zc. Si quis zc. Datum Rome apud sanctū Petrum Anno incarna-
tionis dñice. Millesimoquadringentesimoquadragesimoquarto. Sextodecimo Kal.
Maij. Anno quartodecimo. In fine vero dicti sumpti talis erat subscriptio sumptum
ex registro litterarū apostolicarū. Collationatū per me f. Ponzetum eiusdem registri ma-
gistrum. et cōcordat.

y u Martinus ii. Dilectis filiis magistro et fratribz hospitalis sancti
stolice gratiosa benignitas pijs votis fidelium presertim sub religionis habitu domino
militantiū libenter solet annuere et honestis supplicum precibus fauorē beniuolum im-
parti. Ea propter dilecti in dño filij vestris in hac parte supplicationibz inclinati omnes
libertates immunitates questus z gratias a pdecessoribus nostris Roman. pontificibus
et illis qui a tempore felicitis recordationis Gregorius papa. xi. pdecessor noster cessit ab
humanis p Roman. pontificibus in suis obedientijs reputati fuerunt siue p priuilegia
aut alias indulgentias vobis et hospitali vestro concessas quarū tenores presentibus ha-
beri volumus pro expressis necnon libertates et exemptiones seculariū exactionū a Regi-
bus et principibus ac alijs christifidelibus rationabiliter vobis et hospitali vestro predi-
ctis indultas sicut eas iuste et pacifice obtinetis translationes quoqz tam spiritualium qz
temporalium locorū et bonorū quondā militie templi herosolymitan. p sedem aplicam fa-
ctas vobis z p nos eidem hospitali auctoritate apostolica ex certa scientia confirmamus et
presentis scripti patrocinio cōmunimus. Nulli ergo zc. nostre cōfirmationis et cōmunitōis
infringere zc. Siquis zc. Datum Constantie. xi. kal. Januarij Anno primo. In fine

Exemptio a pedagij non
uenda passagio & cortea fa-
cientes anathemate feri-
endi

Confirmatio omnium pre-
cedentium priuilegiarum

vero dicti sumpti erat talis subscriptio sumptum ex registro litterarū apostolicarū **Colla-**
tionatum per me **F. ponzetum** eiusdem registri magistrū. et concordat.

¶ ix Bonifacius ii. Ad perpetuam rei memoriam sedis aplice prudentia
circumspectas psonas sub religionis obseruatiua
cantes assidue studio pie vite benigno fauore psequitur et ut earum cōsulatur cōmoditatibz
ut quietius dño famulari valeant libenter se ppiciam exhibent et benignā. Exhibita siquidē
vobis nuper p parte dilectorz filiorū prioris et fratrum Prioratus hospitalis sancti Johā-
nis hierosolymitanū. in **Alamania** petitio cōtinebat qđ licet priori dicti prioratus et pcepto-
ribz p tempore existentibz ac fratribz pfati hospitalis infra prioratū ipm cōsistentium a
sede apostolica p ipius lras indultum existat qđ ad solutionē pcuratiōis seu ad cōtributio-
nem aliquā legatis aut nuncijs dicte sedis faciendā extra domos pdictas vel cum aliquo ex
ipīs sancte **Roman.** ecclesie Cardinalibz dumtaxat exceptis sup hmoi pcuratiōibz aut cōtri-
butionibz cōcordare seu ad prestationē fructuum duorum primorū annorum ecclesiarū
parrochialū et aliorum beneficiorum suorum vacantium aut aliquarū collectarum subssi-
diorum vel aliarū exactionū quarumcūqz imponendarū solutionē minime teneantur tamē
plerūqz cōtingit qđ in litteris apostolicis que legatis aut nuncijs hmoi a dicta sede cōcedun-
tur hmoi verba seu saltem in effectu similia apponunt videlicet. **Volumus** autem qđ nō so-
lum vos plati et persone ecclesiastice terrarū et locorum iporum sed etiam vos **Patriarche**
Archiepi **Episcopi** hospitaliū sancti iohannis hierosolymitanū. ac beate marie **Theutoni-**
corum **Magistri** priores pceptores et fratres vicinorū locorum ac ciuitatum et diocef. cir-
cumpositarum in puisionibus et subuentionibz cōtribuatīs pro oneribus hmoi supportā-
dis. **Non** obstant. si vos aut vestrū alicui vel quibuscūqz alijs locis aut ordinibus vestris cō-
muniter vel diuissim a dicta sit sede indultū qđ nuncijs ipius sedis pcuratiōē aliquā exhi-
bere vel in ea contribuere nisi ad vos declinauerint minime teneamini et ad id compelli aut
quod interdicti suspendi vel excommunicari non possitis per litteras apostolicas non facien-
tes plenā et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem et quibz
libet priuilegijs indulgentijs et litteris apostolicis generalibus vel specialibus quibuscūqz
qđ locis personis vel hominibz aut ordinibus sub quacūqz forma vel expressione verbo-
rum eadem sede concessis de quibz quorumqz totis tenoribus de verbo ad verbum in no-
stris litteris plena et expressa mentio sit habenda et per que presentis nostri mandati effectus
valeat impediri quomodolibet vel differri propter que prior pceptores et fratres predicti
ab hmoi legatis aut nuncijs super pcuratiōibz et cōtributionibz hmoi. necnon alijs a
quibusdam Archiepis et Episcopis. eorūqz vicarijs seu commissarijs super fructibus duorū
annorum beneficiorū hmoi p tempore vacan. et super impositionibz collectis subsidijs et
alijs exactionibus dandis et exhibendis molestant. ipiqz Archiepi et Epi vel Vicarij seu
commissarij in eisdem priorē et fratres per eorundē domos ecclesias ac loca excommunicatio-
nis suspensionis et interdicti sententias q̄tum in eis est pmulgare nō verentur in iporum
prioris pceptorū et fratrum grauē lesionē. Quare pro parte dictorum prioris pceptorum
et fratrum nobis fuit humiliter supplicatum ut puidere ipīs super hoc de benignitate apo-
stolica dignaremur. Nos igitur hmoi supplicationibz inclinati eisdem priori pceptoribus
et fratribz auctoritate apostolica tenore presentium indulgemus ut ipi et eorum successores
perpetuis temporibus preteritu huiusmodi similiū vel aliarum quarumlibet dicte sedis
litterarū cōcessarum actenus vel imposterum cōcedendarū quorumcūqz tenorū existant etiā
am si quicūqz derogatoria verba cōtinerent per nuncios prefate sedi ad pcuratiōes aut cō-
tributiones exhibendū necnō qđ Archiepiscopis et Episcopis aut eorum vicarijs seu com-
missarijs predictis ad pstandum fructus suorum beneficiorum duorum primorum anno-
rum huiusmodi et impositiones collectas subsidia vel alias exactiones qualicūqz de cetero
minime teneantur. et ad id compelli nō possint per litteras apostolicas nō facientes plenā
et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Nos enim exnunc

*Johannites non intelliguntur
grauati litteris apostolicis
nisi eadem priuilegia ipsorum
de verbo ad verbum referen-
tes ydem sic derogant*

quaslibet excommunicationis suspensionis et interdicti sententias quas pmissorum vel alicuius eorum occasione contra tenorem presentium in priorem pceptores aut fratres predictos eorumque domos ecclesias aut loca forsan proferri seu promulgari contigerit irritas decernimus et inanes. Nulli ergo etc. nostre concessionis et constitutionis infringere etc. Si quis etc. Datum Rome apud sanctum Petrum decimo quinto kalendas Maii Anno septimo. In fine vero dicti sumptus talis erat subscriptio valet sumptum ex registro litterarum apostolicarum. Collationatus per me f. ponzetum eiusdem registri magistrum et concordat.

1 **ix** **Bonifacius 8.** Ad perpetuam rei memoriam Sedis apostolice providentia circumspecta personas sub religionis observantia vacantes assidue studio pie vite benigno favore persequitur et que pro personarum ipsarum ac locorum et platorum suorum oneribus et necessitatibus supportandis provida deliberatione sunt consuevit apostolico munimine roborari. Exhibita siquidem nobis pro parte dilectorum filiorum Conradus prioris et fratrum prioratus hospitalis sancti Johannis hierosolymitani in almania petitio continebat quod olim nonnulli diuine memorie imperatores Romani ac Reges et Principes Duces Comites Barones et Milites alique laicales persone pia deuotione ducti iura patronatus que in certis parrochialibus ecclesiis tunc obtinebant per fundationem quarundam domorum infra dictum prioratum in diuersis diocesis consistentium ac per sustentationem fratrum dicti hospitalis in eiusdem domibus degentium pia largitione donauerunt ac etiam concesserunt. Et insuper huiusmodi et nonnulli alij fratres in ipsis ac etiam in quibusdam alijs domibus dicti hospitalis infra prefatum prioratum consistentes nonnullas alias ecclesias parrochiales ac ius patronatus earum alijs iustis ut creditur titulis acquisierunt quarum aliquas et ius patronatus huiusmodi ac presentandi rectores ad illas habuerunt et possederunt pacifice et quiete a tanto tempore cuius contrarium memoria non existit et ex huiusmodi ecclesijs nonnulli dudum sunt eiectione in domos conuentuales et per modum conuentuum a fratribus prefati hospitalis actenus gubernate ad quasdam vero ex ipsis cum vacant huiusmodi fratres soliti sunt prout solent locorum ordinarijs presentari ac per illos in rectores earum institui nonnulli etiam ex eisdem et alijs parrochialibus ecclesijs infra dictum prioratum consistentibus fuerunt put sunt successiuis vicibus diuersis domibus prefati hospitalis per locorum diocesanos ex certis rationabilibus et legitimis causis auctoritate ordinaria vnite annexae et incorporate ac huiusmodi fratres in eiusdem domibus per tempore degentes ecclesias ipsas vigore unionum annexionum et incorporationum huiusmodi assecuti illas per quadraginta annos et ultra tenuerant et possederunt put tenent et possident pacifice et quiete. Cum autem sicut eadem petitio subiungebat prefati prior et fratres dubitent in donationibus concessionibus acquisitionibus unionibus annexionibus et incorporationibus huiusmodi quo ad aliquas ex ecclesijs antedictis quas penitus ignorant locorum diocesanorum et ipsorum capitulorum auctoritate et consensum nec non tractatus et alias solennitates et formas ad hoc oportunas non interuenisse sed propterea super ecclesijs ipsis aut earum aliquibus posse in posterum molestari per parte ipsorum prioris et fratrum nobis fuit humiliter supplicatum ut premissis non obstant concessionibus donationibus acquisitionibus unionibus annexionibus et incorporationibus antedictis. Robur apostolice firmitatis adiacere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati ac ecclesias huiusmodi et earum necnon prioratus et domorum predictorum quibus ecclesie ipse ut prefertur vnite annexae et incorporate sunt verum valorem annuum secundum communem estimationem presentibus pro expressis habere volentes donationes concessiones acquisitiones uniones annexiones et incorporationes predictas et quecumque inde secuta rata habentes et grata illa auctoritate apostolica confirmamus et presentibus scripti patrocinio comunimus suppletes nihilominus solennitates omittas et omnes defectus si qui forsan interuenerint eisdem non obstant tam felicitis recordationis Urbani pape sexti predecessoris nostri quibus cauetur quod quicumque impetrantes confirmationes unionum teneantur ex

*Supplet Paga defectus
eos qui forte sunt
in unionibus donationibus
et acquisitionibus beneficiis
cum quibus ordinis sunt
ab alijs data concessa
aut unita*

primere valorem tam beneficii uniti quam etiam ecclesie vel monasterii aut mense **Episcopalis** vel **Abbatialis**: seu alterius beneficii cui huiusmodi unio facta fuerit alioquin confirmationes ipse non valeant quam alius constitutionibus ac ordinationibus apostolicis contrariis quibuscunque. Nulli ergo etc. nostre confirmationis et suppletionis infringere etc. Si quis etc. Datum Rome apud sanctum Petrum. quinto Kalendas Maii. Anno tertio. In fine vero dicti summi talis erat subscriptio sumptum ex registro litterarum apostolicarum. Collationatus per me **F.** pontetum eiusdem registri magistrum. et concordat.

¶ De Bonifacius 11. Dilectis filiis magistro et fratribus hospitalis sancti Iohannis hierosolymitarum et presertim in **Dacie** **Horodwegegie** et **Sueticie** regnis constitutis. Salutem etc. Sincere deuotionis affectus quem ad nos et Romanam gerit ecclesiam non indigne meretur ut petitionibus vestris in his presertim per que iura privilegia vestra utilius conseruentur. Favorabiliter annuamus pro parte vestra nobis fuit humiliter supplicatum ut litteras felicis recordationis **Honorii** pape quarti predecessoris nostri vobis concessas quas in cancellaria nostra diligenter inspici quarum tenores de verbo ad verbum inseri fecimus cum incipiant vetustate consumi innouare de benignitate apostolica dignemur. Quarumquidem litterarum tenores tales sunt.

¶ In Honorius Episcopus seruus seruorum dei **Venerabilibus** fratribus **Archidiacono** et alijs ecclesiarum prelati ad quos littere iste puerint. Salutem et apostolicam benedictionem. Cum dilectis filiis fratribus hierosolymitanis hospitalis fuerit a predecessoribus nostris indultum et a nobis postmodum confirmatum. vel semel in anno recipiantur in ecclesijs ad elemosynas colligendas quidam vestrum auaricie ardore succens ipsi confusi aut nihil exinde aut modicum consequuntur. Quia igitur hoc indecens est et in contemptum dei et ecclesie **Romane** redundat predecessorum nostrorum vestigijs inherentes **Universitati** vestre per apostolica scripta precipiendo mandamus quatinus cum fratres ipsi vel eorum nuncij ad loca vestra per elemosynas accesserint colligendum benigne recipientes eosdem et honeste tractantes ipsos in ecclesijs vestris admonere populum et elemosynas libere gerere permittatis. **Confratrias** vestras quas facere potestis quotidie ipsorum confratrum que semel in anno fiunt nullatenus proponentes ne occasione illorum elemosyne pauperum christi deperiant et impediant opera pietatis. Sane quoniam a nostris predecessoribus est statutum et innouatum a nobis ut nemo excommunicet fratres ipsos vel clericos et familiam vel ipsorum oratoria interdicat sine mandato sedis apostolice speciali preceptum vobis auctoritate precipimus ut ipsos excommunicare aut eorum ecclesias interdicare nullatenus presumatis. De parochianis autem vestris qui domos ipsorum inuadunt per violentiam vel infringunt aut indebitis molestijs opprimunt fratres ipsos et tam deposita quam res diripiunt eorundem cum exinde querimoniam deposuerint communia vobis tam districtam eis iusticiam faciatis et ita iura eorum defendere ac manutenere curetis. quod ipsi ad nos pro defectu iusticie sepe recurrere non cogantur. sed sollicitudinem et obedientiam vestram debeamus merito commendare. vosque beneficiorum que in illa sancta domo fiunt participes existatis. **Preterea** liberas et absolutas personas que se domui eorum in sanitate vel in infirmitate reddiderint libere et sine molestia recipi permittatis ab ipsis nec ipsos super hoc temperetis aliquid quatinus impedire illud autem non mediocriter monet nos nec modicum ecclesiastice derogat honestati. quod quidam vestrum contra institutionem sanctorum patrum in **Turonensi** concilio editam fratrum ipsorum corpora cum decedunt nolunt sine precio sepelire. unde quia tam praua exactio et iniqua non est aliquatinus toleranda. in obedientie vobis virtute precipimus ut nullo modo a fratribus ipsis vel alijs per sepultura quicquam exigere vel accipere. nisi quod spontanea decedentium libertas vel parentum deuotio vobis contulerit attemptis. sed absque ullo precio corpora mortuorum sepeliatis. Et si quis hoc ulterius attem-

*De Culinary pro confratrias
suas non impediunt Joannitas
quo minus semel in anno
in ipsorum ecclesijs elemo
synas colligant*

*Nemo excommunicet
interdicat Joannitas aut
eorum loca absque authoritate
apostolica*

*Joannitas
fratres fratres sepeliant
o Culinary*

ptauerit taliter animaduertatis in eū q̄ amplius similia nō presumat ad hec presentium vō
bis auctoritate p̄cipimus ne ab his contra tenorem priuilegiōrum apostolice sedis de nu-
trimētis animalium suorum siue de ip̄is animalibus decimas exigere p̄sumatis. Cum au-
tem oratoria vel cemiteria sc̄dm quod est eis beneficio priuilegiōrum ecclesie Romane cō-
cessum duxerint cōstruenda. vos fratres Archiepiscopi et episcopi eis pro se ac familia sua
tantum oratoria dedicare. ac cemiteria benedicere p̄curetis. Nec aliquis vestrum cōtra te-
nozem priuilegiōrū ip̄orum id impedire audeat aliquatinus vel turbare. De cetero fratres
hierosolymitan. hospitalis in vestris episcopatibus cōstitutos qui crucem et suum habitū
deponentes per illecebras seculi et meroris abrupta vagantur et illos etiam qui prioribus
suis cōtumaces et rebelles existunt. et baliuas detinēt cōtra voluntatem ip̄orum moneatis
instanter et pro vestri officij debito cōpellatis vt habitum depositum resumentes in obe-
dientia prelatorum suorum deuote ac humiliter p̄seuerent et baliuas siue alia officia p̄ vio-
lentiam detinere nullo modo presumant. Quicūq; autem mandatorum vestrorum exti-
terint p̄ceptores excōis eos sentētia p̄cellatis quā faciatis vsq; ad cōdignā satisfactionē in-
uiolabiliter obseruari. Preterea q̄cūq; de facultatib; sibi collatis a deo fratrib; subuenerint
hospitalis et in tā sancta fraternitate statuerint se collegā. eisq; bñficia p̄soluerint annuatim
eis de beatorum apostolorum Petri et pauli auctoritate confisi. Septimā partem iniuncte
penitentie relaxamus. Apostolica quoq; auctoritate ob reuerentiā ip̄ius venerabilis dom-
statuimus vt his qui eorum fraternitatē assumpserint si forsan ecclesie ad quas pertinent a
diuinis fuerint officiis interdicte ip̄osq; mori cōtingerit sepultura ecclesiastica nō denegetur
nisi excōmunicati vel nominati fuerint interdicti. Volumus autem vt liceat eis confrat-
res suos quos ecclesiarum prelati apud ecclesias suas malitiose nō p̄miserunt sepeliri nisi
excōmunicati vel nominati fuerint interdicti aut etiam publici vsurarij tumulandos de-
ferre ad ecclesias hospitalis et oblationes tam pro eis q̄ alijs qui in eorum cemiterijs re-
quiescunt exhibitas sine alicui iuris p̄iudicio retinere. hoc etiam addito vt receptores fra-
ternitatis seu etiam collectarum saluo iure dominorū suorū sub beati petri et nostra prote-
ctione consistant. Adhuc in super vt si qui in eorundem fratrum qui ad easdem frater-
nitates missi fuerint vel collectas in quamlibet ciuitatem castellum vel vicum aduenerint
si forte locus ip̄e a diuinis fuerit officiis interdictus in eorum iocundo aduentu semel ape-
rientur ecclesie annuatim. et excōmunicatis eiectis diuina ibi officia celebrent. salua in om-
nibus supradictis declaratione Concilij generalis ad maiorem quoq; nostre mercedis cu-
mulum districtius vobis mandando p̄cipimus quatinus hanc nostram institutionem per
parochias vestras nunciari litteris proprijs faciatis. Bandamus etiam vt si qui de cle-
ricis ecclesiarum vestrarū prefati hospitalis fratrib; cum licentiā prelati sui sponte ac gra-
tis per annum vel biennium decreuerint deseruire nequaq; impediantur et interim sua be-
neficia vel ecclesiasticos redditus non amittant. Datum Laterani Tertio idus Nouem-
bris. Pontificatus nostri anno quinto. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclina-
ti easdem litteras auctoritate apostolica tenore presentium innouamus ac etiam confirma-
mus et presentis sumpti patrocinio cōmunimus. Constitutionē. pie memorie Iohannis vi-
cesimifecundi. Clementis sexti. et aliorum Romanorum pontificum etiam predecessorum
nostrorum et alijs in cōtrarium editis non obstan. quibuscūq;. Nulli ergo rē. nostre inuo-
cationis confirmationis et cōmunionis rē. Si quis rē. Datum Rome apud sanctum pe-
trū. Sexto non. Maij. Anno tercio decimo. In fine vero dicti sumpti talis erat subscri-
ptio. Sumptum ex registro litterarum apostolicarum. Collationatum per me B. Bagaro
tum. eiusdem registri magistrū. et cōcordat.

I **xxij** **Iohannes** **ii.** Ad perpetuā rei memoriaz. Qui ex paterne cha-
gratia laudabili sacrosancta militans ecclesia referta conspicitur statum reddi cupimus
b ij

*Joannitae non soluant
decimas de nutrimen-
tis aut eorum anima-
libus
Item licet ip̄is ubiq;
construere priuata
oratoria*

*Ep̄i sub p̄na excōis
cogant Rebelles ad obe-
dientiam*

*Indulgentias et alia
Confraternitatibus Ioan-
concessa*

*Presbyteri seculares per
biennium Joannitis
possunt sequi abq; quod
beneficia amittant*

pacificum digne que ad pacem sunt et profectum personarum sub eis degentium paternam
 sollicitudinem persequimur et eas ab imminentijs dispendijs quantum possumus subleuamus.
Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum **Philiberti** Magistri et
Conuentus hospitalis sancti **Johannis** hierosolymitani. petitio continebat quod licet per lau-
 dabilia stabilimenta et consuetudines hospitalis eiusdem salubris circa decisionem causa-
 rum que inter fratres ipsius hospitalis oriuntur pro tempore habeatur prouisio tamen in-
 ter quos plurimos ex fratribus hospitalis eiusdem diuerse lites ac controuersie super plerisque
 prioratibus castellanij preceptorij balnys ac administrationibus eiusdem hospitalis
 iam diutius in **Romana** curia pependerunt ac pendent indecisas in quibus non modica
 consumitur substantia hospitalis ac litigantium predictorum. Quare pro parte magistri et co-
 nuentus fuit nobis humiliter supplicatum ut prouidere super his oportet. de benignitate a-
 postolica dignaremur. Nos igitur ex certis rationabilibus causis ad id animum nostrum
 merito mouentibus huiusmodi supplicationibus inclinati omnes et singulos lites huius-
 modi sic in dicta curia coram quibuscumque et in quacumque instantia pendentes decisas in qui-
 bus ad conclusionis actum ad effectum ferendarum sententiarum nondum processum extitit
 quarum omnium status his haberi volumus pro expressis ad nos aduocantes ac eas apud
 hospitale predictum per magistrum et conuentum huiusmodi iuxta ipsius hospitalis stabi-
 limenta et consuetudines decidendas et in fine debito terminandas remittentes futurasque in
 eadem introduci curia sub excommunicationis ac etiam priuationis rerum super quibus tunc agi
 contingeret penis quas contrafacientes incurrant eo ipso districtius prohibentes auctoritate
 apostolica ex certa scientia tenore presentium quas vtiq; vim perpetue et irrefragabilis a-
 postolice constitutionis obtinere decernimus statuimus et etiam ordinamus quod ex nunc in
 antea perpetuis futuris temporibus omnes predictae sic aduocate seruatis tamen in his le-
 gitimis actenus habitis processibus. Necnon et quelibet alie querele questiones lites cause
 et controuersie presentes ac future. Item quoscumque fratres ac subditos hospitalis eiusdem
 ex similibus vel dissimilibus occasionibus mote et mouende etiam cum incidentibus emer-
 gendis dependen. et coneris ex eisdem ac omni cuiusvis appellationis preterquam indenegate
 iusticie vel illi perperam stabilimenta et consuetudines prefata grauaminis casibus reiecto
 obstaculo. Etiam usque ad tertiam inclusiue diffinitiuam sententiam in hospitali prefato iux-
 ta huiusmodi stabilimenta et consuetudines eiusdem terminentur ac etiam decidentur. Non
 obstant tam felices recordationis **Bonifacii** pape octauo predecessoris nostri in quibus ca-
 uetur ne aliquis extra suam ciuitatem et diocesim nisi in certis exceptis casibus et in illis vl-
 tra vnam dietam a fine sue diocesis ad iudicium euocetur seu ne iudices a sede apostolica
 deputati aliquos ultra vnam dietam a fine diocesis earum trahere presumant. Necnon de
 duabus dietis in **Concilio** generali quam alijs constitutionibus apostolicis contrarijs qui-
 buscumque aut si aliquibus communiter vel diuissim a sede predicta sit indultum quod suspens. vel
 excommunicari aut ipsi vel eorum loca interdici non possint per litteras apostolicas non facien-
 tem plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi ac eorum locis ordi-
 nibus et nominibus proprijs mentionem. Nos enim ex nunc irritum decernimus et inane si
 secus super his a quoquam auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari. Nul-
 li ergo etc. nostre voluntatis aduocationis commissionis prohibitionis constitutionis statu-
 ti et ordinationis infringere etc. Si quis etc. Datum **Constantie** quindodecimo **Kalendas**
Januarij Anno quinto. In fine vero dicti sumpti talis erat subscriptio videlicet **Sum-**
 ptum ex registro litterarum apostolicarum. Collationatum per me **F. ponzetum**. eiusdem
 registri magistrum. et concordat.

aa ix Bonifacius ii. Ad perpetuam rei memoriam Digne deuotio-
 nis affectus quam dilecti filij Magister et fra-
 tres hospitalis sancti **Johannis** hierosolymitani. ad nos ad **Romanam** ecclesiam gerere

Nos igitur fuit
 Omnes lites Joannitarum
 Romae pendentes Magister et
 Conuentus committuntur
 terminandis
 Et in futurum prohibetur
 sub excommunicationis
 pena ne quis Romae litem
 moueat

comprobantur merito nos inducit ut ipsos specialibus favoribus et gratijs prosequamur. Volentes igitur eosdem magistrum et fratres premissorum intuitu favoribus prosequi gratiosis. **P**otum proprio non ad ipsorum magistri et fratrum aut alicuius alterius pro eis nobis super hoc oblate petitionis instantia sed de nostra mera liberalitate apostolica auctoritate irrefragabiliter statuimus et etiam ordinamus quod de cetero nulli cuiuscunque status gradus aut conditionis fuerit liceat sub excommunicationis pena quam post infirmationem presentium ei factam si non desistat incurrat ipso facto ecclesias etiam parrochiales capellas altaria aut alia beneficia ecclesiastica cum cura vel sine cura eisdem magistro et fratribus aut hospitali seu alicui vel aliquibus ex domibus eiusdem hospitalis ubicunque constituti seu consistentibus apostolica seu quavis alia auctoritate incorporata a sede apostolica vel alibi aliunde impetrare vel ea quovis quocumque colore petere seu super ipsis magistrum et fratres predictos vel quoscunque Comendatores seu preceptores domorum dicti hospitalis impedire seu quomodolibet molestare decernentes etiam irritum et inane quidquid in contrarium a quocunque quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attemptari. Nulli ergo etc. nostri statuti ordinationis et constitutionis infringere etc. Si quis etc. Datum Rome apud sanctum Petrum. vndecimo Kalen. Aprilis. Anno decimo. In fine vero dicti sumptus talis erat subscriptio videlicet ex registro litterarum apostolicarum. Collationatum per me F. ponzeium eiusdem registri magistrum et concordat.

*Nulli liceat Beneficia
sine auctoritate impetrare
sub excommunicationis
pena*

aa iii Eugenius etc.

Venerabili fratri Episcopo Constantien. et dilectis filiis Segobricen. ac sancte Agricole Ammonien. ecclesiarum decanis Salutem etc. Sacre religionis dilectorum filiorum magistri et fratrum hospitalis sancti Johannis hierosolymitan. pmeret honestas ut ipsos et eorum prioratus preceptorias domos ecclesias capellas et oratoria necnon personas in eis degentes ab incuris et gravaminibus que eis contra indulta sedis apostolice sepius inferuntur prout ex incumbente nobis apostolice servitutis officio impedire cognoscimus consilium defendamus. Sane pro parte Magistrum et fratrum predictorum nobis nuper exhibita petitio continet quod licet ipsi necnon eorum et dicti hospitalis Prioratus preceptorie Domus ecclesie capelle et oratoria necnon persone in eis degentes aliisque ipsorum loca res et bona mobilia quocunque et quibuscunque mundi tam ultra quam citra marinis partibus consistentia ab omni solutione et contributione impositi omnium decimarum seu charitativorum et aliorum quorumlibet subsidiorum et onerum quibuscunque nominibus nuncupentur per sedem apostolicam seu eius et alia quavis auctoritate ex quavis causa actenus impositorum et inantea imponendorum per dicte sedis privilegia quibus non est actenus derogatum prorsus exempta ac soli eidem sedi immediate subiecta extiterint et existant tamen nonnulli in diversis regnis et terris ac mundi partibus et in lingua Anxitan. necnon in terris regnum comunitatis Florentinorum incumbenibus aliisque domini temporales ac Civitatum villarum terrarum castrorum et oppidorum ac eorum iurisdictioni et regnum preficiunt. Magistrum et fratres predictos ad soluendum impositiones decimarum et subsidiorum ac onerum in illis partibus per tempore soluendorum seu in illis contribuendum de facto contra tenorem privilegiorum ac exactionum huiusmodi soluere actenus compulerunt et dicti compellunt in animarum suarum periculum ac privilegiorum et exemptionum huiusmodi. Necnon sedis predictae contempnum ac magistrum et fratrum hospitalis predictorum non modicum preiudicium et gravamen. Quare pro parte magistrum et fratrum predictorum nobis fuit humiliter supplicatum ut providere eis oportune super his apostolica sollicitudine curaremus. Nos attendentes ut ipsa religio ab eius institutione felici per latitudinem orbis terre suorum claritate actuum et meritorum oculis ecclesie sacrosancte frequenter per obsequia gracie servitutis influxit ac propterea nedum ad hec et alia eis per dictam sedem iam indulta et concessa sed etiam ad ulteriores eis concedenda privilegia Romanam ecclesiam reperire debent sibi apiciam et benignam

Nota

*Portarum bona eximuntur
ab omnibus actionibus*

huiusmodi quoque supplicationibus inclinati discretioni vestre per apostolica scripta mandamus quatinus vos vel duo aut unus vstrum per vos vel alium seu alios non permittatis eisdem magistrum et fratres. necnon ipsorum prioratus preceptorias domos ecclesiarum Capellas oratoria loca personas res et alia quecumque mobilia et immobilia huiusmodi super solutione aut contributione impositionum decimarum et subsidiorum ac onerum huiusmodi quavis causa et occasione actenus impositorum vel antea imponendorum a quibusvis civitatibus vel communitatibus universitatibus aut earum et eorum iurisdictioni et regimini presidentibus quibuscumque nominibus censeantur contra privilegiorum huiusmodi et nostrarum presentium litterarum tenorem exactionari aut gravari seu alio quomodolibet molestari exactores et molestatores huiusmodi necnon contradictores quoslibet seu rebelles cuiuscumque status gradus vel conditionis. etiam si contantes aut civitatum villarum castrorum vel oppidorum universitates seu eorum iurisdictioni et regimini presidentes ut prefertur existant auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam et alia iuris remedia appellatione postposita contempnendo ita quod persone quas vigore presentium excommunicationis sententia innodari ab ea absolvi necnon interdictum si quod propterea in civitatem villam castrum oppidum communiatem vel universitatem poni contingerit relaxare nequeant nisi prius persone aut communitates seu universitates ipse ab ulteriori exactione et molestatione desistant et de exactis huiusmodi Magistro et fratribus eisdem plenam et debitam satisfactionem impendant. Non obstantibus constitutionibus apostolicis contrariis quibuscumque seu si communitatibus universitatibus ac personis prefatis vel quibuscumque alijs communiter vel divisim a dicta sede indultum vel concessum fuerit in postmodum indulgeri quod interdictum suspendi vel excommunicari non possint per litteras apostolicas non faciemus plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem et qualibet alia dicte sedis indulgentia generali vel speciali cuiuscumque tenoris existat per quam presentibus non expressam vel totaliter non insertam vestre iurisdictionis et potestatis exercitium in hac parte valeat quomodolibet impediri que quo ad hec ipsis nonolumus aliquatenus suffragari. Datum Rome apud sanctum Petrum. Anno incarnationis dominice. Millesimo quadringentesimo tricesimo secundo. Non. Februarii. Anno secundo. In fine vero dicti sumpti talis erat subscriptio videlicet. Sumptum ex registro litterarum apostolicarum. Collationatum per me F. Ponzerum. eiusdem registri magistrum. et concordat.

II IX Bonifacius VIII. Dilectis filiis Magistro et fratribus hospitalis sancti Iohannis hierosolymitanum. Salutem et apostolicam benedictionem. Vestre devotionis sinceritas quam ad nos et Romanam geritis ecclesiam premeretur ut votis vestris quantum cum deo possumus favorabiliter annuamus. vestris igitur in hac parte supplicationibus inclinati omnes libertates immunitates ac indulgentias et privilegia quecumque. Dilectis filiis Magistro et fratribus hospitalis sancte marie theutonicozum hierosolymitanum. et in eorum hospitali et domibus ab apostolica sede concessa vobis ac hospitali et domibus vestris auctoritate apostolica tenore presentium concedimus et ut illis libere uti et fungi possint ut ipsi uti et fungi possunt devotioni vestre auctoritate presentium de speciali gratia indulgentiarum quibuscumque libertatibus immunitatibus et indulgentiis alijs vobis et hospitali et domibus vestris predictis alias a predicta sede concessis in suo nihilominus robore duraturis. Nulli ergo etc. nostre concessiois infringere etc. Si quis etc. Datum Rome apud sanctum Petrum. Tertio Idus decembris. Anno primo. In quorum omnium et singulorum fidem et testimonium premissorum presentes litteras sine plene publicum transumpti instrumentum ex inde fieri et per notarium publicum ac dicte curie causarum Camere apostolice infra scriptum transumi et in hac publicam formam redigi mandavimus. Sigillisque propriis dicte curie causarum Camere apostolice quo in talibus utimur iussimus et fecimus appensione communiri. Datum et actum Rome apud sanctum Petrum in palacio apostolico loco audientie causarum apostolice specialiter

*Theutonicozum In
indulgentie Privilegia
et Immunitates commu-
nicantur totis*

deputato. in quo iura reddi solent inibi mane hora causarū cōsuetā ad iura reddendū et cau-
sas audiendū in loco nro solito et consueto p. trabunali seden. Sub anno a natiuitate dñi
Millesimoquadringentesimo nonagesimo quinto. **I**nditione tertiadecima. **D**ie vero ves-
neris vicesimasexta mensis **J**unij. **P**ontificatus sanctissimi in christo patris et dñi nostri
domini **A**lexandri diuina puidencia pape sexti. **A**nno tertio pñentibus ibidē puidis et di-
screnis viris magistris **J**acobo **B**ertrandi dicte curie causarum camere apostolice notarijs
atq; scribis testibus ad premissa vocatis habuis atq; rogatis.

*Authenticatio sequentium
Transumptorum*

In nomine sancte et indiuidue trinitatis patris et
filij et spiritus sancti Amen. Nouerint vniuersi et singuli presentes litteras sine presens pu-
blicum transumpti instrumenti inspecturi visuri lecturi pariter et audituri. Nos **Petrus** de **Vincencia** dei et apostolice sedis gratia **Episcopus Cesenaten.** Curieq; causarum
camere apostolice auditor et Romane curie iudex ordinarius. ac litterarum apostolica-
rum generalis executor ad venerabilis et religiosi viri domini **Petrici wozmsberg** prio-
ris domus **Borckens** Monasterij. diocesis. ordinis sancti **Johannis hierosolymitani.**
Sindicij et procuratoris prioris et fratrum dicti ordinis per **Alamania** deputati put de-
super procuracionis mandato coram nobis extitit legitime facta fides instantiam omnes
et singulos sua comuniter vel diuisim interesse putari. eorumq; procuratores si qui sint in
Romana curia pro eisdem ad videndum et audiendum quoddam transumptum certaru
litterarum apostolicarum per bone memorie **Julianum** miseratione diuina et sancti **An-**
geli sacrosancte Romane ecclesie Diaconum Cardinalem in **Germania** apostolice sedis le-
gatum decretum eiusq; sigillo sigillatum. Et per **Guilhelmu** **Lortier** de **Blizia** aposto-
lica et imperiali. et **Bartholomeu** de **Baptiferrie** **Lime**. publicos imperiali auctoritati
bus notarios subscriptum et signatum. ac nonnullos testes de et super recognitione signo-
rum et sigilli in eodem transumpto appositorum coram nobis produci recipi iurare et ad
iurandum admitti. Dictumq; transumptum ac signa et sigillum huiusmodi recognosci et
postquam recognita fuerint illud transumi exemplari publicari et in publicam transumpti
formam redigi mandari nostramq; et dicte Curie causarum camere apostolice auctozita-
tem pariter et decretum vt moris est interponi vel dicendum et causam aliquam si qua ha-
buissent rationabilem quare premissa minime fieri debuissent allegandum per audientiam
publicam litterarum contradictarum prefati domini nostri pape citari mandauimus et feci-
mus ad certum peremptoriu terminum competentem videlicet ad diem et horam infra scri-
ptas. Quibus aduenient. comparuit in iudicio legitime coram nobis pfatus dominus **Hen-**
ricus procurator et quandam citationis audientie huiusmodi pergameni cedula in ipsa
audientia vt est moris de nostris voluntate et mandato lectam. Signoq; ipsius citationis
cedule quodam sigillo seu signeto impresso sigillatam ac alias inibi vt moris est debite ex-
ecutam facto realiter et in scriptis presentauit. Citatoruq; in eadem contentorum non com-
parentium contumaciam accusauit. iposq; contumaces reputari et in eorum contumaciam su-
pradictu transumptu quoddam magno sigillo oblongo in cera alba circumdata cu cordula
sericea rubei coloris. eidem appenden. sigillatum atq; munitum. et per supradictos **Guil-**
helmu et **Bartholomeu** notarios publicos subscriptu et signatum facto realiter et in
scriptis infrascripti tenoris exhibuit atq; presentauit. Et nihilominus nonnullos testes fi-
dedignos vt et tanq; testes ad iurandu de et super recognitione dicti transumpti ac sigilli et
signorum huiusmodi in eodem appositoru exhibuit atq; produxit quos ad hoc admitti eo-
rumq; solita iuramenta recipi necnon super recognitione antedicta interrogari et examina-
ri et postq; sufficienter recognitis fuerint transumi exemplari et in publica transumpti for-
mam redigi mandari necnon nostram et dicte curie causarum camere apostolice auctozita-
tem pariter et decretum per nos instanter postulauit. Nos tunc **Petrus** de **Vincencia** **Ep-**
iscopus et auditor prefatus attenden. requisitionem huiusmodi fore iustam et rationi con-
sonam dictos citatos non coparentes neq; huiusmodi diei termino et actu in aliquo satisfi-
cere curan. licet tamen sufficienter et vsq; ad horam debitam legitime expectatos reputauimus
non immerito puterant quo ad actus et terminos hmoi suadeere iusticia contumaces et in eoz
contumaciam supradictos testes super recognitione antedicta recepimus et admisimus.

15 xxi
ipsoſq; an ſigna ſigillum in dicto tranſumpto appoſita cognoſcerent vel ne interrogaui/
mus. Quicquidē teſtes ſtatim et in cōtinenti medijs eorū iuramētis p̄ eos ppter hoc ad man-
datū noſtrū et in manib; n̄ris ſpōte tactis et p̄ eos et eorū quemlibet ſcripturis ſacroſanctis
ad ſancta dei euangelia corporaliter p̄ſtitis viſis per eos et eorū quemlibet primitus et di-
ligenter inſpectis dictis ſigillo et ſignis in eodem tranſumpto appoſitis eis et p̄ nos oſten-
ſis dixerunt ac reſponderūt et quilibet eorū dixit et reſpondit ſe ſigillum ac ſigna in eodē
tranſumpto appoſita bene et optime recognoſcere ac fuiſſe et eſſe. **Sigillū** manuū prelibati
domini cardinalis et legati ac ſigna dictorum notariorum in tali apponi ſolita. Quib; ſic
peractis. **Hos** Petrus epiſcopus et auditor prefatus ſigillum ac ſigna dictorum notario-
rum ſic vt p̄mittitur per eoſdem teſtes et eorū quemlibet recognita habuimus et haberi
volumus per preſentes et legitime recognita. Et nihilominus dictū tranſumptum ad nos
recepimus illudq; tenuimus legimus palpauiſus et diligenter inſpeximus. et quia per vi-
ſionem et diligentem inſpectionem illud ſanum iutegrum et illeſum ac omni proſus vicio
et ſuſpitione caren. reperimus. Idcirco ad ulteriozem prelibati domini **Henrici** pcurator
riſ inſtanciam illud tranſumptum per diſcretum virum dominū **Jacobum** **Pungingra**
dicte curie cauſarum. Camere apoſtolice notarium atq; coram nobis ſcribam inſcriptū
ſubſcribi tranſumi exemplari et in hanc publicam tranſumpti formā redigi mandauimus
et fecimus. velle. nihilominus et auctoritate dicte curie ac noſtra decernentes quod p̄ſenti
publico tranſumpti inſtrumento vbiq; locorū et terrarum tam in iudicio q̄ extra deſur et
adhibeatur de cetero talis et tanta fides qualis et quanta ſupradicto originali tranſumpto
coram vt p̄mittitur exhibito ac fideliter et diligenter vnacum preſenti publico tranſumpti
inſtrumento auſcultato et collationato data fuit et adhibita ac daretur et adhiberetur in
futurum ſi prefatum originale tranſumptum foret exhibitum vel oſtenſum. Quibus om-
nibus et ſingulis ſupradictis tanq̄ rite et legitime coram nobis in eodem iudicio factis et
celebratis noſtra et dicte curie cauſarū camere aplice auctoritate ordinariam interpoſuim⁹
ac per preſentes interponimus pariter et decretum. Cuiusquidem tranſumpti tenor de ver-
bo ad verbum ſucceſſiue ſequit et eſt talis.

Julianus Diſeratione diuina ſancti **Angeli**/ ſancteq; **Romane** eccleſie diacon⁹
nus Cardinalis in **Germania** apoſtolice ſedis legatus. Vniuerſis et
ſingulis preſentes viſuris vel audituris modernis et futuris. Salutem in domino et pre-
ſentibus fidem indubiam habere. notum facimus per preſentes. Q̄ pridem honorabilis
et religioſus frater **Johannes** de **hoffenheim** hospitalis beate **Marie** theutonicorum hic
roſolymitan. profeſſus et procuratorio nomine **Venerabilis** et religioſi viri domini **Eber-**
hardi de **Sawneheim** Magiſtri et preceptoris dicti hospitalis per **Alamania** et **Itali-**
am generalis prout de ſue procuratoris mandato per publicum deſuper cōfectum inſtru-
mentum per eum tunc facto productum. Cuius tenor de verbo ad verbum infra ſequitur
plenam fecit fidem in noſtri preſentia perſonaliter cōſtitut⁹. certas litteras apoſtolicas in-
nimenta conſeſſiones priuilegia et indulta diuerſorū ſummoz pōtificū inſcriptozū. nec
non **Sanctiſſimi** domini **Eugenij** pape quarti. ac ſacri concilij **Conſtantienſi**. litteras mo-
re **Romane** curie **Bullatas**. in **Lordulis** ſericis et canapis impenden. bullatas ſaluas ſa-
nas et integras non viciatas nō cancellatas nec in aliqua ſui parte ſuſpectas ſed proſus
omni vicio et ſuſpitione carentes coram nobis exhibuit et produxit. petens humiliter et in-
ſtanter a nobis vt huiusmodi litteras apoſtolicas priuilegia et indulta tranſumi et exem-
plari ac in tranſumptum et exemplar publicum ex auctoritate noſtre legationis. Ita vides
licet q̄ vbiſlibet tam in iudicijs q̄ extra dictis tranſumptis et exemplis publicis ſtaretur.
ac plena et indubitata fides adhiberet ſicut dictis lris originalib; ſi in mediū pducereſ
mā dare dignaremur. **Hos** vero **Julianus** cardinalis et legat⁹ p̄fatus h̄mōdi petitorū tāq̄

*Intentatio ſequentium
transumptorum.*

rationi cōsone fauorabiliter annuētes volentesq; in huiusmodi negocio rite et legitime proce-
dere quasdam litteras citatorias tunc emisimus et fulminauimus et illas per audientiam
publicam litterarū cōtradictarum sacrosancte generalis **Basilien.** sinodi legi exequi et pu-
blicari mandauimus per quas citari fecimus et mandauimus oēs et singulos sua interesse
putari. eorumq; pcuratores si qui tunc essent in dicta sinodo pro eisdem quatinus certo per-
emptorio termino competenti dictis citatorijs litteris expresso cōparerent coram nobis in
iudicio et iudicialiter ad videndum et audiendum p̄dictas litteras apostolicas priuilegia et
indulta cum decreti nostri interpositione transumi et exemplari mandare ad ppetuam rei me-
moriam vel ad dicendum causam si quam haberent rationabilē. quare premissa minime fie-
ri deberent allegandum et ostendendū alioquin prout iuris et iustum foret circa predicta p-
cederemus dictorum citatorum cōtumacia seu absentia in aliquo non obstante. **Cūq;** in hu-
iusmodi citationē termino nō cōpareret quisq; pro parte dictorum citatorum qui causam a-
liquam ppter quam huiusmodi littere apostolice priuilegia munimenta cōcessionēs et indul-
ta transumi et exemplari non debeant allegaret. **Nos** **Julianus** cardinalis et legatus p̄fa-
tus tunc ad iura reddendū et causas audiendū in domo habitationis nostre et loco nostro
solito et cōsueto pro tribunali seden. et p̄fati fratris iohannis pcuratoris coram nobis di-
cto nomine in iudicio cōparentis et dictas litteras citatorias in audientia publica litterarū
cōtradictarum dicte sacri sinodi vt moris est executas reproducentis instantiā in eorundē
citatorum cōtumaciā ip̄as litteras ad nos recepimus diligenter et insperimus vidimus et
examinauimus. **Et** quia ip̄as litteras apostolicas priuilegia et indulta post diligentem vi-
sionem saluas sanas et integras nō viciatas nō cancellatas nec in aliqua sui parte suspectas
sed omni prorsus vicio et suspitione caren cōperimus et inuenimus. **Idcirco** ip̄as litteras
apostolicas priuilegia munimenta cōcessionēs et indulta per discretos viros **Bartholome-**
um imperiali. et **willhelmū Apostolica** et imperiali auctoritate notarios nostros infra scri-
ptos transcribi publicari ac in formam publicam et exemplar redigi decreuimus et manda-
uimus. **Tenor** vero mandati predicti de quo supra sequitur et est talis. **In** nomine domi-
ni **Amen.** **Nos** frater **Eberhardus** de **Saunshheim** hospitalis beate **Marie** theutonico-
rum hierosolymitan. per alamaniam et italiam magister et preceptor presentis instrumenti
serie notum facimus vniuersis. **Qd** nos omnibus melioribus modo via iure causa stilo or-
dine atq; forma: quibus melius et efficacius possumus et debemus facimus constituimus
creamus et solenniter ordinamus in nostrum verum indubitatū et legitimū procuratorem
actorem factorem negotiorū gestorem ac nuncium specialem atq; generalem. ita q; speciali-
tas generalitati nō deroget nec econtra. **Religiosum** virum fratrem **Johannem** de **hoffen-**
heim Capellanium nostrum ac dicti hospitalis et ordinis p̄fessum presentem. et huiusmo-
di pcuracionis onus in se sponte suscipien. ad pcurandum tractandum expediendū et cō-
plendum singula negocia causas quascūq; spirituales aut temporales iurisdictionē reci-
piendū et requiren. cum quibuscūq; personis coram quibuscūq; iudicibus legatis audito-
ribus vel cōmissarijs ordinarijs vel extraordinarijs delegatis vel subdelegatis. seu locum
teneñ. eorundē ecclesiasticis vel secularibus datis seu dandis impetrandū. **Necnon** ad agē-
dum et cōparendum pro nobis et dicto nostro ordine. vosq; iura vestra defendendum libel-
lum seu libellos et quascūq; petitiones alias dandum reddendum verbotenus vel in scri-
ptis et cōtra nos editis et oblati recipiendum excusationes dilatorias et peremptorias et
quascūq; alias ante litis cōtestationem vel post. necnon quascūq; p̄testationes seu requi-
sitionē. proponendum et prosequendum et contra nos propositas recipiendum et ad eas-
dē respondendū satisfandū. et quacūq; satisfidictionē vel cautionē si necesse fuerit in q̄libet
pte litis p̄standū et sibi p̄stas recipiendū lre seu lites p̄standū. necnō de calūnia vitanda
et veritate dicēda. ac quodlibet aliud licitū iuramentū in animā nostrā p̄standū ponendū et
articulandū positionibus et articulos respondendum. **Testes** litteras instrumēta et queuis

alia pbatiorum genera producendum et productis ex aduerso respondendum et obijciendum. Testes contra nos productos iurare videndum et contra ipsos et eorum dicta dicendum. Crimina et defectus opponendum replicandum duplicandum quadruplicandum. attestatio- nes testium publicari videndum in causa seu causis renunciandum et cõcludendum. Iu- dicio officium implozandũ beneficium restitutionis integrum et absolutionẽ simpliciter vel ad cautelam petendum et obtinendum. ius sententiã et sententias tam interlocutorias arbitrales q̃s diffinitiuas ferri petendũ et audiendum/ ad appellandum reclamandũ et sup- plicandum apostolos petendum et recipiendum expensas taxari petendum et recipienduz lras q̃scũq; madata tã de gratia q̃ de iusticia impetendum et eis vtendũ loca et iudices eli- gendum et recusandũ et de eis cõueniendum et super premissis omnibus et singulis trãsi- gendam cõponendum paciscẽdum et cõcordandum. Et generaliter omnia alia et singula alia faciendum pcurandum gerendum et exercendum que veri pcuratores facere possent et deberent et que in pmissis et circa premissa seu quodlibet premissorũ et dependen. emer- gen. et cõnexen. ex eis necessaria fuerint seu oportuna. Et que nosmet dicere facere et exerce- re possemus si pmissis omnibus et singulis personaliter interessemus etiam si que sint q̃ mandatum exigant magis speciale et maiora essent q̃ in presenti pcuratorio sint expressa ac etiam si causa talis nature existat q̃ p̃sentiam nostram requirat dantẽ et cõcedentẽ dicto p- curatori nostro plenam et liberam potestatem et speciale mandatũ predicta omnia et singu- la nomine nostro faciendũ gerendum et exercenduz. necnon vnũ vel plures pcuratores seu procuratores in pmissis omnib; et singulis seu eorum quolibet substituendũ ante vel post litis cõtestationem ac substitutum vel substitutos renouandũ et onus pcur ationis in se re- assumendum totiens quotiens sibi videbitur expedire. Releuam. dictum procuratorem et substitutum vel substituendos ab eo et ab omni onere satisfaciendi. Permittentesq; notario publico infrascripto legitime stipulanti et recipiẽ. habere velle ratum et gratum quicq; p dictum pcuratorem nostrum ac substitutos vel substituendos ab eo actum factum gestuz siue pcuratũ fuerit in premissis siue aliquo pmissorũ/ iudicioq; sũt et iudicatur sub omni- um nostrorum et magisterij seu preceptorie nostre bonorum obligatione et hypotheca cũ omnibus et singulis suis clausulis necessarijs et oportunis. In quorum omnium fidem robur et testimoniũ p̃sentes litteras siue p̃sens publicum instrumentũ hmoi procuratõis mandatum in se cõtinens ex inde fieri et per notarium publicum infrascriptuz subscribi et publicari mandauimus. nostriq; sigilli iussimus appen. cõmuniri. Datũ et actum in cas- tro nostro **Borneck** i **Herbipolen.** dioc. Anno a natiuitate domini **Millesimoquadrin- gentesimo vigesimoquarto.** Inditione secunda. mensis **Augusti** die duodecima hora ter- tiarũ vel q̃si. Pontificatº scissimi in christo patris et dñi nostri dñi **Martini** diuina pui- dentia pape quinti Anno septimo. P̃sentibus discretis viris **Bodebardo de Brachel** armigero **Coloniẽ.** et **Johanne de Babelnheim** clerico **Baguntinẽ.** diocesi. Testibus ad p̃missa vocatis pariter et rogatis. Et ego **Theodoricus** coci de **Bessen** clericus **Treue- rensis** diocesi. Publicus imperiali auctoritate notarius. Quia huiusmodi pcuratoris con- stitutioni ratihabitioni p̃missioni/ omnib; alijs et singulis dum sic vt p̃mittitur fierent et agerentur vnacum p̃nominatis testibus p̃sens fui eaq; sic fieri vidi et audiui. Ideo hoc p̃sens publicum instrumentũ exinde confeci cõscripsi et in hanc publicam formã rez- degi. Signoq; et nomine meis solitis et consuetis signaui. vnacum appension. sigilli do- mini mei magistri et preceptoris antedicti in fidem et testimoniũ premissorum requisitos. Tenores vero p̃fatarum litterarum apostolicarum et primo felicitis recordationis dñi ho- norij pape tertij sequuntur et sunt tales.

dd iii Honorius Episcopus seruus seruorum dei. Venerabilib; fra- tribus Archiepiscopis et Episcopis. Et dilectis fi- lijs Abbatibus Prioribus Archidiaconis Decanis. Et alijs ecclesiarum prelati ad quos littere iste peruenerint. Salutem et apostolicam benedictionem. Non absque doloza

cordis et plurima perturbatione didicimus quod ita in plerisque partibus ecclesiastica censura dissoluitur et canonice sententie seueritas enervatur ut viri religiosi et hi maxime qui per sedis apostolice privilegia maiori donati sunt libertati passim a malefactoribus suis iniurias sustinent et rapinas dum vix inuenitur qui congrua illis protectione subueniat et pro fouenda pauperum innocentia se murum defensionis opponat. Specialiter autem dilecti filii fratres hospitalis sancte marie Theutonicorum hierosolymitani tam de frequentibus iniuriis quam de ipso quotidiano defectu iusticie conqueruntur. Uniuersitatem vestram litteris petierunt apostolicis excitari ut ita videlicet eis in tribulationibus suis contra malefactores suos prompta debeatis magnanimitate consurgere quod ab angustiis quas sustinent et perisuris vestro possint presidio respirare. Ideoque uniuersitati vestre per apostolica scripta mandamus atque precipimus quatinus illos qui possessiones vel res seu domos predictorum fratrum vel hominum suorum irreuerenter inuaserint aut ea iniuste tenuerint que predictis fratribus ex testamento decedentium relinquuntur seu in ipsos fratres contra apostolice sedis indulta sententia excommunicationis aut interdicti presumserint promulgare vel decimas laborum de possessionibus habitis ante Concilium generale seu nutrimentis ipsorum spiritibus privilegiis apostolice sedis extorquere nominatione premissa si laici fuerint publice calumniis accensis excommunicationis sententia percellatis. Si vero clerici vel canonici regulares vel monachi fuerint eos appellatione remota ab officio et beneficio suspendatis neutram relaxaturi sententiam donec predictis fratribus plenarie satisfaciant et tam laici quam clerici seculares qui violenta manuum iniunctione anathematis vinculo fuerint innodati cum diocesani episcopi litteris ad sedem apostolicam venientibus ab eodem vinculo mereantur ab solui. Villas autem in quibus bona predictorum fratrum vel hominum suorum detenta fuerint diu ibi sunt interdicti sententie supponatis. Datum Laterani. xvij. Kalen. Februarij. pontificatus nostri anno quinto.

re in Honorius Epus seruus seruorum dei. Venerabilibus fratribus Archiepiscopis et Episcopis et dilectis filiis Abbatibus Prioribus Archidiaconis Decanis et alijs ecclesiarum prelati ad quos littere iste peruenierint Salutem et apostolicam benedictionem. Cum dilectis filiis fratribus hospitalis sancte marie Theutonicorum hierosolymitani duxerimus indulgendum semel in anno recipiantur in ecclesiis ad elemosynas colligendas quidam vestrum auaritie ardore succensi confratrias suas confratrijs illorum eadem die in ipsorum aduentu preponunt et sic fratres ipsi confusi aut nihil ex inde aut modicum consequuntur. Quia igitur hoc indecens est et in contemptum dei et ecclesie Romane redundat. Uniuersitati vestre per apostolica scripta precipiendo mandamus quatinus cum fratres ipsi ad loca vestra pro elemosynis accesserint colligendis benigne recipiant eos de et honeste tractantes ipsos in ecclesiis vestris admonere populum et elemosynas libere querere permittatis confratrias vestras quas facere potestis quotidie ipsorum confratrijs que semel in anno fiunt nullatenus preponere ne occasione illarum elemosyne pauperum christi depereant et impediuntur opera pietatis. Statuimus etiam ut nemo excommunicet fratres ipsos vel eorum oratoria interdicat sine mandato sedis apostolice spectati presentium vobis auctoritate mandamus ut ipsos excommunicare aut eorum ecclesias interdicere nullatenus presumatis. De parrochianis autem vestris qui domos illorum inuadunt per violentiam vel infringunt aut in debitis molestiis opprimunt fratres ipsos et tam deposita quam res diripiunt eorumdem cum exinde queremoniam deposuerint coram vobis tam districtam eis iusticiam faciatis et ita iura eorum defendere ac manu tenere curetis quod ipsi ad nos pro defectu iusticie sepe recurrere non cogantur. sed nos sollicitudinem et obedientiam vestram debeamus merito commendare vosque beneficiorum que in sancta domo eorum fiunt participes existatis. Preterea liberas et absolutas personas que se domui eorum in sanitate vel infirmitate rediderint libere ac sine molestia recipi permittatis ab eis nec ipsos super hoc repletis aliquatenus impedire. Illud autem non mediocriter monet nos nec modicum ecclesiastice derogat bonestati quod

Tabet excommunicari
eos qui Theutonicorum iniuste
detinent

Theutonicorum Prelatus
semel in anno admittant
ad sua templa pro colligen
dis elemosynis. Nec preu
munt eos interdicere nec
alijs permittant eis nocere

quidam vestri contra institutionē sanctorum patrum in Turonē. concilio editam fratrum
 ipsorum corpora cum decedunt nolunt sine precio sepelire unde quia tam praua exactio et
 iniqua nō est aliquatenus toleranda in obediētie vobis virtute precipimus vt nullo modo
 a fratribus ipsis vel alijs p sepultura quicquā exigere vel accipere nisi quod spontanea de
 cedentiū liberalitas vel parentū deuotio vobis cōtulerit attemptetis sed absq; vllō p̄cio se
 peliat corpora mortuorū. et si quis hoc vltērūs attemptauerit taliter animaduertatis in
 eum q; amplius similia nō p̄sumat. Ad hec p̄sentium vobis auctē precipimus ne ab eis cō
 tra ea que fratribus ipsis indulsimus de nutrimentis animalium suorum siue de ipsis animalib;
 decimas exigere p̄sumatis. Cum autem oratoria vel cimiteria scdm̄ quod eis cōcessimus
 duxerint cōstruenda. vos fratres Archiepi et episcopi eis p se et familia sua tantū oratoria
 dedicare ac cimiteria benedicere p̄curetis nec aliquis vestri cōtra cōcessionem nostrā id
 impedire audeat aliquaten⁹ vel turbare. De cetero fratres hospitalis sancte marie theu
 tonicorum in vestris ep̄atibus cōstitutis qui crucem et suū habitum deponē. per illece
 bras seculi et viciorū arrupta vagantur et illos etiam qui prioribus suis cōtumaces et re
 belles existunt et baliuas detinent cōtra voluntates ip̄orū moneatis instanter et p vestri of
 ficij debito cōpellatis vt habitū depositū resūmē. in obediētia p̄latorū suorū deuote ac
 humiliter p̄seuerent et baliuas siue alia officia p violentiā detinere nullo modo p̄sumant.
 Quicunq; autem mandatorum nostrorū extiterint cōtemptores ex cōdicationis eos senten
 tia pcellatis quam faciatis vsq; ad satisfactiōē cōdignam inuiolabiliter obseruari. Pre
 terea quicūq; de facultatib; sibi a deo fratribus subuenerint sepeditis et in eorum sancta
 fraternitate statuerint se collegam eisq; beneficia p̄soluerit annuatim ei de beatorū aposto
 lorum Petri et pauli auctoritate cōfissi septimā p̄tem iniuncte penitentie relaxamus aposto
 lica quoq; auctē ob reuerentiā venerabilis domus statuimus vt his qui eorū fraternitatē
 assumpserint si forsan ecclesie ad quas pertinent a diuinis fuerint officijs interdicte ip̄os
 q; mori cōtingerit sepultura ecclesiastica nō negetur nisi ex cōmunicati vel nominatim fue
 rint interdicti. volumus autem vt liceat eis cōfratres suos quos ecclesiarū p̄lati apud ec
 clesias suas malitiose nō p̄miserint sepeliri nisi ex cōmunicati vel noiati fuerint interdi
 cti aut etiā publici vsurarij tumulandos deferre ad ecclesias suas et oblationes tā p eis q̄
 pro alijs qui in eorū ecclesijs cimiterijs requiescūt exhibitas siue alieni iuris p̄iudicio re
 tinere hoc etiam addito vt receptores fraternitatis eiusdem seu etiam collectarū saluo iure
 dominorū suorū sub beati Petri et nostra p̄tectione cōsistant/adijcinimus vt si qui eorundē
 fratrum qui ad easdem fraternitates missi fuerint vel collectas in quamlibet ciuitatē castellū
 vel vicum aduenerint si forte locus ip̄e a diuinis fuerit officijs interdictus in eorū iocun
 do aduentu semel aperiant ecclesie annuatim et ex cōmunicatis eiectis diuina ibi officia ce
 lebrentur. Salua in omnibus supradictis declaratiōe cōcilij generalis. Ad maiore quoq;
 vestre mercedis cumulū nihilominus vobis mandando precipimus quatinus hanc nostrā
 cōstitutionē p parrochias vestras nūciari p̄p̄is lris faciatis. Mandamus etiam vt si qui
 de clericis ecclesiarū vestrarū p̄fati hospitalis theutonicorū fratribus cum licentia p̄lari
 sui sponte ac gratis p annū vel biennium decreuerint deseruire nequaq; impediant et inte
 rim sua beneficia ecclesiasticos redditus nō amittāt. Datus Lateran. xviij. h̄aleñ. Februa
 rij. Pontificatus nostri Anno quinto.

Honorius Episcopus seruus seruorum dei. Venerabilib; fratribus Archiepi
 scopis et Episcopis. et dilectis filijs Abbatibus Prioribus Archi
 diaconis Decanis. et alijs ecclesiarum rectoribus ad quos littere iste deuenerint. Salutē
 et apostolicā benedictionē. Milites hospitalis sancte marie theutonicorū hierosolymitan.
 noui sub tpe gratie Machabei abnegā. secularia desideria et propria relinqueñ. tollē. cru
 cē suā dñm sunt secuti ipi sūt p q̄s de orientālē ecclia a paganorū spurcitijs liberat et chri
 stiani nois inimicos expugnat ipi p fratribus aias ponere nō formidant et pegrinos ad
 sc̄ta loca pficiscē. tā in eūdo q̄ in redeūdo defensant ab incursib; paganorū. Et qm̄ ad tā

*Ordinary gentis eos
sepeliant nec decimas
ab eis exigant*

*Ordinary Theutonicos
rebelles ad obsequentiam
suis prestantiam adgant*

*Indulgentia pro Benefac
toribus Theutonicorum*

sanctum et pium opus explendū eis pprie nō suppetunt facultates. **U**niversitatē vestrā p-
sentibus litteris exhortā. quatinus populum vobis a deo cōmissum collectas facere mo-
neatis ex quibus eorum inopia suppleatur. **Q**uicunq; vero de facultatibus sibi a deo col-
latis ipis subuenerit et in eorum sancta fraternitate statuerit se collegam eisq; beneficia p-
soluerit annuatim septimā ei partem iniuncte penitentie cōfisi de beatorum petri et pauli
apostolorū meritis indulgemus. **C**ui etiam cum eum mori cōtingerit / si tamen nec excōica-
tus vel nominatim fuerit interdictus aut publice vsurarius: sepultura ecclesiastica nō ne-
getur. **C**um aut fratres ipsius hospitalis **T**heutonicoz qui ad collectam suscipiendaz des-
tinati fuerint in ciuitatē castellum vel vicum aduenerint si forte locus ille interdictus sit
in eorum iocundo aduentu pro ipsius hospitalis honore ac eorundē militum reuerētia se-
mel in anno aperiantur ecclesie et excōmunicatis et nominatim interdictis exclusis diui-
na officia celebrent. **Q**ue vero de nō excōmunicatis et nominatim interdictis eorundē militū
fratribus ecclesiastice sepulture tradendis et ecclesijs in eorum aduentu excōicatis et nomi-
natim interdictis exclusis semel aperiendis a nobis statuta sunt: vobis **A**rchiepīs et **E**pī-
scopis mandando p̄cipimus vt p vestras parrochias faciatis irrefragabiliter obseruari.
Salua in omnibus moderatione **C**ōcilij generalis. **P**reterea fraternitati vestre rogando
mandamus quatinus psonas et bona eorum p reuerētia beati **P**etri et nostra manutenēa-
tis et nullam eis irrogare lesionē vel iniuriam pmittatis. **D**atum **L**ateran. xvij. kal. **F**e-
bruarij. **P**ontificatus nostri **A**nno quinto.

ff iii Honorius **E**p̄s seruus seruoz dei **V**enerabilibus fratribus **A**rchie-
pīs et **E**pīs. et **D**ilectis filijs **A**bbatibz **A**rchidiaconis
Decanis et alijs ecclesiarū prelatīs ad quos lre iste puenierint **S**alutem et aplicam benedi-
ctionem. **C**um dilecti filij fratres hospitalis sancte marie **T**heutonicoz hierosolymitan.
nullum habeant **E**p̄m vel platum preter **R**omanū pontificem et speciali p̄rogatiua gau-
deant libertatis nō decet vos in eos vel clericos aut ecclesias eorum in quibus potestatem
ecclesiasticā nō habetis absq; mandato nostro excōmunicationis vel interdicti sententias
pmulgare. **S**ed si quando vos vel subditos vestros idem fratres iniuste grauauerint per
vos aut nuncios vestros id **R**omano pontifici significare debens ac p ipm de memoratis
fratribus iusticiam obtinere. **I**nde est qd vniuersitati vestre p aplica scripta p̄cipiendo mā-
damus quatinus in p̄dictos fratres aut ecclesias eorum in quibus auctoritatē nequaquā
habetis. **S**ententiā excōicationis vel interdicti pmulgare nullaten⁹ psumatis nec eos alā
indebita veratione grauetis sed erga ipos vos taliter habeatis q nō habeant aduersus vos
materiā querelandi. **S**cituri quod si mandatū nostrū neglexeritis in hac pte dimittere nō
poterimus quādo eisdem fratribz in sua iusticia si apud nos querelā interim deposuerint ef-
ficaciter prouidere curemus. **D**atum **L**ateran. xvij. kalend. **F**ebruarij. **P**ontificatus nostri
Anno quinto.

gg iii Honorius **E**p̄s seruus seruorum dei. **V**enerabilibus fratribus
Archiepīs et **E**pīs. **E**t dilectis filijs **A**bbatibz **P**riori-
bus **A**rchidiaconis **D**ecanis et alijs ecclesiarū prelatīs ad quos lre iste puenierint. **S**alu-
tem et aplicam benedictionē. **Q**uia plerūq; veritatis integritas per minore intelligentiā des-
prauat nō videtur incōgruum si ea que nō manifeste dicta videntur ad omnē ambiguitatis
scrupulum amouendū euidentius exponant et turbatoribus veritatis omnis auferat con-
tradictionis occasio quatinus ea que dicta sunt nulla valeant obumbratione fuscari. **A**cce-
pitum autem quod cum dilectis filijs magistro et fratribz domus hospitalis sancte marie
Theutonicoz hierosolymitan. duxerimus cōcedendū vt de laboribz quos pprijs manibus
vel sumptibz excolunt nemini decimas soluere teneant quidam ab eis nihilomin⁹ post cele-
brationē **L**ateranē. concilij cōtra indulgentiam aplicę sedis decimas exigere et extorquere
presumūt ac praua et sinistra interpretatione aplici priuilegij **C**apitulum puerterē. asserunt
de noualibz debere intelligi vbi noscitur de laboribus esse scriptum. **Q**uoniā igit manifestū

*Indulgentie et beneficia
pro Benefactoribus Theu-
tonicorum*

*Ordinary Theutonicos
non Interdicant
aut excommunicent
sal ad sedem vocent*

*Quomodo illigenda
constitutio de decimis
soluendis*

est omnibus qui recte sapiunt interpretationem huiusmodi perversam esse et intellectui sano contrariam: cum scdm caplm illud a solutione decimar. ta de terris illis qs deduxerint vel deducunt ad cultum q de terris etiam cultis qs ppris manibus vel sumptibus excolunt li bere sint penitus et immunes: ne ullus cōtra eos materiā habeat malignandi: vlt quolibet ip sos contra iusticiam molestandi vobis p aplica scripta mandamus et districte pcpimus qz tinus omnibus parrochianis vris auctoritate aplica phibere curetis: ne a memoratis fratri bus de noualibus vel alijs terris quas ppris manibus vel sumptibus excolūt seu de nutri mentis animalū suor. vllatenus decimas erigere vel extorqre psumat. Nam si de noualib? vellemus tm̄ intelligi vbi ponimus de laboribus de noualibus poneremus. Quia vero nō est conueniens vel honestum vt contra statuta sedis aplice veniat que obtinere debent im mobilē firmitatē. Mandamus vobis firmiterq pcpimus vt si q canonici vel clerici mo nachī vel layci cōtra priuilegia sedis aplice pdictos decimarū exactione grauauerint cano nicos clericos siue monachos contradictione et appellatione cessante sicut iustus fuerit mo nitione pmissa ab officio suspendatis: laycos excoīcatōis sententia pcellatis et tam excoīca tōis q suspensionis sententiam faciatis vscq ad dignā satisfacionem inuolabiliter obser nari. Salua moderatōne. Concilij generalis ad hec vobis pscntium auctoritate mandamus atq pcpimus: quatin? si quis in pdictos fratres manus violentas iniecerit: eum accensis candelis tamdiu sicut excoīcatū publice nunciatis et faciatis ab omnibus cauti? euitari do nec congrue satisfaciatis predictis fratribus et cū litteris dioecesanī epī rei veritatem continen tibus aplico se conspectui representent. Datū Lateran. xv. Kal. Februarij Pontificat? no stri Anno quinto.

h h iij Honorius Epus seruus seruoz dei Dilectis filijs magistro et fratribus hospitalis sancte Marie theotonicorum Ierosolimitan. Salutē et aplicam bñdictionē. Attendē q deuote et laudabiliter pietatis opibus et defensionī xpīani noīs in transmarinis pibus insistatis iustis pctitionibus ves tris libenter annuamus vobisq contra indebitas molestias qntum cū deo possum? pui demus. Unde quia ad audientiā aplatus nostri puenit q decedentibus eccliarū vestraz re ctioribus Episcopi et officiales eoz ipsaz nonnunq ordinationē differunt et fruct? in vltis ppios p sua voluntate cōuertunt auctoritate vobis pscntium indulgemus: vt cum ecclesie vestre vacauerint liceat vobis eas p. viginti dies in manibus vestris sine contradictione ali qua retinere q infra eundem terminū a vobis rector idone? dioecesanō epō pscntetur. Nul li ergo oīno hominū liceat hanc paginam nostre concessionis infringere vel ei ausu temera rio contraire. Si quis aut hoc attentare psumperit Indignationē omnipotentis dei et bea torum petri et pauli apostolor. eius se nouerit incursum. Datū Laterani nonas februa rij Pontificatus nostri anno quinto.

ii iij Honorius Epus seruus seruorum dei Dilectis filijs magistro et fra tribus hospitalis sancte marie Theotonicor. Ierosoli mitan. Salutem et aplicam bñdictionē. Et si vniuersorum iustas preces admittere debea mus eos tamē volumus et debemus facilius exaudire q sub religionis obseruantia chari tatis sunt et hospitalitatis obsequio deputati. Cū igitur pueros qui ad ianuam vestraz aleti di sepius deportant vel in vestra domo nascuntur contingat pluries sine baptismatis sacra mento decedere. Nos vestris iustis postulacōibus inclinati ac tante incōmoditati misericor diter preuidere volētes: presentū vobis auctoritate concedimus vt liceat vobis pueros q ad ianuas domus vestre piciunt alendi seu ibidem nascunt: causa necessitatis sine alicuius p iudicio in pelui vel alio vase modico baptizare. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc pagi nam nostre cōcessionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc at tentare presumpserit Indignationem omnipotentis dei et beatorum petri et pauli aposto eius se nouerit incursum. Datum Laterani. Nonas Februarij Pontificatus nostri An no quinto.

Notat

Representatione ad regendas ecclesias Theotonicorum

De baptismo pueroz qui ad Theotonicos depor tantur vel apud nascuntur

*De Regalis relictis
Theotonicois*

kk iij Honorius Epus seruus seruoz dei Dilectis filiis magistro et fratribus hospitalis sancte marie theotonicozum Ierolimitan Saluē et aplicam benedictionez Sicut euangelica veritate attestante didicimus: Stat in ore duorum vel trium testiū omne verbū. Quia ergo pps et deo dicatis locis et ad ministracione suscepti regiminis benignū debemus conferre consultum paci et humilitati vestre in posterū clementer prouidere volentes presenti decreto statuimus vt ea que in testamento vel quolibet relictū genere a deuotione fidelium vestro xenodochio rationabili pudentia dimittunt vel largiuntur in pſentia duorum vel trium testiū legitimoꝝ auctoritate nostra suscipiendi habeatis liberam facultatē. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostre pcessionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si q̄s aut hoc attentare psumperit Indignationē omnipotentis dei ac bñōꝝ petri et pauli apłōꝝ eius se nouerit incursurum. Datū Lateran̄ nonas february Pontificatus nostri anno quinto.

ll iij Honorius Epus seruus seruoz dei Venerabilibus fratribus Archiep̄is et ep̄is et dilectis filiis abbatibus priorib⁹ archidiaconis decanis et alijs ecclesiarum p̄latis ad quos littere iste puenierint Salutem et apostolicam benedictōez Quā amabilis deo et q̄s venerandus hominibus locus existat q̄s etia iocundum et vtile receptaculū pegrinis paupibus pbeat xenodochium hospitalis sancte marie Theotonicoꝝ Ierolimitan hi qui per diuersa maris picula pie deuotionis intuitu sanctam ciuitatem hierlm̄ et sepulchrū dñi visitant assidue recognoscunt Ibi enī indigētes et paupes reficiuntur infirmis multimoda sanitatis obsequia exhibent et diuersis laboribus et piculis fatigati resumptis viribus recreant atq; vt ipsi ad sacrosancta loca dñi nostri iesu christi corporali pſentia dedicata securius valeant p̄ficisci seruiēti quos fratres eiusdē domus ad hoc officium specialiter deputatos p̄p̄is sumptibus retinet cum oportunitas exigit deuote ac diligenter efficiunt. Quia ergo eisdem fratribus ad tantoꝝ sumptū immensitatem p̄p̄ie nō sufficiūt facultates charitatem vestram rogandā duximus et hortandā q̄tinus de vestra abundantia eoz inopiā suppleatis et populū vobis cōmissum ipsoꝝ fraternitatem assumere et ad pegrinorum sustentationē collectas facere in peccatoꝝ suozum remissionem frequentibus exhortatōibus moneatis hoc scientes qm̄ dictū hospitale theotonicoꝝ cum oib⁹ ad ipm̄ p̄tinentibus sub beati petri tutela suscepimus et quicunq; de facultatibus sibi a deo collatis fratribus eisdem subuenerit et in tā sancta fraternitate statuerit se collegam eiq; bñficia p̄soluerit annuatim scōm quantitatē subsidij et deuotionis effectū peccatoꝝ suozum veniam consili de bñōꝝ petri et pauli apłōꝝ meritis pollicemur. Ob reuerentiam quoq; ipsius venerabilis domus auctoritate apostolica cōstituimus vt his q̄ eozū fraternitatem assumpserint si forte ecclesie ad quas p̄tinent a diuinis fuerint officijs interdicte eosq; mori cōtingerit dñmōdo nec excoicati nec nominatim fuerint interdicti aut etiam publici vsuarij sepultura ecclesiastica nō negetur hoc etiā addito vt receptores fraternitatis eiusdem seu etiam collectaz saluo iure dñōꝝ suoz sub beati petri et nostra p̄tectōe consistant. Adiciē insup vt si qui eozundem fratru q̄ ad recipiendas easdem fraternitates missi fuerint vel collectas in quālibet ciuitate castellum vel vicū aduenerint si forte locus ipse a diuinis fuerit officijs interdictus in eoz aduentu semel in anno ap̄iant ecclesie et excoicatis eicis diuina ibi officia celebrent. Ad maiore quoq; vestre mercedis cumulū nihilomin⁹ vobis mādando p̄cipimus q̄tinus hāc nostrā constitutionē p vestras parrochias nunciari p̄p̄is litteris faciatis. Mandamus etiā vt si q̄ de clericis eccliarum vestraz p̄fati hospitalis fratribus cum licentia p̄lati sui sponte ac gratis p annū vel biennij seruire decreuerint neq; q̄ impediant. Nec interim sua bñficia vel ecclesiasticos redditus nō amittant. Ad hec vniuersitatem vestra litteris p̄sentibus exhortamur vt ad subuentionē eozundē fratru debite charitatis affectibus intēdatis et tā his q̄ alijs modis quibus eisde seruis dei pdesse poteritis ipsos iuuare ac fouere curetis. Datū Lateran̄. v. idus february Pontificatus nostri anno quinto.

*Privilegia benefactorib⁹
Theotonicoꝝ concessa*

mm iij Honorius

Epus servus servorum dei **V**enerabilibus fratribus Archiepiscopis episcopis prioribus archidiaconis decanis et alijs ecclesiarum prelatibus ad quos littere iste pervenerint. **S**alutem et apostolicam benedictionem. Querela dilectorum filiorum fratrum domus hospitalis sancte marie theotonicoz Jerusalem itan ad nos transmissa pervenit quod homines eorundem quos adulterio vel alio crimine deprehensis irretitos contra libertates a regibus et alijs principibus ipsis indulgas pecuniaria pena punitis presbiteros etiam ecclesiarum suarum et omnes alias quas tenent non dubitatis ut dicitur indebitis exactionibus aggrauare. Quia igitur gravamen predictorum fratrum distululare non possumus nec debemus quos propter pauperes christi quorum sunt obsequijs macipari in suis volumus iusticijs conservare universitati vestre autoritate apostolica inbibemus quatinus homines ipsorum contra libertatem eis indultam pena pecuniaria non mulcetis et ab ecclesiis ipsorum molestijs desistite contra iniurias malignantium vestrum curetis patrocinijs exhibere. Ita quod querela super hoc ad audientiam nostram iterata venire non debeat nec vos possitis de avaricia merito vel contemptu sedis apostolice reprehendi. **D**atum Lateran. xvij. kal. Februarij Pontificatus nostri anno septimo.

Desiderant eorum iurisdictioni Theotonicoz crimina subtrahuntur

nn ix Gregorius

Eps servus servorum dei **V**enerabilibus fratribus Archiepiscopis et episcopis et dilectis filiis abbatibus prioribus archidiaconis decanis et alijs ecclesiarum prelatibus ad quos littere iste pervenerint. **S**alutem et apostolicam benedictionem. Dilecti filij magister et fratres hospitalis sancte marie theotonicoz Jerusalem itan post concilium multipliciter fatigati ut asserunt graves querimonias coguntur in nostro auditorio replicare a capellanis quidem illorum fidelitatem et obedientiam preter solitum queritis: et quia vestre nolunt satisfacere voluntati eos pro vestre voluntatis arbitrio molestatis non attendere quantum sitiam dictis fratribus consideratione obsequij quod christianitati in partibus transmarinis exhibent deferendum. Quia igitur gravamen eorum sustineri in patientia non debemus quibus quantum cum deo possumus prescripti obsequij et sue devotionis intuitu in sua tenemur iusticia providere ad exemplar felicitis recordationis Honorij pape predecessoris nostri universitati vestre per apostolica scripta mandamus atque precipimus quatinus a capellanis ecclesiarum que pleno iure iam dictis fratribus sunt concessa nec fidelitatem nec obedientiam exigatis quia tamen Romani pontifici sunt subiecti: ab alijs vero iuramentum fidelitatis non queratis sed obedientie sitis promissione contenti. Scituri quod si eos post prohibitionem nostram indebitum gravaveritis non sine rubore vestro ipsis curabimus auctore domino providere privilegium quidem meritis amittere quod promissa sibi abunit potestate. **D**atum Lateran. iij. non. Februarij Pontificatus nostri anno septimo.

Desiderant eorum iurisdictioni omnia subtrahuntur Capellani Theotonicoz

oo ix Gregorius

Eps servus servorum dei **V**enerabilibus fratribus archiepiscopis et episcopis et dilectis filiis abbatibus prioribus archidiaconis et alijs ecclesiarum prelatibus ad quos littere iste pervenerint. **S**alutem et apostolicam benedictionem. Pervenit ad nos ex conquestione religiosorum virorum fratrum hospitalis sancte marie theotonicoz Jerusalem. **E**x cum aliqui ad eorum domos pro salute sua se transferunt aut res suas deponunt hostes eorum infra ambitum domorum ipsarum eos et res suas dei reverentia et timore postposito capiunt et captos incarcerant et ad redemptionem compellunt. Quia igitur id indignum est penitus et absurdum et fidelium saluti propriis contrarium. Universitati vestre per apostolica scripta precipiendo mandamus quatinus generaliter sub excommunicationis interminatione prohibere curetis ne quod in illos qui ad domos predictorum fratrum pro salute sua fugiunt vel in res eorum infra ambitum domorum ipsarum manus iniiciant aut violentas. Si quis autem vestre prohibitionis fuerint transgressores ipsos contradictione et appellatione cessante vinculo anathematis astringatis et faciatis usque ad dignam satisfactionem sicut excommunicatos ab omnibus evitari. Provideant tamen fratres ut homicidis et pestilentibus hominibus ad dispendium pacis atque iusticie sub hac indulgentia nisi forte intercedendo preliudium non impediant. **D**atum Lateran. iij. non. februarij Pontificatus nostri anno primo.

Sancti asyli locis Theotonicoz competit

pp ix Gregorius *Ep̄s seruus seruoz dei Venerabilibus fratribus Archiep̄is et ep̄is et dilectis filiis abbatibus prioribus archidiaconis decanis et alijs ecclesiarum p̄latis ad quos littere iste puenierint Salutem et apostolicā benedictōez. Dilecti filij magister et fratres hospitalis sancte marie theotonicoz Ierosolimitan̄ Transmissa nobis insinuatōe monstrarunt q̄ archidiaconi et decani in vestris partibus p̄stituti tam p se q̄ p officiales suos homines p̄dictoz fratruz p excessibus suis ad ecclesiasticū iudiciū p̄trahunt vt eorum potius pecuniā tollant q̄ vt eis dignam penitentiam p p̄ctis iniūgant. Cū indignū sit vt p̄dicti fratres q̄ ad defensionē orientalis ecclesie pias ab alijs elemosinas q̄runt dispendiū aliq̄d vel grauamen in rebus q̄ ad eos p̄tinent patiant. Ideoq̄ fraternitati vestre ad exēplar felicitis recordatōis Honorij pape p̄decessoris nostri p aplica scripta mādamus atq̄ precipimus quatinus p̄dictos archidiaconos et decanos seu q̄libet officiales eoz appellatione et excusatōe cessantibus p censurā ecclesiasticā cōpescatis ne hoīes p̄dictozū fratru p excessibus suis pena pecuniaria puniant sed alia eis imposita p̄nā bona eoz ad vsus p̄dictoz fratrum in pace ac quiete dimittant. Datum Lateran̄. viij. ydus februarij Pontificatus nostri anno primo.*

qq ix Gregorius *Ep̄s seruus seruoz dei Venerabilibus fratribus Archiep̄is et ep̄is et dilectis filiis abbatibus prioribus archidiaconis decanis et alijs ecclesiarū p̄latis ad quos littere iste puenierint. Salutem et apostolicā b̄ndictionē. Paci et quieti religiosoz viroz fratru hospitalis sancte marie theotonicoz Ierosolimitan̄ Aplica nos cōuenit sollicitudine puidere et tā ipsos q̄ eoz bona tāto sollicitius a malignoz incurfibus et rapinis tenemur p̄egere quanto p fide xp̄iani noīs se diuturnioribus exponunt piculis et aduersus prauas et extraneas natiōes labores subeunt grauiiores. Inde est q̄ tā fortes athletas xp̄i in suo sancto p̄posito volentes attēti cōfouere ad defensionē sui sollicitudinē vestraz duximus cōmonendā vt magis ac magis possint ad p̄mouendū p̄positum q̄d sumpserunt intendere cū fuerint sollicitudine p̄latoz eccl̄ie ac malignoz inq̄tatōe securi. Honem itaq̄ vniuersitatē vestrā atq̄ p̄cipim⁹ quatinus si q̄n clerici vel laici parrochia vestri in aliq̄ p̄dictoz fratru capiēdo vel de suis eq̄taturis eiciēdo aut alias inhoneste tractādo violētās manus iniūcūt h̄mōi p̄sumptores sub lato appellationis ob staculo accensis candelis dilatōe et occasione postposita excōicatos publice nunciatis et tam diu faciatis sicut excōicatos arti⁹ euitari donec passo iniuriā cōgrue satisfaciāt et p absoluitōnis b̄ndictōe impetrādo aplico se conspectui rēp̄sentent. Eos p̄o q̄ in p̄dictos fratres manus iniecerint violētās seu eos cōtumeliosis verbis afficiūt et eq̄taturas et alia eoz bona violenter diripiūt si a vobis cōmōi ablata eis restituere noluerint et de illatis iniurijs satisfactiōne cōdignā ex ibere vinculo anathematis astringatis quos ipsos vsq̄ ad dignā satisfactiōne teneatis astrictos. Datū Reat̄. xvij. kal. octobris Pontificat⁹ nr̄i anno quinto.*

rr ix Gregorius *Ep̄s seruus seruoz dei Venerabilibus fratribus Archiep̄is et ep̄is et dilectis filiis abbatibus p̄positis prioribus decanis archidiaconis archiep̄s biteris et alijs ecclesiarū p̄latis ad quos iste iste peruenierint Salutem et apostolicā b̄ndictōez. Cū dilectis filiis fratrib⁹ hospitalis sancte marie theotonicoz Ierosolimitan̄ fuerit a bone memorie honorio papa p̄decessore nostro indultū et a nobis postmodū cōfirmatū vt semel in anno recipiant in ecclesijs ad elemosinas colligendas q̄dam vestz auaricie ardore succensi confratrias suas cōfratrie illoz eadē die in ipsorū aduētū p̄ponūt et sic fratres ipsi cōfusi aut nihil exinde aut modicū consequunt. Quia igitur hoc indecēs est et in contēptū dei et eccl̄ie roman̄ redundat p̄fati p̄decessoris nr̄i vestigijs inherentes vniuersitati vestre p aplica scripta p̄cipiēdo mādamus q̄tin⁹ cū fratres ipsi ad loca vestra p elemosinis accesserint colligēdis benigne recipiētes et honeste tractātes eosdem ipsos in ecclesijs vestris āmonere pplm et elemosinas libere querere p̄mūtatis cōfratrias v̄ras q̄s facere potestis cōfratris ipsoz q̄ semel in anno fiūt nullaten⁹ p̄ponētes ne occasione illaz elemosine pauperū xp̄i depereāt et impediānt opa pietatis. Sane q̄m est ab eodē*

predecessore nostro statutū et innouatū a nobis vt nemo excoīcet fratres ipsos vel eoz oratoria interdicat sine mandato sedis apostolice speciali pñtium vobis auctoritate precipiendo mādam⁹ vt ipsos excoīare aut eoz ecclias interdicere nullaten⁹ presumatis. **De** parrochia nis aut vestris q̄ domos illoz innadūt p violentiā vel infringūt aut indebitis molestijs opz primūt fratres ipsos et tā deposita q̄ res diripiūt eozundē cū exinde querimonia; deposuerint corā vobis tā districtā eis iusticiā faciatis z ita iura eoz defendere ac manu tenere curetis q̄ ipsi ad nos p defectu iusticie sepe recurrere nō cogant. **Sed** nos sollicitudinē ac obedientiā vestrā debeamus merito cōmēdare: vosq; bñficioz q̄ in sancta domo illa fiūt participes existatis. **Preterea** liberas z absolutas psonas q̄ se domui eoz in sanitate vel in infirmitate reddiderint libere ac sine molestia recipi pmitatis ab eis: nec ipsos sup hoc tētetis aliq̄ tenus impedire. **Illud** aut nō mediocriter mouet nos nec modicū eccliasice derogat honestati q̄ qdam vestz ptra institutōez sctōz patrū in **Turoneñ** cōcilio editā fratrū ipsoz cora poza cū decedūt nolūt sine p̄cio sepelire. **Unde** quia tā praua exactio z iniqua nō est aliq̄tenus tolerāda **In** obedientie vobis p̄tute precipim⁹ vt nullo mō a fratribz ipsis vel alijs pro sepultura q̄cūq; exigere vel accipe nisi qd spontanea decedentiū liberalitas vl̄ parentū deuotio vobz p̄tulerit attentis. **Sed** absq; vllō precio sepeliatis corpa mortuoz. **Et** si q̄s hoc vltērius attēauerit taliter aniaduertatis in eū q̄ ampli⁹ similia nō presumat. **Ad** hec presentium vobz auctoritate precipim⁹ ne ab eis ptra tenore p̄uilegioz aplice sedis de nutrimentis aialiu suoz siue de ipsis aialibus decimas exigere presumatis. **Quā** aut oratoria vl̄ cimiteria scdm qd eis est bñficio p̄uilegioz ecclie **Romanē** p̄cessum duxerūt p̄struenda. **Vos** fratres archiepi z epi p eis ac familia sua tñ oratoria dedicare ac cimiteria bñdicere pcuretis: nec aliq̄s vestz ptra tenore p̄uilegiozū ipsoz id impedire audeat aliq̄ten⁹ vel turbare. **De** cetero hospitalis eiusdē in vestris ep̄atibz p̄stitutos q̄ crucē z suū habitū deponētes p illecebras seculi z viciozū derinēt ptra volūtates ipsoz moneatis instāter et p v̄ri officij debito cōpellatis vt habitū depositū resumeñ in obedientia prelatoz suoz deuote ac bñiliter p̄seuerent et baliuas seu alia officia p violentiā derinere nullo modo p̄sumāt. **Quicunq;** aut mandatorū nostroz extiterint p̄temptatores: excoīcatōis eos sentētia pcellatis quā faciatis vsq; ad satisfactōez cōdignā inuiolabiliter observari. **Preterea** q̄cunq; de facultatibus sibi collatis a deo fratribz subuenerint sepe dictis z in tā sancta fraternitate statuerint se collegas eis q̄ bñficia p̄soluerint annuatim eis de b̄toz **Petri z Pauli** auctoritate p̄fisi septimā partē in iuncte p̄nie relaxamus. **Aplica** q̄z auctoritate ob reuerentiā ipsi⁹ venerabilis domus statumut vt his q̄ eoz fraternitatē assumpserint si forsan ecclie ad q̄s pertinet a diuinis officijs fuerint interdicte ipsosq; mori p̄tulerit sepultura eccliasica nō negetur nisi publice vsurarij aut excoīcati vel nominatim fuerint interdicti. **Volum⁹** aut vt liceat eis cōfratres suos q̄s ecclesiarū prelati apud ecclias suas maliciose nō p̄miserint sepeliri nisi excoīcati vl̄ notatim fuerint interdicti aut etiā publice vsurarij ad ecclesias suas tumulandos deferre z oblationes tā p eis q̄s p alijs q̄ in eoz cimiterijs req̄escunt exhibitas sine alieni iuris p̄iudicio retinere. **Hoc** etiā addito vt receptores fraternitatis eiusdē seu etiā collectariū saluo iure dñoz rum suoz sub beati petri z nostra p̄tectōe cōsistant. **Adjicim⁹** insup vt si q̄ eozundē fratrum q̄ ad easdem fraternitates missi fuerint vel collecturas in quālibet ciuitatem castellum vl̄ vicum aduenerint si forte locus a diuinis fuerit officijs interdictus in eoz iocūdo aduētū semel apianē ecclie annuatim et excoīcatis z nominatim interdictis electis: diuina ibi officia celebrent. **Salua** in oibz supradictis declaratōe **Cōcilij** generalis. **Ad** maiore q̄z v̄re mercedis cumulū nihilomin⁹ vobis mandādo precipim⁹ q̄tenus hanc nostrā cōstitutionem p parrochias vestras nūciari p̄p̄ijs litteris faciatis. **Pandamus** etiam vt si qui de clericis ecclesiarum vestrarū prefati hospitalis fratribz cum licentia prelati z capli sui sponte ac gratis p annū vel bienniu decreuerint deservire nequaq; impediant z interim sua bñficia vel ecclesiasticos reddit⁹ nō amittāt. **Datū** **Reat.** vi. ydus octobris **Pontificat⁹** n̄ri anno q̄nto

ss iiii Innocentius Epus seruus seruorum dei Venerabilibus fra-
tribus prioribus decanis archidiaconis et alijs ecclesiarum prelati ad quos littere iste puenierint
Salutem et apostolicam benedictionem Cum dilectis filiis fratribus hospitalis sancte marie theoto-
nicorum Ierosolimitanum fuerit a predecessores nostris indulgentia et a nobis confirmata visum in
anno recipiant in ecclesijs ad elemosinas colligendas quidam vestrum auaricie ardore succen-
si aut nihil exinde aut modicum consequuntur. Quia igitur hoc indecens est et in contemptum dei
et ecclesie Romane redundat predecessores nostrorum vestigijs inherentes vniuersitati vestre per
apostolicam scriptam precipiendo mandamus quatenus cum fratres ipsi ad loca vestra per elemosinas acces-
serint colligendis benigne recipientes et honeste tractantes eosdem ipsos in ecclesijs vestris
ammonere ipsam et elemosinas libere querere permittatis confratrias vestras quas facere potestis quod
tidie confratrijs ipsorum quod semel in anno fiunt nullatenus postponere ne occasione illarum elemosi-
ne pauperum christi depereant et impediant opera pietatis. Sane quoniam ab eisdem nostris predecesso-
ribus est statutum et innouatum a nobis ut nemo excoicet fratres ipsos vel eorum oratoria interdi-
cat sine mandato sedis apostolice speciali presentium vobis auctoritate precipimus ut ipsos excoica-
re aut eorum ecclesias interdicare nullatenus presumatis. De parochianis autem vestris qui do-
mos eorum inuadunt per violentiam vel infringunt aut indebitis molestijs opprimunt fratres
ipsos et tam deposita quam res diripiunt eorumdem cum exinde querimoniis deposuerint coram vo-
bis tam districtam iusticiam eis faciatis et ita iura eorum defendere ac manu tenere curetis quod
ipsi ad nos per defectum iusticie sepe recurrere non cogant sed nos sollicitudinem et obedientiam
vestram debeamus merito commendare vosque beneficiis quod in sancta domo illa sunt participes
existatis. Preterea liberas et absolutas personas quod se domui eorum in sanitate vel infirmitate
reddiderint libere ac sine molestia recipi permittatis ab eis nec ipsos super hoc tententis aliquem
nus impedire. Illud autem non mediocriter mouet nos nec modicum ecclesiastice derogat bone-
stati Quod quidam vestrum contra institutionem sanctorum patrum in Turonensi concilio editam fratrum ipsorum
corpora cum decedunt nolunt sine precio sepelire. An quia tam praua exactio et iniqua non est aliquem
nus toleranda In obedientie vobis preceptum ut nullo modo a fratribus ipsis vel alijs pro
sepultura quicquam exigere vel accipere nisi quod spontanea decedentium liberalitas vel parentum deuotio
vobis contulerit attentetis. Sed absque ulla precio sepeliant corpora mortuorum. Et si quis hoc vel
terius attentaerit taliter aniaduertatis in eum quod amplius similia non presumat. Ad hec presenti-
um vobis auctoritate precipimus ne ab eis contra tenorem privilegiorum apostolice sedis de nutrimentis
aialium suorum siue de ipsis aialibus decimas exigere presumatis. Cum autem oratoria vel cimiteria
secundum quod eis est beneficio privilegiorum ecclesie Romane processus duxerint construenda. Vos fratres
archiepiscopi et episcopi eis per se ac familia sua tamen oratoria dedicare ac cimiteria benedicere procuretis nec
aliquis vestrum contra tenorem privilegiorum ipsorum id impedire audeat aliquem vel turbare. De ce-
tero quod fratres hospitalis sancte marie theotonicorum in vestris episcopatibus constitutos quod crucem et
habitum suum deponentes per illecebras seculi et victorum arripita vagantur et illos etiam qui priori-
bus suis contumaces et rebelles existunt et baliuas detinent contra voluntates ipsorum monachis
instanter et per vestri officij debito compellatis ut habitum depositum resumant in obedientia prelatorum
suorum deuote ac humiliter pseuerent et baliuas seu alia officia per violentiam nullo modo detine-
re presumant. Quicumque autem mandatorum nostrorum extiterint contemptores excoicationis eos senten-
tia percellatis quam faciatis usque ad satisfactorem condignam inuolabiliter obseruari. Preterea quod
cumque de facultatibus sibi collatis a deo fratribus subuenerint sepe dictis et in tam sancta fra-
ternitate statuerint se collegas eisque beneficia persoluerint annuatim eis de beatorum Petri et Pauli
auctoritate ipsi septimam partem iniuncte penitus relaxamus. Apostolica quod auctoritate ob reuerentiam
ipsius venerabilis domus statuimus ut his quod eorum fraternitatem assumpserint si forsitan ecclesie ad
quod pertinet a diuinis fuerint officiis interdicte ipsosque mori contigerit sepultura ecclesiastica non
negetur nisi publice usurarii aut excoicati vel nominatim fuerint interdicti. Volumus autem ut

liceat eis fratres suos q̄s ecclesiarū plati apud ecclesias suas maliciose nō pmiserint sepeliri nisi excoīcati v̄l nōiatz fuerint interdicti aut etiā publice vsurarij ad ecclesias hospitalis tū mulādos deferre et oblationes tā p̄ eis q̄ p̄ alijs q̄ in eorū cimiterijs req̄escūt exhibitas sine alieni iuris p̄iudicio retinere. hoc etiā addito vt receptores fr̄nitas eiūsdē seu etiā collectaz salvo iure dñorū suorū sub b̄i petri et n̄ra p̄tectōe cōsistāt **Adh̄c**im⁹ insup̄ vt si q̄ eorūdē fra- trū q̄ ad easdē fraternitates missi fuerint vel collectas in quālibet ciuitatem castellum v̄l viz cū aduenerint si forte locus ipse a diuinis fuerit officijs interdict⁹ in eorū locūdo aduētū se mel apianē ecclesie annuatim et excoīcatis et nominatim interdictis eiectis diuina ibi officia celebrent **Salua** in oībo supradictis declaratōe **Cōcilij** generalis **Ad** maiore q̄ q̄ v̄femer- cedis cumulū nihilomin⁹ vobis mandādo precipim⁹ q̄tenus hanc nostrā cōstitut ionem p̄ parrochias vestras nūciari p̄p̄ijs litteris faciatis **Bandamus** etiam vt si qui de clericis ec- clesiarum vestrarū prefati hospitalis fratribus cum licentia prelati et capli sui sponte ac gra- tis p̄ annū vel biennū decreuerint deseruire nequaquā impediant et interim sua b̄nficia vel ecclesiasticos reddit⁹ nō amittāt. **Datū** **Luduū** nonas septēbris **Pontificat⁹** n̄ri anno .iij.

ii iij Alexander **Ep̄s** seruus seruorū dei **Dilectis** filijs magistro et fratri bus hospitalis sancte marie theotonicoz **Ierosolimita.** **Salutem** et aplicam b̄ndictōez. **Cū** nos tanq̄s speciales ecclesie **Roman** filios vestre religio- nis intuitu et cōsideratione obsequij qd̄ deo seruerit impēditis in vltra marinis in defensū one christiani noīs diligamus vestris p̄cib⁹ inclinati auctoritate vobis p̄sentium indulgem⁹ vt nemini liceat sine speciali mādato **Romani** pontificis in vos p̄sbiteros et laicos vestros quorū aliq̄ vobis gratis aliq̄ p̄o ad solidos seruunt excoīcatōis vel interdicti sententiam pro mulgare: etsi qm̄ in vos vel in eos ab aliq̄ h̄mōi sententia lata fuerit non omittatis ecclesias frequētare: aut seruitiū dom⁹ vestre vel diuinis officijs interesse cū h̄mōi sententia sit irrita penit⁹ et inanis. **Nulli** ergo oīno hōim liceat hanc paginā nostre concessiōis infringere v̄l ei ausu temerario contraire. **Si** quis aut̄ hoc attentare p̄sumperit indignationē omnipo- tentis dei et b̄tōz petri et pauli ap̄lorū eius se nouerit incursum. **Datum** **Viterbij.** xvij. kal' **Iunij.** **Pontificat⁹** nostri anno tertio.

iii iij Alexander **Ep̄s** seruus seruorū dei **Venerabilibus** fratribus **Ar-**chiep̄is et ep̄is et dilectis filijs abbatibus prioribus de- canis archidiaconis archip̄resbiteris: et alijs ecclesiarū platis ad quos littere iste p̄ueniant. **Salutem** et aplicam b̄ndictōez. **Cū** dilectis filijs fratrib⁹ hospitalis sancte marie theotoni- corū **Ierosolimitan** fuerit a predecessorib⁹ nostris indultū et a nobis postmodū cōfirmatū vt semel in anno recipiant in ecclesijs ad elemosinas colligendas quidā vestrū auaricie ar- dore succensi confratrias suas cōfratrijs illoz eadē die in ipsoz aduētū preponūt: et sic fra- tres ipsi confusi: aut nihil exinde aut modicū consequunt. **Quia** igit̄ hoc indecens est et in contemptū dei et ecclesie romane redundat predecessorū nostrorū vestigijs inherētes vniuersi- sitati vestre p̄ aplica scripta precipiendo mandamus q̄tinus cum fratres ipsi ad loca vestra p̄elemosinis accesserint colligendis benigne recipiētes et honeste tractantes eosde ipsos in ecclesijs vestris ammonere p̄plum et elemosinas libere q̄rere p̄mittatis p̄fratrias vestras q̄s facere potestis q̄tidie confratrijs ipsoz q̄ semel in anno fiunt nullatenus p̄ponentes ne occa- sione illaz elemosine pauperū christi depereāt et impediant opa pietatis. **Sane** qm̄ ab eis- dem nostris predecessorib⁹ est statutū et innouatū a nobis vt nemo excoīcet fratres ipsos vel eorū oratoria interdicat: sine mādato sedis aplice speciali p̄ntium vobis auctoritate precipim⁹ vt ipsos excoīcare aut eorū ecclesias interdicere nullatenus presumatis. **De** parrochianis au- tem v̄ris q̄ domos eorū inuādunt p̄ violentiam vel infringunt aut indebitis molestijs oppri- munt fratres ipsos et tā deposita q̄ res diripiunt eorūdē cū exinde q̄rimoniā deposuerint corā nobis tam districtā eis iusticiā faciatis et ita iura eorū defendere ac manu tenere cure- tis q̄ ipsi ad nos p̄ defectu iusticie sepe recurrere nō cogant. **Sed** nos sollicitudinē et obe- dientia v̄ram debeam⁹ merito cōmēdare vosq̄ b̄nficioz q̄ in sancta domo illa fiunt p̄ticipes

existatis. **P**reterea liberas et absolutas personas que domui eorum in sanitate vel infirmitate reddiderint libere ac sine molestia recipi permittatis ab eis: nec ipsos super hoc tentatis aliquatenus impedire. Illud autem non mediocriter mouet nos nec modicum ecclesiastice derogat honestati. **Q**uodam vestrum contra institutionem sanctorum patrum in **T**uroneensi concilio editam fratrum ipsorum corpora cum decedunt nolunt sine pretio sepelire. **U**n quia tam praua exactio et iniqua non est aliquatenus toleranda. **I**n obedientie vobis preceptum ut nullo modo a fratribus ipsis vel alijs pro sepultura quicquam exigere vel accipere nisi quod spontanea decedentium liberalitas vel parentum deuotio vobis protulerit attentetis. **S**ed absque ulla pretio sepeliatis corpora mortuorum. **E**t si quis hoc ulterius attentaerit taliter aduertatis in eum quod amplius similia non presumat. **A**d hec presentium vobis auctoritate precipimus ne ab eis contra tenorem privilegiorum apostolice sedis de nutrimentis animarum suorum siue de ipsis animabus decimas exigere presumatis. **C**um autem oratoria vel cimiteria secundum quod eis est beneficium privilegiorum ecclesie Romanam processum duxerint destruenda. **V**os fratres archiepiscopi et episcopi eis per se ac familia sua tantum oratoria dedicare et cimiteria benedicere procuretis: nec aliquis vestrum contra tenorem privilegiorum ipsorum id impedire audeat aliquatenus vel turbare. **D**ecetero quod fratres hospitalis sancte marie theotonicozum in vestris episcopibus constitutos qui crucem et habitum suum deponentes per illecebras seculi et viciozum arrupta vagantur et illos etiam qui prioribus suis contumaces et rebelles existunt et baliuas detinent contra voluntates ipsorum moneatis instanter et per vestri officij debito compellatis ut habitum depositum resumen in obedientia prelatorum suorum deuote ac humiliter perseuerent et baliuas seu alia officia per violentiam nullo modo detinere presumant. **Q**uicumque autem mandatorum vestrorum extiterint contemptores: excommunicationis eos sententia percellatis quam faciatis usque ad satisfactorem condignam inuiolabiliter observari. **P**reterea quicquid de facultatibus sibi collatis a deo fratribus subuenerint sepe dictis et in tam sancta fraternitate statuerint se collegas eisque beneficia persoluerint annuatim eis de beatorum **P**etri et **P**auli auctoritate prefati septimam partem iniuncte penitus relaxamus. **A**pplique quod auctoritate ob reuerentiam ipsius venerabilis domus statuimus ut his qui eorum fraternitatem assumpserint si forsan ecclesie ad quod pertinet a diuinis fuerint officiis interdicti ipsosque mori contigerit sepultura ecclesiastica non negetur nisi publice usurarii aut excommunicati vel nominatim fuerint interdicti. **N**olumus autem ut liceat eis contra fratres suos quod ecclesiarum plati apud ecclesias suas maliciose non permiserint sepeliri nisi excommunicati vel notati fuerint interdicti aut etiam publice usurarii ad ecclesias hospitalis tumulados deferre et oblationes tam per eis quam per alijs qui in eorum cimiterijs requiescunt exhibitas sine alieni iuris iudicio retinere. **H**oc etiam addito ut receptores fructus eiusdem seu etiam collectarum saluo iure dominorum suorum sub beati petri et nostre precepto consistant. **A**d iuncimus insuper ut si quod eorumdem fratrum quod ad easdem fraternitates missi fuerint vel collectas in quolibet ciuitatem castellum vel vicum aduenerint si forte locus ipse a diuinis fuerit officiis interdictus in eorum iocundo aduentu semel aperiantur et ecclesie et excommunicationis et nominatim interdictis cunctis: diuina ibi officia celebrent. **S**alua in omnibus supradictis declaratione concilij generalis. **A**d maiorem quodamque vestre mercedis cumulum nihilominus vobis mandando precipimus quatenus hanc nostram constitutionem per parrochias vestras nunciari proprijs litteris faciatis. **M**andamus etiam ut si qui de clericis ecclesiarum vestrarum prefati hospitalis fratribus cum licentia prelati et capli sui sponte ac gratis per annum vel biennium decreuerint deferuire nequaquam impediantur et interim sua beneficia vel ecclesiasticos redditus non amittant. **D**atum **V**iterbij quinto idus septembris Pontificatus nostri anno tercio

It **iii** **A**lexander **E**piscopus seruus seruorum dei **D**ilectis filiis magistro et fratri hospitalis sancte marie theotonicozum **I**erosolimita. **S**alutem et apostolicam benedictionem. **H**ospitalitatis piissime ac defensionis terre sancte studium cui feruenter intenditis nos apud sedem apostolicam dignos constituimus fauoris gratia specialis. **H**inc est quod nos vestris supplicationibus annuentes: auctoritate vobis presentium indulgemus ut per litteras apostolice sedis et legatorum eius impetratas vel de

xxi
22

cetero impetrandas in personis vel rebus non teneamini alicui subuenire nisi littere dicte apostolice sedis impetrande plenam et expressam de hac indulgentia fecerint mentionem. Nos enim nihilominus processum aut sententiam si secus in vos aut ecclesias et domos vestras haberi contigerit decernimus nullius existere firmitatis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre concessionis et constitutionis infringere: vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit Indignationem omnipotentis dei et beatorum petri et pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Cistercij Non. nouembriis. Pontificatus nostri anno tercio.

yy **iiij** **Alexander** Epus seruus seruorum dei Dilectis filiis magistro et fratribus hospitalis sancte marie theotonicoꝝ Jerosol. Salutē et apostolicā benedictionē Deuotionis vestre precibus inclinati presentiuꝝ vobis auctoritate concedimus vt possessiones et alia bona mobilia et immobilia que liberas personas fratrum vestroꝝ mundi relictā vanitate ad vestꝝ ordinē cōuolantū et pꝛfessionem facientium in eodem iure successionis vel alio iusto titulo si remansissent in seculo cōtigissent et ipsi potuissent libere alijs erogare: rebus feudalibus duntaxat exceptis possitis petere recipere ac etiam retinere. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre concessionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit Indignationem omnipotentis dei et beatorum petri et pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Auagine quinto ydus nouembriis Pontificatus nostri anno quarto.

iiij **Alexander** Episcopus seruus seruorum dei Venerabilibus fratribus Archiepiscopis et episcopis et dilectis filiis Abbatibus: prioribus: decanis: archidiaconis: et alijs ecclesiarum prelatiꝝ Salutem et apostolicam benedictionem. Quia parte dilectorum filioꝝ magistri et fratrum hospitalis sancte Marie theotonicoꝝ Jerosolimitanū nobis est oblata querela q̄ licet vobis p litteras nostras dederimus in mandatis vt subiectos vestros ne ab eisdem magistro et fratribus vel eorum hominibus de victualibus: vestimentis: pecudibus: seu de alijs rebus eorundem fratrum vsibus deputatis pedagium: passagium: contagium seu theoloniuꝝ: aut aliam quamlibet consuetudinem exigere vel extorquere presumant per excommunicationis in personas et in terras eorum interdicti sententias si necesse fuerit compellatis: vos tamen non solum id efficere negligitis: verum etiam quod est grauius licet hoc de facili credere non possumus ab eis premissa pro voluntate vestra facitis extorqueri. Cum autem ipsi apostolice benignitatis auxilium super hoc duxerint humiliter implorandum. Vniuersitatem vestram rogamus et hortamur attente per apostolica scripta vobis precipiendo mandamus quatinus proinde attendē q̄ idem magister et fratres pro sue religionis meritis nullis molestijs affici sed pijs debent beneficijs confoueri a predictis exactionibus et extorsionibus penitus desistatis et taliter ipsos iuxta litterarum nostraz tenorem super his defendatis ab alijs qđ exinde apud nos possitis merito commendari nec super hoc dictis fratribus oporteat aliter prouideri. Datum Anagine decimo kalendꝝ decembris Pontificatus nostri anno quarto.

iiij **Clemens** Epus seruus seruorum dei Venerabilibus fratribꝝ Archiepis et epis ac dilectis filiis abbatibus prioribꝝ decanis archidiaconis ppositis archiepiscopis et alijs ecclesiarꝝ prelatiꝝ ad quos littere iste puenierint Salutem et aplicam bñdictionē Cū dilectis filiis fratribꝝ hospitalis sancte marie theotonicoꝝ Jerosolimitanū fuerit a pdecessoribus nostris indulgē et a nobis cōfirmatū vt semel in anno recipiant in ecclesijs ad elemosinas colligendas qđam vestꝝ auaricie ardore succen/

si cōfratras suas cōfratrys illoz eadē die ipsoz in aduentu pponūt: et sic fratres ipsi confu-
si aut nihil exinde aut modicū consequunt. Quia igit hoc indecens est et in contemptu dei
et ecclesie **R**omane redundat pdecessoz nostroz vestigijs inherētes vniuersitati vestre per
aplica scripta p̄cipiendo mādamus q̄ninus cū fratres ipsi ad loca vestra p elemosinis acces-
serint colligendis benigne recipiētes et honeste tractantes eosdem ipsos in ecclesijs vestris
ammonere p̄lm et elemosinas libere q̄rere p̄mittatis cōfratras vestras q̄s facere potestis q̄
tidie cōfratrys ipsoz q̄ semel in anno fiunt nullatenus pponēti. ne occasione illaz elemosi-
ne pauperz xp̄i depereat et impediant opa pietatis. **S**ane qm̄ ab eisdem nostris pdecesso-
ribus est statutū et innouatū a nob vt nemo excōicet fratres ipsos vel eoz oratoria interdi-
cat sine mādato sedis aplice speciali p̄sentium vobis auctoritate p̄cipimus vt ipsos excōica-
re aut eoz ecclesias interdicere nullatenus p̄sumatis. **D**e parochianis autē vestris qui do-
mos eorum inuadūt p violentiam vel infringunt aut indebitis molestijs opprimūt fratres
ipsos: et tam deposita q̄s res diripiūt eorundē cum exinde querimoniā deposuerint corā vo-
bis tam districtam iusticiā eis faciatis: et ita iura eorum defendere ac manu tenere curetis q̄
ipsi ad nos p defectu iusticie sepe recurrere non cogant sed nos sollicitudinē et obedientiaz
vestrā debeamus merito cōmendare vosq̄ beneficioz q̄ in sancta domo illa fiūt participes
existatis. **P**reterea liberas et absolutas psonas q̄ se domui eorum in sanitate vel infirmitate
reddiderint libere ac sine molestia recipi p̄mittatis ab eis: nec ipsos super hoc tentetis aliq̄te-
nus impedire. **I**llud aut non mediocriter mouet nos nec modicū ecclesiastice derogat bone-
statū **Q**uādam vestz cōtra institutionē sanctoz patrū in Turonē. cōcilio editā fratz ipsoz
corpa cū decedunt nolūt sine p̄cio sepelire. **U**n̄ quia tā praua exactio et iniqua non est aliq̄te-
nus tolerāda. **I**n obedientie vobis p̄tute p̄cipim⁹ vt nullo mō a fratrib⁹ ipsis vel alijs p̄o
sepultura q̄cōq̄ exigere vel accipe nisi qd spontanea decedentiū liberalitas vel parentū deu-
otio vob⁹ p̄tulerit attentetis. **S**ed absq̄ vllō p̄cio sepeliant corpa mortuoz. **E**t si q̄s hoc vl-
terius attētauerit taliter aniaduertatis in eū q̄ ampli⁹ similia nō p̄sumat. **A**d hec p̄sentū
um vob⁹ auctoritate p̄cipim⁹ ne ab eis p̄tra tenorē p̄uilegioz aplice sedis de nutrimentis
aialii suoz siue de ipsis aialibus decimas exigere p̄sumatis. **C**ū aut oratoria vel cimiteria
scdm qd eis est bñficio p̄uilegioz eccleie **R**omane p̄cessuz duxerint p̄struenda. **V**os fratres
archiepi et epi eis p se ac familia sua tm̄ oratoria dedicare et cimiteria bñdicere p̄curetis: nec
aliq̄s vestz p̄tra tenorē p̄uilegioz ipsoz id impedire audeat aliq̄ten⁹ vel turbare. **D**e ce-
tero q̄q̄ fratres hospitalis sancte marie theotonicorū in vestris ep̄atib⁹ p̄stitutos q̄ crucē et
habitu suū deponētes p illecebras seculi et viciozū arrupta vagant et illos etiā qui priorib⁹
bus suis contumaces et rebelles existunt et baliuas detinēt p̄tra volūtates ipsoz moneatis
instāter et p v̄ri officij debito cōpellatis vt habitu depositū resumēti in obedientia prelatoz
suoz deuote ac hūiliter pseuerent et baliuas seu alia officia p violentiā nullo modo detine-
re p̄sumāt. **Q**uicunq̄ aut mandatorū vestroz extiterint p̄emptores: excōicatis eos sentē-
tia pcellatis quā faciatis vsq̄ ad satisfactōez cōdignā inuolabiler obseruari. **P**reterea q̄
cūq̄ de facultatib⁹ sibi collatis a deo fratrib⁹ p̄grue subuenerint añ dictis et in tā sancta fra-
ternitate statuerint se collegas eisq̄ bñficia p̄soluerint annuatim eis de bñoz **P**etri et **P**auli
auctoritate confisi dummodo de peccatis suis contriti fuerint et cōfessi septimam partem in-
iuncte penitentiē relaxamus. **A**postolica quoq̄ auctoritate ob reuerentiā ipsius venerabi-
lis domus statuimus vt his qui eorum fraternitatez assumpserint si forsan ecclesie ad quas
pertinent a diuinis fuerint officijs interdicte: ipsosq̄ mori contigerit sepultura ecclesiastica
p̄termissa tamen in hoc solennitate solita non negetur nisi excōmunicati vel nominati fu-
erint interdicti aut etiā publici vsurarij: vel alias eis a iure eadem sepultura fuerit interdi-
cta. **V**olumus autem vt liceat eis confratres suos quos ecclesiarum prelati apud ecclesias
suas maliciose nō p̄miserint sepeliri nisi excōicati vel noīati fuerint interdicti ac etiā pub-
lici vsurarij tumultuos deferre ad ecclias hospital̄ eiusdē et oblatōes tā p eis q̄ alijs in eoz
cimiterijs req̄escūt exhibitas siue alieni iur⁹ p̄iudicio retinere: hoc etiā addito vt receptores

fraternitatis eiusdem seu etiam collectar. salvo iure dñor. suorū sub beati petri. z nostra. pte
ctione consistant. Adhucinus insup. vt si q. eorundem. fratru. qui ad easde. fraternitates. mis
si fuerint. vel collectas. in quolibet. ciuitate. castellū. vel vicum. aduenerint. si forte. locus. ille. fu
erit. a diuinis. officiis. interdictus. in eor. iocūdo. aduētu. semel. apian. ecclie. annuatim. z ex
cōicatis. z nominatim. interdictis. electis. diuina. ibi. officia. celebrent. **Salua** in oibus. supra
dictis. declaratōe. Concilij. generalis. Ad. maiore. quoq. vestre. mercedis. cumulum. nūlo
minus. vobis. mādando. p̄cipimus. q̄tinus. hanc. nostram. constitutionem. per. parrochias. ve
stras. nūciari. p̄p̄is. litteris. faciat. **Bandam**. vt. si. q. de. clericis. ecclesiar. vestraz. p̄fati. ho
spitalis. fratribus. cum. licentia. prelati. z. capituli. sui. sp̄ote. ac. gratis. per. annū. vel. biennij. de
creuerint. deseruire. nequaq. impediant. et. interim. sua. beneficia. nō. amittant. **Datū. Viterbij.**
v. ydus. ianuarij. Pontificatus. nostri. anno. secundo.

xx **ix Bonifacius** Epus seruus seruoz dei Dilectis filiis: magistro ge
nerali hospitalis sancte marie theotonicoz. Ierosoli
mitan. ac vniuersis cōmendatoribus p̄ceptoribus et fratribus domozū eiusdem hospitalis
vbi libet consistentium **Salutē** z aplicā b̄ndictōez. **Sincere** deuotōis affectus quē ad nos
et **Romanā** geritis eccliam nō indigne merei vt petitiōibus vestris illis p̄sertim p̄ q̄s diui
nus cultus z deuotio ppli in dei laudem feliciter augmētatur **Hinc** est q. nos vestris in hac
parte supplicationibus inclinati vt quilibet ex vobis z fratribus hospitalis et domozū p̄
dictoz. in sacerdotio constitutus in capellis z ecclesijs etiā nō parrochialib. ad vos et v̄as
domos pertinentibus verbum dei quotiens hoc vestrum alicui placuerit publice ad popu
lum predicare seu per alios sacerdotes facere predicari alicuius licētia super hoc minime re
quisita libere z licite possit deuotioni vestre auctoritate aplicā tenore presentium indulgem.
Et nihilominus de omnipotentis dei misericordia et beatorū petri z pauli apostolorum ei
auctoritate cōfisi omnibus vere penitentibus z confessis qui huiusmodi predicationes de
uote audierint singulis videlicet vicibus quibus predicationes ipsas audierint vt p̄fertur
vñū annum et vñam quadragenam de iniunctis eis penitentijs misericorditer relaxamus.
vniuersis z singulis auctoritate predicta districtius: inhibentes ne huiusmodi predicationes
nes quomodolibet impediant aut christifideles ab huiusmodi predicationibus retrahant
quoquomō constitutionibus: p̄uilegijs: et litteris apostolicis generalibus vel specialibus
quorumcunq. tenore existant per que presentibus non expressa vel totaliter non inserta esse
ctus earum impediri valeat quomodolibet vel differret: et de quibus quorūq. totis tenore
bus habenda sit in nostris litteris mentio specialis et alijs contrarijs non obstantib. qui
buscunq. **Nulli** ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre concessionis et consti
tutionis infringere vel ei ausu temerario contraire. **Si** quis autem hoc attentare p̄sum
pserit **Indignationem** omnipotentis dei et beatorum petri et pauli apostolorum eius se no
uerit incursur. **Datū. Rome** apud sanctū Petrū. v. kal. marcij. Pontificatus nostri anno. x.

aaa **ix Bonifacius** Epus seruus seruoz dei Dilectis filiis magistro et
fratribus hospitalis sancte marie theotonicoz. Je
rosolimitan. ac vniuersis cōmendatoribus p̄ceptoribus et fratribus hospitalis eiusdē vbi libet
cōsistentiū **Salutē** z aplicā b̄ndictōez. **Dis** q. fidelibus p̄sertim sub religiōis habitu dño
militantib. ex grōsa aplicē sedis benignitate p̄inde facta sunt vt illibata consistent libenter
adhucim. roboris firmitatē. **Dudū** siq. dē vt vob. z cuilibet v̄m in p̄s biterat. ordie p̄stituto
liceret toties q̄tiens expediret capellas seu altaria in ecclijs ad vos p̄tinentib. sita z alia p̄ia
loca de locis suis remouere z remoueri facere z ad alia loca ad hec p̄grua z apta reponere z
reponi facere ac etiā ipsis v̄is ecclijs capellas z altaria de nouo erigere dotare z fūdare oz/
dinarij loci z cuiuscūq. alteri. licētia sup. hoc minime req̄sita qd. si ordinari. ad hoc alias
debite req̄sit. capellas z altaria h̄mōi sic ad alia loca reposita seu de nouo erecta consecrare
seu consecrari facere differret z recusaret: liceret similiter vobis z cuilibet vestrum etiam
absq. spiritualibus mandato et licentia ordinarij ipsius et cuiuscunq. alterius ipsas cas

pellas et altaria ad hmoi alia loca vt prefertur reposita seu de nouo erecta p alium catholi-
cum antistite gratiam z comunione dicte sedis habentem facere consecrari vobis et cuili-
bet vestrum duximus indulgendu. Et deinde p parte vestra nobis exposito q qlibet vrm
postq regularem pfessionem dicti hospitalis emiseratis ex laudabili consuetudine septies
in anno videlicet in natiuitatis dni nostri iesu xpi et purificationis beate marie virginis nec
non in die iouis sancta ac in resurrectionis domini nostri iesu christi ac in penthecostes:
necnon assumptionis dicte beate marie festiuitatibus ac celebritate oim sanctor. **Eucharis-**
tie sacramentum sumere psueritis. Nos vobis z familiaribus vestris vere penitentibus z
confessis qui huiusmodi septem vicibus sacramentuz predictum deuote sumerent vt prefert
illam indulgentia et remissionem pctoz suoz concesseramus q deuote visitantes ecclesiam
warrenen in octaua dicte festiuitatis assumptionis dicte marie apostolica erat autoritate co-
cessa. Et qd plerqz contingebat nonnullas personas laicales causa deuotionis fraternitate
vestram assumere ac se z bona sua vsu tamen bonorum ipsoz sibi ad eorum vitam durat
reseruato ad diuersas domos hospitalis sancte marie theotonicozum impetuum offerre z
donare: et sic in seculo remanentes virtutu domino famulari. Nos omnibus ex eisdem p-
sonis similiter penitentibus et confessis q sic fraternitatem predictam assumpserant et bona
sua ad domos dicti hospitalis contulerant z donauerant et inantea assumerent offerrent et
donarent: et q iuxta prefatam consuetudinem hmoi septem vicibus predictum sacramen-
tu sumerent vt prefertur simile indulgentia et remissionem peccator suoz concessum q vo-
bis per nos vt premittit erat concessa ipsiqz psonis ac omnibus et singulis alijs indulgen-
tijs priuilegijs immunitatibus libertatibus z exemptionibus vti z gaudere possent quibz
vos patiebamini seu quomodolibet gaudebatis duximus etiam indulgenduz Priuilegia
immunitates et gras vobis z vestris hospitalibus ac domibus z preceptorijs a predecesso-
ribz istis Romanis pontificibus ac a quibuscumqz prelatibus et psonis ecclesiasticis etia
a regibus z principibus ac alijs dnis temporalibus et p nos eisdem hospitalibus et domi-
bus et preceptorijs predictis concessa confirmamus z litterarum nostrarum patrocinio co-
munimus. Et quia sicut p parte vestra nobis significato vos nonnullos questuarios habe-
batis declarauimus Constitutione felicitis recordationis **Clemetis** quinti predecessoris no-
stri in concilio wiennen. contra questuarios editam que incipit **Abusio** nibus ad vos vel ho-
spitalia ac domus et loca seu priuilegia vel indulgentias vestra z vobis concessa aliquantulum
non extendi. Et deinde ad dilectorum filiozum **Comendatoz** et fratrum domus hospita-
lis beate marie theotonicoz **Ierosolimitan** in suburbio **Argentine** instantiam vt in eccle-
sia beate marie virginis dicte domus: eucharistie dni nostri iesu xpi venerabile sacramentuz
in cristallo vel vase pspicuo seu plucido ita q quilibet volens huiusmodi sacramentum vi-
dere posset in **Natiuitatis**: epiphanie: resurrectionis et ascensionis prefati dni nostri iesu christi
Penthecostes: necno natiuitatis: assumptionis: purificationis et annunciationis beate marie
virginis: ac inuentionis et exaltationis sancte crucis: et in beate elisabeth vidue: ac in ipsius ec-
clesie dedicationis festiuitatibus: necno in celebritate oim sanctor. a primis vespis cuiuslibet
festiuitatu et celebritatis hmoi vsqz post secundas vespas donec copletoru fineret in pateti te-
neri honeste z in qlibet eorudē festiuitatu z celebritatis tpe missaz ad hoc congruo cu pcessio-
ne per ambitum dicte ecclesie solenniter et deuote portari licite valeret duximus similiter in-
dulgendum dumodo tamen dictus locus generali non subiaceret interdicto. Et nihilominus
omnibus vt premittit penitentibus et confessis qui dictam ecclesiam in prefatis festiuitati-
bus et celebritate deuote visitarent et coram ipso sacramento oratione dominica et saluta-
tione angelica deuote dicerent singulis videlicet ispa festiuitatu et celebritatis quibus ip-
sam ecclesiam visitarent et coram dicto sacramento oratione et salutatione hmoi dicerent vt
prefert illam videlicet indulgentia et peccator suoz remissionem concessum q visitantibus eccle-
siam sancti **Petri** iunioris **Argentine** bona feria quarta scz pta post dnica palmar. dicta
erat autoritate concessa. Et insup quia sicut p parte vstra nobis exposito nonnullis archiepis

episcopis et alijs locorum ordinarijs a sede apostolica indultum seu alias eadem vel ordi-
naria auctoritatibus sub certis penis in diversis partibus mandatum fore dicebat q̄ in ip-
sorum archiepiscopoz episcopoz et ordinariorum episcopatibus et diocesibz littere seu mā-
data apostolica publicari seu executioni demandari nō possent nec ipsis litteris subditi ar-
chiepiscopi vel episcopi in cuius ciuitate vel diocesi fieret obedire tenerentur: nisi prius p̄ eū-
dem archiep̄m vel ep̄m in cuius ciuitate vel diocesi fieret seu per alium ab eo ad hoc deputa-
tum ipse littere et mandata visa et examinata et in signum visionis et examinationis huiusmo-
di eiusdem archiepiscopi episcopi vel ordinarij et littere testimoniales quas vulgariter vi-
dimus appellant cōcessē existerent. **N**os vobis vt quascunqz litteras et mandata: priuilegia
indulgentias seu alias concessiones sine gratiam siue iusticiam continentes ab eadem sede
vobis hactenus facta seu cōcessa vel in posterum concedenda ac p̄cessus eorum vigore ha-
bitos et habendos in quibuscunqz ciuitatibus et diocesibz et alias vbicunqz expediret pub-
licari et executioni demandari facere libere et licite valeatis ac executores cōseruatores et alijs
iudices vobis ad hoc deputati et deputandi seu eorum subdelegati etiam ad publicationes
huiusmodi et executionem p̄cedere tenerentur et deberent litteris testimonialibus per vos a
quocunqz archiepiscopo episcopo vel ordinario seu alias ad hoc deputato non petitis nec
obtentis duximus eadem auctoritate similiter indulgendum decernentes executores conser-
uatores iudices et subdelegatos huiusmodi necnō notarios et testes quos huiusmodi execu-
tioni et publicationi interesse contingeret nullis p̄terea penis et sententijs posse laqueari ac
irritum et inane si secus sup̄ his a quocqz quauis auctoritate scienter vel ignoranter continge-
ret attentari. **M**andantes etiā executoribus conseruatoribus iudicibus subdelegatis et ta-
bellionibus notarijs et testibus necnō alijs clericis ciuitatum et diocē quarūcunqz: etiā
si exempti essent super hoc pro parte vestra pro tempore requirendis sub excommunicationis
pena quā si secus facerent ipsam incurrere volumus ipso facto q̄tinus ad publicationem et
executionem huiusmodi diligenter et debite p̄cederent ac etiam personis quas littere et mā-
data apostolica a nobis impetrata seu impetranda concernerent vt eis humiliter obedirent
et intenderent prout alias tenerentur et deberent. **E**t deinde vt quilibet ex vobis in sacerdo-
tio constitutus in capellis et ecclesijs etiam nō parrochialibus ad vos et vestras domos p̄-
sinentibus verbum dei quotiens hoc vestrum alicui placeret publice ad populum p̄dicare
seu per alios sacerdotes facere p̄dicari alicuius licentia super hoc minime requisita libere et
licite possitis vobis predicta auctoritate duximus indulgendum. **E**t nihilominus omnibz
vt premittitur penitentibus et confessis qui huiusmodi predicationes deuote audirent sin-
gulis videlicet vicibus quibus huiusmodi predicationes audirent vt prefertur vnum an-
num et vnā quadragenā de iniunctis eis penitentijs misericorditer relaxamus eadem
auctoritate districtius inhibentes vniuersis et singulis ne vos in huiusmodi predicationi-
bus q̄modolibet impedirent aut christifideles ab huiusmodi predicationibus retraherēt q̄-
quomodo. **E**t insuper motu proprio non ad vestram vel alicuius alterius pro vobis super
hoc petitionis instantiā: sed de nostra mera liberalitate eadez auctoritate irrefragabiliter sta-
tuimus et etiam ordinamus q̄ de cetero nulli cuiuscunqz status gradus aut conditionis es-
set liceret sub excommunicationis pena quā post insinuationem presentium ei factam si nō de-
sisteret incurreret ipso facto ecclesias etiam parrochiales capellas altaria aut alia beneficia
ecclesiastica cum cura vel sine cura vobis hospitali seu alicui vel aliquibus ex domibus eius-
dem hospitalis vbicunqz consistenti seu consistentibus dicta apostolica vel alia quauis au-
toritate incorporata a sede predicta vel alias aliunde impetrare vel ea quouis quesito colo-
re petere vel super ipsis vos impedire seu quomodolibet molestare put in diuersis vestris
inde confectis litteris quarum tenores alias presentibus haberi volumus pro sufficiēter
expressis plenius continetur. **C**um autem sicut exhibita nobis nuper pro parte vestra pe-
ticio continebat a nonnullis vertitur in dubium litteras ipsas et alia inde secuta in aliqbus
sui p̄ribus iuribus non subsistere vosqz posse sup̄ ipsis impofter molestari pro parte vestra

nobis fuit supplicatum vt eisdē et inde secutis aplice confirmationis robur adijcere ⁊ alias vobis puidere super hoc de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur vestris in hac parte supplicationibus inclinati p̄fatas litteras et quecunq; inde secuta et que in futurū pinde sequi poterunt rata habentes et grata ea auctoritate apostolica et certa scientia tenore p̄sentium confirmamus et p̄sentis scripti patrociniō cōmunimus sup̄plentes omnes defectus si qui commissi fuerint in eisdem. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginā nostre confirmationis cōmuniōis et supplementi infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autē hoc attentare p̄sumpserit indignationem omnipotētis dei et beatorū petri ⁊ pauli ap̄loz eius se noverit incursum. Datum Rome apud sanctum Petrum ydus aprilis Pontificatus nostri anno vndecimo.

Sacrosancta et generalis synodus Constantien̄ dilectis ecclie filiis magistro et fratribus hospitalis beate marie theotonicoz Jerosolimitan̄. Salutem ⁊ dei omnipotentis b̄ndictionē. Peruit vestre deuotionis sinceritas quā ad nos et vniuersalē quā in spū sancto legitime congregati reputamus geritis ecclesiam vt vos qui pro eiusdem ecclesie ac fidei orthodoxe defensione contra diuersarum sectarū eas oppugnātes infideles athletas et pugiles vos exhibens indefessos: vestrūq; hospitale in his p̄sentis que vobis apostolicorū concessorum priuilegioz conseruationē respiciūt fauoribus prosequamur opportunis. Sane p̄ parte vestra nobis nuper fuit hūiliter supplicatum vt litteras felicis recordatōis Honorij pape .iij. vobis cōcessas cum incipiant vetustate consumi innouare dignaremur. Quarū tenor sequit in hec verba

Honorius Ep̄s seruus seruoꝝ dei Dilectis filiis Hermannō magistro religiose fraternitatis hospitalis sancte marie Theotonicoꝝ Jerosolimitan̄ eiusq; fratribus tam p̄sentibus q̄ futuris imppetuum. Et si neq; qui plantat neq; qui rigat sit aliquid sed q̄ incrementū dat deus. Humana tñ diligētia imp̄sioris cure sollicitudinez debet impendere circa plantas que adhuc nouelle fructus vberes afferunt ⁊ vberiores suo tpe reprodunt. Cū igit vestre religionis nouella plantatio flores ⁊ fructus honestatis tēpestiua fecunditate p̄dixerit et deo incrementū dante sic incepit expandere ramos suos vt vberissimam fructuum copiam p̄mittere videatur. Nos qui custodes in dñica vinea positi ⁊ cultores circa virtutum plantaria debemus diligentioris culture ac cure studium adhibere: nouellā plantationē vestrā roze aplice gratie irrigare p̄ponimus et fecunditatez bonorum operū qua viget ad p̄sens et vigeat diuina fauente gratia in futurum vigilant cure impendio adiuuare. Ea p̄pter dilecti in domino filij vestris iustis postulationibus clemēter annuamus et domū vestram seu hospitale in quo estis ad dei laudem ⁊ gloriā atq; defensionē suoz fidelium et liberandam christi ecclesiam congregati cum omnibus possessionibus et bonis suis que in p̄sentiarum habere legitime cognoscitur aut in futurum concessione pontificū libertate regū vel p̄ncipū oblatōe fidelium seu alijs iustis modis p̄stare dño poterit adipisci sub b̄ti petri ⁊ n̄ra p̄tectōe suscipim⁹ et p̄ncis scripti priuilegio cōmunim⁹: statuētes vt p̄petuis futurisq; t̄pibus sub aplice sedis tutela et defensione consistant. Statuim⁹ etiam vt ordo fratrum hospitalis Jerosolimitan̄ circa pauperes ⁊ infirmos. Ordo p̄o militie tēpli circa clericos aut milites ac alios fratres iuxta institutionē domus vestre p̄petuis ibidē temporibus obseruet. Ad hec statuimus vt cū p̄ tuenda catholica ecclia et ea que est sub paganorū tyrānide de ipsoꝝ spurcicia eruenda intrepide laboretis liceat vobis libere in vsus vestros cōuertere ea q̄ de spolijs ipsoꝝ ceperitis paganorū et ne de his cōtra velle vestz portio nē alicui dare cogamini p̄hibemus. P̄senti quoq; decreto sancimus vt fratres in domo vestra domino seruiētes caste et sine p̄prio viuā et professionem suam moribus comprobantes: magistro suo aut q̄bus ipse p̄ceperit subiecti et obediētes existant. P̄terea quē admodū dom⁹ ipsa vestre sancte institutōis ⁊ ordis fons ⁊ origo esse p̄meruit: ita oim locoꝝ ad eā p̄tinentiū caput ⁊ magistra imppetuū habeat. Ad hec adijciē p̄cipim⁹ vt obeūte te dilecte in dño fili hermane dom⁹ iā dicte mgr̄ vltimorū q̄libet successor nullus eiusdē domus

fratribus preponatur nisi militaris et religiosa persona que vestram religionē et habitum sit p̄fessa nec ab alijs nisi ab omnibus fratribus insimul vel a maiori et saniori eorum parte qui p̄ponendus fuerit eligat. Porro nulli ecclesiastice secularive p̄sone infringere v̄l m̄nu ere liceat cōsuetudines ad vestre religionis et officiij obseruatā a magistro et fratrib⁹ salu briter institutas: easdeꝫ quoqꝫ p̄suetudines a vobis aliquāto tpe obseruatas et scripto firma tas nisi ab eo qui magister extiterit consentiente tñ saniori parte capli non liceat immutari. Prohibemus insup et oimodis interdici⁹ ne vlla ecclesiastica secularive p̄sone a magi stro et fratribus eiusdem domus exigere audeat fidelitates homagia iuramenta seu securi tates reliquas que a secularibus frequentant. Fratribus quoqꝫ vestris post factā in domo vestra p̄fessionem et habitū religionis assumptū reuertendi ad seculū oēm interdici⁹ sa cultatem: nec alicui eorū fas sit post factā p̄fessionē et semel assumptam crucem habitū vestre p̄fessionis abijcere: vel ad alium locum maioris siue minoris religionis obtentū inuitis si ue incōsultis fratribus aut eo qui magister extiterit transmigrare nulliqꝫ ecclesiastice secula rive p̄sone ipsos suscipere liceat vel tenere. Sane laborz vestroz quos p̄p̄is manibus aut sumptibus colitis de possessionibus habitis ante Conciliū generale seu de vestroz anima / lium nutrimentis nullus a vobis decimas exigere vel extorq̄re presumat. Ad hec decimas quas cōsilio et assensu ep̄oz vel laicoz habere poteritis quasue p̄sentientibus ep̄is et eorum clericis acquiratis vobis auctoritate apl̄ica confirmamus. Ut aut vobis ad curam animarū vestrarū et salutis plenitudinē nihil desit atqꝫ sacramenta ecclesiastica et diuina officia vestro sacro collegio cōmodius valeant exhiberi sancim⁹ vt liceat vobis honestos clericos et sacer dotes sc̄dm deum q̄stum ad vestram cōscientiā ordinatos vñdecunqꝫ ad vos venientes su scipere et tam in principali domo vestra q̄s etiam in obedientijs et locis sibi subditis vobis cum habere dūmodo si enicūno sint eos a p̄p̄is ep̄is expetatis Idemqꝫ nulli aliū p̄fessio ni vel ordini obnoxij teneantur q̄ si ep̄isopi eos vobis concedere forte noluerint: nihilomi nus tamē eosdem suscipiendi et retinendi auctoritate Romanē sancte ecclesie licentiam habe atis. Si vero aliqui eorū post factam p̄fessionem turbatores vestre religionis aut domus fu erint fortassis inuenti liceat vobis eos cum saniori parte capituli amouere: ipsiqꝫ transeun di ad alium ordinē vbi sc̄dm deum viuere velint et valeant dare licentiam et loco ipsorum alios idoneos subrogare qui etiam vñius anni spacio in vestra societate p̄bentur: eoqꝫ per acto si eorū egerint mores et viles fuerint ad seruitium domus vestre inueni tñc demsi p̄ fessionem faciant regularem p̄mittentes se regulariter viuere ac magistro p̄prio obedire. ita tamen q̄ eundem vobiscum victum habeant et vestitum. necnon lectisteria. hoc excepto q̄ clausa vestimenta portabunt. Sed ne ipsis liceat de capitulo vel cura domus vestre se teme re intromittere nisi quantum fuerit eis a vobis iniunctum. Preterea nulli persone extra ve strum capitulum sint subiecti tibiqꝫ dilecte in domino fili magister tuusqꝫ successoribus tan q̄ magistro et plato suo deferant sc̄dm vestri ordinis instituta. Cōsecrationes v̄o altarium seu basilicarum ordinationes clericorū qui ad sacros ordines fuerint promouendi et cete ra ecclesiastica sacramenta a diocesanis suscipietis ep̄iscopis si quidem catholici fuerint et gratiam et cōmunionem sedis apostolice habuerint et ea gratis et absqꝫ prauitate aliqua vo bis voluerint exhibere. Alioquin liceat vobis catholicum quemcunqꝫ malueritis adire an tistitem qui nostra suffultus auctoritate q̄s postulatur impendat. Si quando vero loca de sserta fuerint eidem venerabili domui ab aliquo pia deuotione collata liceat vobis ibidem edificare villas ecclesias et cimiteria ad opus hominum ibidem manentium fabricare: ita tamen vt in vicinia illa abbatia v̄l religiosorum viroꝝ collegium non existat que ob hoc valeat perturbari. Cum autem terre culte vobis quolibet iusto titulo conferentur facul tatem et licentiam habeatis ibidem transeuntium et eorum tantum qui de mensa vestra fu erint construendi: oratoria et cimiteria faciēdi. Est em̄ indecens et periculo animarum p̄u mium religiosos fratres occasione adeunde ecclesie se viroꝝ turbis et mulierum frequētie immiscere. Quicūqꝫ sane in v̄ro collegio suscipient stabilitatē loci: p̄uersionem morum seq̄

militaturos dñio diebus vite sue sub obedientia magistri vestri posito scripto sup altare in quo contineantur ista promittant. **D**ecernimus ergo vt receptores vestrarum fraternitatum siue collectarum saluo iure dñorū suorū in beati petri et p̄cedē n̄ra p̄sistant et pace in terris quibus fuerint potiant. **S**imili quoque mō sancimus vt his qui fuerint in vestra fraternitate recepti ita quod ordini v̄ro adhuc manētes in seculo sint oblati: mutato habitu seculari: vel vobis inter viuos dederint bona sua retento sibi quod diu in seculo vixerint vsu fructu si forsan ecclesie ad quas p̄tinent a diuino fuerint officio interdicte ipsosque mori contigerit sepultura ecclesiastica non negetur apud vestras vel aliorū nō interdictas ecclesias quibus elegerint sepeliri nisi excoīcati vel nominatim fuerint interdicti. **T**ales quoque confratres si eos ecclesiarum p̄lati non p̄miserint apud ecclesias suas sepeliri apud vestras deferre possitis ecclesias tumultuosas. **P**reterea si quis fratrum vestrorū ad recipiendas easdem fraternitates vel collectas a vobis missi fuerint in quālibet ciuitatem: castrum vel villam: in eadē ciuitate castro vel villa vna tñ ecclesia ipsius ordinis fratribus in eorum iocundo aduentu semel ap̄iat in anno vt exclusis excoīcatis et nominatim interdictis diuina ibi officia celebrent. **S**tatuim⁹ etiam vt nulli ep̄o in ecclesijs vobis vtroque iure subiectis interdicti vel excoīcationis sententiā liceat p̄mulgare: **V**eruntamen si generale interdictum terre fuerit in locis illis platum exclusis excoīmunicatis et nominatim interdictis clausis ianuis absque signorum pulsatione plene diuina officia celebretis. **D**ecernimus insup̄ auctoritate apostolica vt apud quēcūque locorū vos venire p̄uigerit ab honestis atque catholicis sacerdotibus penitentiā: vnctionem seu quelibet alia ecclesiastica sacramenta vobis suscipere liceat ne forte ad p̄ceptionē sp̄ualium bonorū aliqd vobis desit. **Q**uia vero omnes vnum sumus in christo et non est p̄sonarum differentia apud deum tam remissionis peccatorū quā alterius beneficentiē atque aplice benedictionis que vobis indulta est itaque familiā vestram quā vestros participes esse volum⁹ seruientes. **N**ulli ergo oīno hominū liceat p̄dictum locum temere p̄turbare aut eius possessiones auferre: vel ablatas retinere minuire seu quibuscūque vexationibus fatigare sed omnia integra conseruent vestris atque aliorū dei fidelium vsibus omnimodis p̄futura. salua in omnibus aplice sedis auctoritate. **S**i quis igitur hui⁹ nostre constitutionis paginam sciens cōtra eā temere venire tentauerit: secundo tercioque monit⁹ nisi reatum suum cōgrua satisfactiōe correxerit potestatis honorisque sui careat dignitate reumque diuino iudicio existeret de perpetrata iniquitate cognoscat et a sacratissimo corpore et sanguine dei et domini redēptoris nostri iesu xpi alienus fiat atque in extremo examine districtē subiaceret vltioni. **C**onseruantes hec oīpotentis dei et beatorum petri et pauli ap̄lorū benedictionem et gratiā consequant⁹. Amen amē amē. **E**go Honorius catholice aplice ep̄s. **E**go guido penestrin ep̄s. **E**go hugo ostien⁹ et velletroñ ep̄s. **E**go frater nicola⁹ Tusculan ep̄s. **E**go Leo sc̄te crucis i hierl̄m p̄sbr cardinal. **E**go Gnala sc̄ti martini p̄sbr cardinalis eq̄c̄. **E**go gregori⁹ tituli sc̄te anastasiē p̄sbr cardinalis. **E**go thomas tituli sancte Sabine p̄sbr cardinalis. **E**go guido sancti nicolai in carcerē tullian⁹ diaconus cardinalis. **E**go otto sanctorū Sergij et bacchi diacon⁹ cardinalis. **E**go gregorius sancti Theodozi diaconus cardinalis. **E**go Ramerus sancte marie in Colmedin diaconus cardinalis. **E**go Stephanus sancti Adriani diaconus cardinalis. **E**go petrus sancti georgij ad velū aureū diaconus cardinalis. **D**atum Laterani p̄ manū wilhelmi sancte Romane ecclie vicecancellarij. xviij. Kal' ianuarij. Inditiō. ix. Incarnationis dñice Anno millesimo ducentesimo vicesimo. Pontificat⁹ dñi Honorij pape tercij anno quinto. **N**os igitur hui⁹ supplicationibus inclinati litteras ipsas quas in cancellaria aplica diligenter inspici fecim⁹ tenore p̄ntium innouamus et p̄ntis scripti patrociniō communit⁹ p̄ hoc tamen constitutioni pie memorie Clementis pape. v. in Concilio Viennensi super hoc edita qua fratres milicie templi Ierosolimitan⁹ supradictos eorūque statum: habitū atque nomen subtulit: illosque et dictā miliciā p̄petua p̄hibitione supposuit: nolimus in aliqd derogare neque vllū in ius de nouo vobis vel alijs acquiri volumus: sed antiquū si quod habetis nūmodo cōseruari. **N**ulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostre innouationis

comunionis et voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Constanti. secundo idus Augusti. Anno a natiuitate domini. Millesimoquadringentesimo decimo septimo. Apostolica sede vacante.

Sacrosancta et generalis Synodus Constantien. Venerabilibus fratribus Archiepiscopo Baguntinen. et Argentinens. ac Verbipolen. episcopis Salutem et dei omnipotentis benedictionem ad cōpescendos conatus nequarios puerorum qui personas et loca ecclesiastica super bonis et iuribus suis offendere ac multipliciter perturbare molestis non verentur tanto magis decet per sacre generale concilium oportuno remedio prouidere quod amplius turbationes hominum et molestie in diuine maiestati offensam. nec non ecclesiastice libertatis redundare dispendium dinoscuntur dudum siquidem cum in diuersis mundi partibus. Consules ciuitatum et rectores necnon alij qui potestatem habere videbantur tot onera frequenter imponeret ecclesijs ut deterioris conditionis facti sub eis sacerdotum videretur quod sub pharaone fuisset qui legis diuine noticiam non habebat quicquid omnibus alijs seruituti subactis sacerdotes et possessiones eorum in pristina libertate dimisit et de publico eis alimoniam ministravit in Concilio Lateranen. ecclesie immunitati prouidendo sub anathematis distinctione prohibuit exitum ne consules rectores et alij predicti ecclesias et viros ecclesiasticos tallijs seu collectis vel exactionibus alijs aggrauare presumere transgressores et fautores eorum precipiendo anathematis sententie subiacerent donec satisfactionem impenderent competentem. et etiam deinde in generali concilio edictum fuerit quod si episcopi forte simul cum clericis etiam si tantam necessitatem vel utilitatem inspicerent ut absque ulla coactione ad releuandas communes utilitates vel necessitates ubi laicorum non suppeterent facultates subsidia per ecclesias laicis ducerent concedenda minime super hoc consulto Romano pontifice concessiones et sententie que a talibus vel de ipsorum mandato forent promulgare essent irritae et inanes nullo unquam tempore valituras ac etiam in ipso generali concilio decretum extitit illum qui infra tempus sui regiminis propter fractionem constitutionum vel sanctionum huiusmodi sustineret anathema tanquam post illud non esset ad satisfactionis debitum compellendus necnon ipsius successorem qui non satisfaceret infra mensem monere ecclesiastica censura conclusum donec satisfaceret competenter cum succederet in onere qui substitueret in honore. Postmodum vero felix recordationis Honorius papa tertius attente considerans quod quondam Fridericus secundus olim Romanorum imperator tunc sub obedientia et deuotione sancte Romane ecclesie persistens ad laudem eiusdem ecclesie et sacri decus Roman. imperij cupiens ut expurgatis quorundam erroribus iniquis statutis penitus destitutis de cetero ecclesie et ecclesiastice persone plena vigerent quiete et securae libertate gauderent ac pie et iuste attendens quod quorundam puerorum iniquitas adeo abundauerat quod non dubitarent contra ecclesiasticam disciplinam et sacros canones statuta sua infringere aduersus ecclesiasticas personas et ecclesiasticam libertatem edictali lege hominum statuta iniqua irritauerat et preceperat irrita nunciari et omnia statuta et consuetudines que ciuitates et loca potestates vel consules aut quicunque persone contra libertatem ecclesie vel personas ecclesiasticas hominum edere audere aut seruare temptarent contra canonicas vel imperiales sanctiones de ipsorum Capitularibus infra duos menses post ipsius legis publicationem penitus aboleri facerent. et si de cetero talia attemptarent illa ipso iure decreuit esse nulla et eos sua iurisdictione priuatos necnon locum ubi deinceps talia presumpta fuissent banno mille marcharum Auri fisco imperiali preceperat subiacerere. potestates vero consules statuarij et scriptores statutorum predictorum. necnon consiliariorum locorum ipsorum qui secundum statuta et consuetudines memorata iudicare et tunc essent ipso iure infames quorum sententias et actus legitimos statuerat aliquantulum non tenere quodque si per annum prefatarum constitutionum inuenti forent contemtores bona eorum per totum suum imperium mandauit impune ab omnibus occupari saluis nihilominus alijs personis contra tales in eisdem generalibus concilijs promulgatis. Et insuper voluit idem tunc imperator quod nulla communitas vel persona publica seu priuata collectas seu exactiones angarias

vel perangarias ecclesijs vel alijs pjs locis aut ecclesiasticis personis hmoi imponere seu
inuadere ecclesiastica bona psumeret. quod si secus faceret et reqsita ab ecclia vel impio bu
iusmodi emedare cōtemneret tripliciter refunderet. Et nibilomin^o banno impiali subiace
ret q sine satisfactioe debita nullaten^o remitteret. Statuerat insup q qcuqz cōmunitas vel
persona p annū in excoicatione ppter libertatē ecclesie violatā pssisteret ipo iure similiter dis
cto banno impiali subiaceret a q nullaten^o extraheret nisi prius ab ecclesia bñficio absolu
tionis obtento. Et insup ordinauerat vt null^o ecclesiasticā psonā criminali qstione vel ciui
li ad iudiciū seculare trahere psumeret cōtra easdē canonicas sanctiones z cōstitutiones im
periales q si secus faceret actor a suo iure caderet et iudicatū non teneret et iudex foret ex
tunc iudicādū aucte priuatus quodqz indices tēporales q clericis et psonis ecclesiasticis iu
sticiā denegare psumeret tertio reqsita suā iurisdictionē amitteret. cōstitutionē ipsam de cō
cilio etiā fratru suozū sancte **Roman.** ecclie cardinaliū q tūc erat aucte aplicā approbans et
confirmās ipsam mādauit inuolabiliter obseruari necnō statuarios et scriptores ac viola
tores predictos excoicatos eadē aucte nūciari. Et deinde ad audientia diue memorie **Ka**
roli quarti etiā **Roman.** impatoris semp augusti deducto q nōnulle seculares psonē in po
testatibz et officijs publicis cōstitute vicz. **Duces** **Marchiones** **Comites** **Barones** et aliq
dñi ipales necnō consules ciuitatū oppidorū villarū et locorū rectores in diuersis puincijs
eiusdē imperij dei timore postposito statuta singularia z iniquas ordinatōes motu pprio et
de facto ptra ipsas psonas ecclesiasticas z ecclesiariū libertates ac corū priuilegia pdiderāt.
Illisqz de facto et publice utebant ptra canonicas z legitimas sanctiones vrpote q nulla
bona tpalia in potestatē ecclesiasticā transferent. et ne clerici in sacris ordinibz pstituti ad a
gendū et testificandū in ciuilibz et maxime in pjs causis aliquatinus admitterent quodqz
excoicati laici ac publicati denūciati in ciuili foro minime repelleret. Et insup pdicti dñi tē
porales pñles z rectores p secularē potestatē res z bona clericorū occuparet arrestaret et ob
lationes christifidelium minueret et restringeret exactiōes z tallias indebitas de bonis z red
ditibz ecclesiariū exigeret z extorqueret possessiones ecclesiariū z psonarū eorundē deuasta
rent incēdijs z rapinis ptractus inter clericos z laicos factos legiūme ad liberos ciuitatū
villarū et locorū pdictorū inscribere z sigillare recusaret donataqz z legata ad fabricā z eccle
siarū structuras ptra platoz vōltatē ac aliorū quorū intererat temere vsurpare psumeret
ac in fraudē damniū clericorū de bonis etiā rebz eorundē clericorū q nō causa negociationū
sed p eorū vsibz p eorū terras ducebāt seu duci faciebāt teloniū exigere z recipe nō verebant
et pfugientes ad ecclias z earū cemiteria inde extrahere. **Canonicas** z **impiales** sanctio
nes hmoi psumplerāt z presumebāt idē **Karolus** impator tāqz christianissim^o princeps
volēs in premissis puidere de remedio salutari etiā de qrundā principū **Duci** **Comiti** **Ba**
ronū. **Fidelium** qz aliorū sacri imperij sepedicti pñlio z aucte impiali qcuqz statuta z cōsuetu
dines predicta tāqz p ciuiles z canonicas sanctiones expresse roborata cassauit irritauit et
annullauit ac cassa z irrita nulliusqz voluit esse roboris vel momēti precipiēs sub impialis
banni pena vniuersis z singulis principibz ac dñis tpalibz pñlibz potestatibz z alijs i of
ficijs publicis in eodē impio pstitutis qtinus extunc put statuta z ordinatōes sicut in preiū
diciū ecclesiastice libertatis edita fuerāt oīno reuocarēt z de luce tollerēt qd qz scdm ea nō iu
dicarēt ampli^o nec snias dictaret aut de eis dē in iudicio vel extra iudiciū quolibet p se et cō
tra eandē ecclesiasticā libertatē potirent pñciauit insup z eadē decreuit aucte q qcuqz lai
cus cuiuscūqz status aut pditionis existeret ausu sacrilegio z pprie temeritatis audacia sa
cerdotē vel clericū seculare vel religiosum diffideret pseriberet captiuaret spoliaret occide
ret mutilaret aut in carcere detineret vel hmoi maleficia ppetrantes sciēter receptaret vel eis
fauorabiliter pstarer pter penas a sacris canoibz ac legalibz sanctoibz i tales infictas eo ipo
redderet infamis ac omni honore priuatus nec ad placita vel cōsilia nobiliū admittent q
uis modo hortans insup in dño z requirēs ecclesiasticos platos in illis pñibz in qbus cōmit
terentur talia cōstitutos vt legē imperialē hmoi p eorū ecclesias z sinodos publicaret ne tras

27

gressores huiusmodi per simulatam ignorantiam suam valerent in hac parte maliciam excusare put in **C**onstitutionibus et sanctionibus concilio et **H**onorii predictorum ac imperialibus prefatis plenius continetur. **C**um autem sicut lamentabili querele dilectorum ecclesie filiorum magistrorum et fratrum hospitalis beate marie theutonicorum hierosolymitanorum nuper accepimus nonnulli principes duces comites barones et alie seculares potestates eorumdem constitutionum et sanctionum canonicarum et legalium forsitan ignari et contra ipsas a magistro et fratribus predictis contra vel diuissim tallias et gabellas et alias exactio nes illicitas actum extorsissent et adhuc extorquebantur. ac etiam bona magistrorum et fratrum predictorum etiam contra vel diuissim inuaserint arrestauerint occupauerint detinuerint et suis visibus applicauerint necnon occupare inuadere arrestare detinere et eisdem visibus suis applicare similiter de facto presumant in animarum suarum periculum necnon magistrorum et fratrum predictorum non modicum preiudicium atque dampnum. **N**os ipso magistro et fratribus in premissis oportune providere volentes fraternitati vestre per hec nostra scripta in virtute sancte obediencie districte precipiendo mandamus quatinus vos vel duo aut unus vestrum per vos vel alium seu alios magistrum et fratribus predictis contra vel diuissim contra quoscumque transgressores et violatores constitutionum et sanctionum eorumdem cuiuscumque status dignitatis et excellentie fuerint efficacis defensionis auxilio assistentes non permittatis eos contra canonicas et legales sanctiones et constitutiones huiusmodi indebitum molestari. necnon easdem constitutiones ubi et quando expedire videritis solenniter publicatas facias transgressores et violatores huiusmodi si et put iustum fuerit ac ubi et quando expedierit eadem excommunicatos aut anathematizatos publice nunciari donec ab eorumdem talliarum collectarum impositionum et quarumlibet extorsionum necnon bonorum magistrorum et fratrum predictorum inuisione arrestatione occupacione detentione et applicacione omnino desistant. necnon etiam efficaciter restituant eisdem magistro et fratribus occasione premissorum per eos contra vel diuissim ipsis aut quod per se vel alios illo preteritu quolibet receperunt immo verum temere ac illicite usurparunt a se libere et omnino relaxent ac in manibus vestris iurauerint quod de cetero talia non permittant et ea committentibus non prestant auxilium consilium vel fauorem **C**ontradictores per censuram ecclesiasticam et alia iuris opportuna remedia persequendo. **I**nnocato etiam ad hoc si opus fuerit auxilio brachii secularis. **C**eterum si forsitan huiusmodi transgressores aut violatores vel ea fieri mandantium ipsiusque presentium seu dantium in illis per se vel alios directe vel indirecte publice vel occulte auxilium consilium vel fauorem presentium per monitionibus et requisitionibus per vos de ipsis faciendis tute secure vel commode haberam nequiret nos vobis monitiones et requisiciones huiusmodi ac citationes quolibet per edicta publica et locis affigenda publicis de quibus sit verisimilis coniectura quod ad noticiam dictorum citatorum et monitorum huiusmodi pervenire valeant faciendi plenam et liberam concedimus tenore presentium potestate volentes quod monitiones requisiciones et citationes huiusmodi pinde ipsos citatos requisitos et monitos ut premissis arceant ac si eis facte et insinuate principaliter et personaliter extirpissent. **N**on obstantibus. **P**ie memorie Bonifacii octavi. quibus caveat ne aliquis extra suam civitatem vel diocesim nisi in certis exceptis casibus et in illis ultra unam dietam a fine sue diocesis ad iudicium evocetur. **S**eu ne iudices extra civitatem et diocesim in quibus deputati fuerint contra quoscumque procedere aut alij vel alijs vice suas committere seu aliquis ultra unam dietam a fine diocesis eorumdem trahere presumat dummodo ultra duas dietas aliquis antequam presentium non trahatur aut de personis ultra certum numerum ad iudicium non vocandis quam alijs constitutionibus applicis contrariis quibuscunque. **A**ut si aliquibus contra vel diuissim a sede apostolica indultum existat quod interdici suspensi vel excommunicari aut extra vel ultra certa loca ad iudicium evocari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. **D**atum Constantie. ii. Non. Septembris. Anno a natiuitate domini. Millesimoquadringentesimo decimo septimo. apostolica sede vacante.

bbb v Martinus Episcopus servus servorum dei. **A**d futuram rei memoriam dispositione divina gregi domino quous immeriti presidentes dum preclara dilectorum filiorum Magistrorum et fratrum hospitalis beate marie theutonicorum hierosolymitanorum merita intra nostre mentis recensimus archana et ad commendabiles quibus operosis eorum ministerijs erga deum et homines indefinenter exuberant fructus digne nostros diffundimus

d ij

cogitatus votis illis gratū libenter efferimus auditū p que iporum statui ac indemnitatibz
cōsulit vt ea q p illoz pmodo pfectibz exquīta cōperim? solidioris p̄sidio muniminis
aplici iugiter p̄seueret. Sane p pte dictoz magistrī et fratru nob is nup exhibita petitio cō
tinebat q olim felicitis recordatōis **Honorii. iij. Alexāder. iij. et Nicolāus. iij. Roman.** p̄
tīfices p̄decessores n̄ri recensentes attenti? q ipsi magistrī et fratres veluti noīs xpiani pugi
les p fidei tuitiōe catholice eoz psonas et aīas ponere nullaten? formidarēt. **Uñ** nōnulli
impatores reges duces cōmitēs et alij seculares p̄ncipes ac laicales p̄sone pia deuotione
moti cupiētēz ip̄o magistro et fratribz in eoz necessitatibz subuenire. Ius patronat? diuer
sariū ecclesiariū put ad ipsos tūc spectabat p fundatōe domoz dicti hospitalis eorundē fra
tru sustentatōe dictis magistro et fratribz pia largitiōe donarāt ad eisdē magistrū et fratres
speciali destinato fauore p quasdā indullerint eisdē vt quēscūqz aliquā ex p̄dictis ecclesijs
quarū ipi ius patronat? p tpe obtinerēt vacare p̄gerit aliqz idoneos ex eisdē fratribz vel a
lios clericos locoz ordinarijs p̄ntare possent q taliter p̄ntatos in p̄fatis ecclesijs ad q̄s p̄
tati forent instituere ipsiqz clerici sic p̄ntati de administratōe p eos circa p̄fatas ecclesias i spi
ritualibz ordinarijs et in t̄palibz magistro et fratribz eisdē r̄ndere tenerent. Et subsequenter
quondā **Bonifaci?** in sua obediētia de qua p̄tes ille erat tūc. ix. nuncupatus p̄sideras solli
citiūz donatōes ius patronat? ac indulta h̄mōi qd̄qz nōnulli ex fratribz p̄dictis tūc q̄sdā
alias procbiales ecclesias et earū ius patronatus ex alijs iustis vt credebāt titulis acquisue
rant quarū aliqz ac ius patronat? h̄mōi habuerāt et possiderāt pacifice et quiete. etiā a tanto
tpe cui? p̄trarij memoria nō extabat. ex h̄mōi qz ecclesijs nōnullē dudū fuerāt erecte in do
mos p̄uēiales et p modū p̄uentū a fratribz p̄dicti hospital? eaten? gubernate. ad q̄sdā p̄o
ex ipis dū vacarēt h̄mōi fratres soliti erāt ipis ordinarijs p̄ntari et p illos in rectores insti
tū earundē nōnulli etiā ex p̄dictis et alijs procbialibz ecclesijs fuerāt successiuis vicibz di
uersis dicti hospitalis domibz p locoz diocesanos ex certis rōnabilibz et legitimis causis
auēte ordinaria vnite et incorporate q̄rū frēs in domibz p tpe degētes h̄mōi earundē vnio
nū et incorporationū vigore possessionē adepti illas p. xl. annos tenuerāt et possiderant put
tūc tenebāt et possidebāt pacifice et quiete p alias suas l̄ras ecclesias p̄dictas ac earū necnon
dictarū domoz q̄b? h̄mōi vniones et incorporatōes facte fuerāt vt p̄fert veros valores an
nuos fm cōem extimatiōz h̄ns put sufficiēter exp̄ssis donatōes p̄cessionēs acq̄sitionēs ere
ctionēs vniones et incorporationēs p̄dictas et q̄cūqz inde secuta rata h̄ntes et grata illa ex cer
ta scia p̄firmavit et subscripti p̄ocinio p̄munuit supplēs nihilomin? solēnitates omīssas et
oēs defect? si q forsan interuenerint i eisdē put in p̄dictis l̄ris dicī pleni? p̄tineri. **Cū** autē sic
eadē petitio subiūgebat etiā postea pleriqz dicti hospital? domibz et locis ius patronat? nō
nullarū aliarū ecclesiarū procbialū p̄cessum atqz donatū. ac ip̄e ecclie diuersis auctoritatibz
vnite necnō annexiōibz et incorporatōibz antedictis p pte p̄fatorū magistrī et fratru nob
fuit h̄uīliter supplicatū vt indultis necnō donationibz p̄cessionibz acq̄sitionibz erectōibus
vnionibz annexiōibz et incorporatōibz p̄dictis p earū subsistētia firmiori robur aplice cōfir
matōis ad̄icere de benignitate dignaremur. Nos ig ē oēs ecclesias ac ipaz necnō domoz et
locoz q̄b? ille vt p̄fert vnite annexe et incorporate fuerint h̄mōi veros annuos valores frui
ctus qz reddit? et p̄uēus etiā fm extimatiōē p̄dictā h̄ntes l̄ris p̄ntibz p sufficiēter exp̄ssis
eisdē qz p̄ntes l̄ras nō min? qz si in ipis valores necnō fruct? reddit? et p̄uēus fm dictam
extimatiōē exprimerēt i dē validas et efficaces cēseri et vbi libet reputari debere nec p̄terea
aliq̄tin? impugnari possed nihilomin? et alias suis subsistere viribz auēte applica decernē
tes eisdē supplicationibz inclinati indulta donatōes p̄cessionēs acq̄sitionēs erectōes necnō
vniones annexiones et incorporatōes p̄dictas et q̄cūqz inde secuta rata h̄ntes et grata illa ea
dē auēte ex fili scia p̄firmam? et p̄ntis scripti p̄ocinio p̄munim? supplētes oēs defect? si q
forsan interuenerint in eisdē. **Nō** obstan. p̄missis necnō p̄stitutōibz et ordinatōibz ap̄licis
etiā h̄mōi valores fruct? reddit? et p̄uēus fm dictā extimatiōē exprimi debere disponēt
bus statutis qz et p̄suetudinibz hospitalis p̄dicti iuramēto p̄firmatōe ap̄lica vel quīs alia

firmitate vallatis ceterisque contrariis quibuscumque. Nulli ergo oīno hoīm liceat hāc paginam
nrē cōfirmationis et cōmunitōnis infringere vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s autē rē.
Datū Florentie xvj. kal. Junij. Pontificat⁹ nrī anno secūdo.

ccc v Martinus

Ep̄s seruus seruoz dei. dilectis filiis magistro et fratri
bus hospitalis brē marie theutonicorū hierosolymitanū
Salutē et aplicam benedictionē. Laudib⁹ et honore dignissima religio v̄ra ab ip̄ius insti-
tutione felici p latitudinē orbis terre diuersitate virtutū semp emicuit et vestrozū claritate
meritoz oculis eccl̄ie sacrosancte Romanē. ecclesie frequēter influxit pie memorie p̄decesso-
ribus nrīs Romanē. pontificib⁹ ppter hec tanta iocunditate pfusis vt eis votiuū et delecta-
bile fieret dictā religionē interno et efficaci amonere in xp̄o diligere et sincerā p̄sequi volū-
tate multis ipam attollēdo presidij et fouēdo bñficijs opulētis. Nos autē postq̄s aplici curā
officiū diuina puidētia disponere suscepimus tantozū patrū piā vestigia pijs imitātes affe-
ctibus corde cōcepim⁹ q̄ religionē ipam nobis specialē et charissimā inter alias haberem⁹
hmōi beniuolētia. Postmodū sic p operatōis euidentia elucescere q̄ in p̄fessores religionis
eiusdē dona multiplicia effunderem⁹ gratiarū q̄s in melius si oportuū fuerit ampliātes in
pleno vigore p̄seruare pponimus. ac vobis et hospitali vestro fructū desideratū pducere affe-
ctamus cū sit nobis firma fiducia q̄ q̄sto plus dicta religio benignitatis aplicē fauore refi-
citur in ipa deuotionis et reuerētie studiū circa p̄dictā ecclesiā adaugeat. Hinc est q̄ eorūndē
p̄decessoz vestigijs inherētes vobis auēte aplica tenore p̄ntium indulgem⁹ vt in impos-
sionib⁹ decimarū seu charitativozū vel aliozū q̄rumlibet subsidioz q̄buscūq̄ nobis nuncu-
pentur in q̄busuis etiā citra vel vltra montanis p̄ribus p nos aut nrā vel aliā quacūq̄ auēte
cōcessis seu ex quavis causa acten⁹ quocūq̄ aut q̄litercūq̄ factis vel forsitan in posterū fa-
ciēdis. Nos ac hmōi hospitale illi⁹ p̄ceptorū eccl̄ie capelle oratoria et alia v̄ra et dicte religio-
nis loca et bona q̄ nūc vbi libet obtinetis vel in futurū admonēte dño licite obtinebitis tam
mobilia q̄ immobilia necnō p̄sone in illis degentes nullatenus includi seu cōprehendi de-
beatis sed vos ac hmōi hospitale necnō p̄ceptorie eccl̄ie capelle oratoria atq̄ degētes in il-
lis p̄ntes et posteri p tpe ac solutione ac p̄statione decimarū et alioz onerū hmōi sitis et esse
debeat p̄petuis futuris t̄pib⁹ p̄sus exempti et immunes put etiā p̄teritis t̄pib⁹ et a tpe
cū cōtrarij memoria nō existit p̄decessores vestri magistri et fr̄es. Necnō p̄ceptores ac
rectores hospitalis p̄ceptoriarū domoz eccl̄iarū ac oratoriozū p̄fatorū q̄ fuerūt p tpe
p̄specialia p̄uilegia sedis aplicē q̄bus nō est p̄sus in aliq̄ derogatū liberi et immunes ac te-
nus extiterint. Decernētes etiā irritos et inanes necnō p infectis haberi volētes oēs p̄cel-
sus necnō ex cōis suspensionis et interdicti sn̄as et quolibet alias cēsuras siue penas sp̄ia-
les aut t̄pales sedis p̄dicte vel legatoz ei⁹ seu quavis alia auēte in vos necnō p̄ceptores et re-
ctores atq̄ p̄sonas hospitalis eccl̄ias oratoria necnō eiusdē hospitalis loca hmōi occasione
p̄missoz scz nō solutōis decimarū aut subsidioz p̄dictoz sub quavis verborū forma
forsitan acten⁹ p̄mulgatas et si q̄s p̄mulgari p̄tulerit quolibet in futurū. Nulli ḡ oīno ho-
minū liceat hanc paginā nrē p̄cessionis p̄stitutōis et volūtatis infringere vel ei ausu teme-
rario cōtraire. Si q̄s autē rē. Datū Florentie xvj. kal. Junij. Pontificat⁹ nrī anno secūdo

ddd v Martinus.

Ep̄s seruus seruoz dei. Ad futurā rei memoriā pro
singuloz fidelijū p̄sertim religiosozū p̄sonarū statu
salubriter dirigēdo put ex debito nobis in iūcti pastoribus tenemur officij sollicitē p̄sidera-
tionis intuitū extendētes ad ea p q̄ status religionis cōtinuum suscipiat incrementū et reli-
giosozū dispēdijs occurrir libenter adhibem⁹ sollicitudinis nrē p̄tes put rerū et temporū q̄
litate pensata in dño cōspiciū salubriter expedire. Sane petitiō p pte dilectoꝝ filioꝝ ma-
gistri et fratrū hospitalis brē marie theutonicorū hierosolymitanū. nobis nup exhibita con-
nebat q̄ ipi in diuersis p̄uincijs et locis iusp̄atronat⁹ et p̄ntandi p̄sonas idoneas ad parro-
chiales ecclesias et alia bñficia eccl̄iastica p clericos seculares gubernari cōsueua haberi di-
noscent. et si ipi magister et fratres ad ecclesias et beneficia hmōi aliquotiens p̄sonas dicti

hospitalis ordinarijs locorū aut alijs ad quos institutio earundē psonarū spectat de consuetudine vel de iure pntare possent ac ecclesie et bñficia hmoi p psonas dicti hospitalis regi et gubernatori valerēt. Et hoc ipi magister et frēs ab importunis instantijs plerūq; pcentiū essent liberi et quieti p pre magistri et fratru pdictorū nobis fuit bñliter supplicatū vt ipis ad ecclesias et bñficia hmoi psonas dicti hospitalis aut alias ecclesiasticas ordinarijs locorū aut alijs vt pmitit pntandi licentiā pcedere et alias eis in pmissis oportune puidere de benignitate aplica dignaremur. Nos igit iporū magistri et fratru in hac pre supplicatio nibus inclinati ipsis vt ad ecclesias et bñficia hmoi q in qbusuis puincijs sine locis nūc ob tinent et in futurū dante dño iusticiā obtinebūt etiā p qscunq; regi cōsuetā q̄tenscūq; illas et illa vacare contigerit psonas dicti hospitalis aut alias ecclesiasticas put ipis meli⁹ visum fuerit ordinarijs locorū sine alijs ad q̄s institutio earundē psonarū quolibet vt pmitit spe crabit de p̄suetudine vel de iure pntare et ordinarijs ipis psonas hospitalis hmoi aut alias ecclesiasticas instituere necnō psonis p̄dictis postq̄ in illis institute fuerint illa regere et gu bernare libere et licite possint et valeāt licentiā elargiri. Nō obstant. aplicis et puincialib⁹ et synodalib⁹ editis p̄stitutionib⁹ et ordinatōib⁹ etiā si de illis p̄tib⁹ mētio esset faciēda spe cialiter alijs p̄trarijs q̄buscūq;. Decernētes etiā irritū et inane si secus sup his a quoq; quis auēte scienter vel ignorāter p̄tulerit attēptari. Nulli q̄ oīno hoīm liceat hāc paginā nre con cessionis et p̄stitutionis infringere vel ei ausu temerario cōtrahere. Si q̄s aut hoc attempta re p̄sumpserit indignationē oīpotētis dei ac b̄torū petri et pauli ap̄lorū eius senouerit incur surū. Datū Rome apud sanctū petrū. iij. Non. Martij. pontificatus nostri Anno sexto. Et q̄ prefatas lras aplicas munimēta cōcessionis p̄uilegia et indulta ac eorundē bullas in notariorū nostrorū publicorū sup et infra notatorū et plurimorū aliorū fidedignorū testiu ad hoc vocatorū specialiter et rogatorū p̄ntia pductas et pducta attente p̄siderauim⁹ et vidī mus ac sic vt p̄mittit ipas sanas et integras ac illesas nō abollitas nō viciatas nō cancella tas nō abrasas vel suspectas inuenim⁹. atq; de verbo ad verbū simul cū p̄nti transumpto mandauim⁹ et fecim⁹ legi et auscultari diligēter. Et q̄ examinātū et inuentū est p̄ns tran sumptū sup̄scriptarū originaliu lraz tenores de verbo ad verbū absq; additione seu de trimēto oīmode cōtinere. Nos Julianus Cardinalis et legatus p̄fatus auēte nre legatōis p̄nti decreto p̄petue valituro statuētes firmiter statuim⁹ et decernimus q̄tinus p̄nti trasum ptarū lraz volumini plena et oīmoda fides adhibeā et adhibere debeat in q̄buscūq; iudi cijs ecclesiasticis et secularib⁹ et extra sicut lras ipis originalib⁹ sup̄scriptis atq; vt eandē vim et vigore habeat et iuris sortiat effectū vt sortiri debeat seu lre originales p̄dicte tri buimus et impartimur auēte vicz vt vbiq; locorū p̄ns transumptū tā in iudicijs q̄ extra visum et exhibitū vel pductū fuerit eandē vim fidē et robur firmitatis credulitatis ac p̄ba tionis habeat et teneat ac si ipē lre p̄uilegia originalia et indulta oīa aut ex ipis aliq̄ seu aliq̄ ostensa et exhibita in specie forēt vel pducta fraude et dolo semotis quibuscūq;. In q̄ rum oīm et singulorū fidē robur et testimoniū p̄missorū p̄ntes nras lras siue p̄ns publicus instrumentū ex inde fieri et p sup et infra scriptos notarios nostros Guibelmū et Bartho lomeū subscribi et publicari mandauim⁹. Sigilliq; nostri oblongi q̄ vtimur fecim⁹ appen. cōmuniri. Dat⁹ et actū Basilee et ibidē in domo habitationis nre apud sanctū Leonardū. Anno a natiuitate dñi. Millesimoquadringentesimotricefimoquarto. Inditione duodes ima. Pontificat⁹ sanctissimi in xpo p̄ris et dñi dñi Eugenij diuina p̄dencia pape quarti Anno ei⁹ q̄rto. die Jouis. Non. septēbris. hora vesp̄erarū vel q̄si. p̄ntib⁹ honorabilib⁹ vi ris dñis Henrico holland p̄posito sc̄i petri Ambriacen. Constantien. dioc̄. Johāne sufe ler Canonico eccl̄ie Constan. wernbero clerico Monasterien. et Michaele de wertheim clerico Verbipolen dioc̄. Notarijs etiā publicis. et plurib⁹ alijs fidedignis testib⁹ ad p̄m issa vocat⁹ specialiter et rogatis. Et ego Guibelm⁹ Cortey de Blisia cleric⁹ Leodiēn dioc̄. publicus et aplica et impiali auctoritatib⁹ notarius. Quia p̄insertarum lraz exhibi tiōn transumptiōn omnib⁹q; alijs p̄missis dū sic vt p̄mittit p Reuerendissimū domnū

Julianū legatū fierent et corā eo agerent vnacū Bartholomeo supra et infrascripto no-
tario et dictis testibz pñs sui. Ideo pñtis voluminis seu trāsumpti copias ex ipis originali-
bus lris fideliter exemplari et hic inseri pcuravi et cū ipis originalibz p diligentē auscultā-
tione in oībus cōcordare inueni nihil addendo vel minuēdo nisi forsan lram vel syllabam
ex ignorātia seu errore et nō vicio additā vel omissam sensum seu facti naturam minime va-
riando. Et de mandato pfati dñi Juliani legati in hanc publicā formā redege subscripsi z
publicavi. Signoq; et noīe meis solitis vnacū pfati dñi Juliani legati sigilli appensioñ. z
dicti Bartholomei notarij man⁹ subscriptionē. et signi solit⁹ signatioñ. signavi. Rogar⁹ ad
fidē oīm pmissorū rasurū p me supra approbatū manu p̄pria put ibi et hic approbo nō vicio
sed errore factā. vltra illā nullā rasurā suspectā approbo nec affirmo. Et ego Bartholome⁹
de Batiferis Limeñ. dioc⁹. publicus impiali auctoritate notari⁹ pmissis oībus et singulis
dū hic vt p̄mittit fieret et ageret vnacū p̄dicto Guilhelmo Cortey notario et p̄noīatis testibz
pñs interfui et oīa sic fieri vidi et audiui et p̄sentis voluminis seu trāsumpti instrumentū
manu aliena fideliter scriptū vnacū dicto Guilhelmo subscripsi et publicavi. Signoq; et
noīe meis solitis et cōsuetis vnacū appen. sigilli pfati Reuerendissimi dñi legati signavi in
fidē et testimoniū oīm pmissorū vocatus et rogatus. In quorū oīm et singulorū fidē et te-
stimoniū pmissorū pñtes lras siue pñs publicū transumpti instrumentū ex inde fieri z p pu-
blicū dicteq; curie causarū camere aplice notariū atq; corā nob sribā infrascriptū subscri-
bi publicari mādaui. Sigillisq; p̄prie dicte curie causaz camere aplice q in talibz vtimur
iussum⁹ z fecim⁹ appen. cōmuniri. Datū et actū Rome apud sanctū petrū in palacio causaz
aplico in quo iura reddi solent nobis inibi mane hora audietie causarū cōsuetā ad iura red-
dendū et causas audiendū in loco nro solito et cōsueto p tribunali seden. Sub anno a na-
tiuitate dñi. Millesimoquadringentesimononagesimoquinto. Inditione tertiadecima. die
vero veneris vicesimasexta mensis Junij. Pontificatus sanctissimi in xpo patris et dñi no-
stri dñi Alexandri diuina puidencia pape sexti. Anno tertio. Pñtibz ibidē discretis viris
magistris Jacobo quentmoti. et Johanni desiderij dicte curie causarū Camere aplice no-
tarijs atq; corā nobis scribis testibus ad p̄missa vocatis habitis specialiter atq; rogatis.

o iij

In nomine sancte et indiuidue trinitatis patris et filij et spūs sancti Amen. Nos uerint vniuersi et singuli pñtes lras sue pñs publicū transumpti instrumentū inspecturi et audituri q nos Petrus vincentia dei et aplice sedis gra **Ep̃s** **Lele** nateñ. Sanctissimi dñi nři pape et ei? **Lamerarij**. necnō curie causarū **Lamere** aplice generalis auditor ac appellationū et reclamationū in terris scē **Romañ**. ecclie mediate vel immediate subiectis **Iudex** ordinari? necnō lraz aplicaz sententiarūq; z censurarū in **Romañ**. curia latarū vniuersalis executor. Ad venerabilis et religiosi viri dñi **Henrici** wormfberg prioris domus **Borcken** **Donasterien**. dioc̃s. ordinis sancti **Johānis** hierosolymitan. ac **Sindici** et pcuratoris **Reuerēdi** in xpo pñs et dñi dñi **Rudolfi** **Comitis** de **werdenberg** prioris **Bauiuuoz** **Comendatoz** et fratru dicti ordinis p alemaniā deputati put de sue pcuratois mandato fide fecit legitimā iustā et requisitionē oēs et singulos sua cōiter vel diuīsum interesse putantes qsq; infrascriptū tangit negociū seu tangere poterit quolibet in futurū. eozūq; pcuratores si q tūc in eadē curia essent p eisdē videndū et audiendū quasdā lras aplicas tā felicias recordatois **Innocenti** pape octauī. et **Sixti** quarti. ac **Sanctissimi** in xpo pñs et dñi dñi **Alexandri** diuina puidētia pape sexti. q nonnullorū aliorū **Romañ**. pontificū infrascriptoz p eos respectiue ordinī et hospitali pdictis cōcessas et factas pducī ac recipi. illasq; trāsumi exemplari publicari ac in publicā et auctenticā trāsumpti formam redigi mandari. Necnō auctoritatē et decretū dicte curie z nostrā p nos vt moris est interponi vel dicendū et causam si quā habuissent rōnabilē qre pmissa fieri nō deberēt allegandū p audientiā publicā lraz cōtradictariū dñi nři pape vt moris est citari mandauim? et fecimus ad certū pemptoriū terminū cōpetentē vicē ad diē et horā inscriptos. Quibusquidem diē et hora aduenientibz cōparuit corā nobis iudicialiter p̃libatus dñs **Henric** prior et pcurator q supra noīe et quandā citationis audiētie p̃gameni cedulā a nobis emanatā in eadē audiētia debite executā reportauit citatorūq; in eadē cōtentoz nō cōparentiū neq; hmoi diēi termino in aliq; satisfacere curantiū cōtumaciā accusauit iposq; cōtumaces reputari et in eoz p̃tumaciā oēs et singulas lras hic successiue subinfertas exhibuit atq; pduxit quas trāsumi exemplari publicari et in publicā trāsumpti formā redigi mādari nostrāq; et dicte curie auctoritatē ordinariā et decretū vt moris est p nos interponi instāter postulauit. Nos tūc **Petrus** ep̃s et auditor p̃fatus dictos citatos nō cōparētes reputauim? merito p̃ut erāt suadēte iusticia cōtumaces z in eoz p̃tumaciā easdē lras aplicas ad manus nostras recepim? vidimus legim? tenuimus palpauim? et diligēter inspeximus. sanasq; et integras nō viciatas nō cancellatas nec in aliq; sui pte suspectas. sed omni p̃sus vicio z suspitionē. cārere reperim?. Ipsaq; ad p̃dicti dñi **Henrici** pcuratoris vltiorē instantiā p publicū et dicte curie causarū **Lamere** aplice notariū et scribā nostrū infrascriptū trāsumi exemplari et in publicā transumpti formā redigi mandauim? et fecimus. volētes et auctē dicte curie causarum camere aplice atq; nra decernētes q hmoi publico trāsumpti instrumēto vbiq; lo corū in iudicio et extra iudiciū stetur. illiq; def et adhibeat talis ac tanta fides q̃lis z quāta dictis originalibz lris inferius insertis et cū pñti transumpto siue instrumēto publico auscultatis et collationat; data fuit et adhibita daturq; et adhibet seu dare et adhiberet si in mediū exhibite fuissent vel ostense. Tenores vero lraz aplicarū de quibus supra fit mentio successiue sequunt et sunt tales.

eee viij Innocentius Ep̃s seruus seruoz dei. Ad ppetuā rei memoriā p̃tercōmune debitū q ex aplatus officio ceteris fidelibz debitores existimus. Dilectos filios magistrū et frēs sancti **Johis** **Hieroso** lymitan. eo speciali? p̃na dilectōe p̃plectimur ac p̃decessoz nroz gesta eozū fauorē z cōmodum p̃cernētia nři etiā muniminis roboze solidam? q p̃tutione fidei eiusq; p̃pugnatoe z p̃sidio christiani noīs inimicos cum p̃prij effusione cruoris viteq; periculo continue decertant. Dudum siquidem a felicias recordatione **Nicolao** papa quinto p̃decessore nostro emanarunt littere tenoris sequentis.

fff v Nicolaus *Ep̄s seruus seruoz dei. Ad futurā rei memoriā. In iunctū nobis desup aplice seruitutis officiū mentē nostrā excitat et inducit vt circa q̄ p statu p̄spero z trāq̄llo ecclesiariū et hospitaliū aliozq; pioz locozū z psonariū p̄sentim regularē vitā tenentiū in illa degentiū pfutura cōspicim⁹ aplice fauoris p̄sidiū extendim⁹ z ea q̄ p̄pterea p̄dixisse cōperim⁹ et amplioris firmitatē vinculo muniant aplice roboris nexibz solidem⁹. Dudū siq̄dē felicit̄ recordatōis Gregori⁹ papa. viij. p̄decessor n̄r pio p̄patis affectu. Dilect⁹ filijs m̄gro z fratribz hospital' sci Johis hierosolymitan. tam tūc p̄ntibz q̄ futur⁹ suas l̄ras cōcessit tenoris subsequenti.*

ggg viij Gregorius *Ep̄s seruus seruoz dei. Dilectis filijs magistro et fratribz hospital' sci Johis hierosolymitan. tā p̄ntibus q̄ futur⁹ regularē vitā tenentibz. Salutē z aplicā b̄ndictionē. Religionis v̄re metetur honestas vt vos in charitatē visceribz amplexātes cūctis v̄ris viribz cū seruoze etiā qd iustū est penitis z honestū tā vigor eq̄tatis q̄ ordo erigit rōnis vt id p sollicitudinē n̄ri officij ac v̄ri obedientiā filialē ad debitū pducāt effectū. Ea p̄pter dilecti filij v̄ris iustis postulationibz q̄tū cū deo possum⁹ annuim⁹ et p̄ter subueniem⁹. Sane petitiō v̄ra nobis exhibita cōtinebat q̄ nōnulli ecclesiariū plati atq; rectores etiā qd deter⁹ est eozq; subditi z familiāres et q̄ plurimi seculares vos ecclias v̄ras et res m̄ltas hospitalia oratoria et iura v̄ra ac bona m̄lta p vos et vestrū sanctū ordinē acq̄sita nō dando sed pot⁹ auferēdo q̄ v̄ra sūt tā in collectis ponēdis q̄ in decimis exigendis aut censibz p̄soluēdis diuersimode p̄turbarunt. sūt qd nequissimū est apud deū et hoies. vel p̄tra v̄ra priuilegia vobis p̄cessa p sanctā sedem aplicam in vos manus mittere studuerūt tāq; vestrī iudices et plati q̄ nō sunt volentes cognoscere vestrā delicta tā eoz temerario ausu q̄ p infestatione quorundā seculariū improborū cū sciant vos taliter esse liberos et exemptos ac cōmunitos ab oibz obsequijs et subiectionibz omniū platorū regulariū et seculariū regiminū omniū degentiū per totū orbē in terra vel in mari ab omnibz oneribus cōmunitos et similiter absolutos sicut patet per multa priuilegia a multis p̄decessoribz nostris Roman. pontificibz vobis cōcessa et data. Nos volentes nostri quieti et vestrīs humilibz supplicationibz gratiosissime subuenire ad exemplar felcis memorie Innocenti⁹ pontificis et alioz pluriū quorū priuilegijs gaudetis merito vestrozū bonozū operum taliter statuimus et sic vestrā vitā salubriter ordinam⁹. Ut nulli plato ecclesiastico seculari vel regulari p̄sone Regibus nec ducibus nec principibus nec regiminibz aliquibus nec alicui aliq̄d dominiū in terra vel in mari tenenti cuiuscunq; cōditionis existenti q̄ in aliquo vel aliquibus subiaceatis ad aliquā collectā soluendā decimam atq; censum neq; aliquibz soluant aliquā gabellā passagiū pedagiū carritagiū nec teneamini ad reparationē murozū fontū pontū vel viarum ad petitionē alicuius cōmunitatis ciuitatis castri vel ville vel alicui⁹ p̄sone nec cōpelli vel cogi possitis ab aliquo p̄dictorum de aliquo vel p aliq̄ reatu maleficio delicto quoquē iure rōne vel causa nisi magistro vestro prioribus vel visitatoribus vestre venerabilis religionis saluo Roman. pōtifice vel cardinalibus legatis ab eo missis vel mittendis. Et hoc quia nullum habetis episcopum vel prelatum extra sanctum ordinē vestrum cui in p̄dictis subiaceatis vel in aliquo p̄dictorum nisi solum Romanum pontificem. Ideo sic volumus vos esse liberos et ab omnibus oneribus absolutos. Cum omnibus bonis vestre venerabilis religioni pertinentibus in eternum per totū orbem tam domibus q̄ casalibus castris et villis q̄ ecclesijs hospitalibus grangijs oratorijs et cum omnibus et singulis rebus et iuribus vestro sancto ordini datis et daturis acquisitis et acquirendis. mobilibus et stabilibus cum omnibus generibz iumentozū seu aialū. Volum⁹ quidē vbiq; v̄ra iura vel possessiones se extendāt vos et successores vestrī possitis edificare domos castravillas cassalia z ecclias. hospitalia z oratoria vel grangias p totū orbē in terra vel i mari sine alicui⁹ p̄sone eccliasice regulari vel seculari p̄tardictione vel molestatioe z de eis plenā vob in dño p̄cedim⁹ facultatē z licentiā*

Nota

eternalem. Et si quis de predictis vel aliquo predictorum vos vel vestrum aliquem fratrem
sorore oblatum vel oblatam vasallum vel familiare. Cuiuscumque generis existentem molestauerit vel
perturbauerit aut molestari vel perturbari facere presumpserit seu in vos vel vestrum aliquem man
violenter iniecerit vel perba iniuriosa protulerit aut de vestris bonis abstulerit supradictis vel ab
lata retinuerit aut celando non assignauerit tam de testamentis quam de omnibus alijs bonis vestris in iuris
bus vestro sancto ordini pertinentibus vel succedentibus indignationem omnipotentis dei patris et filij et spi
ritus sancti. et beate marie semper virginis matris eius beatorum petri et pauli apostolorum eius atque beati Jo
hannis baptiste nostrorum inquam maledictionis et execrationis ipso facto incurrat de cetero non tollen
dam nisi de perpetrata iniuria turbatione vel molestatione ad satisfactionem venerit congruam et decen
tem infra terminum triginta dierum. Etiam priuetur ab omnibus officiis et beneficiis et honoribus quibus
cumque et ab ecclesiasticis sacramentis et sepulturis. Et sic volumus et statuimus ut vestra cuncta
bona et iura acquisita per vos et successores vestros integre perpetualiter perservent. Subuenimus
et vestro sancto ordini ut ter in anno vicis. In festo sancti vocabuli cuiuslibet ecclesie et oratorii vestri
sancti ordinis presentibus et futuris factis et facturis per totum mundum et in festo sancte crucis vinde
miarum. et in die veneris sancta. et ter in hebdomada per totam quadagesimam vicis. secunda quarta et sexta
feria omnibus vere penitentibus et confessis dicta vestra loca visitantibus et cum iustis elemosynis et ob
lationibus manum porrigentibus adiutrices. quadraginta annos et quadraginta quarantenas de eorum
peccatis aucte sedis apostolice misericorditer in domino relaxamus et septimam preteritis iniuncte penite et
generaliter omnes alias indulgentias dona et privilegia seu beneficia vestro sancto ordini data et concessa
a nostris predecessoribus Romanorum pontificibus perpetualiter concedimus et confirmamus et ad vestrum
omniumque fauorem robur etiam et maiorem pacem totius vestri sancti ordinis et quietem subiungimus hoc
decretum preceptum et mandatum. Venerabilibus fratribus Patriarchis Archiepiscopis Episcopis et dilectis
filijs Abbatibus Prioribus Archidiaconis et Decanis. et omnibus alijs ecclesiarum prelatibus et Re
ctoribus apostolica benedictione premissa vobis et vestrum cuiuslibet et huius nostre cessionis privilegium recolimus
et ad memoriam deducimus in remedio animarum vestrarum perpetuo. Nam non absque dolore cor
dis et matris nostre turbatione hac didicimus quod in plerisque partibus ecclesiastica censure dissolutae et
canonice sententie veritas enervatur. Hinc est ut viri religiosi hi maxime qui per sedis apostolice privile
gia maiori dati sunt libertati passuri a malefactoribus suis iniurias sustinent et rapinas et vi
inveniunt quod congrua illis protectione subueniant quod per fouenda pauperum innocentia et indigentia se mu
rum defensionem opponant specialiter ut dilecti filij magister et eius fratres hospitalis prenotati tam
de frequentibus iniurijs quam de ipso quotidiano defectu iusticie persequende. Universitate vestram per
tulerunt infamis apostolice visitari immo a somno vos excitari. ut ita vicis in tribulationibus suis eis
subueniendo contra malefactores eorum. prompta deberetis magnanimitate consurgere quod ab an
gustijs quos sustinet et pressuris non possint presidio respirare quod filij nostri contra vos in adiutorio no
stro grande quimoniam porreperunt vicis quod certa horum que in testamento legantur per reuolutionis
arbitrio extorquentis et eis multimoda grauamina irrogatis et per litteras nostras nullam curatis
eis iusticiam et misericordiam exhibere quod valde displicet nostro auditui. Nam charissimi et
si discrimina eorum fratrum et filiorum nostrorum que per defensione christiani nominis con
tinue sustinent in partibus transmarinis et beneficia que semper christi pauperibus submi
nistrant consideratione solita pensaretis non solum ab illorum molestijs cessaretis. verum etiam
et alios studeretis artius cohibere. Ceterum audiui et audientes nequiuimus non mi
rari quod eos quidam vestrum solito durius persequentis non solum querelas eorum dissimulant
sed eos multis grauaminibus vexauerunt et damnabili proposito perseverant litteras nostras
generales et quandoque speciales legere contemnentes. quas quidem si intendunt legere vilipen
dunt. Nam clerici et laici sumentes audaciam aduersus ipsos fratres et nostros filios antedictos secu
rums insolescunt et elemosynas eorum beneficia atque iura subtrahunt consueta et inuasores rerum bo
norum iurumque ipsorum fratrum non arguunt sed in sua familiaritate recipiunt fratres ipsos et ipsorum
quolibet intolerabiliter opprimentes quos per sue religionis honestate deberet attentius sustinere.
Nam grauamen ipsorum tamominus volumus in patientia sustinere quod grauius iusto dei iudicio

permittite ipsos christiani nominis inimicos ingiter psequuntur. Quare ob deuotionis sinceritate fidelitatis puritatem et reuerentiam filialem quam dilecti filij **M**agister eiusque fratres prenominati circa nos et sanctam **R**omanam ecclesiam habuerunt et semper fideliter habent. Uniuersitati vestre per apostolicam scriptam mandamus et precipimus sub pena et sententia suprascripta et priuatione officij et beneficij cuiuslibet honoris quantum litteras omnes quas per eis dirigimus generales ac etiam speciales humiliter recipiant et fideliter rudibus exponant et subiectos vestros regulares et seculares cuiuscunque conditionis et generis existentes ad solita beneficia et elemosinas circa predictos magistrum et fratres et eorum quolibet sollicitis monitionibus inducant dictosque fratres et quolibet eorum ut superius declarant humiliter recipiant et benigne tractent et honeste eis et eorum iuribus peruiuari ut de prophanis vestris ac subditis alijs si quicquam porregerint seu porrigi fecerint ipsos vestros adhibendum iusticiam omni gratia et timore ac amore postposito canonica seueritate cogatis ita et taliter ut dicti fratres vel eorum quolibet per vestram negligentiam ad sedem apostolicam amplius non laborent sed eos fratres eorum quolibet et eorum bona mobilia et immobilia quicunque et quicquid ipsi fratres vel alijs per eis vel eorum nomine requisierint seu requiri fecerint vel loca vestra tenentes in eorum fauore totaliter pareatis defendendo ipsos et eorum bona ac iura ab omnibus incursum malignantium et violentijs clericorum et laicorum regularium vel secularium personarum cuiuscunque conditionis existentium et violentijs eorum ecclesijs et oratorijs que etiam in eorum clericis ordinatis. Et si quis ecclesiasticus secularis vel quicunque persona dicti magistrum vel eius fratres oblatos et oblatas vel sorores seruos utriusque sexus vel generis vasallos vel pecora vel iumenta eorumque bona iura et alia supradicta presentia et futura acquisita et acquisitura per eos eorumque successores molestauerit impedierit ceperit vel occupauerit aut aliquod ipsorum fieri fecerit vel tractare male presumperit per eas molestatores et eorum bona impeditores et iura facta prius monitione prima secunda et tertia et pemptorio termino antedicto elapso excusis sententia procedatis in cunctis vestris ecclesijs et diocesibus ad sonum campanarum cathedralis accessis et demum extinctis ut moris est. Etiam si clericus fuerit vinculis et carceratibus tenere curetis tamdiu donec de illatis iniurijs et molestationibus et alijs supradictis ad congruam satisfactionem venerit. Demum si cor eius indurauerit diabolus in satisfactione realiter cum possit et personaliter iniuriato reuerentiam non faciendo vel misericordiam iniuriam patienti vel molestiam non petendo ipsum vel ipsos ad Romanam pontificem presentare curetis sub sententia anathematis remoto appellacionis obstaculo. Similiter statuimus ut nullus vestrorum prelatorum presentium et futurorum audeat in ecclesijs vel locis dictorum fratrum dicti sacri ordinis alijs excusis vel interdicti sententia promulgare nec eorum dictorum fratrum filiorumque nostrorum delicta quicunque perpetraverit cognoscere quicquam audeat vel presumat nisi magister priores et visitatores ordinis anathematis sub sententia anathematis. Cum magistro prioribus et visitatoribus in suorum fratrum dictorum delicta cognoscendo vel audiendo et remittendo plenam in domino concedimus facultatem. Ideo volumus ut quicunque de delictis eorum vita et inhonestate quereant porrigere voluerit Magistro vel priori ad quem pertinet prioratus vadat et audiat benigne quod si non fieret vel reciperet satisfactionem accusans cum esse non possit propter multam iusticiam quam fruuntur et sunt omnimode suffulti tandem ad sedem apostolicam recursus habeat nunc et semper et prouidebit iusticia mediantem. Vobis quibus magistro et fratribus vestris presentibus et futuris sit semper pax domini nostri iesu christi in terra marique et benedicimus vestra bona opera vestras res nomina et iura vestro sancto ordini presentia habita et habenda ut pacifice gaudeatis vni omnium digni merito et honore et benedicti sint a deo et a nobis benedicentes vos et quod bona vestra augent custodiunt et gubernant. Et pertrahentes a deo et sede apostolica cum **C**ayn **D**athan et **A**biron et **J**uda traditore maledicti pereant in inferno Amen. Nulli ergo omnino hominum liceat hoc privilegium nostrarum concessionum infringere nec violare nec ei ausu aliquo temerario nec decreto lege statuto vel aliquo alio titulo vel capitulo contraire facere vel venire. Quod si attempnerit omnipotentis dei et beate marie virginis matris et beatorum petri et pauli apostolorum eius ac nostre et sedis apostolice maledictione ipso facto incurrat. Datus Laterani. Nonis maii pontificatus nostri anno secundo. Nos igitur prefati predecessoris in hac preuestigijs inherentes necnon eisdem magistrum et fratres dicti hospitalis sancti Iohannis hierosolymitanum quod continue christi nominis inimicos non sine magno labore et ipsarum personarum periculo

ingiter psequunt ac aduersus sarracenos catholice fidei immanissimos pugnaculū exi-
stunt nō minori q̄s dicti nri pdecessor psequētes affectu eorūq; in hac pte supplicatōib; incli-
nati pfatas lras decretū exceptionū ac pcessiōes oīaq; alia z singula in eis p̄tera p eoz sub-
sistētia firmiori aucte aplica ex certa scia pfirmam ac pntis scripti p̄ocinio p̄munimus.
Nulli ḡ oīno hoīm liceat hāc paginā nōstre pfirmatōis infringere vel ei ausu temerario cō-
traire. Si q̄s aut hoc tē. Dat. Rome apud sanctū Petrū Anno incarnationis dñice. **M.**
eccclxv. pridie Idus Februarij. Pontificat. nri anno primo. Cum autē sicut exhibita
nobis nup p pte dilectorū filiorū Berri danbussōn magistri z cōuent. Rhodi dicti hospi-
talis petitiō cōtinebat subditi hospitalis et ei mēbroz p̄dictorū alibi vasalli alibi subditi
alibi hoīes alibi tenētes hospitalis z mēbroz ei nuncupent. Et a nōnullis nimīū curio-
sis q̄nq; renocet in dubiū an disposita de vasallis in lris Gregorij pdecessoris pfati prefer-
tim in p̄siculo. Et si q̄s de p̄dictis. et in versiculo. Et si q̄s ecclesiastic. includat inibi ex-
pressa p̄mittētes p̄ eos q̄ hoīes subditi aut tenentes hospitalis et mēbroz p̄dictorū nūcu-
pant z nō solū cōtra bona inibi expressa sed etiā p̄uilegia eorundē p pte magistri z conuen-
tus p̄dictorū nobis fuit hūiliter supplicatū. vt eiusdē Gregorij statuta ordinatōib; volun-
tatib; p̄cessionib; indulgētiarū largitioni decreto p̄ceptis z mādatis et lris ac oībus alijs in
eis cōtēntis p eoz subsistētia firmiori robur nre approbatōis adijcere z illa q̄tin. de p̄mit-
tentib; inibi expressa p vasallos disponūt ad p̄mittētes illa cōtra eos q̄ subditi hoīes et te-
nentes eorundē hospitalis aut mēbroz nuncupant z p̄tra eis dē hospitali mēbris z psonis
eorū cōcessa p̄uilegia extēdere aliasq; in p̄missis oportune puidere de benignitate aplica di-
gnaremur. Nos igit q̄ hospitalis z ei mēbroz ac psonarū iugem p̄fectū intensis desiderā-
mus affectib; hūmōi supplicationib; inclinati statuta ordinatōes volūtates cōcessionēs in-
dulgētiarū largitōes decretū p̄cepta mādata ac lras oīaq; et singula in eis et dicti Nicolao
lris p̄tenta ac inde secuta q̄cūq; z de illis factis a Nicolao pdecessore nro pfato z q̄bus
cūq; alijs p̄decessorib; nris approbatōes aucte aplica p̄ntium tenore approbam. et robur
p̄petue firmitatis obtinere ac obseruari debere decernim. volum. et mandam. Contenta
q̄s hūmōi p̄sertim in dictis versiculis earū dē ad inibi expressa cōmittēs p̄tra subditos hoīes
et tenētes ac p̄uilegia hospitalis z mēbroz ei pfata aucte extendim. Nō obstant. consti-
tutionib; z ordinationib; aplicis ac oībus illis q̄ p̄decessores pfati in dictis eoz lris vo-
luerūt nō ob stare ceterisq; p̄trarijs q̄buscūq; ceterū q̄ difficile foret tā p̄ntes q̄ p̄renoiatas
lras ad q̄cūq; loca in q̄b; ille foret necessarie trāsserri volum. et eadē aucte decernim. q̄ ip̄a
rum p̄ntium et aliarū litterarū aplicarū hūmōi trāsumptis manu publici notarij subscrip̄t et
sigillo alicui archiepi epi vel alteri p̄lati aut curie ecclesiastice munis ea p̄sus i iudicio
et extra fides adhibeat et illis scē in oībus z p oīa sicut eis dē originalib; lris adhiberet z sta-
retur si forent exhibite vel ostense. Nulli ḡ oīno hoīm liceat hāc paginā nre approbatōis cō-
stitutionis volūtatis mandati et extēnsionis infringere vel ei ausu temerario cōtraire. Si q̄s
aut hoc attēptare p̄sumpserit indignationē oīpotē dei ac b̄tōz petri et pauli aploz eius se
nouerit incurfurū. Datū Rome apud sanctū Petrū Anno incarnationis dñice. Millesimo
quadringsimooctogesimo sexto. pridie idus Julij. Pontificat. nri anno secūdo.

h h h i i i Sixtus Eps seruus seruoz dei. ad p̄petuā rei memoriā p̄uisionis
nostre debet puenire subsidio vt ius suū cuilibet cōseruet.
Hinc est q̄ nos tenore quarundā lraz felicitis recordatōis Calixti. iij. Honorij Clemētis
B̄ndicti Urbani et Lucij Roman. pontificū p̄decessorū nostrorū in registro ip̄oz p̄deces-
sorū repertū p eo q̄ sicut exhibita nobis nup dilectorū filiorū Baptiste de vrsinis modernū
magistri et fratrū hospitalis sancti Johannis hierosolymitan. petitiō continebat ip̄i hūmōi
tenoribus ex certis causis se asserit indigere de registro ip̄so de verbo ad verbū trāscribi et
ad ip̄soz supplicationib; instantiā p̄ntib; adnotari fecimus qui talis est.

i i i i i Calixtus Eps seru. seruoz dei. Ad p̄petuā rei memoriā ad B̄ nos de-
putat in familiam domus sue vt vnicuiq; prout debitores

habet in scriptis

sumus iusticiā vbi libet ministremus et q̄ religioni hospitalis sancti Johis hierosolymitani p̄ Roman. p̄fices p̄decessores n̄ros p̄cessa cōperim⁹ illa vt p̄petuo firma z illibata p̄sistat ap̄lico munimine solidem⁹ ac ip̄oz gesta pontificū cūctis innotescāt p̄ n̄ras l̄ras vbiq̄ pandam⁹. nūq̄ siquidē p̄ p̄te dilectorū filiorū magistri z fratrum dicti hospitalis nobis fuit hūiliter supplicatū vt celebris memorie Honorij Clem̄s Benedicti Urbani et Lucij Romanū pontificū p̄decessorū nostrorū l̄ras infrascriptas eis et hospitali p̄dicto p̄cessas cū incipiant vetustate cōsumi innouare z approbare aliasq̄ in p̄missis oportune p̄uidere de benignitate ap̄lica dignaremur. Nos igit̄ attendētes indulgēcias facultates p̄cessiones et p̄tēta in dictis l̄ris fore honesta et bonorē z vtilitatē dicti hospitalis ac animarū salutē cōcernere h̄mōi sup̄plicatōibz inclinari singulas l̄ras p̄dictas q̄s inspici et examinari fecim⁹ diligēter. Necnō indulgēcias facultates p̄cessiones ac oīa alia z singula in eis cōtenta et inde secuta q̄cūq̄ rata et grata habētes illa auctē ap̄lica ex certa sc̄ia tenore p̄ntium innouam⁹ approbamus z cōfirmamus ac p̄petue firmitatē robore subsistere decernim⁹ sup̄plentes oēs defect⁹ si q̄ forsan interuenerint in eisdē. Tenores vero l̄raz p̄dictarū signis subscriptionibz et caracteribz dūtaxat exceptis sequunt̄ in hec verba.

kkk iij Honorius

Eps seru⁹ seruoz dei. Vniuersis christifidelibz ad q̄s l̄re iste p̄uenerint. Salutē z ap̄licā b̄ndic. Inter cetera q̄ inducūt diuine miseratōis patientiā ad p̄cendū sola elemosyna est q̄ operis multitudinē p̄ctorū offensam mitigat dat in p̄nti gratiā z adiciat gloriā in futuro. Ipsa em̄ disp̄sa multiplicabit ei crescit z ea repta p̄ man⁹ paupm celestis cōgerit thesaur⁹. Quin potius qd vni ex minimis factū fuerit de opibz charitatis ip̄i dño factū fm veritatē oraculū p̄hibetur. Ad ē aut̄ alicui sicut arbitramur incognitū q̄ dilecti filij fr̄es hospitalis hierosolymitani q̄ sua oīa imo et seip̄os sup̄impēdūt seruitiū iesu xp̄i lic int̄ri sunt circa opa charitatis et specialit̄ circa defensionē fidei christiane emulātes q̄dammō zelū mathathie cū videret sc̄a dñi ab externis nationibz p̄phanari q̄ vitā in paciētia tolerāt et mortē in desiderio habēt bonis tantū celestibz inherētēs. Tū igit̄ dicti fr̄es q̄ offendūt opes cū tradūt corpa p̄ zelo fidei christiane clynas nō sufficiūt p̄fectas nisi fidelū suffragiis adiuent. Vniuersitatē vestraz rogandā duxim⁹ z monendā in remissionē peccaminū iniungētes q̄tin⁹ cū iudē vel nunciū eoz ad vos venerint elemosynas petitori p̄ succursu terre sc̄e ac sustentatōe pauperū grata subsidia cōferatis ita q̄ p̄pter hec et alia pietatē opa q̄ feceritis dño inspirātē pficiatis bonis t̄palibz et donis nō destituamini sempiternis. Nos vero eis q̄ dictis fratribz manus porreperint adiutricē si vere fuerint penitētes suorū p̄ctorū veniā pollicemur. Datum Lateran. decimo kal. Februarij. Pontificat⁹ nostri anno primo.

iii iij Clemens

Eps seruus seruoz dei. Dilectis filiis Magistro et fratri bus hospitalis sancti Johis hierosolymitani. Salutem et ap̄licā b̄ndictionē. Merito v̄re deuotōis inducimur vt vos p̄sequamur grā q̄ vestris necessitatibz dinoscit̄ oportuna. Dinc est q̄ vob tenore p̄ntiū de grā speciali duxim⁹ cōcedendū vt de votis oibz z penitētijs iniūctis seu p̄termisiss aut enā iniungēdis p̄ p̄ctis oibz vñ peccatores sūt p̄fessi. aut volūt penitēcialiter cōfiteri satisfactionē de bonis a deo eis collatis recipere valeatis. ita q̄ hi q̄ vob ex p̄dictis charitatue aliq̄ largiant̄ sint a p̄fatis votis z penitētijs h̄mōi plenarie absoluti terre sc̄e z castitatē votis dūtaxat exceptis. Necnō de vsur̄ rapinis z maleablatiis z illicitis acq̄sitis si eoz q̄rū fuerint haberi nō valeat certitudo aliq̄ z de his q̄ in distinctis i vltimis volūtati relinquit̄ p̄ sustentatōe v̄ra z pauperū p̄fluētiū ad domos z hospitalia v̄ra recipiēdi ac cū eis q̄ ea dare voluerint p̄ponēdi liberā vob cōcedimus facultatē aliquā p̄tulerint ad restitutiōz aliā minime teneāt. Sacerdotes p̄o z clerici cuiuscūq̄ ordinis officij v̄l dignitatē existāt q̄ v̄re hospitalitatē negociū cū p̄ vos sel̄ in āno fuerint requisiti exp̄dierint cū effectu. vel manū porreperint adiutricē quicqd in officiis seu bonis canonicis obmiserint vel neglexerint sint auctē n̄ra absoluti. Nulli ḡ oīno hoīm liceat zē. Si q̄s aut̄ hoc attēptare p̄sumpserit indignatōz oīpotētis dei ac beatorū petri z pauli ap̄loz ei⁹ se nouerit incurfurū. Dat⁹ Perusij. vi. kal. Junij. Pontificat⁹ n̄ri Anno primo.

Indulgentia plenaria pro caritibus elemosynarum

Absoluant fr̄es a votis exceptis religionis et terra sancte

Fr̄es componunt de vsuris rapinis

Modus supplendi horas omittas

ante p̄dictū d̄dictū et ap̄ q̄ vobis a q̄dō vsur̄ rapinā aliaq̄ acquisitū p̄ v̄ra quidit̄

habet in scriptis in
muro

mm ix Benedictus

Eps seruus seruorum dei. **D**ilectis filiis **P**agiz
stro et fratribus hospitalis sancti Iohannis hierosolymita-
na vestra hospitalitati et alijs pijs opibus officiosissime sunt exposita ac per recuperationem terre sancte
quod potissime insidet cordi nostro tamquam intrepidi christi pugiles seruicibus studiis ac desideriis inten-
dentes ad pulsandas nostras redemptionis iniurias et hostes eiusdem fidei percedos quod libet ducitis
humana pericula in contemptum laboribus et sumptibus plurimis non peccando. Nos itaque summis
desideriis affectantes ut eiusdem terre sancte status longo tempore spacio nubilo grauis turbatio-
nis obductis felicibus foueat euentibus et tranquillis successibus fulciatur ac ut sarracenorum in illis
partibus degentium temerariis ausibus nequandisq; conatibus per vos modius et efficaciter resistatur
vobis et ordini vestro per bono christianitatis statu et ad depressionem suorum hostium de apostolice pleni-
tudine potestatis gratiose procedimus ut in ecclesijs vel oratorijs per vniuersum orbem ordini
vestro subiectis. Ter in hebdomada per totam quadragesimam videlicet secunda quarta et sexta feria. Et ge-
neraliter in festo sancti vocabuli dictarum ecclesiarum omnibus vere penitentibus et confessis qui in dictis
diebus et festiuitatibus ad memoratas ecclesias secundum facultates ipsorum manus porrexerint adiu-
trices de beatorum petri et pauli auctoritate confisi. Quadraginta annos et quadraginta quarantenas et
septimam partem iniuncte penitus misericorditer relaxamus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam
nostre concessionis et voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attempta-
re presumpserit indignationem omnipotentis dei ac beatorum petri et pauli apostolorum eius se noverit incur-
surum. **D**atum **P**erusijs. x. kalendas. **I**ulij. Pontificatus nostri Anno primo.

mm iiii Urbanus

Eps seruus seruorum dei. **V**enerabilibus fratribus **A**rchi-
episcopis episcopis. et dilectis filiis **A**bbatibus prioribus et vni-
uersis ecclesiarum prelatibus ad quos littere iste peruenierint. **S**alutem et apostolicam benedictionem. Cum fratribus
hierosolymitanis hospitalis a predecessorum nostrorum et a nobis indultum fuerit ut semel in anno per
colligendis elemosynis recipiant in ecclesijs quodam vestrum ardore auaricie detenti in aduentum ipso-
rum confratrias suas eorum confratrie proponunt eodem die et sic fratres ipsi confusi modicum aut nihil
percipiunt. Quia igitur hoc indecens est et in contemptum dei et Romane ecclesie noscitur plurimum re-
dundare. **U**niversitati vestre per apostolica scripta mandamus. Quatinus cum fratres ipsi ad loca vestra per
elemosynas colligendis aduenerint eos benigne recipientes et honeste tractantes ipsos in ec-
clesijs vestris populum admonere et ab eis elemosynas querere libere permittatis et confratrias ve-
stras quas quotidie facere potestis eorum confratrie quod sit semel in anno nullatenus proponatis ne occa-
sione illarum elemosyne christi pauperum depereant aut quolibet impediant. Sane quoniam a predecesso-
ribus nostris est et a nobis ipsis statutum ut eos excoicare vel oratoria sua interdicere nemini lice-
at vobis preteritum auctoritate precipimus ut predictos fratres aut ecclesias suas interdicere vel excoicare
nullatenus presumatis. De prophanis autem vestris quod domos illorum violenter inuadunt vel infrin-
gunt aut fratres ipsos indebitis molestijs opprimunt tam deposita quam res proprias diripiunt cum
inde vobis coquesti fuerint talibus tam districtam iusticiam faciatis et ita iura eorum defendere et
manuteneere curetis quod ipsi ad nos per defectum iusticie non cogantur recurrere et nos sollicitu-
dinem vestram et obedientiam debeamus non immerito commendare vos quod beneficiis illorum que in
sancta domo illa sunt mereamini esse principes. Preterea liberas et absolutas personas que se do-
mum eorum in sanitate vel in infirmitate reddiderint libere et sine molestia recipere permittatis et nul-
lum super his eis impedimentum prestatitis. Illud autem non mediocriter nos mouet et ecclesiastice dero-
gar honestati quod quodam vestrum in institutione sanctorum patrum et contra decretum Turonensem concilio editum
corpora ipsorum fratrum cum decedunt nolunt sine precepto sepelire. Et quia tam praua exactio non est aliquatinus
toleranda vobis in obedientie virtute mandamus precipimus ut nullo modo per ipsos fratres vel alios per se
pultura quicquam exigere vel accipere nisi quod spontanea decedentium liberalitas vel parentum deuotio
vobis prouenerit acceptet sed absque ulla precepto mortuorum corpora tumuletur. Et si quis videri hanc accepta
uerit in eum taliter vindicetur quod apostolice filia non presumat ad hec vobis preteritum auctoritate precipimus ne ab eis in
tenore privilegiorum Romane ecclesie de nutrimentis aliarum suorum seu de suis alijs aut de laboribus
quos de proprijs manibus aut sumptibus colunt decimas exigere presumatis. Cum autem oratoria vel

Indulgentia de 40 annis 40
quarantenis et septima parte
penitentiae

habet in scriptis in muro

cemiteria idē quod eis bñficio priuilegioꝝ Romane ecclie ē indultū cōstruxerint vos fra-
 tres Archiepi Epī p se tantum mō et familia sua dedicare et cemiteria bñdicere nō postpo-
 natis nec aliq̃s vestrū p̃tra eorundē priuilegioꝝ tenorē id impedire aliquatinus vel distur-
 bare p̃sumāt de cetero fratres hospitalis in vestris ep̃atibz cōstitutos q̃ crucē vel habitū de-
 ponētes p̃ illecebra seculi abrupta vicioꝝ vagant̃ et illos etiā qui prioribz suis cōtumaces ⁊
 rebelles existūt et cōtra volūtates ip̃oz baliuas detinēt instanter admoneatis et p̃ vestri of-
 ficio cōpellatis vt habitū depositū in se reassumētes in obedientia platoꝝ suozū humiliter
 et deuote p̃sistant et baliuas siue alia officia p̃ violentiā detinere nulla rōne p̃sumat. Quicūq̃
 q̃ aut mandatorū vestrozū cōtemptores extiterint eos excōis sñia innodetis et eandē sentē-
 tiam vsq̃ ad dignā satisfactionē faciatis inuiolabiliter obseruari. Propterea q̃cūq̃ de facul-
 tatibus sibi a deo collatis eis subuenerit et in tam sancta fraternitate se collegā statuerit eisq̃
 bñficia p̃soluerit annuatim ei de beatoꝝ petri et pauli auēte cōfisi septimā p̃tē in iūcte pe-
 nitentie relaxam. Datū Verone. xvij. kal. Augusti.

ooo in Lucius

Ep̃s seru⁹ seruoꝝ dei. Venerabilibz fratribus Archiepi-
 ep̃is et abbatibz prioribus et vniuersis ecclesiarū platis ad
 quos l̃re iste puenerint. Salutē et apostolicā bñdictionē. Cū fratribz hierosolymitan. hospi-
 talis a p̃decessoribz ñris et a nobis ip̃is indultū fuerit vt semel in anno p̃ colligēdis elemo-
 synis recipiant in ecclesijs quidā vestrū auaricie ardore detenti in aduētū ip̃oz cōfratrias
 suas eoz cōfratrijs q̃ semel in anno fiunt nullaten⁹ p̃ponatis ne occasione illarū elemosyne
 pauperū ep̃i depereāt vel quolibet impediañ. Sane qm̃ a p̃decessoribz ñris est et a nobis
 ip̃is statutū vt eos excōicare vel oratoria sua interdicerē nemini liceat vobis p̃ntium auēte
 p̃cipim⁹ vt p̃dictos fratres aut ecclias interdicerē vel excōicare nullaten⁹ p̃sumatis. De par-
 rochianis aut ṽris q̃ domos illoꝝ inuadūt vel infringūt aut fr̃es ip̃os indebitis molestijs
 opprimūt. et tā deposita q̃ res p̃prias diripiūt cū inde vobis cōquesti fuerint talē eis et tam
 dilictā iusticiā faciatis et ita iura eoz defendere ac manutenere curetis q̃ ip̃i ad nos p̃
 defectu iusticie nō cogant̃ recurrere semp et nos sollicitudinē et obedientiā vestrā debeam⁹
 nō immerito p̃medare ⁊ vos q̃ bñficioꝝ q̃ in scā domo illa sūt mereamini esse participes.
 Preterea liberas ⁊ absolutas p̃sonas q̃ se domui ip̃oz in sanitate vel in infirmitate redde-
 rint libere et sine vlla molestia recipe p̃mittatis et nullum sup hoc eis impedimentū p̃stetis.
 Illud aut nō mediocriter nos admonet et ecclesiastice derogat dignitati q̃ quidē vestrū cō-
 tra institutionē scōꝝ patrū et cōtra decretū Lateranē. cōcilij editū corpa eoz fratrū cū de-
 cedūt nolūt sine p̃cio sepelire et tā iniqua exactio nō est aliquatin⁹ tolerāda. Vobis in virtu-
 te scē obediētie p̃cipim⁹ vt nullo mō ab ip̃is fratribz vel ab alijs p̃ sepultura quicq̃ exi-
 gere vel accipe nisi q̃ spontanea decedentiū deuotio vobis cōrulerit attemptetis sed absq̃ vllō
 p̃cio mortuoz corpa sepeliatis. Et si q̃s hoc vltērius attēptauerit in cū taliter vindicetis q̃
 ampli⁹ silia nō p̃sumat. Ad hoc p̃ntium vobis auēte p̃cipim⁹ ne ab eis cōtra tenorē priuile-
 gioꝝ Romane ecclesie de nutrimentis animalū suoz siue de ip̃is animalibz decimas exige-
 re p̃sumatis. Cū aut oratoria vel cemiteria q̃ eis bñficio priuilegioꝝ Romane ecclie est in-
 dultū cōstruxerint vos fr̃es Archiepi ep̃i p se tantum mō et familia sua oratoria ip̃a dedica-
 re et cemiteria bñdicere nullaten⁹ postponatis nec aliq̃s vestrū cōtra eorundē priuilegioꝝ
 tenorē id impedire aliq̃tin⁹ vel disturbare p̃sumat. De cetero fr̃es hospitalis in ṽris ep̃atis
 cōstituti q̃ crucē et habitū suū deponētes et p̃ illecebras seculi et abrupta vicioꝝ vagant̃
 et illos etiā q̃ prioribz suis p̃tumaces ⁊ rebelles existūt ne p̃tra voluntatē ip̃oz baliuas de-
 tineāt instāter admoneatis et p̃ vestri officij debito cōpellatis vt habitū depositū reassumē-
 tes in obediētia platoꝝ suozū hūiliter et deuote p̃sistant et baliuas siue alia officia p̃ violen-
 tiam detinere vlla rōne p̃sumāt. Quicūq̃ mandatorū vestrozū cōtemptores extiterint eos
 excōmunicationis sententiā innodetis et eandē sententiā vsq̃ ad dignā satisfactionē fa-
 ciatis immobiliter obseruari. Preterea quicūq̃ de facultatibus sibi a deo collatis eisdem
 fratribz subuenerit et tam in sancta fraternitate se collegā statuerit eisq̃ beneficia soluerit

Indultū in iūcto

annuatim de beatorum Petri et pauli apostolorum auctoritate cōfisi septimā partē iniuncte penitentie relaxamus. Datum Amigē. secūdo kal. Martij. Ceterū quia difficile foret tam p/sentes q̄ p̄insertas lras ad quēcūq; in quibus ille forent necessarie loca transferre volumus et eadem auctoritate decernimus. q̄ iparum p̄nium et aliarū lraz h̄mōi transumptū duoz publicoz notariorum manibus subscriptum. et sigillo alicuius epi vel alterius secularis vel regularis prelati munitis. ea prorsus in iudicio et extra fides adhibent et illis stetur in oibus et per omnia sicuti eisdē originalib; litteris adhiberet et staretur si forent exhibite vel ostense. Nulli ergo omnino hominū liceat hanc paginā nostre ratihabitionis innouationis approbationis cōfirmationis. decreti suppletionis cōstitutionis et voluntatis infringere. vel ei vsu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare p̄sumperit indignationē oīpotentis dei et beatorū petri et pauli aploz eius se nouerint incurfurū. Datum Rome apud sanctum Petrum Anno incarnationis dñice. Millesimoquadringentesimoquinquagesimoquinto. Tertiodecimo kal. Julij. Pontificatus nostri anno primo. Ceterū vt earū litterarū tenor p̄dictus sic insertus omnimodā rei seu facti certitudinē faciat aplica auctoritate decernimus vt illud idem robur eamq; vim eumq; vigore dictus tenor p̄ omnia habeat q̄ haberent originales lre p̄dicte et ea prorsus eidem tenori fides adhibeat q̄cūq; et vbicūq; in iudicio siue alibi vbi fuerit exhibitus vel ostensus et eidē tenori firmiter stetur in omnibus sicuti eisdē originalib; litteris staretur si forent exhibite vel ostense. Per hoc autē nullum ius cuiq; de nouo inquiri volumus sed antiquū omnino cōseruari. Nulli ergo omnino hoīm liceat hāc paginā nostre cōstitutionis et voluntatis infringere. vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attemptare p̄sumperit indignationē omnipotentis dei et beatorū Petri et pauli aploz eius se nouerit incurfurū. Datum Rome apud sanctū Petrum Anno incarnationis dñice. Millesimoquadringentesimoseptuagesimo. Septimo kal. Julij. Pontificatus nostri anno primo.

ppp viii Innocentius Eps seruus seruoz dei. Ad perpetuā rei memoriam p̄uisionis nostre debet p̄uenerie subsidio vt ius suū cuilibet cōseruet. Dinc est q̄ nos tenore quorundā litterarū felcis recordationis Sixti pape quarti. p̄decessoris nostri. p̄ eo. quia sicut exhibita nobis nup̄ pro parte dilectorū filioz Magistri cōuentus et fratru hospitalis sancti Johannis hierosolymitanū petitio cōtinebat ipi h̄mōi tenore ex certis causis se asserunt indigere ad ipoz magistri cōuentus et fratru instantiā p̄ntibus annotari fecim⁹. qui est talis.

qqq iiii Sixtus Eps seruus seruoz dei. Ad ppetuā rei memoriā. Dū ad dilectorū filioz Magistri cōuentus et fratru hospitalis sancti Johannis hierosolymitanū. fidei cōstantiā et indefessos labores quos vniuersa religio eoz in p̄pugnaculū inimicorū crucis data sustinet n̄re cōsiderationis acie extendim⁹ et quātis grauaminib; guerris et expēsis cōprimunt cōsideramus dignū immo debitū reputam⁹ vt ipos necnō loca eiusdē religionis oīa et singula a cūctis exactionib; et angariis. necnō verationib; et molestijs p̄decessorū nostrorū vestigijs inherēdo q̄tū a deo nobis p̄mittit libenter sedis aplice p̄sidio eruamus atq; p̄tegamus. Eis etiā que p̄ ipoz et locorū h̄mōi immunitate gesta rite videntur aplice muniminis firmitatē adiiciam⁹. Dūdū siquidē felcis recordationis Gregori⁹ papa. viii. p̄decessor noster inter cetera magistro et fratrib; dicti hospitalis tā p̄ntib; q̄ futuris. regulārē vitā tenētib; taliter statuit et vitā salubre eis donauit vt nulli plato ecclesiastico seculari vel regulari p̄sone. Regibus nec ducib; nec regiminib; nec principib; nec alicui aliq̄ dominiū in terra vel in mari tenenti cuiuscūq; cōditionis existentibus q̄ in aliq̄ vel aliquib; subijcerent ad aliquā collectā soluendā decimā atq; censum neq; aliq̄bus soluerēt aliquā gabellā passagiū. pedagiū carritagū nec tenerent ad reparationē muroz fontiu pontiu vel viaru ad petitionē alicuius cōitatis Cinitatis castri vel ville vel alicui⁹ p̄sone nec cogi vel cōpelli possent ab aliquo p̄dictorū de aliq̄. vel aliquo reatu maleficio vel delicto quoquo mō iure rōne vel causa nisi magistro priorib; vel visitatorib; eorū

venerabilis religionis saluo **Roma**n. pontifice seu **Cardinalib** Legatis ab eo missis vel mittendis. Et hoc qz nullū habēt ep̄m vel plātū extra sanctū eoz ordinē cui in p̄dictis vel aliq̄ p̄dictoz subijciant nisi solū **Roma**n. pontificē. Ideo sic voluit ip̄os esse liberos et ab oibz p̄dictoz esse absolutos cū oibz bonis dicte religioni p̄rinentibz in eternū p totum orbem tā domibz casalibz castris et villis q̄ ecclesijs hospitalibz grangijs oratorijs et cū oibz et singulis rebz iurisdictionibz dicto ordini datis et daturis acq̄litis et acquirēdis. Et deinde pie memorie **Calixto** pape q̄rto etiā p̄decessori n̄ro p pte eozundē magistro cōuent⁹ et fratrū exposito quod licz olim a bone memorie **Alexandro**. v. et **Gregorio**. ix. **Bonifacio** viij. necnō **Clemēte** etiā. v. et **Innocentio**. iij. **Roma**n. pontificibz p̄decessoribz suis eis cōcellum fuisset. vt de possessionibz q̄s ip̄i magister et fr̄s p̄p̄ijs manibz et sumptibz colebant aut p suos arrendatores colonos quinterios firmarios et portionarios ad tps et nō in ppetuum colī faciebāt. Necnō de oibz suis possessionibz terris vineis virgultis cultis et incultis. ac piscationibz et nutrimentis suoz animalū aut alioz in suis p̄p̄ijs territorijs nascētiū aliq̄s decimas ip̄i et sui arrendatores coloni quinterij firmarij et portionarij soluere minime tenerent taliter qz oēs fructus suaz possessio nū essent exempti a p̄statione decimarū. Et qz priores p̄ceptores et fr̄es et sui arrendatores coloni quinterij firmarij et portionarij ex omnibz fructibz in dictis suis terris et possessionibz collectis et p̄creatis nullā decimā soluere tenerēt et generaliter quocūqz possessiones dicti hospitalis arrenderēt nisi in emphyteosim aut feudū ppetuū cōcessissent. Nōnulli tñ ecclesiarū plati clerici ecclesiasticeqz et seculares p̄sone p̄tra tenores l̄raz p̄dictarū eos multipliciter inquietare p̄sumebant in sui hospitalis damnū p̄iudiciū et iacturā sedisqz ap̄lice p̄uilegiorū vilipendiū et p̄tempum. Idē **Calixtus** p̄decessor attendēs laudabilia et fructuosa opa q̄ magister priores et fr̄es dicti hospitalis circa defensionē et exaltationē fidei catholice h̄mōi tā strēnue tāqz fructuose eant⁹ impenderēt et impedere nō cessabāt se sua iugiter et intrepide velut fideles ac athlete exponēdo et p̄siderās attentius grandia grauiqz expensarū onera q̄ ip̄i vltra vigilias et labores corporales p defensione et alijs p̄missis continue subire necessario haberēt **Alexandri** **Gregorij** **Bonifacij** **Clementis** et **Innocentij** p̄dictoz l̄ras ex certa sciētia innouauit ap̄probauit cōfirmauit et ppetue firmitatis robore subsistere decreuit. Supplēs oēs defectus si q̄ forsan interuenissent in eis dē. Ac voluit qz dicti magister priores p̄ceptores et fr̄es et p̄sone alie de possessionibz q̄s p̄p̄ijs manibz aut sumptibz colerēt aut p suos arrendatores colonos quinterios firmarios ad tps et nō in ppetuū excoli facerēt de oibz possessionibz terris vineis virgultis piscationibz et nutrimentis suoz animalū et alioz in suis territorijs nascētiū ip̄i et dicti sui arrendatores coloni firmarij quinterij et portionarij aliq̄s decimas soluere nō tenerent taliter qz oēs fructus dictarū suarū possessionū essent exempti a p̄statione decimarū. Et qz dicti magister et fr̄es ac p̄fati sui arrendatores coloni quinterij firmarij et portionarij ex oibz fructibus in dictis suis terris et possessionibz collectis et p̄creatis nullā decimā soluere tenerent generaliter quomocūqz possessiones dicti hospitalis et mēbroz eius arrenderēt viz ad p̄tē granorū seu pecuniarū aut alias quūmodo nisi in emphyteosim aut feudū ppetuū eas cōcessissent put in **Gregorij** p̄ recolende memorie **Nicolaū** papā. v. si militer p̄decessorē nostrū cōfirmatis ac **Calixti** p̄decessoris h̄mōi l̄ris quarū tenores p̄ntibus ac si de verbo ad verbū inserti forent haberi volum⁹ p exp̄ssis plen⁹ cōtinet. Cum autē sicut exhibita nobis nup. p pte dilecti filij **Petri** danbussōn moderni magistri dicti hospitalis ac p̄dictoz cōuentus et fratrū petitiō cōtinebat nōnulli patriarche archiepi ep̄i et aliarū ecclesiarū plati atqz locoꝝ ordinarij in diuersis mūdi p̄tibz existentes p̄sertim de iure vel cōsuetudine ius visitandi habentes nitunt. Cōuentū prioratus p̄ceptorias ecclesias etiam parrochiales et alia loca et mēbra eiusdē hospitalis etiā p̄s byteros ip̄is prochialibz ecclesijs deseruiētes et curā animarū exercentes nō obsta. p̄dictis et q̄ pluribus alijs p̄uilegijs apostolicis eis dē hospitali et mēbris a diuersis **Romanis** pontificibz cōcessis ad soluendū pcuratores iocundū aduentū domini gratiosum c̄haritatiū subsidū et in qualibet synodo

88

Nota

pro crismate certas pecuniarū quantitates tā auctē ordinaria q̄ etia lras applicarum eis con-
cessarū p censuras ecclesiasticas appellūtipicq̄ ac nōnulla Capitula Collegia monasteriorū
Abbatēs cōuentus et priores ac parrochialiū ecclesiarū rectores tā seculares q̄ regulares
p diuersas vias actenus conati sunt priores et pceptores ac ceteros religiosos dicti hospi-
talis prioratū balinas pceptorias castellanias administraōes et officia eiusdē hospitalis
obtinētes ad soluedas decimas de terris bonis et rebo p̄dictis q̄s p̄p̄is manib⁹ aut sumpti-
bus colunt siue p colonos quinterios arrendatores et portionarios excoli faciūt vetare et
molestare et indies infestare nō desināt. Et aliq̄ ex fratrib⁹ et prioribus p̄dictis h̄mōi cōces-
siones et priuilegia ignorātes cū p̄latis collegiis abbatib⁹ cōuentibus priorib⁹ et rectorib⁹
p̄dictis diuersimode sup solutōe h̄mōi decimarū transegerūt in maximū damnu⁹ et p̄iudiciū
ac euidentē et enormē lesionē hospitalis cōuentus fratrum prioratū et membrorū p̄dictorū.
Quarū transactionū et p̄positionū aliq̄ q̄uis nulliter et p̄ priuilegiū et concessiōē h̄mōi
tenores p̄ dicti hospitalis capitula puincialia p̄firmatez seruare fuere. Alique autē neq̄ p̄fir-
mate neq̄ seruare extiterūt p̄ pte eorundē moderni magistri Cōuentus et fratrum nobis fuit
humiliter supplicatum vt sup his eis oportune p̄uidere de benignitate aplica dignaremur.
Nos igit attendētes immanissimā inimicorū xp̄i inuasiōē et alia dietim imminētia nō tū-
eidē hospitali et illi⁹ psonis imo toti xp̄ianitati picula ac oīa p̄dicta et q̄plura alia eisde ma-
gistro et fratrib⁹ insupporibilia incumbētia onera ad quorū supportatiōē incessanter ingi-
ter se et sua tā in terra q̄ in mari cū magno piculo vite exponūt. Et q̄ prelati ac ecclesiastice
psone nedū ab eis premissa aut aliq̄ pedagia exigere quinimo de p̄p̄is eorū bonis p xp̄iane
fidei tuitione et defensione eisde magistro et fratrib⁹ ac religioni largissime subuenire de-
berēt. cōsiderantes modernorū temporū cōditionē ac volētes indemnitatib⁹ eorundē ma-
gistri et cōuentus fratrum toti⁹ religioni xp̄iane put ex debito pastoralis officij nobis incū-
bit cōgrue p̄uidere eorundē Magistri cōuentus et fratrum in hac pte supplicationib⁹ incli-
nati iporū predecessorū priuilegia et p̄cessiones h̄mōi ac earū predictas et quascūq̄ alias lit-
teras aplicas prefatis hospitali mēbris magistro et fratrib⁹ sup exemptione liberatione et
immunitate ac alijs p̄dictis actenus p̄cessas cū oībus et singulis in eis contentis clausulis
quarū oīm tenores ac si de verbo ad verbū p̄ntibus inserti forent haberi volum⁹ p sufficie-
ter expressis ac oīa inde secuta auctē aplica p̄ntium tenore ratificam⁹ et approbam⁹ et virib⁹
p̄petuo subsistere decernim⁹. Necnō oēs et singulos transactiones p̄positiones et pacta h̄mōi
sub q̄busuis verborū formis et expressionib⁹ vsq̄ ad hunc p̄ntem diē in damnu⁹ et p̄iudiciū
ac euidentē dicti hospitalis et membrorū eius lesionē factis cōpositas initas et contractas.
Quarū omnium tenores sūt hic haberi volum⁹ p̄ expressis oīaq̄ alia et singula illa p̄cernē-
tia et presertim q̄ auctē sedis aplice nō fuerūt actenus roborata nō p̄sentientibus magistro
prioribus p̄ceptorib⁹ et fratrib⁹ ipsius hospitalis et p̄ cōcessiones et indulta ac priuile-
gia prefata attēptata nulli⁹ robor⁹ vel momēti fuisse et esse dicta auctē declaramus ac p po-
tiori cautela eadē auctē reuocam⁹ cassamus et annullam⁹ et p magistrū cōuentū et priores p̄-
ceptores et frēs p̄dictos ecclesiarū prelati collegiis capitulis abbatib⁹ cōuentibus prio-
rib⁹ ac rectorib⁹ p̄dictis et q̄busuis alijs obseruari minime debere dictosq̄ magistrum
priores p̄ceptores et frēs cū oībus et singulis eorū terris possessionib⁹ vineis et virgultis
dicto hospitali dat⁹ et p̄cessis ac p idē hospitale siue p magistrū priores p̄ceptores et frēs q̄
de p̄nti sunt et p futuro erūt quūmodo titulo et iure vsq̄ in eundē p̄ntem diē acq̄sitis ac p̄-
scationib⁹ et nutrimētis suorū aialiū et aliorū in suis terris nascentiū a solutōe decimarū bu-
iusmodi eorundēq̄ arrendatores colonos firmarios quinterios et portionarios ad tps et nō
in p̄petuū. ipsosq̄ magistrū priores p̄ceptores et frēs ac p̄ byteros seculares vel regulares
ipsis eorū prochialib⁹ ecclesijs et capellis deseruientes et curā aīaz exercētes ab oīb⁹ pcuras-
tionib⁹ rōue visitatiōis debitis iocundo aduētū donis gratiosis tallijs charitatiuis et alijs
subsidijs immunes liberos et exemptos esse decernim⁹ p̄ter et declaram⁹ ac de nouo eximi-
mus et totaliter liberam⁹ per easde lras totaliter q̄ ipi magister priores p̄ceptores et

et fr̄es ac p̄s b̄i a solutiōe. visitatiōibz et alioz onerū. ac oēs fruct⁹ dictarū suarū possessionū
 ā p̄statiōe decimarū h̄mōi de cetero sint imunes et exēpti ac q̄ magister p̄uētus priores p̄ce
 ptores et fr̄es p̄fati suiqz arrēdatores coloni quinterij firmarij portionarij ex oib⁹ fructibz i
 dictis suis terris et possessionibz p̄ tpe collecti et p̄creatis nullā decimā soluere teneant gene
 raliter quomodocūqz terras et possessiones dicti hospitalis ad partē fructuū seu p̄ pecunia
 aut alio quismodo p̄ter q̄s in emphiteosim aut feudū p̄petuū cōcesserint districtius inhiben
 tes eisdē p̄iarchis archiep̄is epis et alijs ecclesiarū p̄latis et p̄sonis ecclesiasticis q̄busuis
 visitadi quolibet cōpetit de p̄suetudine vel de iure ne iuris seu p̄uilegiū vel cōsuetudinis
 aut p̄scriptiōis p̄teritu priores p̄ceptores et fr̄es ac p̄s byteros p̄dictos etiā curā animaz
 exercētēs p̄ se vel aliū seu alios etiā rōne cuiuscūqz indulti eis cōcessi p̄pellere et rōne visita
 tionis h̄mōi p̄curatōes aliq̄s pecuniarias vel victuales exigere aut q̄uis eis molestias sup
 p̄missis inferre ip̄sqz ac eisdē capitulis collegijs abbatibz cōuentibz prioribz et rectoribz et
 q̄busuis alijs ac eoz p̄curatoribz sindicis et arrēdatozibz cuiuscūqz status grad⁹ p̄minentie
 vel p̄ditōis fuerint ne p̄tra h̄mōi ratificatiōis decreti declaratiōis exemptiōis atqz inhibitiōis
 tenores et formas magistru priores p̄ceptores eozqz arrēdatores portionarios colonos
 quinterios et firmarios p̄dictos sup h̄mōi p̄curationū et decimarū exactionibz trāfactio
 nibz p̄positionibz et alijs p̄dictis et illoz occasione quismodo molestare infestare vera
 re aut p̄urbare de cetero p̄sumāt. nec id a quoqz fieri faciāt. **Ex** si sec⁹ egerint directe vel in
 directe. **Si** p̄iarche archiep̄i ep̄i suspensionis ab ingressu suarū ecclesiarū. **Si** p̄o alij ab
 eis inferiores fuerint excōis sniam quā in his scriptis ferim⁹ eo ipso incurrāt. a q̄ minime
 absolui possint nisi ab h̄mōi v̄ratōibz et p̄urbationibz desistāt et q̄cūqz p̄missa innoua
 ta et attēptata reparauerint cū effectu p̄ter q̄s in mox articulo cōstituti. **Decernē.** nihil omi
 nus quicqd p̄ eos directe vel indirecte quis q̄sito colore in p̄trariū sup p̄missis agi attem
 ptari v̄ p̄tulerit irritū et inane nulliusqz eē roboris vel momēti. **Nō** obsta p̄missis ac p̄
 fati **Clemētis** pape. v. p̄decessoris n̄ri circa decimas q̄ incipit. **Religiosi** q̄cūqz et alijs cō
 stitutiōibz et ordinationibz ac indulgētijs p̄uilegijs et l̄ris aplicis generalibz vel specialibz
 q̄mūcūqz tenoz existāt q̄busuis p̄sonis sub quacūqz forma verbōz cōcessis etiā si de illis
 eozqz totis tenozibz habēda esset p̄ntibus mētio specialis. **Necnō** p̄scriptionibz aut p̄sue
 tudinibz et statutis etiā iuramento p̄firmatiōe aplica vel quauis firmitate alia roborat⁹ cete
 risqz cōtrarijs q̄buscūqz. **Ceterū** qz difficile foret tā p̄ntes q̄ p̄noīatas l̄ras ad q̄cūqz loca
 in q̄bus ille forent necessariē trāsferrī volum⁹ et eadē auctē decernim⁹ q̄ ipsarū p̄ntiū et alia
 rū l̄raz h̄mōi trāsumpt⁹ manu publici notarij subscriptis. et sigillo alicui⁹ archiep̄i ep̄i vel
 alteri⁹ p̄lati. ac curie eccl̄iastice munit⁹ ea p̄fusi in iudicio et extra fides adhibeat et illis
 stetur in oibz et p̄ oia sicut eisdē originalibz l̄ris adhiberet et eis stare si forent exhibite
 ostense. **Nulli** ḡ oīno hoīm liceat hanc paginā n̄re ratificatiōis approbatōis p̄stitutiōis de
 claratiōis reuocatiōis cassatiōis annullatiōis exemptiōis liberatiōis inhibitiōis volūtat⁹ et de
 creti infringere vel ei ausu temerario cōtraire. **Si** q̄s aut hoc attēptare p̄sumpserit indi
 gnationē oīpotēt⁹ dei et b̄toz petri et pauli ap̄loz eius se nouerit incursum. **Datū** Rome
 apud sanctū **Petrū** Anno incarnatiōis dñice. **Millesimo** quadringentesimo septuagesimo
 nono. decimo kal. decēbris. **Pontificat⁹** n̄ri anno nono. **Ceterū** vt earundē l̄raz tenoz p̄di
 ctus sic insert⁹ omnimodā rei seu facti certitudinē faciat auctē aplica decernim⁹ vt illud idē
 robur eāqz vim et eundē vigorē dictus tenoz p̄ oia habeat quē haberēt originales l̄re supra
 dicte et etiā p̄fusi eisdē tenori fides adhibeat q̄ncūqz et vbiqz siue in iudicio siue alibi vbi
 fuerit exhibit⁹ vel ostēsus et eisdē detur firmiter in oibz sicuti eisdē originalibz l̄ris stare si fo
 rent exhibite vel ostēse. **Per** hoc aut nullū ius de nouo cuiqz acquiri volumus sed antiquū
 tantummodo si quod sit cōseruari. **Nulli** ergo oīno hoīm liceat hanc paginā n̄re p̄stitutiōis
 et voluntatis infringere vel ei ausu temerario p̄traire. **Si** quis aut hoc attēptare p̄sum
 pserit indignationē omnipotentis dei et beatoz petri et pauli ap̄loz eius se nouerit incursum.
Datū Rome apud sanctū **Petrū** Anno incarnatiōis dñice. **Millesimo** quadringentesimo
 c. ij

octuagesimo septimo. sexto Idus maij. Pontificatus nostri anno tertio.

xxxviii Innocentius

Ep̄s seruus seruorū dei. Ad futurā rei memoriam. Prouisionis n̄re debet puenire subsidio ut ius suū unicuiq; cōseruet. Dinc est q̄ nos tenore q̄rundā l̄raz feliciſ recordatōis Sixti pape iij. p̄decessorū n̄rī i gistro ipsi p̄decessorū repositū p eo q̄ sicut exhibita nobis p pte dilectorū filiorū magistri et fratrum hospitalis scti iohis hierosolymitan. petitio cōtinebat ipi magistro et fr̄es h̄mōi tenore eorū certis causis noscunt indigere de registro ip̄o de verbo ad verbum trā scribi et ad magistri et fratrum p̄dictorū instantiā p̄tibus annotari fecim⁹ q̄est talis

III iij Sixtus Ep̄s seruus seruorū dei. Ad futurā rei memoriā. Aplice sollicitudinis officiū nos inducit vt ea q̄ de bonis p̄dijz et alijs rebus stabilibus ecclesijs p̄ijsq; locis et p̄sertim p cōseruatione et defensione fidei orthodoxe a xp̄ifidelibus pie collata minus iuste ab eisde ecclesijs et p̄ijs locis alienata fuere ad pristinum statū reducam⁹. Ex his q̄ p̄pterea a p̄decessorib⁹ n̄ris rite facta extitisse p̄spiciunt⁹ robur aplice muniminis adijciam⁹. Dūdū si quidē feliciſ recordatōis Eugenio papa. iij. p̄decessorū n̄ro p pte quondā Johis de Lastico tunc magistri et dilectorū filiorū fratrum hospitalis sancti Johānis hierosolymitan. exposito q̄ retroactis t̄pibus quā plurima domus p̄ceptorie baiulive possessiones iura et iurisdictiones res et bona mobilia et immobilia in diuersis mundi p̄tibus cōsistentia q̄ antea iuris et p̄prietatis ipsius hospitalis necnō magistri p tpe existentis et fratrum ac membrorū ipsius hospitalis extiterant passim tā p seculares p̄ncipes ac potestates q̄ improvidos ac forsan improbos administratores eorundē tūm p uoluntatis libito. tū uero datis p causis et occasionib⁹ ac figmentis exq̄sitis varijs ab h̄mōi iure et p̄prietate q̄dā vicz illoz pignoris alia venditionis alia cōmutationis alia p̄mutationis titulo alia sub certo censu ad t̄p̄v̄l in p̄petuū locata seu i emphiteosim data alia p̄o alijs varijs titulis et colorib⁹ disgregata obligata alienata et alias p̄ter et p̄tra eiusdē hospitalis statutorū formā et inhibitiones aplicas iniuste distracta fuerāt datis sup inde l̄ris auctenticis cōfectis instrumentis publicis interpositis iuramentis factis denunciatōib⁹ et penis ac cautelis additis alijsq; varijs iniuris cōtractib⁹ auctē aplica forsan roboratis put in eisde dicebat cōtineri in enormē magistri et fratrum hospitalis et membrorū p̄dictorū lesionē p̄ter et iacturā idē p̄decessorū magistri et fratrum p̄dictorū supplicatōib⁹ inclinatus oēs et singulas alienatōes disgregatōes et distractōes h̄mōi p quoscūq; ex p̄ncipib⁹ seu potestatib⁹ administratōib⁹ve p̄dictis alijsq; q̄scūq; q̄buscūq; noib⁹ aut dignitatib⁹ insignitis q̄cūq; alia p̄terq̄ aplica auctē sub q̄busuis verborū formis et expressionib⁹ alijsq; titulis colorib⁹ et causis vel occasionib⁹ de p̄missis cōtra stabilitatē et inhibitiōes p̄dicta cōiter vel diuim factas trasactas cōpositas et p̄tractas cū oibus l̄ris instrumentis cautelis et p̄uisionibus renunciatōib⁹ pactis et iuramentis p̄dictis ac alijs circa ea iniuris p̄tractibus q̄buslibet quorū omniū formas et tenores idē p̄decessorū habere voluit p expressis auctē aplica p suas litteras ex eius certa scientia penitus annullauit cassauit irritauit ac v̄ribus euacuauit. Domosq; p̄ceptorias baiulivas p̄dia possessiones et quales erāt res et bona h̄mōi q̄cūq; qualiacūq; et quantacūq; essent ac v̄bicūq; et in quibuscūq; locis consisterent aut cōsistere censerentur ad huiusmodi ius et p̄prietatem magistri fratrum et hospitalis ac membrorum p̄dictorum in eo statu in quo ante disgregatōes alienationes et distractōes h̄mōi existerent reintegravit et reduxit atq; ad illa oīa magistrū et fr̄es ac hospitale et membra p̄dicta earundē l̄raz suarū tenore i integrū restituit. Decernēs ea oīa iuris et p̄prietatis q̄rū vt p̄fertur tpe disgregatōis alienatōis et distractōis h̄mōi extiterāt existere et cēseri debere sicut prius ip̄os magistrū et fratres eorundē possessionē auctoritate p̄pria apprehendere posse et perpetuo retinere sublato ipsius occupationibus omni etiā p̄scriptōis admiculo q̄ forsan allegare seu obijcere possent. Voluit tamen q̄ magister et fratres p̄dicti ad resartendum melioramenta p̄missorum si qua possent necnon dimittenda realiter et omnino oīa que in cōmutatione vel permutatione h̄mōi acceperant si tunc extabant alioquin eorū verū

valorem si extimabilia forent illis quoz intererat ac etiā ad psoluenda p illis que pignoris
vel cōmutationis titulis occupata constarent sortem principalem: in cuius tñ diminutionez
quicquid ex illis medio tempore ad occupatores eosdem puenerat cederet z quelibet vsura
ria prauitas cessaret efficaciter censerent astricti. Et vt omnia z singula que iuris et ppieta/
tis magistri z fratrum predictorum existerent ac in futurum dante dño existeret in vltus ad
quos deputata fuissent cum integritate seruarent. Idē pdecessor fratribus seu administrato
ribus pdictis ne de cetero ad similia quolibet attentare psumeret sub interminatione diuini iu
dicij districti⁹ inhibuit. Qd si secus factū foret. Necnō etiā qdqd contra annullationē: cessa
tionem: irritationem z reintegrationē ipsius pdecessoris a quocqz quauis autoritate cōtinge
ret attentari nulli⁹ existerent roboris vel momenti decernendo put in eisdem lris plen⁹ cō
tinet. Cum aut sicut exhibita nobis nup p parte dilectorū filiorū Baptiste de vrsinis: moder
ni magistri et Cōuent⁹ ac fratru dicti hospitalis petitio continebat alia ex eisdem bonis mi
nus iuste sine cause cognitione sub ptextu etiam aplice autoritatis ante hmoi litterarū con
cessionem ac etiā post z alias diuersis modis ab hospitali prioratibus pceptoris et mēbris
magistro fratribus prioribus et pceptoribus pdictis vendita pmutata in feudū seu emphiteosim
ppetuaz vel tpalem concessa locata z alias diuersimode alienata z distracta fuerint que p di
uersos q etiā desup a magistro z fratribus pdictis in certis puincialibus vel generalibus ca
pitulis cōfirmationē seu de nouo cōcessionē habuerūt detinent ad psens in euidentē hospi
talis prioratū pceptorū iaz z mēbroz magistri priorū pceptorū z fratru predictorū iacturaz
et p iudiciū fuerintqz p eorum parte nobis hūiliter supplicatum vt eis sup his oportune pui
dere de benignitate aplica dignaremur. Nos igit hmoi supplicatōibz inclinati litteris pdi
ctis cū oibz z singulis in illis cōtēntis clausulis etiā ad possessiones pdia alia qz bona hmoi
que ante earundē lraz cōcessionē z post vsqz ad psentem diem etiam aplica autoritate sine
debita cause cognitōe pmutata pignozata vendita distracta vel alias alienata fuerūt: z ad ea
que in futurū pmutari pignozari vendi distrabi vel alias alienari contingeret in euidentem
hospitalis z mēbroz eius lesionem haz serie apostolica autoritate extendim⁹ pariter z pro
gamus illasqz in bonis hmoi venditis pmutatis in feudū emphiteosim concessis vel alias
vt pferatur qualitercūqz alienatis: etiam si venditiones pmutationes cōcessiones et aliena p
dia per capitula magistri z fratrum predictorū forsan confirmata forent vel cōfirmarent in
futurum locū habere decernimus p psentes ac eisdē magistro et fratribz ne de cetero qdqd p
eo debito alienare. Necnon alijs qbuscūqz cuiusuis status gradus vel conditōnis fuerint
vt eorundē hospitalis z mēbroz bona sint minus iuste alienata de cetero etiam de nouo oc
cupare seu quis quesito colore detinere psumant sub excoīcatōis z anathematis sententia si
inferiores ab epis fuerint quā in his scriptis ferimus z quā tales coipso incurrere volum⁹
districti⁹ inhibemus. Et nihilominus omnibz z singulis Patriarchis archiepis episcopis
monasterioz abbatibz z alijs psonis in dignitatibus ecclesiasticis constitutis necnō metro
politani. z aliaz ecclesiaz cathedralium canonicis p vniversum orbē tam citra qz vltra mō.
tes et in transmarinis partibus constitutis p aplica scripta mādamus qtinus ipsi vel plu
res aut vnus eoz qtinus p parte magistri Cōuentus priorū pceptorū z fratru predictorū
vel alicui⁹ eoz fuerint requisiti seu eoz aliqs fuerit requisitus Omnes z singulas pmutatio
nes pignorationes veditōes distractiones in emphiteosim concessionēs z alias alienatio
nes hmoi qtinus vocatis q fuerint vocandi eis summarie de z plano sine strepitu z figura
iudicij sola facti veritate inspecta in euidentē lesionē hospitalis aut mēbrozū eius emanasse
pstitit appellatōe remota cū cōfirmatōibz desup factis nullas z inualidas esse autoritate no
stra decernāt bonaqz pmutata vedita in emphiteosim z feudū ppetuū vel ad tēpus cōcessa
et distracta hmoi ad ius z ppietate hospitalis z mēbroz qru erāt reducāt: ac qz anathema
tis z excoīcatōis sentētiās hmoi incurrisse reppererint in ecclesijs z alijs locis publicis die
bus dñicis z festiuis excoīcatos anathematizatos publice nūciēt z declarēt faciātqz ab alijs
publike nūciari z declamari ac ab oibus arti⁹ euitari donec resipiscerint z occupata restitui

erint et de damnis et interesse satisfecerint et demum meruerint consensu magistrorum et fratrum predictorum et non alias absolutiois beneficium obtinere contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita compescendo. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis ac confirmationibus huiusmodi necnon omnibus que idem predecessor in prefatis suis litteris voluit non obstare. Ceterisque contrariis quibuscumque aut si aliquibus cõter vel diuissim ab eadem sit sede indultum quod anathematizari suspendi vel excoicari non possint per litteras apostolicas non faciem plenam et expressam ac de prebendo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Ceterum quia difficile foret prentes litteras ad vniuersum iudicis presentiam peruenire volumus et apostolica autoritate predicta decernimus quod eaz transumptis manu notarii publici subscriptis et sigillo alicuius curie ecclesiastice munitis in iudicio et extra fides adhibeat et illis stent in omnibus et per omnia ac si prentes littere exhiberent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre extensionis prorogatiois et constitutionis prolatiois voluntatis inhibitionis mandati et decreti infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attetare presumpserit indignationem omnipotentis dei ac beatorum petri et pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datū Rome apud sanctum Petrum Kal' iunij anno incarnationis domini Millesimo quadringentesimo septuagesimo secundo Septimo Kal' iunij Pontificatus nostri anno primo. Ceterum ut earundem litterarum tenor predictus sic insertus omni modum rei seu facti certitudinem faciat decernimus ut illud idem robur eaque vim eundemque vigorem dictarum tenor per omnia habeat que haberet littere supradicte et eadem prorsus tenori fides adhibeat quicumque et ubicumque in iudicio vel alibi ubi fuerit exhibitum vel ostensus. Et eadem stent firmiter in omnibus sicut eisdem originalibus litteris starent si forent exhibite vel ostense. Per hoc autem nullum in eis cuius de nouo acquiri volumus sed antiquum si quod sit tantummodo preseruari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre constitutionis et voluntatis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attetare presumpserit indignationem omnipotentis dei et beatorum apostolorum eius petri et pauli se noverit incursurum. Datū Rome apud sanctum Petrum Anno incarnationis domini Millesimo quadringentesimo octuagesimo quarto Kal' Januarii Pontificatus nostri anno sexto.

III IIII Sixtus Episcopus seruus seruorum dei Venerabilibus fratribus vniuersis Archiepiscopis episcopis Necnon dilectis filiis abbatibus prepositis prioribus decanis archidiaconis cantoribus thesaurariis et quibuscumque alijs personis ecclesiasticis dignitate prebendis necnon canonicis Metropolitani et aliarum cathedralium ecclesiarum vbi libet tam vltra quam citra montes constitutis Salutem et apostolicam benedictionem. Dum nostre considerationis intuitu ad illam deuotionis plenitudinem et fidei sinceram nitorem quibus dilecti filii Petrus Danbushon Magister hospitalis sancti Iohannis Ierosolimitani et cõuentus Rhodi vniuersique fratres hospitalis eiusdem erga nos et Romanam ecclesiam matrem suam precipue his calamitosissimis temporibus quibus vniuersa christianorum religio a seuissimis turcorum et infidelium gentibus oppugnata clare noscitur diligentem extendimus et attenta meditatione persequamur quod ipsi circa vigili et assidua per catholicam fidei cunctorumque fidelium defensione nullis parcendo laboribus nullisque dispensionibus etiam cum vite discrimine eisdem persecutoribus et crucis emulis per viribus resistere non formidant dignumque quatenus potius debitu arbitramur ut per ipsorum bonis ac castellanie empoite iuribus conseruandis sine quibus tam salubre et meritorium defensionis fidei opus continuare nequeunt illorum pro quo que proprie salutis immemores prioratibus preceptorias baiuliuas membra pueniunt et bona eiusdem hospitalis ac castellanie empoite ex quibus victum sibi vendicant sacrilegis ausibus inuadere occupare et detinere non formidant inordinatis et noxijs cupiditatibus repinendis et castigatoe debita cohibedis nostri ministerij partes interponere efficaciter studeamus. Sane per parte magistrorum et cõuentus predictorum nobis fuit nup expositum quod nonnulli archiepiscopi episcopi alique ecclesiarum prelati et clerici ac ecclesiastice persone tam religiose quam seculares Necnon duces marchiones comites barones nobiles milites et laici comunia ciuitatum vniuersitates opidorum castrorum villarum ac aliorum locorum ac alie singulares persone ciuitatum et diocesis diuersarumque partium aliarum occupare et occupari fecerunt castra villas et alia loca terras domos turre vineas prata molendina possessiones iura et iurisdictiones

necnon fructus census redditus et puentus prioratu ac castellanie emposse preceptorias
 aliorumq; mebroz ta citra q; vltra motes existentiu ac nonnulla alia bona mobilia et imobilia
 spualia et tpalia ad hospitale priorat ac castellaniam emposse preceptorias et mebra hmoi p/
 tinentia et spectantia et ea detinent indebite occupata seu ea detinentibus prestat auxilium cōsi/
 liu vñ fauore. **N**onnulli ciuitatu et dioce et partiu predictaru q; nome dei inuanu recipe nō for/
 midat eisdē mgro hospitali et mebris eiusdē ac fratrib; supradictis castris villis et locis alijs
 terris domib; possessionib; iurib; et iurisdictionibus fructib; censibus redditib; et puentib; eo/
 rundē et qbuscuq; alijs bonis mobilib; et imobilibus spualibus et tpalibus et alijs reb; ad
 eosdē spectantib; multiplices molestias et iniurias inferūt et iacturas. qre p pte mgi et cōuet/
 predictoz nob fuit hūiliter supplicatū vt cū eisdē valde reddat difficile p singulis qrelis ad
 aplicam sedez habere recursū puidere ipsis sup hoc paterna diligentia curaremus. **N**os
 igit aduersus occupatores detētores psumptores molestatores et iniuriatores hmoi illo vo/
 lentes eisdē magro hospitali et fratrib; predictis remedio subuenire p qd ipsoz cōpescat te/
 meritas et alijs aditus cōmittēdi similia precludat discretiōi vestre in pte sancte obediētie
 et si oipotētis dei ac brōz petri et pauli aploz eius atq; nrām indignatōez euitare volueri/
 tis districte precipiēdo p aplicā scripta mādām q̄tin? p vos vel aliū seu alios etiā si sint ex/
 tra loca in quibus deputati estis cōseruatores et iudices prefatos magistro et puentū ac fratri/
 bus dictis hospitalis efficacis defensionis presidio assistentes nō pmutatis eisdē sup his et
 qbuslibet alijs bonis et iuribus ad hospitale priorat ac castellaniam emposse preceptorias et
 mebra ta citra q; vltra motes cōsistētia spectantibus ab eisdē vel qbusuis alijs indebite mole/
 stari vel eis grauiamā seu dāna vel iniurias irrogari facturi dictis magro et puentū ac fratri/
 bus cū ab eis vel pcuratoribus suis aut eoz aliquo fueritis reqsiti de predictis et alijs pso/
 nis qbuslibet sup restitutione hmoi castrorum villaz terraz et alioz locoz iurisdictionu;
 iuriū et bonoz mobiliū et imobilū reddituū q; et puentū debitoz actionū et alioz q̄rūcū
 q; bonoz necnō de qbusuis molestijs iniurijs atq; dānis presentib; et futuris in illis q; vide/
 licet iudicialē req̄rit indaginē summarie et de plano sine strepitu et figura iudiciū in alijs pō/
 put q̄litas negocioz exegerit iusticie cōplemētū. **O**ccupatores seu detētores psumptores
 seu molestatores et iniuriatores hmoi necnō cōtradictōez q̄libet et rebelles cuiuscunq; di/
 gnitatis stat? gradus ordīs vel p̄ditōis extiterint q̄ncūq; et q̄nēscunq; expedierit auctoritate
 nrā p censurā ecclīasticā appellatōe postposita cōpescēdo inuocato ad hoc si op? fuerit auxi/
 lio brachij secularis: nō obstañ tā felicitis recordatōis **B**onifacij pape. viij. predecessoris no/
 stri qbus cauet ne q; extra suā ciuitatē et dioce nisi in certis exceptis casibus et in illis vltra
 vnā dietā a fine sue dioce ad iudiciū euocet. **S**eu ne iudices a sede deputati predicta extra
 ciuitatē et dioce in qbus deputati fuerint cōtra q̄scūq; procedere siue alij vñ alijs vices suas
 cōmittere aut aliq; vltra vnā dietā a fine dioce eorundē trahere presumāt dūmodo vltra du/
 as dietas aliq; extra suā diocesim auctoritate presentū nō trahat seu qd de alijs q; de mani/
 festis iniurijs et violentijs et alijs que iudicialē req̄runt indaginem penis in eos si sec? ege/
 rint et in id pcurātes adiectis cōseruatores se nullatenus intrōmittāt q; alijs qbuscunq; cō/
 stitutionib; a predecessorebus nrīs **R**omanū pōnificibus tā iudicib; delegatis et cōseruatorib;
 bus q; psonis vltra certū numerū ad iudiciū nō vocādis necnon statutis et p̄uilegijs ordi/
 nū q̄rūcūq; aut alijs editis que vestre possint in hac pte iurisdictioni aut ptāi eiusq; libero
 exercitio quolibet obuiare. **S**eu si aliqbus cōiter vel diuisim a predicta sit sede indulgiū qd
 excōicari interdici vel suspendi seu extra vel vltra certa loca ad iudiciū euocari non possint
 per lras aplicas nō facien plenā et exp̄ssam ac de verbo ad verbū de indulto hmoi et eoz
 psonis locis ordinib; noibus p̄ijs et cognomibus mētionē et q̄libet alia dicte sedis indul/
 gentia generali vel spālī cuiuscunq; tenoris existat p quā p̄ntibus non exp̄ssam vel totaliter
 nō insertā vñ iurisdictionis explicatio in hac pte valeat quolibet impediri et de q; cuiuscunq; to/
 to tenore de verbo ad verbū in nostris lris habēda sit mētio specialis. **L**eterum volum? vt
 applica auctoritate decernim? q; q̄libet vestz p̄seq; valeat articulū etiā p aliū inchoatū quāuis
 e iiii

idem inchoas nullo fuerit impedimento canonico prepeditus. Quod a Dat[is] presentium sit vob[is] et cuilibet vestrum in premissis omnibus et singulis ceptis et non ceptis presentibus et futuris perpetua potestas et iurisdictio attributa ut eo vigore eaq[ue] firmitate possitis in premissis omnibus et singulis ceptis et non ceptis presentibus et futuris. Necnon per predictis precedere ac si predicta omnia et singula coram vobis cepta fuissent ac iurisdictio vestra et cuiuslibet vestrum in predictis omnibus et singulis per citationem vel modum alium perpetuata legitime extiteret: constitutione predicta super conservatoribus et quolibet alia in contrarium edita non obstant presentibus perpetuis futuris temporibus duraturis. Et insuper quia difficile foret preces litteras ad quicunque loca in quibus necessarie forent transferri etiam volumus et eadem auctoritate decernimus quod ipsarum preteritum litterarum transumptis Notarii publici manu scriptis et sigillo alicuius archiepiscopi vel episcopi aut alterius secularis vel regularis prelati munus ea prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur et illis stetur in omnibus et per omnia sicut eisdem presentibus litteris adhibere et stare si forent exhibite vel ostense. Dat[um] Rome apud sanctum petrum Anno incarnationis domini Millesimo quadringentesimo septuagesimonono. Prædictus idus nonæbris Pontificatus nostri anno nono.

III IX Bonifacius

Ep[iscopu]s servus servorum dei Venerabilibus fratribus patriarchis archiepiscopis et episcopis ac dilectis filiis electis abbatibus prioribus decanis archidiaconis et alijs ecclesiarum prelatibus et rectoribus ubilibet constitutis ad quos presentes littere adveniant Salutem et apostolicam benedictionem. Graues labores et varia rerum et corporum pericula que dilecti filii fratres hospitalis sancti iohannis Ierosolimitani per conservationem et augmentum catholice fidei modernis precipue temporibus quibus perpetuos et acerrimos hostes nominis christiani quos turcos appellant in multitudine et numerosa ad extremum christianorum in partibus grecie in unum congregavit inanis indefessa vigorositate subeunt et subire promptis annis sunt parati consideratione paterna contemplantur merito inducimur ut ne in tam necessario reipublice ministerio et tam commendabili ope deficiant eorumque bona ubilibet consistentia ad finem que eis exercitio tam sancto vacantibus per necessitate sublevanda suppetant aduersus perversorum conatus modis possibilibus pregamus ipsosque fratres ut sua vel illis integre maneant quantum cum deo possumus favorabiliter assistant. Hanc dilecti filii Bartholomei Carrasse prioris prioratus dicti hospitalis de urbe et magistri hospitalis eiusdem ad premissum locum teneant. Dictorumque fratrum petitio nobis nuper exhibita continebat quod sepe in personis fratrum dicti hospitalis ac in domibus predictis villis terris possessionibus contis libertatibus iurisdictionibus privilegijs honorarijs et alijs iuribus et bonis hospitali predicto donationibus Pontificum largitionibus Regum et principum et virorum catholicorum donatis libere et concessis per diversas personas que plurima eis inferunt iniurie molestie atque damna nonnunquam licet coram debitis iudicijs congrant eis non ministrat iusticie complementum: et si per singulis talibus persequendis querelis cogerentur ad apostolicam sedem habere recursum eis importabiliter sumptuosum ac difficile redderet. Quare pro parte dictorum locum teneant. et fratrum nobis fuit humiliter supplicatum ut super hoc eisdem providere de opportuno remedio dignaremur. Nos igitur premissorum consideratione humiliter supplicationibus inclinati discretioni vestre per apostolica scripta ac sub excoicationis suspensionis et interdicti penis que contrarium facientes incurere volumus eo ipso districte precipiendo mandamus quatinus si et quicunque et quatenuscunque aliquis persone ecclesiastice vel seculares cuiuscunque status dignitatis conditionis religionis poterat seu premissis nientie fuerint: etiam si pontificali vel alia quolibet prefulgeant dignitate in aliquem predictorum fratrum manus violentas eos capiendum incarcerandum cedendum mutilando vel alias grauer percutiendo iniecerint aut predicta eorum domos predia villas terras possessiones contos libertates iurisdictiones privilegia honorantias bona mobilia et immobilia ac se mouentia et iura alia eorum quicunque ad eosdem fratres quomodolibet pertinencia vi armorum aut alias violenter inuadere raptare occupare usurpare seu alias destruere presumperint presumptores humiliter quatinus et quatenus pro parte ipsorum fratrum fuerint debite requisiti auctoritate apostolica moneatis et sub pena excoicationis quam humiliter moniti vobis non penes incurere volumus eo ipso et a quibus ab alio quam a Romano pontifice nequeat absolui infra sex dies a die monitionis humiliter computandos occupata rapta et usurpata humiliter in-

tegre restituat et ipsos fratres captos seu incarceratos pristina restituant libertati ac de incestibus iniurijs et dānis hmoi ea passis debitā satisfactionē impendat. Alioqn ipsos presump-
tores ex tunc sublatō qdūq; appellatōis obstaculo pulsatis cāpanis et candelis accensis et
ad terrā piectis dilatōe et occasione qbuscūq; postpositis excoīcatos publice in ecclesijs ve-
stris nūciatis et tā diu ab alijs facianis excoīcatos nunciari et artius cuitari donec occupa-
ta rapta et vsurpata hmoi integre restituerint et ipsos fratres captos et incarceratos libere p-
stine restituerint libertati ac de excessibus iniurijs et dānis ea passis debitam impenderint
satisfactionē et a sede aplica absolūtōis beneficiū sup hoc meruerint obtinere. Eos pō q pre-
dictos fratres alias q; vt premittit affecerint vel domos predia villas terras possessiōes con-
tos libertates iurisdicōes pūilegia honorantias bona et iura hmoi ppta temeritate siue vi-
olentia occupauerint vsurpauerint vel dānificauerint si a vobis cōmoniti infra sex dies oc-
cupata et vsurpata hmoi eisdē fratribus restituere recusauerint et de excessib; iniurijs et dā-
nis hmoi eis illatis satisfactionē debitam exhibere vinculo anathematis astringatis q ipsos
vsq; ad satisfactionē cōdignā teneatis astrictos. **C**ōrradictores p cēsura ecclīasticā appella-
tione postposita cōpescēdo. **N**on obsta cōstitutionibus aplicis cōtrarijs qbuscūq; aut si
aliqbus cōter vel diuisum ab eadē sit sede indultū q interdicti suspēdi vel excoīcari nō pos-
sint p lras aplicas nō facien plenā et expssam ac de verbo ad verbū de indulto hmoi mētio-
nem. **D**atū Rome apud sanctū Petz. iij. non. decēbris. Pontificat; nri anno nono

xxx in Calixtus

Epūs seruus seruoz dei **A**d futurā rei memoriā **D**isposi-
tione diuina quāuis immeriti gregi dñico presideñ duz
precella dilectorz filiozū magri et fratz hospitalis sancti **J**ohannis **J**erosolimitan merita
intra nse mentis recēsemus archana et ad cōmendabiles qbus eoz mīsterijs erga deū et ho-
mines indefinēter exuberāt fructus digne nostros diffundim; cogitat; ac votis illis gratū
libenter offerimus auditū p q ipsoz statui et indēnitatib; cōsulit; hospitalis predicti domi-
bus et locis p futuris et idoneis suffulta mīstris specialiter tpaliterq; pficiant et ea qpterea
pcessisse cōpimus p nostri ptes mīsterij iugiter inualescāt ac psonari et ipsaz qlitate pēfata
moderent. **B**udū felicitis recordatōis gregori; papa octauus predecessor noster prefat; ma-
gistro et fratribus p suas litteras sub **D**at; Laterani nonas maij Pontificat; sui anno scdo
gratiose cōcessit vt de oib; et singulis rebus et bonis et possessionibus suis gabellam passaz
giū pedagogiū vel ciuitagiū alicui soluere et ad repationē muroz pontiū vl; viar; mīme tenean-
tur ac rōnem ptract; seu delicti vel maleficij nulli subijciant nisi mgro dicti ordinis saluis
Roman; pōtifice et cardinalibus legatis eosq; a iurisdictione cuiuslibet ordinarij cū omni-
bus et singulis eoz mobilibus et immobilibus bonis liberauit et exemit. **N**ecnō eis vt castra
villas cassalia ecclīas hospitalia oratoria et grāgias p totum orbē in terra et in mari absq; tñ
alicuius cōditione edificare possent licentiā et facultatē cōcessit. **N**ecnō in molestatores ordi-
nis et psonaz atq; vasalloz et familiarū dicti ordinis excoīcatōis et maledictioni pns et filij
et spūs sancti et bte virginis marie necnō btoz aploz petri et pauli ac sancti iohānis baptiste
sententiā a q nullus nisi prius satisfacto de iniuria absolvere posset et penā priuationis bene-
ficioz et officioz nisi infra triginta dies satisfacerent pmulgauit. **N**ecnō ppetuo ecclīas et
loca dicti ordis ter in anno videlicet in festo sancti vocabuli cuiuslibet ecclīe et oratorij eius-
dem ordis pntibus et futuris p totū mundū in festo crucis vindemiā et die veneris sancto
et ter in hebdomada p totā quadragesimā videlicet secūda qrtā et sexta ferijs oibus vere pe-
nitentibus et pfectis dicta loca eiusdem ordinis visitantibus et cū iustis elemosinis et oblatio-
nibus man; porrigentibus adiutrices. **Q**uadragesima annoz et totidē quadragenaz indul-
gentiā concessit septimā partē penitentie eis iniuncte remisit ac oēs indulgentias et priuile-
gia dicto ordini cōcessa a suis pdecessoribus Roman; pontificib; cōfirmauit. **N**ecnō oibus
et singulis archiepis epis et platis mā dauit qm; lras dicti ordinis cōcessas reciperēt et illas
populo exponerent et illum ad solita beneficia et elemosinas eidem ordini faciendas indu-
cerent atq; fratres dicti ordinis recipient et charitative tractaret ac de singulis iusticiam fa-

cerent eis ministrari atq; bona sua et iura defenderent et contra iniuriatores et molestatores
 dicti ordinis et singularum personarum eiusdem ecclesiasticis sententiam preferrent et promulgarent: etiam
 si clerici essent vinctos detinerent: et si in pertinacia persisterent ipsi. **R**omano pontifici pre-
 sentarent necnon et eisdem prelatibus inhibuit et mandauit ne in ipsos fratres aut eorum loca ecclesiasti-
 cas vel interdicti sententias preferre nec eorum causas cognoscere aut debita punire auderent ac
 ipsorum fratrum opera res et bona. **N**ecnon beneficientes eis et custodientes eorum bona benedixit et in co-
 muni facientes ut cum dathan et abiron ac iuda traditore in inferno parent maledixit. **E**t de
 inde pie memorie **N**icolaus papa quantus etiam predecessor noster magistro et fratribus eiusdem ho-
 spitalis litteras necnon omnia et singula in eis contenta per eorum substantiam firmiter applica au-
 toritate et ex certa scientia per quasdam suas litteras confirmauerat et approbauerat dubitans quibus
 nullatenus dubitandum foret ipsas gregori litteras a sede apostolica emanasse ex quibusdam tunc
 expressis ac alijs causis que haberi voluit per expressis motu proprio tam suas que gregori litten-
 ras huiusmodi. necnon processus habitos per easdem et quecumque inde secuta autoritate apostolica per suas
 alias litteras ex certa scientia reuocauit cassauit et annullauit ipsasque decreuit nullius roboris vel
 momenti. **M**andans insuper eisdem magistro et fratribus sub ecclesiasticis pena quam si secus facerent
 eos et quolibet ipsorum incurrere voluit ipso facto: inhibuitque ne ullatenus eisdem litteris de ce-
 tero uti auderent vel presumere ipsasque litteras reuocatorias in libro cancellarie apostolice descri-
 bi et ad cuiuslibet ipsarum petentis instantia per dictam cancellariam in forma de curia gratis absque
 taxatione aliquam expediri et decreuit extunc irritum et inane si secus super his a quoquam quauis
 autoritate scienter vel ignoranter contingeret attentari. **P**ut in singulis litteris predictis plenius con-
 tinet. **C**um littere gregori predecessoris huiusmodi de quibus plenarie informati sumus ab ipso gre-
 gorio octauo gratiose emanauerunt et secundum stilum tunc usitatum expedite fuerint nec de illarum
 suspitione vel inualiditate possit seu valeat quolibet hesitari nullaque cause rationabiles vel suf-
 ficientes fuerint propter quas dictus nicolaus predecessor litteras gregori predecessoris huiusmodi re-
 uocare deberet. **N**os ut tam gregori quam illarum confirmatorie **N**icolai predecessoris predictorum hu-
 iusmodi littere omnibus sublati dubitationibus inuolabiliter seruentur motu proprio et ex certa scientia
 non ad ipsorum magistrum et fratrum vel alterius pro eis nobis super hoc oblate petitionis in-
 stantiam sed iusticie et honestatis debito suadeat. **R**euocatorias **N**icolai predecessoris cum de-
 creti inhibitionem et alijs in eis contentis clausulis et inde secuta quecumque autoritate apostolica tenore
 presentium reuocamus cassamus et annullamus. **I**llasque decernimus nullius fuisse roboris vel
 momenti. **N**ecnon magistro et fratres predictos gregori et illarum confirmatorie **N**icolai predecessoris
 litterarum huiusmodi nihilominus uti potuisse et debuisse ac posse et debere et nullam propterea excom-
 municatois sententiam incurrisse etiam in omnibus et per omnia perinde ac si reuocatorie littere predictae
 nullatenus emanassent. **G**regori pro necnon **N**icolai predecessorum huiusmodi confirmatorias litteras
 antedictas confirmamus et approbamus ac presentis scripti patrocinio communimus suppleamus omnes
 defectus si qui forsitan interuenerint et eisdem per premissa aut non intendimus alijs privilegijs ma-
 gistro fratribus et hospitali presentis per sedem apostolicam concessis in aliquo derogare. **C**eterum quia
 difficile foret presentes litteras ad singula in quibus de eis mentio facienda foret loca transferre
 volumus et apostolica autoritate decernimus quod transumptum presentium litterarum manu alicuius notarii
 publici subscripto et sigillo cuiuscunque archiepiscopi episcopi vel alterius prelati secularis vel religiosi
 munito plena fides adhibeat et illi in iudicio et extra iudicium in omnibus et per omnia sicut presenti-
 bus et alijs originalibus litteris predictis si forent exhibite vel ostense. **N**ulli ergo omnino ho-
 minum liceat hac paginam nostre reuocationis cassationis annullatois constitutionis confirmatio-
 nis approbatois comunitionis suppletionis et voluntatis infringere vel ei ausu temerario con-
 traire. **S**i quis autem hoc attentare presumpserit indignationem omnipotentis dei ac beatorum petri et
 pauli apostolorum eius se noverit incursurum. **D**atum **R**ome apud sanctum petrum **A**nno incar-
 nationis domini **M**illesimo quadringentesimo quinquagesimo quinto. quinto **K**alendis **F**ebruarii
Pontificatus nostri anno primo.

yyy iij Urbanus Epus seruus seruoz dei **Dilecto filio Rogerio** magi-
stro **Genodochij** sancte ciuitatis **Jerusalem** eiusqz fra-
tribus tam presentibus qz futuris regulariter sustinendis in ppetua memoriaz xpiane fidei
religio hoc pie credit z veraciter confitetur qz dominus et saluator noster iesus christus cu
omnium diues esset: pro nobis est pauper effectus. Unde etiam ipse suis imitatoribz opoz
tune consolationi premia repromittens **Beati** inquit pauperes quoniam vestrum est regnu
celorum idemqz pater orphanoz et refugium pauperum ad hospitalitatem et beneficentiaz
nos exhortans in euangelio ait: qd vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis: qz ad copro
banda tante humanitatis excellentissimam bonitatem etiam pro calice aque frigide se mer
cedem redditurum asseruit et nos igitur quibus ex iniuncto officio annuet his qui longe et
his qui prope sunt paterna sollicitudine prouidere deuotionem vestram debita benigni
tate complectimur: et quemadmodum postulatis ad exemplar predecessorum nostrorum
felicis memorie **Innocentij: Celestini: Lucini: Eugenij: Anastasij: Adriani: Alexandri**
et **Lucij Romani** pontificu hospitalē domū ciuitatis hierusalem sub beati petri tutela suscipi
mus atqz psonas siue res ad eā ptenentes aplice sedis priuilegio cōmunimus statuētes vt
quascūqz possessiones quecūqz bona ad sustentandā pegrinoz et pauperū necessitatē vel in
hierosolymitan. ecclie vel aliarū ecclesiarū prochijs et ciuitatū territorijs p tue prudētie vigi
lantia eidē genodochio rōnabiliter acq̄sita seu q̄bustiber iuris oblata sunt aut in futurū con
cessione regū vel principū largiente dño offerri vel alijs iustis modis acquiri cōtingerit que
cūqz venerabilibz fratribz hierosolymitan. sedis patriarchis legitime cōcessa sunt tā tibi qz
successoribz tuis et fratribz ac pegrinoz illic curā gerentibz quita sp et integra cōseruari pci
pimus. Si qñ vero loca deserta fuerint eidē venerabili dño ab aliquo pia deuotōe collata
liceat vobis ibidē villas edificare ecclesias z cimiteria ad opus hmoi ibidē manentiū fabri
care ita nō vt vicinia illa abbatia vel religiosozū virozū collegiū nō existat q̄ ob hoc valeant
pturbari. Cum autē terre culte vobis q̄libet iusto titulo cōferent facultatē et licentiā habeatis
ibidē oratoria cōstruendi et cimiteria faciendi ad op⁹ pegrinoz z tantummo fratru q̄ de v̄ra
fuerint mensa decernimus ergo vt receptores vestrarū fraternitatū siue collectarū saluo iure
dñoz suoz in beati petri et nostra ptectione cōsistant et per terras in quibus fuerint pacem
habeāt simili mō sanctimus vt quicūqz in v̄ra fraternitate fuerit receptus si forte ecclia ad
quā p̄tinet a diuinis officijs erit phibita cūqz mōri cōtingerit eidem sepultura ecclesiastica nō
negetur nisi excommunicatus vel noiatim fuerit interdictus. Preterea si qui fratru vestrozū q̄
ad recipiendā eadē fraternitates vel collectas a vobis fuerint missi in quamlibet ciuitatē ca
stellum vel vicū aduenerint si forte locus ipse a diuinis officijs sit interdictus p omnipoten
tis dei reuerētia et eoz iocundo aduentu semel in anno aperiant ecclesie et exclusis excommu
nicatis diuina ibi officia celebrent. Quia vero omnia v̄ra sustentationibz pegrinoz et pau
perum debēt cedere ac p hoc nullatenus alijs vsibz ea cōuenit applicari cōstituim⁹ vt de la
boribus quos p̄p̄is manibus vel sumptibus colitis siue de nutrimentis vestroz animalium
nullus omnino clericus vel laicus decimas a vobis presumat exigere statuimus etiā vt nul
li episcopo in ecclesijs nobis subditis interdicti vel excommunicationis sententiā liceat pmul
gare verum tamē si generale interdictum fuerit in illis locis prelatus exclusis excommu
nicatis et nominatim interdictis clausis ianuis absqz signozū pulsatione plene diuina officia
celebretis. vt autem ad plenitudinem salutis et curam animarū vestrarum nihil vobis de
sit atqz ecclesiastica sacramenta ac diuina officia vobis et christi pauperibus commodius
exhibeantur sanctimus vt liceat vobis clericos et sacerdotes habito tamen prius deipozum
honestate et ordinatione quantum ad vestram scientiam pertinet per litteras siue per testes
cōuenienti testimonio vndecūqz ad vos venientes suscipere z tā in principali domo vestra
qz etiam in obedientijs et locis sibi subditis vobiscuz habere dummodo si euicino sint eos
a p̄p̄is episcopis experatis. idemqz nulli aliq̄ pfessione vel ordini teneant obnoxij. Qz si epi
colde vobis cōcedere forte noluerint nihilominus tamen aucte sancte **Romane ecclesie** eos

suscipiendi et retinendi licentiam habeatis. Idem ꝑo clerici nulli persone extra vestrum ca-
pitulum nisi Romano pontifici sint subiecti. Laicos quoqꝫ liberos et absolutos ad con-
uersionem ꝛ pauperꝫ christi seruientiu absqꝫ alicuius contradicte suscipiendi nihilominus
vobis ꝑcedimus facultate: fratribꝫ qꝫ vestris semel deuotis atqꝫ in vꝛo sacro collegio re-
ceptis post facta ꝑfessionē ꝛ habitū religionis assumptū reuertēdi ad seculū intercludimus
facultate: nec alicui eorꝫ fas sit post facta ꝑfessionē semel assumptā crucē dñicā ꝛ habitū ve-
stre ꝑfessionis abijcere vel ad aliū locū seu etiā monasteriū maioris siue minoris religionis
obitu inuitis siue incōsultꝫ fratribꝫ aut eo qꝫ magistro extiterit liceat trāsmigrare. Nullꝫ ec-
clesiastice secularitꝫ ꝑfessionē ipsos suscipiēdi vel retinēdi licētia pateat. Cōsecratōes ꝑo altari
um seu basilicaz ordinatōes clericorꝫ qꝫ ad sacros ordines fuerint ꝑmouēdi ꝛ cetera ecclesia/
stica sacramēta a diocesano recipiantꝫ epꝫ: si qꝫdem catholicus fuerit ꝛ grām atqꝫ cōmunio
nē aplice sedis habuerit ꝛ ea gratis ꝛ absqꝫ aliqꝫ ꝑauitate vobis voluerit exhibere alioquin
liceat vobis catholicū quēcūqꝫ malueritis adire antistitē qꝫ interim vestra fultus autoritate
qꝫ postulat indulgeat: obēūte ꝑo te nūc eiusdē loci ꝑuifore atqꝫ ꝑreposito nullus ibi qꝫlibet
surreptōis astutia seu violētia ꝑponat nisi quē fratres ibidē scdm deum elegerint. ꝑreterea
honorēs omēs seu possessiōes qꝫ idē xenodochiū vltra seu citra mare in asia videlicet vꝫ eu-
ropa aut in ꝑnti iuste habet vel in futurū rationabilibꝫ modis deo ꝑpicio poterit adipisci vo-
bis ꝑ hospitalitatis studio imminētibꝫ ꝛ ꝑ nos iā dicto xenodochio cōfirmamus. Nulli er-
go oīno hoīm liceat sup hoc nꝫ ꝑcessionē vos temere ꝑturbare aut possessiōes vꝫas auferre
vel ablatas temere minuere seu qꝫbꝫlibet molestiꝫ fatigare sed oīa integra ꝑseruentꝫ vestris
ꝛ pauperꝫ vꝫibus ꝑ futura salua sedis aplice autoritate si qꝫ iꝫ in postꝫ ecclesiastica secula-
ritꝫ ꝑfona hanc nostre ꝑstitutiōis paginā sciēs ꝑra cā temere venire tētauerit scdo tercio
cōmonita nisi reatū suū digna satisfactiōe corꝫperit ꝑtātis honorisqꝫ sui dignitate careat:
reūqꝫ se diuino iudicio existerē de ꝑpetrata iniquitate cognoscat ꝛ a sacratissimo corꝫpe et san-
guine dei ꝛ dñi redēptoris nꝫi iesu xꝫi aliena fiat atqꝫ in extremo exāmie districte vꝫōis sub-
iaceat cūctis aut eidē loco sua iura seruantiꝫ sit ꝑar dñi nꝫi iesu xꝫi: qꝫtinus ꝛ hic fructꝫ
bone actōis ꝑcipiāt ꝛ apꝫ districtū iudicē ꝑmia eterne pacis inueniāt. Amē amē. Ego vꝫba
nus catholice ecclie epꝫ. Ego heinricus Albanē epꝫ. Ego theobaldus hostien belletren
epꝫ. Ego iohānes ꝑs biter cardinalis tituli scꝫi marci. Ego laborās ꝑs bꝫ cardinalis sancte
marie trās tiberim tituli calixti. Ego pandulfus ꝑs bꝫ cardinalis tituli duodecim apꝫorum
Ego albinꝫ ꝑs biter cardinalis tituli sancte crucis in hierlm. Ego melior ꝑs bꝫ cardinalis san-
ctoꝝ iohānnis ꝛ pauli tituli pagamach. Ego Adclardus tituli sancti marcelli cardinalis.
Ego gratianꝫ sanctoꝝ cosme ꝛ damiani diaconꝫ cardinalis. Ego sofferdus scꝫe marie de
via alta diaconꝫ cardinalis. Ego rolādus sancte marie in porticu diaconꝫ cardinalis. Ego
petro scꝫi nicolai in carcere tulin diaconꝫ cardinalis. Ego. N. scꝫi georgꝫ ad velum aureū
diaconꝫ cardinalis. Datū Verone ꝑ manū Alberti sancte romane ecclie ꝑs biteri cardina-
lis ꝛ cācellariꝫ scdo idus marcꝫ Inditōe qꝫta Incarnatōis dñice Anno millesimo cētesimo
octuagesimoqꝫto. Pontificatꝫ ꝑo dñi vꝫbani pape tertꝫ Anno primo.

III vj Clemens

Epꝫ seruus seruorꝫ dei. Auctis ecclesiāꝫ ꝑrelatis Ar-
chieꝫiscopis epꝫiscopis et vniuersis sancte matris ecclesie
filꝫs ad quos littere iste peruenierint. Salutem et apostolicā benedictionem. Quot ꝛ qꝫ
tis dilectissimi aduersitatibus quantisqꝫ ꝑressuris et angustis cuilibet satis patere potest.
te ꝑresentis vite conuersatio varietur ex ipsis rerum euentibus cuilibet satis patere potest.
Clarescit enim iam vndiqꝫ Ierusalem ciuitatem sanctam matrem redemptionis nostre fla-
gellari ꝛ crebris insultationibus sarracenoꝝ vexari: diuersasqꝫ rerum mutationes toties
fieri vt ipsa ꝑprosperitas que dudum satis patuit durabilis modo ꝑus etiā qꝫ credi possit
instabilis videatur. Quapropter animaduertendum est qꝫ salubris et fructuosa sit diu-
noꝝ obseruatio mandatorum quam totius diuine pagine series insinuat: omnis vita
bonoꝝ testatur: et ipse quem exequimur: ex ea fructus felicitatis ostendit. Vnde est

qđ vobis cōsulendū arbitror. p̄pera huius mūdi indurabilia vitare z diuinis p̄ceptis cor-
dis aures inclinare: celestibus indefinenter inhiare: vnde filios pacis z dilectōis fratres ho-
spitalis sancti **Johānis** z sanctorū pauperū **Ierosolimis** z vbiq; terrarū in xpo laudabiliter
famulātes nostra auctoritate vris tuitionib; cōmendare studuim⁹. Quā domū dñs ac salua-
tor mūdi dei fili⁹ p̄o fact⁹ ex virgine natus egressu z regressu sanctificauit signis z p̄digis
ac sanctissima cōuersatione in ppetuū suo noi dedicauit in q̄ domo dei mater virgo z imma-
culata post ascēsiōē dilecti filij sui p̄seuerans mansit tribus annis z dimidio q̄ etiā in loco
cōmēdata est virgini virgo. **Qui** domus q̄ fraternitatē cōmunionē z p̄icipationem habue-
runt z hos z oēs illius loci nūcios digne venerādos z vt vere filios dei amādos clementer
receperint digne fouerint z elemosinis trāsitorijs p̄ salute aīaz suarū ditauerint indubi-
tanter sciant in tremēdo iudicio in supna hierusalē que est visio pacis cū angelis z cū omī-
bus sanctis se eternaliter regnāturos z filiū dei nō in speculō z enigmate sed sicut est in dex-
tera dei patris facie ad facie feliciter in ppetuū visuros: vbi z audituri sunt: venite benedicti
patris mei zc. **Esuriui** z dedistis mibi māducare z cetera opa mīscōie. **Q** vere felix ille q̄ in-
ter mille particulas solā z vnica digne z laudabiliter elemosinā sibi salutiferā impedit. mā-
damus igit̄ z mādando p̄cipimus oībus ecclesiarū p̄latis ob asp̄sionem sanguis dñi n̄ri
iesu xpi vt huius dom⁹ nūcios occasione postposita cū suis coadiutoribus tanq̄ xpm su-
scipiant bonis cumulēt l̄ris cōmēdaticijs cōfirmēt. **N**e ergo alicui indignū vel indebitum
videat̄ q̄re hos nūcios tā fideli cura z testimonio certo dirigam⁹ causa certa z nota in prom-
ptu est quis nō admiret̄ potentiā dei in predicta domo z fratrib; eisdem tā potenter florere
et p̄seuerare vbi tot armati q̄tidie sustentant̄ tot infirmi pcurant̄: tot hospites recipiuntur.
Et vt breuiter cōprehendat̄: vbi de q̄cunq; necessitate vel tribulatiōe clamauerint q̄tidie cō-
solant̄. **D**ec in quā dom⁹ refrigerij domus pietatis dom⁹ omnimode cōsolatiōis: hāc etiam
domū ipsū dñm iesum xpm q̄si in cūctis b̄nificijs miraculosam credim⁹ reliq̄isse. **Q**uis nō
iocūdet̄ in se cū audierit q̄ q̄cunq; in eadē domo infirmantur desiderauerit vel pomum vel
vvas quātoq; p̄cio sit cōpandū dū tñmodo venale inueniat̄ sit p̄culdubio acceptur⁹. **E**x
hac igit̄ tā multimoda admīstratione hui⁹ domus excitamur non immerito fidelīū mentes
etiā excitare volētes z monitis z p̄ceptis vt paupes illi z infirmi vris elemosinis subleuent̄.
Notū facim⁹ vniuersali ecclie q̄ hec domus beate marie et beati **Johannis baptiste** z fra-
tres ad eandē domū p̄ninentes p̄tatem z grām ab antecessorib; nostris ap̄licis receperunt
et ad nos vsq; p̄duxerunt quā grām nos minime negam⁹ sed monēdo z p̄cipiendo confir-
mam⁹ vt vbiq; fuerit ecclia vel monasteriū in quo nostro p̄cepto siue p̄latorū q̄licūq;
ex causa diuinum officiū fuerit suspensum liceat eis ibidē semel in anno diuina celebrare et
populo dei verbū salutis euāgelizare. **P**reterea concedimus vt si ibi forte excōicati q̄ digni
sunt eiectione tunc p̄is affuerint ex pietate xpi qui neminē vult p̄ire z amore pie matris eius
a diuino officio nō coerceant. **N**olumus etiā vos ignorare charissimī q̄ idē fratres z eadē
domus ab initio a **Roman** sede habuerūt z n̄ris t̄pib; a n̄ra clemētia acceperūt vt frēs z so-
rores eorū fraternitatis p̄cipes q̄ adhuc vita comite vel defuncti q̄z amici consanguinitatis
sibi linea iuncti elemosinis cōprobare veraciter potuerūt hos fideles z firmos dom⁹ b̄te ma-
rie z b̄ti iohānis baptiste fuisse. **C**ōstituimusq; eis licere charitatis vīculū his exhibere et
solēnia defunctorū celebrare z in cimiterijs absq; vlla p̄radictōe terre cōmittere. **I**ndulge-
mus insup homicidas z mulieres q̄ p̄rios opp̄serūt infantes vel custodia neglexerint ip-
sis submersis igne exustis a feris dilaniatis. **E**luminatos z qui in cimiterijs vel ecclesijs san-
guinem effuderint. **A**dulteros: incestuosos: spoliatores: veneratores: periuros: et in ce-
teris casibus pro quibus ad audientiam nostram non sunt transmittendi vere confessos
et pie viuere volentes per manus predictorū fratrum: aut eorum procuratorum et nū-
ciorum sancte matri ecclie recōciliari. **N**os em̄ de omīpotentis dei mīscōia z b̄tōz petri z
pauli ap̄loz eius auctoritate cōfili oīb; benefactorib; q̄ predictis fratrib; ordinis beati
Johannis baptiste aut eorū nuncijs manus porreperint adiutrices si vere fuerint penitentes

oim pctoz suorū veniā pollicemur. Et in festiuitatibus dñi nostri iesu xpi videlicet **Natiuitatis Circūcisionis Apparitiōis Resurrectiōis Ascensionis Penthecostes Trinitatis et Eucharistie.** Et in qnqz vigilijs et festis beate marie virginis Et in natiuitate bñi **Johānis baptiste** p singulos dies dictaz festiuitatū septē annos et septem qdragenas eiusdē bñfactoribus pdicti ordinis de iniunctis penitentijs duximus relaxandū et p oēs octauas dictaz festiuitatū tres annos et tres quadragenas: p totā p o qdragesimā singulis dieb vñū annum et qdraginta dies. Itē remittim⁹ pctā oblita vota fracta si ad ea redierint: ieiunia et penitentias male factas: offensiones patrū et matrū sine violenta manu iniectione: iuramenta facta sine damno alterius: sermones ociosos: vsuras: rapinas et oia male acq̄sita. Nisi sciat cui sint reddenda oia festa male celebrata necnō dies dñicales: p̄s biteri p o et clerici tam seculares q̄s etiā religiosi cuiuscunqz ordinis aut stat⁹ q̄ negocia pdictoz fratrum et militū ordinis predicti diligēter procurauerint seu procuradi cōsiliū dederint vel iuuamen vel eisde de bonis sibi a deo collatis manus suas porrexerint adiutrices q̄cqd in diuinis officijs et horis canonicis ac alijs dicēdis obmiserint p negligentia ignorantia vel obliuione de abundantia sedis aplice clemētia se nouerint absolutos et in participatiōe stationis sancte Romane ecclie et in peregrinatiōe terre sancte oēs existētes fratres sorores collectores bñfactores seu eoz testamētū faciēdo ordini pdicto et fraternitati bñi iohānis baptiste facim⁹ participes et consortes in eternū. Et oēs indulgentias et priuilegia a Romanis pōtificibus pdecessoribus nostris benefactoribus pdicti ordis bñi iohānis nobilis militie cōcessas ex certa scia cōfirmam⁹ et p̄sentis scripti patrociniō cōmunim⁹. Nulli ergo oīno hoīm liceat hanc paginā nostre cōcessionis et cōfirmatiōis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si q̄s aut hoc attētare p̄sumpserit Indignatiōem oīpotētis dei ac bñoz petri et pauli aploz ei⁹ se nouerit incursum. Datū Rome apud sanctū Petrū quarto Kal. maij Pontificatus nostri anno sexto.

iii Clementis

Ep̄s seruus seruoꝝ dei Dilectis filijs magistro et fratribus hospitalis sancti Johannis Ierosolimitan Salu-lutē et aplicā bñdictiōez. Peritis vestre sacre religiōis inducimur vt fauoris benigni gratia vos iugiter psequēti paci et tranq̄llitati vestre ne iurgioꝝ cōcutiat pcellis in posterū cōsulamus. Lecta siqdē nobis vniuersitatis vestre petitiō cōtinebat q̄ licet ordini vestro a sede aplica sit indultū ne p lras sedis eiusdē cōueniri possint q̄ de ordie vestro nō fecerint mētionē speciale. Nonnulli tñ eccliaz plati et indices vestris libertatibus inuidētes cū alijs literas sedis aplice ad eos impetrari cōtingerit in qbus generaliter cōtinet q̄ non obstañ aliqbus priuilegijs seu indulgētijs tā exemptis q̄ nō exemptis cuiuscunqz ordis existant a sede nominata cōcessis p que attribuite ipsis iurisdictionis explicatio impediri valeat vel differri vel de qbus oporteat fieri mētionē in cōmissis eis negocijs p lras ipsas pcedāt in vos iurisdictionē indebitā vēdicātes. Necnō lraz ipsaz p̄textu vos euocare corā se ad iudiciū nō verent in totū vestri p̄iudiciū ordiū et grauamen sup q̄ subueniri vobis p aplice sedis auxiliū hūiliter supplicastis. Nos igit vestris deuotis supplicatiōibus inclinati nō hmoi lre sub q̄cunqz etiā forma p̄boꝝ p̄cesse et in postez pcedēde ad p̄dictū extendant indultū: nec p eas eidē indulto in aliq deroget auctoritate vob p̄ntiū indulgētiā. Nulli g oīno hoīm liceat hanc paginā nre p̄cessiōis infringere vl ei ausu temerario p̄traire. Si q̄s aut h attētare p̄sumpserit Indignatiōem oīpotētis dei ac bñoz petri et pauli aploz ei⁹ se nouerit incursum. Datū Assisiq nonas septembris Anno primo.

vi Clementis

Ep̄us seruus seruoꝝ dei Dilectis filijs magistro et fratribus hospitalis sancti Johannis Ierosolimitan Salu-tem et aplicā bñdictiōez. Sincere deuotiōis affect⁹ quē ad nos et Romanū geritis eccliaz p̄meret vt petitiōes v̄as illas p̄sertim q̄ salutē aīaz p̄spiciūt et ad exauditiōis grām fauorabiliter admittant. P̄inc est q̄ nos vestris in hac pte supplicatiōib⁹ inclinati vt qlibet frater v̄ri hospitalis in sacerdotio p̄stituit et alias ad hoc habilis et idoneus q̄ est vl erit pro tpe aliorum quorumcunqz tam p̄s biteroz seculariū q̄ fratrum eiusdem hospitalis tam clericoꝝ q̄ laicoꝝ

in ac familiarium vestrorum extra loca dicti hospitalis et in terris sarracenorum et aliorum infidelium et alias ubicunque locorum necnon pauperum et infirmorum et familiarium et servitorum vestrorum in dicto hospitali et domibus eius degentium sibi prefiteri volentium quoties expedierit confessiones audire et ipsis confessionibus diligenter auditis eos ab omnibus eorum peccatis de quibus ore confessi et corde contriti fuerint nisi forte talia forent propter que sedes apostolica esset merito consulenda absolvere et ipsis per commissis penitentiam salutare et alia que de iure iniungenda fuerint iniungere eisque eucharistie et extreme unctionis sacramenta ministrare. Et etiam in eisdem sarracenorum ac infidelium et alijs terris quibuscunque missam in altari portatili in locis licet non sacris alias tamen ad id congruentem etiam ante diem celebrare libere et licite possit. Quod etiam quilibet capellanorum seu presbiterorum secularium in prefatis hospitali vel domibus ecclesijs aut capellis hospitalis aut domorum eorumque deferuentium aliorum capellanorum seu presbiterorum secularium et familiarium eiusdem ordinis necnon fratrum dicti hospitalis clericorum duxerit in eiusdem hospitalis domibus ecclesijs aut capellis residentium et extra loca et in forma ut premissis confessiones audire absolvere et penitentiam iniungere ac huiusmodi sacramenta ministrare similiter libere et licite valeat devotio vestre auctoritatis apostolicae tenore presentium indulgemus. Constitutionibus et ordinacionibus apostolicis et alijs contrariis non obstantibus quibuscunque. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre confessionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attetare presumpserit indignationem omnipotentis dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum. Datus Rome apud sanctum Petrum quarto kalendas maii. Pontificatus nostri anno sexto.

Apostolicus servus servorum dei. Ad perpetuam rei memoriam et si divine providentie altitudo in apostolica sede plenitudinem constituerit potestatis ut vniuersi sui vicarius et apostolorum principis suprema preordinatione successor ad amplianda cunctorum fidelium profectus et comoda iuxta qualitates poscentium et merita singulorum pastoralis officii debitus vigili consideratione ostendant. Nos qui iuxta prophete sententiam super gentes et regna promissione altissimi sumus licet imeriti constituti ad fidei constantiam vite integritatem atque alia religiosa et preclara opera quibus dilecti filii magister et fratres hospitalis sancti Johannis Ierosolimitani pollere ac per defensionem et augmentum fidei catholice contra ipsius emulos crucis viuifice euersores hoc precipue calamitoso tempore quo mundum tempestas non mediocri inuoluit horrendaque turcorum ac dammate machometice secte insania ad effusionem christiani sanguinis truculentaque ipsorum rabiem excitauit imitissima ciuitates et loca fidelium sue tiranidi in effrenata subiiciendo cupidine contra ipsos et alios crucis emulos non sine vite discrimine decertare dinoscunt paterne considerationis intuitu dirigentes ea superius affectibus non immerito efficere cupimus ut debemus per quem magister et fratres predictorum eorumque prioratus castellanie emposite preceptorieque membra et bona non solum sub puido et felici regimine augeant verum etiam sublati omnibus que eis officere possent premissis gratulentur successibus et ab indebitis quibuslibet vexationibus expediti dei causam liberi agere valeant ac in eiusdem fidei saluberrimis obsequijs expeditum laborare. Cupientes igitur quemadmodum vestro incumbit officio et dilecti filii Petri Raymundi iacosta monachi ipsius hospitalis magistri coram nobis et venerabilibus fratribus nostris sancte Romane ecclesie cardinalibus in presistorio nostro secreto humilis et deuota supplicatio exigebat militie magistri et fratrum predictorum ac etiam quatuor Rhodi hospitalis eiusdem statui et incrementis felicibus opitulante domino prouidere. utque ipsi preoratus castellaniam emposite preceptorie membra et loca eorumque persone preseruent a noxijs ac felicibus successibus gratulentur auctoritate apostolica tenore presentium ac precipuo valitura constitutione de ipsorum fratrum consilio et assensu statutum et ordinatum quod omnes et singuli cuiuscunque dignitatis status vel conditionis fuerint que de cetero vna cum eisdem magistro et fratribus sub regulari habitu prout domino cupuerint famulari per eundem ac per tempore existentem magistrum regularem habitum huiusmodi recipe et in manibus eiusdem magistri confessionem per fratres predictos emitti solitam emittere teneant et debeant decernentes omnes alias personas quolibet in dicta militia ad habendum et professionis eorumque receptores alterquam per eundem magistrum siue de ipsius specialis mandato factas irritas et inanes nulliusque roboris vel momenti ac personas ipsas aliter quam ut prefertur receptas

et admissas ad militiam hospitalis homini non astringi neque beneficia vel officia ipsius militie
posse vlllo tpe obtinere districti? inhibentes tam receptis quam recipiendis in posterum eiusdem hospi-
talis professoribus vbi libet existentibus ne propter vel contra eiusdem magistri voluntatem per curias aut
domos regum reginarum principum prelatorum aliarumve ecclesiasticarum vel laicalium personarum quibus
dignitate fulgentium discurrere aut in eis residere vel commorari presumant. **S**i quis autem contra pre-
hibitionem nostram homini temere aliquid moliri tetauerit nisi per ipsum magistrum seu eius autorita-
te monitus resipuerit per eundem magistrum vel ab eo preteritatem habentem iuxta ipsorum stabilimentorum
continentiam et tenorem puniri debeat ut transgressor quis apostolice sedis vel legatorum eius concessio-
ne aut licentia quam ex nunc inefficacem esse ac eisdem nullatenus suffragari volumus non obstanti-
bus: et quoniam nonnulli ambiciosi impunitate suorum excessuum sub dolis medijs exquirentes et ad
prioratum castellaniam emposite preceptorias aliasque beneficia officia hospitalis homini aspirantes tam
a nobis quam predecessoribus nostris Romanis pontificibus qui fuerunt per tpe diuersas exemptio-
nes immunitates necnon ad prioratum castellaniam emposite preceptorias beneficia et officia predi-
cta vacatura expectatiuas gratias ac sub varijs tenoribus apostolicas litteras impetrarunt. **N**os ambi-
ciosorum eorumdem cupiditati occurrere ac magistrum conuentum et fratrum predictorum indemnitatibus
prouidere volentes omnes et singulas exemptiones immunitates collationes puisiones ac man-
data de prouidendo concessiones quas et gratias de prioratibus castellaniam emposite preceptorias ben-
eficijs et officijs ante dictis quibusvis personis ad quicumque supplicationem et instantiam per nos vel
sedem prefatam concessas ac litteras apostolicas desuper sub quavis forma et expressione verborum con-
fectas et in posterum forsitan concedendas et conficiendas ac etiam habitos per easdem habendos
quod processus et quicquid inde secuta et in posterum secutura autoritate prefata tenore preteritum ex certa
scientia renouantes cassantes et annullantes per ipsorum magistrum conuentum et fratrum tranquillitate et
pace placet nobis quod de cetero similes exemptiones immunitates et gratie expectatiue seu ali-
as cuiuscumque nature existant propter vel propter ipsius magistri voluntatem aut in preiudicium comitis the-
sauro hospitalis eiusdem etiam ad quorumcunque regum principum prelatorum comitatum vel vniuersi-
tatum ciuitatum ac locorum siue aliarum spiritualium ecclesiasticarum aut laicarum personarum supplicationem
instantiam aut contemplationem nullatenus concedantur et in auertenter concessa nequaquam expedi-
antur: sed omni prioratus careat firmitate nulliusque existat roboris vel momenti. **I**tem statuimus
ac etiam ordinamus quod prioratus et castellaniam emposite ac omnes preceptorie domus membra et loca
hospitalis eiusdem actu vacatia et in posterum quolibet vacatura illis duntaxat exceptis que per
obitum priorum castellaniam emposite preceptorum et fratrum predictorum in curia romana vacare
conigerit ad modernum et pro tempore existentis magistri conuentum eorumdem siue prioris castellaniam em-
posite et preceptorum collationem puisionem donationem et quauis aliam dispositionem coniunctim
vel diuisim prout eisdem stabilimentis vsibus moribus et consuetudinibus ipsius hospitalis ca-
uet expresse pertineant et pertinere debeant pleno iure. **P**reterea omnia et singula priuilegia exemptio-
nes immunitates libertates gratias et indulta hospitali magistro conuentui fratribus et personis eius-
dem. **N**ecnon ipsius hospitalis prioratibus castellaniam emposite concessas ac etiam libertates et
emptiones secularium a regibus et principibus atque alijs quibusvis ciuitatibus terris et locis ceterisque
christifidelibus eis indultas ratificantes et approbantes ea ab vniuersis christifidelibus tam clericali-
bus ordinis quam etiam temporalibus vel secularibus personis illa concernentibus sub penis et censuris in
eis preteritis inuiolabiliter observari mandamus locorum nihilominus ordinaris eorumque officialibus
atque vicarijs in preteritis sancte obediencie et etiam sub eisdem penis et censuris similiter iniungentes
ut illa quotiens per parte magistri vel conuentum aut fratrum predictorum super hoc requisiti fuerint
faciant inuiolabiliter observari: alioquin liceat magistro conuentui et fratribus eisdem contra reuol-
tentes aut rebelles ad executionem penarum in eisdem priuilegijs contentarum per quicumque sacerdotes
ab ipsis magistro et fratribus desuper specialiter requisiti procedere cum effectu adijcientes etiam supra
dictis quod per ipsius hospitalis priuilegiarum et indultorum quorumcumque eis hactenus concessorum et
in posterum concedendorum ac personarum et bonorum eiusdem tutela deputati et per tpe deputandi con-
seruatores vbi libet existentes iuxta litterarum eis directarum continentiam et tenorem vbi quoniam et quicquid

sup hoc requisiti fuerint pcedere libere et licite valeant eorūq deputatio in suis pristino ro-
bore et firmitate p duret etiā si p nos inaduerteret vel alias ipoz deputatiōi aut iurisdic-
tōi esset quolibet derogatū. Ceterū volum⁹ ac eis dē magistro cōuentui et fratrib⁹ eadē auctē cō-
cedimus q in qbuscūq lris tā aplicis q alijs quorūcūq regū principū siue vniuersita-
tum aut cōmunitatū ciuitatū et locoz quolibet acten⁹ sup soluedis decimis siue alijs subsi-
dijs pcessis et in posterū forsan cōcedendis hospitale priorat⁹ castellaniam emposte pcepto-
rie magister cōuent⁹ et frēs pdicti eorūq ditioni supposite vtriusq psone nullatenus inclu-
dantur neq pprehendi debeāt qnimo eos a pmissis p suis exemptos esse volum⁹ et immu-
nes etiam si in illis hoc cauetur expresse. Postremo quia reorum est fugere et future conde-
mnationis incōmoda postea cūcare. Nos fratrib⁹ eisdem qui a nonnullis confictis
eis pro tempore vt pretendunt illatis grauaminibus diuersa procuratiōem et appellatio-
num media nō sine ipsi⁹ militie detrimēto interponere. Necnō et causas inter frēs super
prioratib⁹ castellaniam emposte pceptorij⁹ mēbris et locis dicti hospitalis exoriri solitas ad
Romanū curiā anq ad eoz ordinarios dicte hospitalis plos trahere atq illas in eadē cu-
ria cōmitti facere ac nō sine maximo facultatu dicti hospitalis detrimēto agitare nō verent⁹
vā ppetrādi silia imposterū precindere cupientes lras felicitis recordatōis Johis pape xpi
etiā predecessoris nrī magistro cōuentui et fratrib⁹ antedictis sup hoc specialiter pcessas de-
cernimus inuolabiliter obseruari ita q nulli ex fratrib⁹ eisdē a qbusuis sentētijs declara-
tionib⁹ decretis inhibitiōib⁹ atq mandatis p magistrū et cōuentū prefatos siue alios p eos
deputatos indices guardia officiales et executōes pterq in defectū denegate iusticie in con-
uētū Rhodi ac prioratib⁹ castellaniam pceptorij⁹ et loc⁹ dicti hospitalis administrari solite aut
si pperā ptra stabilimentoz eorundē pntentiā et tenore aliqd attēptari ptingeret liceat quo-
modolibet appellare decernētes ex nūc oēs et singulas causas tā moras q mouendas i cu-
ria nisi ad calculū ferende snie pntes cause pducte extiterint ad magistrū et cōuentū iuxta
eorū formā stabilimentoz laudabiliūq psuetudinū imposterū decidendas ac sine debito
terminādas remittendas fore atq remittimus puocatōes et appellatōes aliter q vt pfertur
impositas actenus aut interponēdas imposterū irritas et inanes nulliusq efficacie existere
roboris vel momēti volum⁹ aut et eadē auctē decernim⁹ q pntium trāsumps manus alicui⁹
ius notarij publici et legalis signatis et subscriptis ac sigillo alicui⁹ episcopalis vel alterius
ecclesiastice iurisdicōis sigillatis oimoda fides adhibeat. Illisq stetur in oib⁹ et p omnia
et eandē fidem faciāt ac si pntes facerēt si vbiq exhibite forēt nec ad id alterius approbatio-
nis adminiculū requirāt. Nulli g oīno hoīm liceat hanc paginā nrē inhibitiōis reuoca-
tionis cassationis annullationis statuti ordinatōis ratificatōis approbatōis mādari in iun-
ctionis adiectōis cōcessionis remissionis volūtatis et cōstitutionis infringere vel ei ausu te-
merario cōtraire. Si q aut hoc attēptare psumpserit indignatiōz oipotentis dei ac beato
rum petri et pauli aploz eius se nouerit incurfurū. Datū viterbij anno incarnationis dñice
Millesimoquadringentesimo sexagesimo secundo. Tercio Noni Junij. Pontificatus no-
stri Anno quarto.

B vj **Alexander** Eps seruus seruoz dei. Ad ppetuā rei memoriā. Dum
debīta meditātōe pensamus q inter precipua presidia et
defensiones cōtra inimicos orthodoxe fidei religio hospitalis scti Johis hierosolymitan.
antemurale et pntiū pugnaculū ab immemorabili tpe citra semp extinet q p eiusdē fidei
pservatōe tutela et augmēto religionis viros decoros et pugnatores acerrimos necnō in-
tpalibus puidos ac spūalib⁹ circumspectos cōtinuo produxit et producit circa illius statū
aciem nostre mentis incendimus illiusq prosperitatem eo desiderabilius affectamus quo
per eandem religionem vniuersali ecclesie succurritur ipiusq personas christi athletas ma-
gnis piculis subiacerē oculis intuemur nrē mentis. Digne igit ad ea libēter intendim⁹ p q
illi⁹ stat⁹ pspicitas eiusq famosi nois i nullo valeat obnubilari serenitas sed auctore dño
felicitib⁹ sp pficiat incrementis et his q ppterca pcessisse pperimus vt firmi⁹ illibata psistāt nrī

ad hunc muniminis firmitatem. **H**acigitur consideratio inducit nos quod dicte religionis dum cardinalatus fungebamur officio procuracione et cura aliquandiu gessimus et illam acceperimus per sepfiores speciali dilectione persequimur et gerimus in visceribus charitatis motu proprio non ad illius per sepfiorum vel alterius per eis nobis super hoc oblate petitionis instantiam sed de mera nostra deliberatione. **O**mnia et singula privilegia gratias concessiones indulgentias libertates et indulta a predecessores nostris Romanis pontificibus dicte religioni et illi hospitali Prioribus balneis castellanie emposse preceptorias ac membris eiusdemque hospitalis magistro et conventui Rhodi ac prioribus balneis castellaniam preceptorias et membra predicta obtinentibus concessa. **N**ecnon libertates et emptiones secularium exactionum a regibus et principibus ac alijs christifidelibus per eos obtenta. necnon decimas primicias census redditus et pventus agros possessiones dominia predicta iura iurisdictiones aliasque mobilia et immobilia bona ad hospitale prioratus balneis castellaniam emposse preceptorias et membra homini legitime spectantia auctoritate apostolica presentium tenore approbamus et confirmamus ac presentibus scriptis patrociniis communimur supplementumque omnes et singulos defectus si qui forsan interuenerint et eisdem mandamus quoque eisdem magistro conventui prioribus balneis castellanie emposse preceptoribus et fratribus dicte religionis nunc et per tempus existens tibus in virtute sancte obediencie et sub excois pena ut omnia et singula bona immobilia ad hospitale prioratus balneis castellaniam preceptorias et membra homini legitime spectantia que per eos aut eorum in hospitale prioratibus balneis castellaniam preceptorias et membris predecessores ac procuratores nuncios et negociorum gestores eorumdem venditionis permutationis concessiones in emphiteosim perpetue vel temporalis locacionis vel alterius concessiones titulo male alienata vel distracta forent ad ius et proprietatem hospitalis prioratus balneis castellaniam preceptoriarum et membrorum predictorum quorum erant ante distractiones et alienationes eorum put ad eos respectiue pertinere reducere oportuna diligentia et sollicitudine omni excusatione postposita procuraret put iuxta **E**ugenij pape iij. et aliorum predecessorum nostrorum ordinationes seu litteras etiam facere tenentur et debent. **N**on obstantibus constitutionibus et ordinacionibus apostolicis ac omnibus illis que predecessores prefati in eorum litteris voluerunt non obstando ceterisque contrariis quibuscumque. **E**t quod difficile foret presentes litteras ad singula loca deferre volumus et apostolica auctoritate decernimus quod earum transumptio manu alicuius publici notarii subscripto et sigillo alicuius curie episcopalis aut alicuius persone ecclesiastice in dignitate constitute munito in iudicio stetur et extra et tanta fides adhibeatur quanta ipsi litteris originalibus adhiberetur si ille exhibite vel ostense forent. **N**ulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre approbacionis confirmationis munitionis suppletionis mandati voluntatis et presentium infringere vel ei ausu temerario contraire. **S**i quis autem hoc attemptare presumpserit indignationem omnipotentis dei ac beatorum petri et pauli apostolorum eius se noverit incursurum. **D**atum rome apud sanctum petrum. Anno incarnationis domine. Millesimoquadringentesimononagesimoquarto. pridie kalendas Julij. Pontificatus nostri anno secundo. **I**n quorum omnium et singulorum fide et testimonium premissorum presentes litteras sue presentibus publicum transumptum instrumentum ex inde fieri et per notarium publicum ac dicte curie causarum Camere apostolice scribam infrascriptum transumi et in publicum transumptum instrumentum seu formam redigi mandauimus et fecimus sigillisque propriis dicte curie causarum camere apostolice quo in talibus vrimur iussimus et fecimus appensionem communituri. **D**atum Rome apud sanctum petrum in palacio apostolico per loco audientie causarum apostolice specialiter deputato in quo iura reddi solent nobis inibi mane hora causarum consueta ad iura reddendum in loco nostro solito et consueto per tribunali sedem. **S**ub anno a natiuitate domini. Millesimoquadringentesimononagesimoquinto. Inditione tertiadecima. die vero veneris vicesima sexta mensis Junij. Pontificatus sanctissimi in christo patris et domini nostri domini Alexandri divina puidencia pape sexti. Anno tertio. Presentibus ibidem prouidis et discretis viris magistris Jacobo quintinoti. et Bertrandi dicte curie causarum Camere apostolice notariis atque scribis testibus ad premissa vocatis habitis specialiter atque rogatis.

Et ego Jacobus pingunga clericus Valentini publicus aplice aucte dicteq; curie causarū camere aplice notarius. quia dictarū lrarum aplicarum exhibitioni presentationi pductioni auctoritatisq; dationi et decreti interpositioni oibusq; alijs et singulis premisissis dū sic vt p mittitur fierent et agerent pns interfui easq; sic fieri vidi et audiui. Ideo hoc pns publicum transumpti instrumentū p alium me alijs occupato negocijs fideliter scriptū ex inde cōfeci subscripsi et publicaui et in hanc publicā transumpti formā redegi signoq; et noie meis solitis et cōsuetis vnacum pprijs dicte curie causarū camere aplice appensionē sigilli signaui. Eo tñ prmitus cū predictis lris aplicis originalibus fideliter auscultatū et collationatū. In si dem robur et testimoniū oim singulorū premissoz rogatus et req̄situs.

Anno domini Millesimoquadringsesimononagesimoquinto. die martis. xviij. mensis Martij. Ego frater Henricus wormsberg rē. feci pponi venerabilibus dñis de parco ma lozi in Lancellaria aplice et interrogari. Quid vitz cōferat p clausulā infra scriptā scz. nos vero eis q̄ dictis fratrib⁹ manus porrexerint adiutrices si vere fuerint penitētes pctōz suo rum veniā pollicemur rē. Quia pleriq; ordinis emuli dicūt q̄ pollicitatio sit nuda pmissio. et p nudā pmissione nihil cōfertur. Sic est hic in ista clausula. ergo p ipam nihil conferitur Et nos dicimus q̄ grā principis nō debet esse vacua neq; delusoria. Sed si p ipam clau sulā nihil cōfertur est vacua. et papa decipit nos. et nos populū. et nō erit dicendū. Et insup dicim⁹. pollicitatio sit hic vniuersitati fidelitū manus suas adiutrices fratrib⁹ ipis porrigē tium et cū causa vitz p sustentandū paupibus et succursu terre scē. q̄ obligationē inducit rē. Responderūt ijdē deliberati. Opiniones sunt vtrū papa pōnifices et aliq; ecclesiarū prelati q̄ bus scz thesaurus ecclie est pmissus tutius et veri⁹ p se indulgētijs pcedat. Quā a summo pontifice christo iesu easdē declarēt esse pcessas. Honorius igit et aliq; summi pōnifices quoz pdicta clausula est innixi fuere sedē opinionī et pollicent⁹ vere penitētib⁹ et man⁹ suas por rigenitib⁹ adiutrices veniā suoz pctōz ac si dicerēt indubie pollicēdo declaram⁹ eis dē pecca torū suoz veniā a dño iesu xpo fore cōcessam q̄ predictis fratrib⁹ manus porrexerint adiu trices si vere fuerint penitētes. Et sic valet tñ ac si itā diceret. Nos pō eis q̄ dictis fratrib⁹ manus porrexerint adiutrices si vere fuerint penitētes pctōz suoz veniā aut remissionem elargimur. Insup dixerūt grā principis qñ nō tendit in preiudiciū alicui⁹ tñ latissime est interpretāda. Sed hec clausula est grā principis scz dñi pape et nō est in preiudiciū alicui⁹ sed in maximū fauorē animarū. q̄ latissime est interpretanda. Insup dixerūt q̄ tñ tps qñ dabat in priuilegijs predicta clausula ob causam primo dictā ac ex hūilitate istetūc fuit ple rūq; stilus in talismodi remissionib⁹ siue indulgētijs. Curia em̄ Roman. semp variat de sti lo in stilū vitz discutiendo priuilegia antiq; et noua de q̄ vide in pñtib⁹ priuilegijs Calixti tertij sup Gregorij. viij. in vltimo transumpto scz bullarū. Insup nobis cōcedit reconci liare scē matri ecclie eliminatos id est in vna sua significatione excoīcatos. vt notari pōt. xj. q. iij. canonica. Quō ergo reconciliare nobis liceat responderūt. Si sunt excoīmunicati a ius re absolutio nō sit specialiter reservata poterunt fratres eos absolvere. si aut ab homine pñt eos absolvere in foro. cōscientie sed quo ad forū cōtentiosum oportet q̄ habeāt absolutionē a suo excoīmunicatore. put cōmuniter sit p confessionalia q̄ quotidie dant la papa. Cum ista clausula q̄ possint absolui a censuris ab homine a iure vel alias qualitercunq; inflicto.

*Clarum est et manifestum est per litteras apostolicas
profectas ad videri originaliter audito sancto apostolice
sed ad videri quodammodo per se per se per se
publ. dat. per se per se per se per se per se
respon. per se per se per se per se per se*

A 1637596

colorchecker DIGITAL SG

DCSG - UBU # MX - 7181

